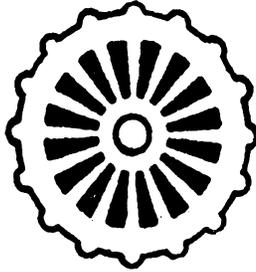

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථාලා 37(ii)

සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි

32 වන ග්‍රන්ථය

ආපද්‍යනපාලී

ද්විතීය භාගය (2 කාණ්ඩය)

චේරීආපද්‍යන

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයේ සමූහයෙන් හෙරලියාවල සුධම්මාරාම විහාරාධිපති ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිඤ්චාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, වෙඩරුවෙ සිරි අනෝමදසාහිධාන සියම් මහානිකාය-ජයවර්ධනපුර කෝට්ටේ පාර්ශ්වයෙහි අනුනායක සඵරියන් වහන්සේ විසින් කරන ලද සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත යි.

ශ්‍රී බු. ව. 2550
රාජ්‍ය ව. 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 37 (ii)

The Thirty-second Book in the
Suttanta-Pitaka
Khuddaka-Nikāya (15)

32

APADĀNA PĀLI (II-2)

THERI APADANA

With the Sinhala translation by
The Venerable Vidyāvisārada,
Pandit Wendaruwe Siri Anomadassi Thera M.A.
The Anunāyaka Thera of Jayawardhanapura (Kotte)
Chapter of Siyam Nikāya
and
The Incumbent of Sudharmārāma Heraliyawala,
According to the assent of Tripitaka Editorial Board

නමෝ තස්ස භගවතෝ සබ්බධම්මේසු අප්පටිභතඤාණචාරස්ස දසබලධරස්ස
චතුර්වේසාරජ්ජවිසාරදස්ස සබ්බසත්තූත්තමස්ස ධම්මිස්සරස්ස ධම්මරාජස්ස ධම්මස්සාමිස්ස
තථාගතස්ස සබ්බඤ්ඤානො සම්මාසම්බුද්ධස්ස !!!

භාග්‍යවත් වූ සියලු ධර්මයන්හි නොපැකිලි ඥානචාර සහිත වූ දසබලධාරී වූ
චතුර්වේශාරදත්තව විශාරද වූ සියලු සත්වයන්ට උත්තම වූ ධර්මයට ඊශ්වර වූ ධර්මරාජ වූ
ධර්මස්වාමී වූ තථාගත වූ සර්වඥ වූ සම්මා සම්බුදුන්ට නමස්කාර කරමි !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
මාගේ නමස්කාරය පිළිගනිත්වා !!!

බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා
පරිගණක ගත කර නොමිලයේ බෙදාහැරීමේ
මහා ධර්ම දානමය පුණ්‍යකර්මය

**“අපාරුතා තේසං අමතස්ස ද්වාරා
යේ සෝතවන්තෝ පමුඤ්ඤන්තු සද්ධං”**

**“කන් ඇත්තාහු සැදැහැ මුදත්වා
ඔවුන්ට අමා දොර විවෘත කරන ලදී”**

අප භාග්‍යවත් අර්භත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රථම අනුසාසනය මෙහි ලා සිහි
කිරීම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය පරිශීලනය කරන්නා වූ පින්වතුන්ගේ අභිවාද්ධිය පිණිස ම වන
බව අපගේ හැභීම ය.

සෑම කල්හි ඥාන සම්ප්‍රයුක්ත ව ක්‍රියා කරන්නා වූ සියලු සම්මා සම්බුදුරජාණන්
වහන්සේලාගේ පලමු අනුශාසනය, බුද්ධ රත්නය කෙරෙහි ගෞරව කරන්නා වූ
බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්මා සම්බුදු බෝධිය අදහන්නා වූ කවර නම් පුද්ලයෙකු නො
සළකා හිදිත් ද ? චතුර්වේශාරදත්තව සහිත වූ දශ බල සහිත වූ අනාවරණ ඥාන සහිත වූ
සඵඤ වූ මහා කාරුණිකයන් වහන්සේ පවා නිවන අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස
ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව ආරම්භ කරන පුද්ගලයා තුළ ‘සද්ධා’ නම් වූ ගුණය අත්‍යාවශ්‍ය ය
යන්න අවධාරනය කරන සේක.

මෙම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය සැක නොකළ යුතු ය. සැක කරමින් හදාරන ලෞකික ශිල්ප
ශාස්ත්‍ර පවා පරිපූර්ණ ව නො පිහිටන බව සිහි ඇතිව බැලීමෙන් නුවණ ඇත්තාහට දැක ගත
හැකි ය. පුරුෂයා ශ්‍රේෂ්ඨ බවට පමුණු වන්නා වූ සද්ධා ධනය සහිත ව (“සද්ධිධ වීත්තං
පුරිසස්ස සෙට්ඨං”) මෙම ධර්ම රත්නය පරිශීලනය කරන්නාහට සද්ධා අංගයෙන් ලැබිය
යුතු සියල්ල ලැබෙනු නො අනුමාන ය. එසේ ම සිහියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද
වීර්යයෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද සමාධියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද ප්‍රඥාවෙන් ලැබිය යුතු
කොටස ද ලැබෙන පරිදි සද්ධා, සති, විරිය, සමාධි සහ ප්‍රඥා යන පංච ධර්මයන් තමා තුළ
ඇති කර ගෙන මහත් වූ ගෞරවය සහිත ව ධර්මාවබෝධය පිණිස ම යොමු වූ දැඩි
අධිෂ්ඨානයෙන් මෙම ධර්ම පුස්තක පරිශීලනය කළ යුතු ය. අපගේ බුද්ධ ශාසනයෙහි

ධර්ම ශ්‍රවණයෙන් මග ඵල ලැබුවෝ ම අධික ය. විමුක්තිය ලබන්නා වූ ක්‍රම වේදයන් පහක් විස්තර කරන්නා වූ අංගුත්තර පංචක නිපාතයෙහි 'විමුක්තායතන' සූත්‍රයෙහි නිවන ලබන ක්‍රම වේද සතරක් ම ධර්ම දේශණාමය සහ ධර්ම සවනමය පුණ්‍ය කර්ම ඇසුරින් සිදුවන බව පැහැදිලි කර ඇත. පස්වැනි ක්‍රම වේදය භාවනාමය පුණ්‍ය කර්මය ප්‍රගුණ කිරීමෙන් සාර්ථක වන බව ද එහි සඳහන් වේ.

මහත් වූ ගෞරවාදරයෙන් මහා සුගතයන් වහන්සේගේ අනුශාසනය පිළිපදින්නා වූ අප්‍රමාදී ව ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපදාව වඩන්නා වූ සියලු සත්තට, ත්‍රෛකාලික වූ සියලු දුකින් මිදී ලබන්නා වූ අජර වූ අමර වූ අමා මහ නිවන අවබෝධ වීම පිණිස මෙම මහඟු පුණ්‍ය කර්මය උපනිශ්‍රය වේවා !

ආර්යයන් වහන්සේලා පහළවීමෙන් සිරිලක බැබළුවා !
බුද්ධ ශාසනය දියුණුවී චිරස්ථිතික වේවා !
ලෝ සත්තට සෙත් වේවා !

"අමතං දදෝ ව සෝ භෝති, යෝ ධම්මනුසාසති"
(යමෙක් ධර්මානුශාසනය කරන්නේ ද, හේ අමෘතය දෙන්නේ ය)

මෙම ධර්ම දානමය පුණ්‍ය කර්මය
මෝහ නිමිඵ විධිවංසනය කරන්නා වූ ලොවට උතුම් ආලෝකය වූ මහා කාරුණික වූ
සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සවිඥා ඥානයට ද මහා කරුණා ගුණයට ද
පූජෝපහාරයක් ම වේවා !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
අපගේ පුණ්‍ය කර්මය අනුමෝදන් වෙත්වා !!!

ශාසනාභිවාද්ධිකාමී,
සමීන්ද රණසිංහ.
2009.06.28

සුභානන්දිටකේ බුද්ධකතිය

ඒ පඨනපා ලී

(පෙරි අපදනං)

දුතියො භාගො

(දුතියො ඛණ්ඩො)

සුත්‍රානන්දිටකයෙහි කුදුගන්සතිය

ඒ පඨනපා ලී

(සථවිරාවදනං)

දවනිය භාගං

(2 වැනි කණ්ඩය)

**“තරාගතපසුවේදීතො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විවටො විරොවති
නො පටිච්ඡනෙනා.”**

**“මහණෙනි, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද
ධම්ම හා විනය විවෘත වූයේ බබළයි. වැසුණේ නො ම බබළයි.”**

(අධ්‍යක්ෂකරනීකාය, තිකතිපාත - භරණිච්ඡවග්ග, 9 සූත්‍රය)

සැලකිය යුතුය : මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 12 හි ඇතුළත් කර ඇත. එම පටුනෙහි මාතෘකාවන් හා පිටු අංක අදාළ පිටු සමඟ සම්බන්ධ කර ඇත. මෙහි කියවීමට ඇති ප්‍රදේශයට වම් පසින් ඇති 'පිටු යොමුව' භාවිතා කිරීමෙන් නැවත පටුනට පැමිණීමට පුළුවන. වම් පසින් පාළි පිටුව ද දකුණු පසින් අදාළ සිංහල පිටුව ද කියවීම සඳහා VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS යන ක්‍රමය භාවිතා කරන්න.

Please note : The TABLE OF CONTENTS of this book is located in page no:12 and it is linked with associated pages in the book for your convenience. You can easily click on the page number or content description in the 'Table of Contents' and you will be directed to the relevant page. Bookmarks located to the left of reading area can be used to navigate back to 'Table of Contents' Page. If you would like to view Pali page on your left and the relevant Sinhala page on your right select the menu items as follows; VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS.

ප මු න CONTENTS

	පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය	xv
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	xvii
සමකක්ත නිරූපණය	xix
පාළි භෝධිය	xxi
විසය සූචි	xix-xx
පෙළ හා පරිවර්තනය	2-219
භාෂාදීපාද - අනුකකමණිකා	221-243
සඤ්ඤානාම - අනුකකමණිකා	245-247
විසෙසපදනුකකමණිකා	249-259
ඉඤ්ඤාන නිරූපණය	261
බුද්ධිජයනී ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා	263

සංස්කාරක නිවේදනය

සුභ්‍රාතන පිටකයෙහි කුසුගත් සභියට අයත් බුද්ධකපායාදී පසළොස් ග්‍රන්ථයන් කෙරෙහි අපදනපාළිය තෙලෙස්වැනි ග්‍රන්ථය යි. බුද්ධජයනභි ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි ලා අපදනපාළිය කාණ්ඩ දෙකක් වශයෙන් ගෙන 36-37 වැනි ග්‍රන්ථයන් ලෙස මුද්‍රණය කරවීමට සම්මත කරන ලද්දේ ය. ලඛ්‍යාබ්‍යාධි මණ්ඩලයේ ආරාධනායෙන් රාජකීය පණ්ඩිත කලලේඛ ධම්මානන්ද නායක සභිකයන් වහන්සේ විසින් අපදන පාළිය සපුරා හෙළ බසින් පරිවර්තන කොට ඇතැයි කියනු යසසේරා-පදනපාළිය පටන් අවසාන කොටස ත්‍රිපිටක සමාදාන මණ්ඩලයට නො ලැබුණු හෙයින් ඵලාපදනපාළිය යසසපදනය ද පෙරි අපදනය ද නැවත පරිවර්තන කරන්නට සිදුවිය. එහෙයින් ත්‍රිපිටක සමාදාන මණ්ඩලයේ සමමතය පරිදි එකී ග්‍රන්ථයෙහි පරිවර්තන කරනු සඳහා වෙඩිරුවේ සිරි අනොමදසෂ්‍යභිධාන අනුනායක සභිකයන් වහන්සේට පවරා දෙන ලද්දේ ය.

සම්පාදකමණ්ඩලයේ සමමතය ඉතා සතුටින් පිළිගත් අනුනායක සභිකයන් වහන්සේ පාඨ ශෝධනය ද කරමින් අවුච්චක් හෝ ටිකාවක් වැනි පරිවාර ග්‍රන්ථයකු නැති පෙරිඅපදන පාළිය මැනවින් සිංහල භාෂාවට පරිවර්තන කළහ. එහිදී අවසානයෙහි අපදන කිහිපයක් අපගේ පරිවර්තන වෙයි.

සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම් තැන්පත් සෝමපාල ජයවර්ධන මහකාණන්ගේ ක්‍රියා සංවිධානය ඇති වූ සමාජවාදී ප්‍රජා-තාන්ත්‍රික ජනරජයේ අනුග්‍රහයෙන් දෙහිවල තිසර මුද්‍රණාලයෙහි මුද්‍රණය කරවන ලද්දේ විය. සම්බුද්ධ ශාසනයාගේ උද්දීප්තියට කාරණ වූ ත්‍රිපිටක ධම් ප්‍රචාරයෙන් ජනිත වූ කුශලය මෙ මැ අධිකාරයෙහි සහාය වූ හැම දෙනෙකුන්ට මැ ආයුරාරෝග්‍යාදී සම්පත් හා සගමොක් සුව පිණිස පවතිවා යි ආශංසනය කරමිහ.

මේ වගට, ශාසනෝදයකාරී,

ලබුගම ලඛ්‍යානන්ද

මහානායක සභික

ත්‍රිපිටක මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සම්පාදක

2526
1983 ජූලි 10 වැනි දින

ත්‍රිපිටක කායසාලය
මහානායක වාරිකාරාමය
115, විජේරාම මාවත,
කොළඹ 7.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක :

අඤ්චානපණ්ණාසක, බලන්ගොඩ ආනන්දමෙත්‍රෙය මහානායක මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති :

අභංගම විද්‍යාවනදපරිවේණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාගීඤ්චරාචාර්ය, කෝදුගොඩ ශ්‍රී ඥානාලොක දක්ෂිණලඛ්‍යායෙහි ප්‍රධාන සඛ්‍යනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ ප්‍රචචනොදය පරිවේණාධිපති ශ්‍රී මහාවිහාරවංශාලඛ්‍යාර විමල කීර්ති ශ්‍රී ත්‍රිපිටකවාගීඤ්චර, රාජකීය පණ්ණික ලබ්‍රහම ශ්‍රී ලඛ්‍යානන්ද—කෝට්ටේ ශ්‍රී කලාණ්ණ සාමග්‍රීධම් මහාසඛ්‍යසභායෙහි මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කීරුළුපන පූර්වාරාමයෙහි හා නාරාභේන්ද්‍රිට අභයාරාමයෙහි අධිපති අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාමක ධම්පියාධිපති, ශාසත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ණික, රද්දුල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රඥාලොක — කෝට්ටේ ශ්‍රී කලාණ්ණ සාමග්‍රීධම් මහාසඛ්‍යසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධම්මාරාමාධිපති, ශාසත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ණික, වේඳුරුවේ ශ්‍රී අනවමදර්ශී—කෝට්ටේ ශ්‍රී කලාණ්ණ සාමග්‍රීධම් මහාසඛ්‍යසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ, මාකඩවර විහාරාධිපති, ශ්‍රී රෙචන පරිවේණාධිපති, රාජකීය පණ්ණික, කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ.

කොළඹ කිඹිරිගස්සායේ අශෝකාරාමාධිපති, රාජකීය පණ්ණික, කරදන ශ්‍රී ප්‍රඥලඛ්‍යාර නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාමක ධම්පියාධිපති ත්‍රිපිටක අංගයෙහි මහාචාර්ය, ශාසත්‍රාචාර්ය, රාජකීය පණ්ණික, ත්‍රිපිටකාචාර්ය උඩුවේ ජනානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ.

ලේකම් :

කොළඹ බෞද්ධාලොක මාවතෙහි බෞද්ධාලොක විහාරාධිපති, පණ්ණික, දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල—කොළඹදිශායෙහි ප්‍රධාන සඛ්‍යනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සංකේත නිරූපණය

- සී.වු. - සීහලකරවුද්දිත ටෙරි-අපදනපාළි
ම.ජ.සං - මරතම ජට්ඨසංගීතිපිටකපොඤ්ඤා
සඟා. - තායාගකරවුද්දිත ටෙරි අපදනපාළි
PTS. - Pali Text Society Edition

**THE PALI ALPHABET
IN SINHALA CHARACTERS**

VOWELS

අ ා   ආ ා   ඉ i   ඊ i   උ u   ඌ u   එ ඒ   ඔ ඞ

CONSONANTS

කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞṅa		
චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤṇa		
ටpa	ඨtha	ඳḍa	ඵpha	ඥṅa		
තta	ථtha	දda	ධdha	නna		
පpa	ඵpha	බba	භbha	මma		
යya	රra	ලla	වva	සsa	හha	ළla ඞṅa
කka	කාkā	කිki	කීkī	කුku	කූkū	කෙkē කොka
ඛkha	ඛාkhā	ඛිkhi	ඛීkhī	ඛුkhu	ඛූkhū	ඛෙkhē ඛොkha
ගga	ගාgā	ගිgi	ගීgī	ගුgu	ගූgū	ගෙgē ගොgā

CONJUNCT-CONSONANTS

කකkka	ඤඤṅṅa	භුtra	මෙmpha
කඛkka	භභbha	දුdda	මෙ, මඞ mba
කඡkka	ඤඡca	දුddha	මෙmbha
කඣkka	ඤඣcha	දුdra	මෙmma
කඤkka	ඤඤṅṅa	දු, වදva	මෙmha
කඞkka	ඤඞṅṅa	ධධdha	යය, යාyya
කචkka	චචcha	නනnta	ඤṇya
කඵkka	ඵඵpha	චචntha	ලලla
කඳkka	දදda	ඤṇṇa	ලාlya
කධkka	ධධdha	ඤṇṇṇa	ලඞṅṅa
කභkka	භභbha	නනnna	වචvha
කඞkka	ඞṅṅṅa	නනnha	ඤṇssa
කචkka	චචcha	පපpa	ඤṇsma
කඵkka	ඵඵpha	පපppa	යචsva
කඳkka	දදda	බබbba	භභmha
කධkka	ධධdha	බබbbha	වචvha
කභkka	භභbha	බුbra	ළළlha
කඞkka	ඞṅṅṅa	මෙmpha	

ඞ   ඞ   ඞ   ඞ   ඞ   ඞ   ඞ   ඞ

අපද්‍යනපාලි - දුතියභාගෙ

(2) දුතියභාගෙ

පේරි අපද්‍යන විසය සූචි

1. සුමෙධාවග්ගො 2 - 25

1. සුමෙධාවද්‍යනං	..	..	2-5
2. මෙඛලාද්‍යයිකාවද්‍යනං	..	..	6-7
3. මණ්ඩපද්‍යයිකාවද්‍යනං	..	..	6-7
4. සඝ්ඛමනාඤ්චපද්‍යනං	..	..	8-9
5. නළමාලිකාවද්‍යනං	..	..	8-11
6. එකපිණ්ඩපාතද්‍යයිකාවද්‍යනං	..	..	10-13
7. කටචජුභිකඛාද්‍යයිකාවද්‍යනං	..	..	12-15
8. සතතුසලමාලිකාවද්‍යනං	..	..	14-17
9. පඤ්ඤිපිකාවද්‍යනං	..	..	18-21
10. උදකද්‍යයිකාවද්‍යනං	..	..	22-25

2. එකුපොසථිකවග්ගො 26 - 107

1. එකුපොසථිකාවද්‍යනං	..	..	26-29
2. සලලපුපථිකාවද්‍යනං	..	..	30-31
3. මොදකද්‍යයිකාවද්‍යනං	..	..	30-33
4. එකාසනද්‍යයිකාවද්‍යනං	..	..	32-35
5. පඤ්ඤිපද්‍යයිකාවද්‍යනං	..	..	36-39
6. සාලමාලිකාවද්‍යනං	..	..	40-41
7. මහාපභ්‍යාසකීර්තනවද්‍යනං	..	..	40-71
8. ඛෙමාවද්‍යනං	..	..	72-87
9. උපලච්ඡාසනවද්‍යනං	..	..	86-101
10. පටාචාරාවද්‍යනං	..	..	100-107

3. කුණ්ඩලකෙසිවග්ගො 108 - 183

1. කුණ්ඩලකෙසාවද්‍යනං	..	..	108-117
2. කිසාගොතථිඅපද්‍යනං	..	..	116-123
3. ධමමදිකතාවද්‍යනං	..	..	122-129
4. සකුලාවද්‍යනං	..	..	128-133
5. නන්දනපදකලාභිඅපද්‍යනං	..	..	134-143
6. සොණාවද්‍යනං	..	..	142-147
7. හඤ්ඤාපිලානිඅපද්‍යනං	..	..	146-157
8. යයොධරාවද්‍යනං	..	..	158-171
9. දසභිකඛුනිසභසසාවද්‍යනං	..	..	170-173
10. අට්ඨාරසභිකඛුනිසභසසාවද්‍යනං	..	..	174-183

විසය සූචි

4. බන්ධනාගාර 184 - 219

1.	යසවතීපමුඛිකඛුනීනං අපදනං	..	184-185
2.	බ්‍රාහ්මණකඤ්ඤභී කඛුනීනං අපදනං	..	186-193
3.	උපපලද්ධිකාපදනං	.. ..	192-197
4.	සීගාලමානාපදනං	.. ..	196-201
5.	සුක්කාපදනං	.. ..	200-205
6.	රූපනඤ්ඤපදනං	.. ..	206-209
7.	අධිකාසීඅපදනං	.. ..	208-211
8.	පුණණාපදනං	.. ..	212-215
9.	අබ්බසාලීඅපදනං	.. ..	214-217
10.	පෙසලාපදනං	.. ..	216-219

සුභතනාපිටකෙ බුද්දකනිකායෙ

අපද්‍යනිපාලී

තනියො භාගො

සුභනන්දපිටකේ බුද්දකනිකායෙ

අපද්‍රනිපාලී

තනියො භාගො

ථෙරිඅපද්‍රන පාලී

නමො තසස භගවතො අරහතො සමා සමුද්ධස්ස

1. සුමෙධාවග්ගො

1. 1 සුමෙධාපදනං

1. භගවතී කොණාගමනෙ සඤ්ඤාමමිකි නවතිවෙසමහි¹
සබ්බියො තිසෙසා ජනියො විහාරදනං අදසිමිකෙ.
2. දසකඛතඛං සතකඛතඛං දසසතකඛිතඛං සතානං ච සතකඛතඛං²
දෙවෙසු උපපජ්ජිමිකෙ කො වාදෙ මාත්‍රසකෙ භවෙ.
3. දෙවෙ මහිඤ්ඤා අහුමහ මාත්‍රසකමහි කො වාදෙ
සඤ්ඤාතනසස මහෙසී³ ඉත්ථිතනං අහං ආසිං.⁴
4. ඉධි⁵ සඤ්ඤිතකුසලා සුසමිඤ්ඤාලපපජා
ධනඤ්ජාතී ච බෙමා ච අභමිචි ච තයො ජනා.
5. ආරාමං සුකතං කතා සබ්බාවයවමඤ්ඤිතං
බුද්ධපමුඛසඛසස නියතාදෙතා පමෙ.දිතා.⁶
6. යත් යත්ථුපපජජාමි තසස කමෙසස වාහසා
දෙවෙසු අහගතං පතා මත්‍රසෙසසු තථෙච ච.
7. ඉමසමිංයෙච කපමමි ඉහමබස්සු මහායසො
කසසපො නාම ගොතෙන උපපජී වදනං වරො.
8. උපට්ඨාකො මහෙසිසස තද ආසි නරිසසරො
කාසිරාජා කිකි නාම බාරාණසිපුරුක්කමෙ.

---

1. තිවෙසනමි - සිඳු, මජ්.ස.
 2. සතානී ච සතකඛතඛං - සතා,
 සතකඛතඛං සතානං - PTS.
 3. සඤ්ඤාතනමහෙසී - මජ්.ස.
 4. හරීං - මජ්.ස., PTS.
 5. තත් - සතා,
 6. සමෙමාදිතා - මජ්.ස.

සුත්‍රාන්තරිටකයේ බුද්දකනිකායයෙහි

අපදානපාලි

තෙවන භාගය

ථෙරී අපදාන පාලි

ඒ භාග්‍යවත් අභීන් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා.

1. සුමේධා වර්ගය

1. 1 සුමේධා අපදානය

1. කෝණාගමන බුදුරජාණන් වහන්සේ අභිනවයෙන් කරවන ලද සඛකාරාමයෙකැ වැඩවසන සමයෙහි යෙහෙළි වූ ධනඤ්ජානී යැ, බෙමා යැ, මා (සුමේධා) යැ යන අපි තිදෙන ඒ බුදුරජාණන් වහන්සේට කරවා දුනුමහ.

2. (එ පිනෙන්) දඬුවම සියවම දඬුවම දඬුවම දඬුවම දෙවියන් කෙරෙහි උපනුමහ. මිනිසත්ඛවහි උපන්වාර කියනු කිම.

3. දෙවියන් කෙරෙහි උපන් කලා මහත් සෘද්ධි ඇති වූමහ. මිනිසුන් කෙරෙහි (උපන් කලා) කවර කලා යැ. මම සක්විති රජක්හුගේ ස්ත්‍රීත්වය වූ මෙහෙසි වූමු.

4. ධනඤ්ජානී යැ, බෙමා යැ, මා යැ යන අපි තිදෙන මෙලොවහි රැස්කළ කුසල් ඇත්තමෝ මහත් ඉසුරුමත් කුලභන වූමු.

5. සියල් අභින් පිරිපුන් අරමක් මොනොවට කරවා බුදු පාමොක් සහනට පවරා දී ප්‍රමුදිත වූමහ.

6. (මම) යම් යම් තෙනෙකට උපන් විසින් යෙම් ද, එ කුසල් බෙලෙන් දෙවියන් අතර අගතැන් පැමිණියමු. මිනිසුන් අතර දු එසේ මැ යි.

7. මේ (හදු) කල්පයෙහි බ්‍රාහ්මණවංශික මහායශස් ඇති ගෝත්‍ර විසින් කාශ්‍යප නම් වූ දේශකයන් අතර ශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුදුරජාණන් කෙනෙක් පහළ වූ සේක.

8. එකලා බරණැස් පුරවරයෙහි මහර්මී බුදුරජාණන් උපසායක වූ නරෙස්වර කිකී නම් කසිරපෙක් වූයේ යැ.

4 අපදනපාළි - සුමේධවග්ගො

9. තසසාසුං සත්ත ධීතරො රාජඤ්ඤ සුමේධිතා¹
බුද්ධුපට්ඨානනිරතා² බ්‍රහ්මචරියං චරිංසු තා.
10. තාසං සභාධිකා හුජා සිලෙසු සුසමාහිතා
දජා දනානි සකකච්චිං අගාරෙච චනං³ චරිං.
11. තෙන කමෙමන සුකතෙන චෙතනාපණ්ඩිභි ච
ජහිජා මානුසං දෙභං තාවතිංසුපගා අභං.
12. තතො චුතා යාමමගං⁴ තතො'භං තුසිතං ගතා
තතො ච නිමොඤ්ජරතිං චසචත්ථුරං තතො.
13. යඤ්ඤ පපජ්ජාමි පුඤ්ඤකම්මසමොහිතා⁵
තඤ්ඤ තඤ්ඤ ච රාජුතං මහෙසිත්තමකාරයිං.
14. තතො චුතා මනුසසතෙන රාජුතං චකචත්තනං.
මඤ්ඤිතඤ්ඤ ච රාජුතං මහෙසිත්තමකාරයිං.
15. සමපත්තිමනුභොජාන දෙවෙසු මානුසෙසු ච
සබ්බස්ස සුඛිතා හුජා තෙකජාතිසු සංසරිං.
16. සො හෙතු ච සො පහවො තං මූලං සා ච සාසනෙ බහති⁶
තං පයමං⁷ සමොධානං තං ධම්මෙරතාය නිබ්බානං.
17. කිලෙසා ක්ඛාපිතා මඤ්ඤං හවා සබ්බෙ සමුහතා
නාගිච බන්ධනං ඡෙජා විහරාමි අනාසවා.
18. ස්වාගතං ච ත මෙ ආසි බුද්ධසෙඨ්ඨස්ස⁸ සන්තිකෙ
තිසෙසා විජජා අනුපපත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
19. පටිසම්භිද චතසෙසා ච⁹ විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ
ජලභිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉඤ්ඤ සුදං සුමේධා භික්ඛුනී ඉමා ගාථායො අභාසිජානී.

සුමේධාචරියාපදනං පයමං.

---

1. සුමේ ධීතා - සයා.
2. බුද්ධාපට්ඨානනිරතා - මජ්ඣ.
3. චකං - සයා.
4. යාමමගං - සයා.
5. පුඤ්ඤකම්මසමාහිතා - සිඛු.
6. බහං - මජ්ඣ.
7. පයමං තං - මජ්ඣ.
8. මම බුද්ධස්ස - මජ්ඣ.
9. චතසො - මජ්ඣ. (සබ්බසෙවං)

9. ඒ රජුට සත් දූ කෙනෙක් වූහ. සුවසේ වැඩුණු ඒ රාජකන්‍යාවෝ බුදුවටත්ති නිරත වූහ. උහු තුමු බඹසර සැරුහු.

10. මම ඔවුනට සභාය වැ සිල්හි මොනොවට පිහිටියා සකසා දන් දී ගිහිගෙහි ම (රැදී) වත් සපුරාලිමි.

11. ඒ කුශලකම්භේතුයෙන් ද, වෙනනාපුණ්ඩි හේතුයෙන් ද මම මිනිස්කය හැරපියා (උත්පත්ති වශයෙන්) තවතිසා දෙවිලොවට පැමිණියමු.

12. මම එයින් සැවැ යාමදෙවිලොවට ගියමු, එයින් සැවැ තුමිතයට ගියමු, එයින් සැවැ නිමාණරතියට ද, එයින් සැවැ වඟවර්තිපුරයට ද ගියමු.

13. පින්කම්හි මොනොවට පිහිටි මම යම් යම් තෙනනකැ උපන්මු ද, ඒ ඒ තෙනැ (දෙව්) රජුනට මෙහෙසිබව කළමු.

14. එයින් ව්‍යුත වූවා මිනිසත්බවහි සක්විතිරජුනට ද, පෙදෙස් රජුනට ද මෙහෙසිබව කළමු.

15. (මෙසෙයින්) දෙවියන් කෙරෙහි දූ මිනිසුන් කෙරෙහි දූ සැපත් වළඳා සියලු තන්හි සුවපත් වැ නොයෙක් ජාතිවලැ (උපත් විසින්) හැසුරුණමු.

16. (යථොක්ත දෙවිමිනිස් සැපත් ලැබීමට) ඒ විහාර දනය හේතු වියැ, එය ප්‍රභවය වියැ, එය මුල් වියැ, එය මැ බුදුසසුන්හි නිධාන ක්‍ෂානතිය වියැ, එය ප්‍රථම සමාගමය වියැ, එය දමහි ඇලුණ සුමෙධාවගේ නිර්වාණපද්‍යාජ්නිය වී.

17. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. බැඳුම් සිදු සරණ ඇත්ධජිනක සෙයින් ආසුව රහිත වැ වාස කෙරෙමි.

18. බුදුබුදුමයන් වහන්සේගේ හමියෙහි මට ඒකාන්තයෙන් යහපතක් වූයේ යැ. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාජන (පිළිවෙළින් පැමිණි) යහ. බුදුසසුන් කොට නිමවන ලදී.

19. මම සිව්පිළිසිඹියාවෝ ද, අෂ්ටවිමොක්‍ෂයෝ ද, ෂඩ් අභිඤ්ඤාවෝ ද පසක් කරන ලදහ. බුදුසසුන් කොට නිමවන ලදී.

මෙසෙයින් සුමෙධා භික්‍ෂුණි තොමෝ මම ගාථා පැවැසූ යැ.

පළමුවැනි සුමෙධා ස්ථවිර අපදන යි.

6 අපදනපාළි - සුමෙධාවග්ගො

1. 2 මෙඛලාදයිකාපදනං

- 20. සිඛාසුඤ්ඤා භගවතො ධූපං කාරාපිකා¹ අහුං,
මෙඛලිකා මයා දිනතා නවකමොය සත්ථුතො.
- 21. නිට්ඨිතෙ ච මහාධුෂ්ප මෙඛලං පුන'දසභං,
ලොකනාථස්ස මුනිනො පසන්නා සෙභි පාණ්ඨි.
- 22. චතුනවුතෙ ඉතො² කප්පෙ යං මෙඛලමදං තද,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි ධූපකාරසඤ්ඤං ඵලං.
- 23. කිලෙසා ක්ඛාපිතා මඤ්ඤං -පෙ- විහරාමි අනාසවා.
- 24. ස්වාගතං චත මෙ ආසි -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- 25. පටිසම්භිද චතසෙසා ච -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං සුදං මෙඛලාදයිකා භික්ඛුනී ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

මෙඛලාදයිකාපෙරිඅපදනං දුතියං.

1. 3 මණ්ඩපදයිකාපදනං

- 26. කොණ්ඨගමනස්ස මුනිනො මණ්ඩපො කාරිතො මයා
ධූවං ච විචරමදං³ බුද්ධස්ස ලොකබන්ධුතො.
- 27. යං යං ජනපදං යාමි නිගමෙ රාජධානියො
සබ්බසු ජුජිතා හොමි පුඤ්ඤකමසඤ්ඤං ඵලං.
- 28. කිලෙසා ක්ඛාපිතා මඤ්ඤං -පෙ- විහරාමි අනාසවා.
- 29. ස්වාගතං චත මෙ ආසි -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- 30. පටිසම්භිද චතසෙසා ච -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං සුදං මණ්ඩපදයිකා භික්ඛුනී ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

මණ්ඩපදයිකාපෙරිඅපදනං තතියං.

---

1. ධූපකාරාපිකා - මජ්ඣං, සිච්චු.
 ධූපකාරමකාසභං - ස්ථා.
 2. චතුනවුතො - මජ්ඣං.
 3. ඵලං නිච්චරංදසිං - සිච්චු, මජ්ඣං.

1. 2 මෙඛලාදයිකා අපදනාය

20. සිද්ධාර්ත්ථ භගවත්භට ස්තූප කරන්නෝ වූහ. ශාස්තෘහු පිණිස (කරනු ලබන) නවකම් සඳහා මා විසින් මෙඛලාවක් දෙන ලදී.

21. මහසෑ (නවභම) නිමි කල්හි දු මම යළි මෙවුලක් දුනුමු. ලෝකනාථ වූ මුනිදුන්භට සියදිවියෙන් (දිව හිමි කොට) ප්‍රසන්න වූවා වෙමි.

22. මෙයින් සුඅනුවන කප්භි, එකලා යම් මෙවුලක් දුන්නෙමි ද, (එ හෙතෙයෙන්) දුගතිය නො මැ දනිමි. මෙ වූකලී සෑයක් කරවීමේ විපාක යි.

23. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලද ... ආනාසුච වැ වෙසෙමි.

24. මාභට එකැතින් යහපතෙක් වියැ ... බුදුසසුන් කරන ලද.

25. සිව්පිළිසිඹියා ද ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසෙයින් මෙඛලාදයිකා භික්ෂුණී මේ ගාථා ප්‍රකාශ කළායැ.

දෙවැනි මෙඛලාදයිකා සංවිච්චිඅපදන යි.

1. 3 මණ්ඩපදයිකා අපදනාය

26. කෝණාගමන බුදුරදුන්භට මා විසින් මණ්ඩපයක් කරවන ලදී. ලෝකබන්ධු වූ භාග්‍යාවතුන්භට නිරන්තරයෙන් සිවුරු ද දුන්මු.

27. යම් යම් දනව්වකට යන්නෙමිද, නියම්ගම්-රජදහනකට යන්නෙමිද එ හැමතන්හි පුදනලද වෙමි. මෙ වූකලී පින්කම්හි එල යි.

28. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ ... ආසුච රහිත වැ වාස කෙරෙමි.

29. ඒකාන්තයෙන් මාභට ස්වාගතයෙක් වී යැ ... බුදුසසුන් කරන ලද.

30. සිවු පිළිසිඹියාවෝ ද ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසේ මණ්ඩපදයිකා භික්ෂුණී තොමෝ මේ ගාථා ප්‍රකාශ කළා යැ.

තෙවැනි මණ්ඩපදයිකා සංවිච්චිඅපදන යි.

8 අපදනපාළි - සුමේධාවග්ගො

1. 4 සඛිකමනසාපදනං

- 31. විපසිසාහි¹ භගවතො ලොකජෙට්ඨසීස නාදිනො රථීයං පටිපත්තසීස කාරයනතසීස පාඨිනො.
- 32. සරතො නිකඛථිකාන අවකඤ්ජා නිපපජ්භං අනුකම්පකො ලොකනාථො සීසනො² අකකම් මම³
- 33. අකකම්කාන සිරසී⁴ අගමා ලොකනායකො තෙන විත්තපසාදෙන තුසිතං උපපජ්ජභං⁵
- 34. කිලෙසා කාමිනා මඤං -පෙ- විභරාමී අනාසවා.
- 35. සාගතං වත මෙ ආසී -පෙ- කතං බුද්ධසීස සාසනං.
- 36. පටිසලිඤ්ඤි වතසෙසා ව -පෙ- කතං බුද්ධසීස සාසනං.

ඉක්ඛං සුද්දං සඛිකමනසා භික්ඛන්ති ඉමා ගාරායො අභාසිකාති.

සඛිකමනසාථෙරියාපදනං වතුක්ඛං.

1. 5 නළමාලිකාපදනං

- 37. වඤ්ඤාගානදීනීරෙ අභොසිං කිත්තරී තද්ද, අද්දසං වීරජං බුද්ධං සයලීභං අපරාජිතං.
- 38. පසන්නවිත්තා සුමනා වෙදජාතා කතඤ්ජලී, නළමාලං ගහෙකාන සයලීභං අභිජුජයිං.
- 39. තෙන කමමන සුකතෙන වෙනනාපඨිධිභි ව, ජභිකා කිත්තරීදෙභං අගච්ඡිං තිදසං ගතිං⁶
- 40. ජත්තීංසදෙවරාජුතං මහෙසිත්තමකාරයිං, දසනතං වහකවත්තීතං මහෙසිත්තමකාරයිං, සංවෙජේකාන මෙ විත්තං⁷ පබ්බජිං අනගාරියං.

- 1. කොඤ්ඤාදසා - සා, PTS.
- 2. සිරසී - PTS.
- 3. තද්ද - PTS.
- 4. සිරසී - සා.
- 5. අගමාස'භං - මජ්ඣ.
- 6. ගඤ්ඤං x සා, PTS.
- 7. සංවෙජේකාන තුසලං - සා, PTS.
සංවෙජේකා මෙ විත්තං - සිඞ්ඤ.

1. 4. සබකමනන්ථ අපදනාය

31. ලෝකජොෂ්ඨ වූ තාදී (අකම්පා) ඉණයුක්ත, ප්‍රාණින් (සසරකතරින්) එතෙඳ කරවන විදර්ශී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වීරියට පිළිපත්නවුන් හමියෙහි --

32. මම ගෙන් නික්මා යටිහුරු වැ වැඳ වැටුණුමු. ලෝකනාථයන් වහන්සේ අනුකම්පා කරන සේක් මාගේ ශීඝ්‍රාන්ත (කෙහෙ) ඇක්මැවූ සේක.

33. (මා) හිස ඇක්මැ ලෝකස්වාමී වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩියේකි. මම ඒ චිත්ත ප්‍රසාදහේතුවෙන් උත්පත්ති වශයෙන් කුෂිත දෙවිලොවට (උපත් විසින්) පැමිණියමු.

34. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ ... ආසුව රහිත වැ වාස කෙරෙමි.

35. ඒකාන්තයෙන් මට ස්වාගතයෙක් වියැ ... බුදුසසුන් කරන ලද යැ.

36. සිවුපිළිසිඹියා ද ... බුදුසසුන් කරන ලද්දේයි.

මෙසේ සබකමනන්ථ භික්ෂුණී මේ ගාථා ප්‍රකාශ කළා යැ.

සිවුවැනි සබකමනන්ථා සාවිච්චිඅපදනා යි.

1. 5 නළමාලිකා අපදනාය

37. එක්කලෙක මම වන්දුභාගා නදී තීරයෙහි කිඳුරියක් වූමු. ස්වයම්භූ වූ අපරාජිත වූ වීරජ වූ (සිද්ධාර්ථ) බුදුරජුන් දුටුමු.

38. පහත් සිතැති (එහෙයින් මැ) සොම්නස් වූ උපන් ප්‍රීති ඇති මම බද්දිලි වැ නළමාලාවක් (හුණ මල්දමක්) ගෙන (එයින්) සම්බුදුරජුන් ගරුබුහුමනින් යුතු වැ පිදුමු.

39. එ කුශලකම්හේතුවෙන් ද වේතනාප්‍රණ්ඩි හේතුවෙන් ද කිඳුරු සිරුර හැරපියා (උපත් විසින්) දේවගතියට ගියමු.

40. (එහි) සතිසක් දෙවරජුනට මෙහෙසිබව කරවුයෙමි. (පසුව) දස සක්විති රජුනට ද මෙහෙසි වූමු. (මේ අත්බවිති) මා සිත සංවේගයට පමුණුවා බුදුසසුන්හි පැවිදි වූවා වෙමි.

10 අපදනපාළි - සුමෙධාවග්ගො

41. වතුනවුනෙ ඉතො කපෙස යං පුඤ්චිපුජ්ඣං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුඤ්චජායිදං ඵලං.
42. කිලෙසා කුමාරිකා මග්ගං භවා සබ්බෙ සමුභතා,
සබ්බාසවා පරිකම්භා නඤ්ඤිති පුනාභතවො.*
43. කිලෙසා කුමාරිකා මග්ගං -පෙ- භවා සබ්බෙ සමුභතා,
44. ස්වාගතං වත මෙ ආසි -පෙ- කතං බුද්ධාසස සාසනං.
45. පටිසම්බිදං වතසෙසා ව -පෙ- කතං බුද්ධාසස සාසනං.

ඉඤ්ඤං නළමාලිකා භික්ඛුනී¹ ඉමා ගාථායො
අභාසිජානි.

නළමාලිකාථෙරියාපදනං පඤ්චමං.

1. 6 එකපිණ්ඩපාතද්ධිකාපදනං

46. නගරෙ බන්ධුමකියා බන්ධුමා නාම බන්ධියො
නසස¹ රඤ්ඤා අහුං භරියා එකජකං වාරයාමභං²
47. රභොගතා නිසිදිඤා ඵවං විනොසභං තද,
“ආදය ගමනියං භී කුසලං නඤ්ඤි මෙ කතං.
48. මහාභිකාපං කට්ඨකං ජොරරූපං සුදුරුණං,
නිරයං නුත ගච්ඡාමි එඤ්ඤි මෙ නඤ්ඤි සංසයො.”³
49. රාජානං උපසඛකමම ඉදං වචනමට්ඨවිං,
“එකං මෙ සමණං දෙභි භොජයිසසාමි බන්ධිය.”⁴
50. අද්ධි මෙ මහාරාජා සමණං භාවිතිජ්ඣියං,
නසස පතනං ගහෙඤාන පරමනෙතන පුරධිං.⁵
51. පුරධිඤා පරමනං ගඤ්ඤාලපමකාසභං,
සභංගභගනකෙතෙවිභි වඤ්ඤාගෙන⁶ ජාද්ධිං.

---

1. ථෙරී - සිමු, මජ්ඣං.
 2. යස - සිමු.
 3. එකච්චං වාදයාමභං - සා.
 4. නසසං - සා, PTS.
 5. ජාලෙන පිදම්භාන - මජ්ඣං, සා, PTS.
 6. පිතවොලෙන - සා,
 මහානෙලෙන - PTS.
 * සිමු, පොඤ්ඤා අයං ගාථා න දිසංතෙ.

41. මෙයින් සුඤ්චනකප්ඵි යම් පුෂ්ප පුජාවක් කරන ලද ද, (එ පිනෙන්) දුගතිය නො මැ දනිමි, මෙ පුෂ්පපුජායෙහි විපාක යි.

42. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ, සියලු හවයෝ නසන ලදහ, සියලු ආප්‍රවයෝ ක්ෂිණයහ, දන් (මට) පුනර්භවයෙක් නැති.

43. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ ... සියලු හවයෝ නසන ලදහ.

44. මට ඵ්කාන්තයෙන් යහපතෙක් මැ වියැ ... බුදුසසුන් කරන ලද.

45. සිවුපිළිසිඹියා ද ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසේ නළමාලිකා භික්ෂුණී මේ ගාථා ප්‍රකාශ කළා යැ.

පස්වැනි නළමාලිකා යථවිච්චිඅපදන යි.

1. 6 ඵ්කපිණධදයිකා අපදනය

46. බන්ධුමතී නගරයෙහි බන්ධුමත් නම් රජෙක් වියැ. මම ඵ් රජහට භායාසී වුමු, නිරතුරු ඉඳුරන් පිනවා වාස කළමු.

47. එකලැ මම රහසිගත වැ හිඳැ මෙසේ සිතමු: “(පරලොව) රැගෙන යායුතු, මා විසින් කළ කුශලකම්යෙක් නැත.

48. මහත් බිහිසුනු තැවීම ඇති කටුක වූ හයානක යථිභාව ඇති අතීඛයින් දරුණු වූ නිරයට ඵ්කාන්තයෙන් යමු, තෙල කරුණෙහි ලා මට සැකයෙක් නැති.”

49. රජු කරා එළඹැ මම මෙ වදන් කීමු: “රජතුමනි, මා හට එක් මහණ කෙනකුන් දෙනු මැනැවැ, (මම ඔවුන්) වළඳ වමු” යි.

50. මහරජ මාහට භාවිතෙඤ්චිය මහණ කෙනකුන් දුන්නේ යැ. ඔබ පාත්‍රය ගෙන උතුම් බොජුනෙන් (එය) පුරවා ලීමු.

51. මම උතුම් බොජුනෙන් (පාත්‍රය) පුරවා සුවඳ වීලවුන් ද දුනුමි දහසක් අගනා පිළිසහලෙකින් (සිරුර) වැස්වුමි.

12 අපදනපාළි - සුමේධාවග්ගො

- 52. ආරම්භං මම¹ එතං සරාමී යාවච්චිකං,
තස්ථ වික්ඛං පසාදෙඤ්ඤා තාවනිංසං අගච්ඡතං.
- 53. තිංසානං දෙවරාජ්ජනං මහෙසිත්තමකාරසිං,
මනසා පඤ්චිතං මග්ගං නිබ්බත්තනී යච්චිඡ්ඡතං²
- 54. වීසානං වක්ඛවත්තීනං මහෙසිත්තමකාරසිං,
ඔච්චිත්තඤ්ඤා³ හුඤ්ඤාන සංසරාමී භවෙඤ්චතං.
- 55. සබ්බඛඤ්ඤානුක්ඛානං අපෙතා මෙ උපාදිකා,
සබ්බාසවා පරික්ඛිණො⁴ නඤ්ඤිති පුනඛතචො.
- 56. එකනදුතෙ ඉතො කපෙප - යං දනමදදිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමී පිණ්ඩපාතසසිදං එලං.
- 57-59. කිලෙසා ක්ඛාපිතා මග්ගං -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
ඉඤ්ඤං සුදං එකපිණ්ඩපාතදසීකා භික්ඛුනී ඉමා ගාථායො
අභාසිඤ්ඤානි.

එකපිණ්ඩපාතදසීකාපේරියාපදනං ඡට්ඨං.

1. 7 කටච්ඡුභික්ඛාදසීකාපදනං

- 60. පිණ්ඩවාරං වරනාහස්ස තිස්සා නාමස්ස යඤ්ඤිතො,
කටච්ඡුභික්ඛං පග්ගග්ගා බුද්ධසෙට්ඨස්ස⁵දස⁶තං.
- 61. පටිග්ගගහඤ්ඤා සමබුද්ධො තිස්සො ලොකග්ගනායමකො,
වීරියා සංඤ්ඤිතො සඤ්ඤා අකා මෙ අනුමොදනං.
- 62. “කටච්ඡුභික්ඛං දඤ්ඤාන තාවනිංසං ගමීස්සසි,
ඡත්තිංසදෙවරාජ්ජනං මහෙසිත්තං කරිස්සසි.
- 63. පඤ්ඤාස⁷ වක්ඛවත්තීනං මහෙසිත්තං කරිස්සසි,
මනසා පඤ්චිතං සබ්බං පටිලච්ඡසි සබ්බද.
- 64. සමපත්තිං අනුභොඤ්ඤාන පබ්බජිස්සසි⁸කිඤ්ඤානා,⁹
සබ්බාසවො පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිස්සසි¹⁰නාසවා.”¹¹

- 1. මම - මජ්ඣ.
- 2. යච්චිඡ්ඡතං - සතා.
යදිච්ඡතං - PTS.
- 3. උච්චිත්තං - සතා.
- 4. සබ්බාසවපරික්ඛිණො - මජ්ඣ.
- 5. පඤ්ඤාසං - මජ්ඣ.
- 6. පබ්බජිස්සසිඤ්ඤානා - සීඉ.
- 7. නිබ්බාසිස්සසනාසවා - සීඉ.

52. මාගේ තෙල අරමුණ දිවිහිමියෙන් සිහි කෙරෙමි, මම එහි (එ මහණුන් කෙරෙහි) සිත පහදවා උපත් වීසින් තවතිසාවට ගියමු.

53. තිසක් දෙවරපුනට මෙහෙසිබව කරවුයෙමි, මනසින් පැතු ද සිතැහි සේ මට නිපැයෙයි.

54. වීසි සක්විතිරපුනට මෙහෙසි වූමු, මම තමා මැ රැස්කළ පින් ඇති වැ (සුගති) හවයන්හි (උපත් වීසින්) හැසුරණමු.

55. මම සියලු හවබන්ධනයෙන් මුක්ත වෙමි, මාහට උපාදනයෝ පහවැ ගියහ, සියලු ආශ්‍රවයෝ ක්ෂිණයහ, දැන් මට පුනර්භවයෙක් නැති.

56. මෙයින් එකානුවන කප්භි එකලැ යම් දනක් දුනුම ද, (එතැන් පටන්) දුගතිය නො දනිමි, මෙ පිණිසදනායාගේ විපාක යි

57.-59. මා වීසින් කෙලෙස් දවන ලද ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසෙයින් ඵ්කපිණ්ඩදයිකා මෙහෙණ මෙ ගාරා ප්‍රකාශ කළා යැ.

සවැනි ඵ්කපිණ්ඩදයිකා සථවිරිඅපදන යි.

1. 7 කටවපුභිකබාදයිකාපදනය

60. පිඬු පිණිස හැසිරෙන ශාස්තෘ වූ තිස්ස නම් බුදුරජාණන් වහන්සේට මම කෙණෙසි අහරක් සපයා ගෙන දුනුමු.

61. ශාස්තෘ වූ ලෝකාග්‍රනායක තිස්ස සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ (එ අහර) පිළිගෙන වීරියෙහි වැඩසිටියේක් මට අනුමෝදනා කළ සේක.

62. “(තෝ) කෙණෙසි අහරක් දී තවතිසායෙහි උපදනෙහි (එහි) සතිස් දෙවරපුනට මෙහෙසිබව කරන්නෙහි.

63. පනසක් සක්විත්තනට ද මෙහෙසිබව කරන්නෙහි, මනසින් පැතුතාක් සියල්ල හැම කල්හි ලබන්නෙහි.

64. සැපත් වළඳ කොට පළිබොධ රහිත වැ පැවිදිවන්නෙහි, සියලු ආශ්‍රව (පහන පරිඤ්ඤා වීසින්) පිරිසිදු දැන ආනාශ්‍රව වැ පිරිනිවෙන්නෙහි” යි.

14 අපදනපාළි - සුමෙධාවග්ගො

- 65. ඉදං වචාන සමුච්චෙදධා තිසෙසා ලොකග්ගනායකො,
නභං අබ්භුග්ගමී ධීරො¹ භංසරාජාව අමචෙර.
- 66. සුදිනකං මෙ දනවරං සුධිට්ඨා යාගසමපද,
කටච්ඡුභිකඛං දචාන පක්ඛාභං අවලං පදං.
- 67. දෙච නචුචෙත ඉතො කපෙස යං දනමදදිං තද,
දුගගතිං නාභිජානාමී භික්ඛාදනසසිදං එලං.
- 68-70. කිලෙසා ක්ඛාපිතා මග්ගං -පෙ- කතං බුද්ධිසස සාසනං.

ඉදං සුදං කටච්ඡුභිකඛාදයිකා භික්ඛුනී ඉමා ගාථායො අභාසිචානි.

කටච්ඡුභිකඛාදයිකා චෙරියාපදනං සත්තමං.

1. 8 සසතුපපලමාලිකාපදනං

- 71. නගෙර අරුණවතියා අරුණවා² නාම ඛක්ඛයො,
තස්ස රණෙඤ්ඤ අභුං භරියා වාරිකං වාරයාමභං³.
- 72. සක්ඛමාලා⁴ ගහෙචාන උපපලා දෙවගන්ඨිකා,
නිසජ්ජපාසාදවරෙ එවං විනෙතඤ්ඤි තාවදෙ.
- 73. “කිං මෙ ඉමාහි මාලාහි සිරසාරොපිතාහි මෙ,
වරං මෙ බුද්ධියෙට්ඨසස ඤ්ඤාමඤ්ඤ අභිරොපිතං.”
- 74. සමුච්චධං පතිමානෙනති ආරාසනෙන නිසිද්භං,
“යද එභිති⁵ සමුච්චෙදධා පුජයිසසං මභාමුනිං.”
- 75. කකුචො වීලසනෙතාව මිගරාජාව කෙසරී,
භික්ඛුසචෙක්ඛන සභිතො ආගඤ්ඤී වීරීයං ජිනො.
- 76. බුද්ධිසස රංසිං දිචාන භට්ඨා සංචිග්ගමානසා,
ආරං අවාපුරිචානං බුද්ධියෙට්ඨං අපුජයිං.

- 1. ධීරො - මජ්ඣං.
- 2. අරුණො - මජ්ඣං.
- 3. වාරිකං වාරයාමභං - මජ්ඣං.
- 4. සක්ඛමාලා - මජ්ඣං.
- 5. එභිති - PTS.
- 6. අපාඤ්ඤාවා - සභා.

65. ලෝකාග්‍රන්‍යායක ධීර වූ සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙය වදරා අහසට (වදනා) භංසරාජයක්හු සෙයින් නභොගර්භයට පැන නැංග සේකි.

66. මා විසින් උතුම් දනක් දෙනලද යැ, යාගසම්පත් මොනොවට යාග විසින් කරන ලදයැ, කෙණෙසි අහරක් දී මම අවල වූ නිවනට පැමිණියෙමි වෙමි.

67. මෙ කපින් දෙයානුවන කප්භි (උපන් මම) එකලැ යම් දනක් දුනුම් ද, (ඒ හෙතෙයන්) දුගතිය නො දන්මි. මේ වූකලී භික්ෂාදනයෙහි විපාක යි.

68-70. මා විසින් කෙලෙස් දවන ලද ... බුදුසසුන් කොට නිමවන ලදී.

මෙ සෙයින් කටවිඡුභිකාදායිකා මෙහෙණ මේ ගාථා පැවසූ යැ.

සත්වැනි කටවිඡුභිකාදායිකා යථවිටිඅපදන යි.

1. 8 සත්තුපපලමාලිකා අපදනාය

71. අරුණවකී නගරයෙහි අරුණවත් නම් රජෙක් වියැ. මම එරජභට භාය්‍යා වූමු. ඉදුරන් පිනවීමෙහි ලා (රජු) මෙහෙයවා දුමු.

72. එකල්හි දෙවසුවදවහන උපුල්මල්දම් සතක් ගෙන උතුම් පහා මතුයෙහි හිඳ මෙසේ සිතුමු.

73. “මෙ මල්දම් (මා) හිසෙහි පළඳවාලීමෙන් මට කවර නම් වැඩෙක් ද? (මෙය) බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ ඥාන (ශීඕ) යෙහි අභිරෝපණය කරන ලද්දේ වඩා ලා මට උතුම් වෙයි.

74. යම් විටෙකැ සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ වඩනා සේක් ද, එවිටැ (ඒ සිටි) මහාමුනීන්ද්‍රයන් වහන්සේ පුදන්නෙමි” යි මම සම්බුදුරදුන් බුහුමන් සහිත වැ අපේක්ෂා කෙරෙමින් දෙර වෙකැ හුන්නමු.

75. දිලියෙන පච්ඡකටයක් සෙයින්, කේශර සිංහරාජයකු සෙයින් ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ භික්ඛුසඛකයා සහිත වැ විචියෙහි වැඩම කළසේක.

76. බුදුද්‍රස් දෑක හර්ෂ (සතුටු) වූයෙමි සංවිඛ්නමනස් ඇතියෙම් දෙර හැරපියා බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ පිදුමු.

16 අපදනපාළි - සුමෙධාවග්ගො

77. සත්උපපලපුජානී පරිකිණිණිනී¹ අමඛරෙ,
ඡදං² කරොන්තා බුද්ධස්ස මඤ්ඤෙ ධාරයන්ති නෙ.
78. උදග්ගචිත්තා සුමනා වෙදජාතා කක්ඤ්ඤෙ,
තඤ්ඤෙ චිත්තං පසාදෙඤ්ඤා තාවකිංසං අගඤ්ඤං³.
79. මහානෙලස්ස ඡදනං ධාරෙත්ති මම බුද්ධනී,
දිබ්බගන්ධං පවායාමී සත්ඤ්ඤාපලානීදං ඵලං.
80. කදුචී නීයමානාය ඤාතිසංඛිතන මෙ තද,
යාවතා පරිසා මඤ්ඤං මහානෙලං ධරීයති.
81. සත්තනී දෙවරාජුතං මහෙසිත්තමකාරධිං,
සබ්බඤ්ඤා ඉස්සරා හුඤ්ඤා සංසරාමී භවාභවෙ.
82. තෙසංචරිතස්සච්ඡිතං මහෙසිත්තමකාරධිං,
සබ්බං මං අනුච්ඡිතනී⁴ ආදෙය්‍යවචනා අහුං.
83. උපපලසේසව මෙ විශේෂො ගජො වෙච පවායති
දුබ්බභිකිංසං න ජානාමී⁵ බුද්ධපුජාධිදං ඵලං.
84. ඉඤ්ඤාපාදෙසු කුසලා බොජ්ඣන්දියභාවනාරතා,
අභිඤ්ඤාපාරමිප්පත්තා බුද්ධපුජාධිදං ඵලං.
85. සතිපට්ඨානකුසලා සමාධිජ්ඣානගොචරා,
සමමපට්ඨානමනුස්සත්තා බුද්ධපුජාධිදං ඵලං.
86. විරීයං මෙ ධුරධොරඤ්ඤං යොගකෙඛමාධිවාහනං,
සබ්බාසවා පරිකිණිණී⁶ නඤ්ඤිති පුනාභවො.
87. එකකිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං කමමකරිං තද්⁷
දුග්ගතිං නාභිජානාමී පුජාදනසිද්ධං⁸ ඵලං.
- 88-90. කිලෙසා ඤාපිතා මඤ්ඤං - කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉඤ්ඤං සුදං සත්ඤ්ඤාපලමාලිකා භික්ඛුනී ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

සත්ඤ්ඤාපලමාලිකාපෙරියාපදනං අට්ඨමං.

---

1. සුචිකිණිණිනී - සා. පච්චිකිණිණිනී - PTS.
2. ඡදං - මජ්ඣ.
3. අගඤ්ඤං - මජ්ඣ.
4. මනුච්ඡිතනී - මජ්ඣ.
5. දුග්ගතිං නාභිජානාමී - සා, PTS.
6. සබ්බාසවපරිකිණිණි - මජ්ඣ.
7. පුජාදනසිද්ධං - මජ්ඣ.
8. බුද්ධපුජාධිදං - මජ්ඣ.

77. සත් උපුල්මල් අභස්කුසා විසිරිණ. ඒ උපුල්හු සෙවෙණියක් කෙරෙමින් බුදුරදුන් මතුයෙහි ධරා සිටුනාහ.

78. ඔදවැඩි සිතැති සුමනස් වූ ප්‍රීතිමත් වූ කෘතාඤ්ඤී වූ මම ඔබ කෙරෙහි සිත් පහදවා කවිකියා දෙවිලොව උපනුමු.

79. මා බුදුන්හි මහනෙල් සියනක් ධරත්. (මම) දෙවසුවද වහන කෙරෙමි. මේ වනාහි සත් උපුලක් පිදීමේ විපාක යි.

80. කිසිවිටෙකැ නෑ සමූහයා විසින් ගෙන යනු ලබන මට යම් පමණ පිරිස් වේ ද, (එ පිරිස්) එකල්හි මට මහනෙල් ධරනු ලැබෙයි.

81. සැත්තැවක් දෙවරපුනට මෙහෙසිබව කරවුමු. (මෙසේ) සියලු තන්හි ඉසුරු වූ කුදුමහත් බෙවෙහි හැසිරෙමි.

82. තෙසැටක් සක්විතිරපුනට මෙහෙසිබව කරවුමු. සියල්ලෝ මා අනු වූ වැටෙකි, (මම) හැඳිගියයුතු වදන් ඇතිවුමු.

83. මාගේ පැහැය උපුලක පැහැය මෙන් වෙයි. (උපුල්) සුවද (මගේ කයින්) හමා යෙයි. දුර්වර්ණ බවක් නො දැනිමි, මේ බුද්ධ පුජායෙහි විපාක යි.

84. සෘද්ධිපාදයන්හි නිපුණ වෙමි. බොධාබ්ගහාචනායෙහි ඇලුනෙමි අභිඤ්ජාරයට පැමිණියෙමි (ද) වෙමි. මේ වූකලී බුද්ධපුජායෙහි විපාක යි.

85. සතිපට්ඨානයෙහි දක්ෂ වෙමි. සමාධි-ධ්‍යාන ගෝචර කොට ඇත්තෙමි. සමාක්ප්‍රධන්හි පුන පුනා යෙදුණමු. මේ වනාහි බුද්ධ පුජායෙහි ඵල යි.

86. මාගේ වීර්යය (යොගසෞමසංඛ්‍යාත නිවනට පමුණුවන) ධුරවාහක (ගැල අදනා) ගවයා යි, (මාගේ) සියලු ආප්‍රවයෝ ගෙවී ගියහ, දැන් (මට) පුනර්භවයෙක් නැති.

87. මෙයින් එක්කිස්වන කප්හි යම් කුශල කම්යක් කළමු ද, (එ හෙතෙයන්) දුගතිය නො දන්මි, මේ වූකලී පුෂ්පදානයාගේ ඵල යි.

88, 90. මා විසින් කෙලෙස්සු දවන ලදහ ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසෙයින් සත්කුප්පලමාලිකා මෙහෙණි මේ ගාරා පැවසූ යෑ.

අටවැනි සත්කුප්පලමාලිකා ස්ථවිරිඅපදාන යි.

1. 9 පඤ්චදීපිකාපදනං

91. නගරෙ භංසවතියා වාරිකී¹ ආස'භං තද,
ආරාමෙන ච ආරාමං වරාමී කුසලජීකා.
92. කාලපකඛමඤ්ඤිවසෙ අඤ්ඤං බොධිචුක්ඛං,
තස්ස චිත්තං පසාදෙතො බොධිචුලෙ නිසීද්භං.
93. ගරුවිත්තං උපට්ඨපෙතො සිරෙ කතාන අඤ්ඤලිං,
සොමනස්සං පවෙදෙතො එවං විනොතඤ්ඤි තාවදෙ.
94. “යදි චුද්ධො අමීතභුග්ගො අසමපටිපුඤ්ඤලො,
දසෙස්සතු පාටිභීරං මෙ බොධි ඔභාසතු අයං.”
95. සභ ආවජ්ජනා² මඤ්ඤා බොධි පජ්ජලි තාවදෙ,
සබ්බසොණ්ණමයො³ ආසි දීසා සබ්බා විරොවසුං.⁴
96. සත්තරතකිද්දිවං තස්ස බොධිචුලෙ නිසීද්භං,
සත්තමෙ දිවසෙ පඤ්ඤා දීපපුජං අකාස'භං.
97. ආසනං පරිවාරෙතො පඤ්ඤිදීපානි පජ්ජලුං,
යාව උදෙති සුරියො දීපා මෙ පජ්ජලුං තද.
98. තෙන කමමන සුකතෙන වෙතනාපඤ්ඤිති ව,
ජභිතො මානුසං දෙභං තාවතීංසමගච්ඡං.
99. තස්ස මෙ සුකතං ව්‍යභං පඤ්චදීපිති⁵ චුච්චති
සඤ්ඤොපනචුච්චෙධං⁶ තීංසයොපනච්චිත්තං.
100. අසඤ්ඤානි දීපානි පරිවාරෙ ජලනති මෙ
යාවතා දෙවභවනං දීපාලොකෙන ජොතති.⁷
101. පරචුච්චා නිසීදිතො යදි ඉච්ඡාමී පසසිතු,
උද්ධං අධො ච තිරියං සබ්බං පස්සාමී චක්ඛනා.
102. යාවතා අභිකඤ්ඤා දච්චං සුගතදුග්ගතෙ,
තස්ස ආවරණං තස්සී රුකෙඛසු පබ්බතෙසු වා.

---

1. වාරිකී - සා.
2. ආවජ්ජනෙ - මජ්ඣිම, සා, PTS.
3. සබ්බසොණ්ණමයා - සීච්චි.
4. විරොවසි - සීච්චි, මජ්ඣිම.
5. පඤ්චදීපානි - මජ්ඣිම.
6. සත්තයොපනචුච්චෙධං - සීච්චි, සා, PTS.
7. ජොතති - සීච්චි.

1. 9 පඤ්චදීපිකාපදනාය

91. එකල්හි මම භංසවතී නගරයෙහි භැසිරෙන්නක් වූවු. කුසල් කැමැති වූ අරමින් අරුමැ භැසුරුණුමු.

92. (එක්) කළුවර පොහෝ දිනෙකැ උතුම් බෝරුක දුටුවු. එහි සිත් පහදවා මම බෝවුල්හි හුන්වු.

93. එකල්හි බුහුමන් සිත් එළවා හිස් මුදුන්හි ඇදිලි බැඳ සොමනස් ලැබ මෙසේ සිතුවෙමු.

94. “ඉදින් (පියුමතුරා) බුදුහු අපමණ ගුණ ඇතිසේක් නම් අසම වූ අප්‍රතිදුද්ගල සේක් නම් මට පෙළහර දක්වන සේක්වා! මේ බෝරුක බබළාවා”! යි.

95. මාගේ ආවර්ජනාව භා සමග එකෙණෙහි බෝරුක දිලුණේ ය සියල්ල රන්මුවා මෙන් විය. සියලු දිශාවෝ බැබළුණහ.

96. මම ඒ බෝවුල්හි සන්දදවලක් හුන්නමු. සත්වැනි දවස පැමිණි කල්හි මම දීප පුජාවක් කළමු.

97. ආසනය පිරිවරා ප්‍රදීප පසෙක් දිලුණේ ය. එදවස හිරු උදවන තාක් මාගේ ප්‍රදීපයෝ දිලුණහ.

98. එ පුණාකම් හේතුයෙන් ද, චේතනාප්‍රණීධි හේතුවෙන් ද, මම මිනිස්කය හැර පියා තවතිසා දෙවලොවට (උත්පත්ති වශයෙන්) ගියමු.

99. එහි මට මොනොවට කරන ලද විමනෙක් වියැ. සැට-යොදුන් උස් වූ කිස්යොදුන් පුළුල් වූ එ විමන ‘පඤ්චදීපි’ යි කියනු ලැබෙයි.

100. දෙව්විමන යම් තාක් ප්‍රදීපාලෝකයෙන් දිලියේ ද (එ තාක්) අසංඛාසංඛාත ප්‍රදීපයෝ භාත්පස දිලියෙන්නහ.

101. ඉදින් (මම) පරාමිමුඛ වූ හිඳ දක්නට රිසියුම් නම් උඩ ද යටද සරසැ ද (වූ) සියල්ල මසැසින් දකිමි.

102. සුගත දුර්ගතයන් දක්නට යම් පමණින් රිසියුම් ද රුක්හි වෙවයි පවුහි වෙවයි එහිලා ආවරණයෙක් නැති,

20 අපදනපාළි - සුමේධාවග්ගො

- 103. අසීති දෙවරාජුනං මහෙසිත්තමකාරධිං,
සත්තං වසඤ්චන්තං මහෙසිත්තමකාරධිං.
- 104. යං යං යොනුපපජාමි දෙවත්තං අථ මානුසං,
දීපසත්භහස්සාති පරිවාරෙඤා ජලන්ති මං¹
- 105. දෙවලොකා වච්චාන උපපජ්ඣං මාතුකුච්ඡයං,
මාතුකුච්ඡගතං සතභි² අකඛි මෙ න නිලීලති.
- 106. දීපසත්භහස්සාති පුඤ්ඤකම්මසම්බන්තා,
සුත්තිසරෙ පජ්ජලන්ති³ පඤ්චදීපානිදං ඵලං.
- 107. පච්ඡිමෙ භවෙ⁴ සම්පන්නෙ මානසං චිත්තිවච්චධිං,
අජරාමරං⁵ සීතිභාවං නිබ්බානං ඵස්සධිං⁶ අභං.
- 108. ජාතියා සත්තවස්සාභං අරහත්තමපාපුණ්ණං,
උපසම්පාදෙයි බුද්ධො ගුණමඤ්ඤය ගොතමො.
- 109. මණ්ඩපෙ රුක්ඛමුලෙ වා පාසාදෙසු ගුහාසු වා,
සුඤ්ඤගාරෙ ව ක්ඛායනතා⁷ පඤ්චදීපා ජලන්ති මෙ.
- 110. දිබ්බවක්ඛු වීසුභං මෙ සමාධිකුසලා අභං,
අභිඤ්ඤපාරම්පන්නා පඤ්චදීපානිදං ඵලං.
- 111. සබ්බවොසිතවොසානා කතකිව්වා අනාසවා,
පඤ්චදීපා මහාවීර පාදෙ වඤ්ඤා⁸ වක්ඛුම.
- 112. සත්භහස්සෙ ඉතො⁹ කප්පෙ යං දීපමදදිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පඤ්චදීපානිදං ඵලං.
- 113-115. කිලෙසා ක්ඛාපිතා මඤ්ඤං -පෙ- කතං
බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං සුදං පඤ්චදීපිකා භික්ඛුනී ඉමා ගාථායො අභාසිත්තානි.

පඤ්චදීපිකාපේරියාපදනං නවමං.

---

1. පරිවාර ජලන්ති මෙ - මජ්ඣ.	7. ක්ඛායනතා - සිමු.
2. ගතා සත්තං - මජ්ඣ., PTS.	ක්ඛායනතා - PTS.
3. ජලන්ති සුත්තිකාගෙහෙ - මජ්ඣ.	වජ්ජනීයා - මජ්ඣ.
4. පච්ඡිමෙව - සිමු.	8. වඤ්ඤා - මජ්ඣ., PTS
5. අජරාමරං - මජ්ඣ.	9. සත්භහස්සිතො - මජ්ඣ.
6. පස්සධිං - ඝා.	

103. අසුවක් දෙවරපුනව මෙහෙසිබව කරවීම්. සියක් ගණන් සක්විත්තනව ද මෙහෙසිබව කරවුයෙම්.

104. දෙව් අත්බව යැ, යළි මිනිසක් බව යැ යන යම් යම් අත්බවකට (උපත් විසින්) එළැඹෙම ද, මා පිරිවරා සියදහස් ගණන් පහන්හු දිලියෙත්.

105. දෙව්ලොවින් සැව (මනුලොව) මවුකුස්ති උපන්මී; මවුකුසට ගියා වූ ම මාගේ ඇස් (පිය) නිමිලනය නො වෙයි.

106. (මම) පුණ්‍යකම්සමන්වාගත යෙමි, (එහෙයින්) සියක් දහසක් පහන්හු කිහිටි ගෙහි දිලියෙන්නාහ. මේ දීපදනයාගේ ප්‍රතිඵල යි.

107. පස්වීමහවය පැමිණි කල්හි මනය කෙලෙසුන්ගෙන් මුදවා ලීම්. ජරාමරණ නැති සිහිල්බව වූ නිවන මම ස්පඬු කළෙමි.

108. ජාතියෙන් සත්හැවිරිදි වූ මම රහත්බවට පැමිණියමු, ගෞතම ගෝත්‍ර ඇති බුදුහු ගුණ සලකා (මා) උපසපන් කළහ.

109. මණ්ඩපයෙහි වෙවයි, රුක්මුල්හි වෙවයි, පහයෙහි වෙවයි, ගුහායෙහි වෙවයි, ඉතාගාරයෙහි වෙවයි ධාන්‍ය කරන මාහට ප්‍රදීප පසෙක් දිලියෙන්නේ ය.

110. මට දිවැස විඤ්ඳධ වියැ, මම සමාධියෙහි නිපුණ වීම්. අභිඤ්ජාරයට පැමිණියෙමි වෙමි. මෙ වූකලී පඤ්චදීපදනයාගේ ප්‍රතිඵල යි.

111. වඤ්ඤර්මත් මහාවීරයන් වහන්ස, සියලු බ්‍රහ්මචයාර්ථය වැස නිම වූ කෘතකෘතය වූ අනාසුච වූ පඤ්චදීපා මෙහෙණ (මබ) සා වදියි.

112. මෙයින් සුවහස්වන කප්හි, එකලැ යම් ප්‍රදීපදනයක් ප්‍රදනය කළෙමු ද, (එ හෙතුයෙන්) දුර්ගතිය නො මැ දනිමි, මෙ වනාහි පඤ්චදීපදනයාගේ ප්‍රතිඵල යි.

113-115. මා විසින් ක්ලේශයෝ දවන ලදහ ... බුද්ධශාසනය කරන ලදී.

මෙසෙයින් පඤ්චදීපිකා මෙහෙණ මේ ගාථා පැවැසූ යැ.

නවවැනි පඤ්චදීපිකා සංවිධිඅපදන යි.

1. 10 උදකදයිකාපදනා

- 116. නගරෙ ඛනචුමනියා අභොසිං උදභාරීකා,
උදභාරෙන ජීවාමී තෙන පොසෙමී දරකෙ.
- 117. දෙයාධමෙමා ච මෙ නඤ්චී පුඤ්ඤකෙඛකෙක අනුඤ්ඤාතරෙ,
කොට්ඨකං උපසඛකමම උදකං පට්ඨපෙසස්භං.
- 118. තෙන කමෙමන සුකතෙන කාවතීංසමගච්ඡස්භං,
තස්මෙ සුකතං ව්‍යමහං උදභාරෙන නිමමීතං.
- 119. අච්ඡරානං සහසසස්ස¹ අභං හි පචරා තද,
දසට්ඨානෙහි තා සබ්බා අභිභොමී සද අභං.
- 120. පඤ්ඤාසං දෙවරාජුනා මහෙසිකමකාරධිං,
වීසතිවසඤ්ඤාචාතීනං මහෙසිකමකාරධිං.
- 121. දුච්ච භච්ච සංසරාමී දෙවකෙක අථ මානුසෙ,
දුග්ගතිං නාභිජානාමී දකදනසසීදං² එලං.
- 122. පබ්බකග්ගෙ දුමග්ගෙ වා අනාඤ්ඤකෙච භූමියං,
යද උදකමීච්ඡාමී ඛිංසං පච්චභාමහං.
- 123. අචුට්ඨකා දිසා නඤ්චී සනතතකඤ්චීතා න ච,³
මම සඛකාපමඤ්ඤාය මහාමෙසො පචසසති.
- 124. කදචි නීයමානාය ඤ්ඤතිසඤ්ඤෙන මෙ තද
යද ඉච්ඡාමහං වසසං මහාමෙසො පචසසති⁴
- 125. උඤ්ඤං වා පරිලාභො වා සරිරෙ මෙ න චිජ්ඡති,
කායෙ ච මෙ රජො නඤ්චී දකදනසසීදං එලං.
- 126. වීසුඤ්ඤාමනසා අජ්ජ අපෙකමලපාපිකා⁵,
සබ්බාසචා පරිකඤ්ඤා⁶ නඤ්චීදනී පුනඛොචො.

- 1. සහසසානං - සා.
- 2. උදකදනසසීදං - සීචු.
- 3. සනතතකා ඤ්චීතා ච - මජ්ඣ.
- 4. අජායථ - මජ්ඣ.
- 5. අපෙකමනප පිකා - මජ්ඣ., PTS.
- 6. සබ්බාසචපරිකඤ්ඤා - සීචු, මජ්ඣ.

1. 10. උදකදයිකාපදනාය

116. බන්ධුමකී නගරයෙහි (පෙර මම) දිය අදනා කළදස්සක් වූවු. දිය ඇදීමෙන් ජීවත් වෙමි, එයින් දරුවනුදු පෝෂණය කෙරෙමි.

117. අනුත්තර වූ පුණාකෙත්තියෙහි මාහට දේශධම්මයෙක් (සුදනට නිසි දයෙක්) නැත. (එ හෙයින්) නහන කොටුව වෙත එළැඹීම මම දිය එළවා කැබුයෙමි.

118. එ කුශලකම්මයෙන් මම (උපත් විසින්) තවකියා දෙවලොවට ගියෙමි. එහි මාහට දිය ඇදීමේ පිනෙන් නිර්මිත වූ මොනොවට කළ විමනෙක් විය.

119. එකල්හි මම දහසක් අප්පරාවනට අග්‍ර වූවු. හැම කල්හි දස කරුණෙකින් ඒ සියල්ලන් අභිභවා සිටිමි.

120. පනසක් දෙවරපුනට මෙහෙසිබව කරවූයෙමි. විසිසක්විනි රපුනට ද මෙහෙසිබව කරවූයෙමි.

121. දෙව්බව යැ, යළි මිනිසත්බව යැ යන හවද්වයයෙහි සැරි සරමි, දුගතිය නො ම දැනිමි. උදකදනායාගේ මේ විපාක යි:

122. පවු අග්හි වෙවයි, රුක් අග්හි වෙවයි, අහස්හි වෙවයි, පොළොවහි වෙවයි යම් විටෙකැ දිය රිසියෙමි ද, (එවිට) මම වහා (දිය) ලබමි.

123. වැසි නොවටනා දිශායෙක් (මට) නැත. නැවීමක් කැකැරුණු බවෙක් දු නැති. මාගේ අදහස් දැන (මෙන්) මහාමේඝය වෙසෙසින් වස්නේ යි.

124. යම් විටෙකැ මම වැසි රිසි වන්නෙමි නම් එවිටැ නැ සමුහයා විසින් ගෙන යනු ලබන මට මහවැසි වයි.

125. මාගේ සිරුරෙහි උණුසුමක් වෙවයි, දහයෙක් වෙවයි නැත, මාගේ කයෙහි රජස් ද නැති. මේ වූකලී උදකදනායාගේ විපාක යි,

126. අද (මම) විභුද්ධ මනස් ඇති වෙමි, පහ වැ ගිය කෙලෙස්-මල ඇති වෙමි, සියලු ආසුචි ගෙවී ගියේ යැ, දන් පුනර්භවයෙක් නැති.

24 අපදනපාළි - සුමේධාවග්ගො

127. එකනවුතෙ ඉතො කපප යං කම්මකරිං¹ තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමී දකදනස්සිදං එලං.

128-130. කිලෙසා කාපිතා මග්ගං -පෙ- බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං උදකදයිකා භික්ඛනී ඉමා ගාථායො
අභාසිජාති.

උදකදයිකාචේරියාපදනං දසමං.

තසුසුද්දනං:

සුමේධා මෙඛලාදුඨි මණ්ඩපසඬාමං දද,
නළමාලී පිණ්ඩදද කචචජු උප්පලපද.

දීපද දකද වෙච ගාථායො ගණිතා ඉහ,
එකං ගාථාසතං වෙච තිංසනී ච තදුක්කරිං.

සුමේධාවග්ගො පඨමො.

---

1. යමුදකමදදිං - සිමු.

127. මෙයින් එකානුවන කප්ඵි, එකලා යම් පුණ්‍යකම්යක් කළමු ද, (එ හේතුයෙන්) දුගතිය නො දනිමි. මේ උදකදනසාගේ විපාක යි.

128-130. මා විසින් ක්ලේශයෝ දවන ලදහ ... බුද්ධශාසනය කරන ලද්දේ යි.

මෙසෙයින් උදකදයිකා මෙහෙණ මේ ගාථා පැවැසූ යැ.

දසවැනි උදකදයිකා සථවිරිඅපදන යි.

එහි උද්දනය :

සුමේධා යැ, මෙබලාදයිකා යැ, මණ්ඩපදයිකා යැ, සංකමනත්ථා යැ, නළමාලිකා යැ, පිණ්ඩපාතදයිකා යැ, කටච්ඡුභිකාදයිකා යැ, උපපල-මාලිකා යැ,

දීපදයිකා යැ, උදකදයිකා යැ යන මොවුන් පිළිබඳ අපදන දසය යි. මෙහි ගාථා එක්සිය තිසෙකි.

පළමුවැනි සුමේධා වර්ග යි.

2. එකුපොසථික වග්ගො

2.1 එකුපොසථිකාපදනං

131. නගරෙ බන්ධුමනියා බන්ධුමා නාම බක්ඛියො,
දිවසෙ පුණ්ණමායං¹ සො උපවසි² උපොසරං.
132. අභං තෙන සමයෙන කුඞ්ඤ්ඤි අභුං තභිං,
දිඤ්ඤා සරාජකං³ සෙනං එවාභං විනතයිං තද.
133. “රාජාපි රජුං ජඤ්ඤිඤා උපවසි² උපොසරං,
සඵලං නුත තං කම්මං ජනකායො පමොදිතො.”⁴
134. යොනියො පච්චෙකඤ්චා දුග්ගච්ඤ්ඤා⁵ දළිද්දතං,⁶
මානසං සංපභංසෙඤ්චා⁶ උපවසිං උපොසරං.
135. අභං උපොසරං කඤ්චා සම්මාසම්බුද්ධාසානෙන,
තෙන කම්මෙන සුකතෙන තාවතීංසං අගච්ඡතං⁷
136. තස්ම මෙ සුකතං ව්‍යම්මං උද්ධං⁸ යොජනමුග්ගතං,
කුට්ඨාරච්චරුපෙනං සයනාසනභුසිතං.⁹
137. අච්ඡරා සතසභ්‍යසා උපනිට්ඨතනි මං සද,
අඤ්ඤා දෙවෙ අනිකකම්ම අනිරොචාමී සබ්බද.
138. චතුසච්චිදෙචරාජුතං මහෙසිත්තමකාරයිං,
තෙසච්චිචකඤ්චතනීතං මහෙසිත්තමකාරයිං.
139. සුවණ්ණච්චණ්ණා හුඤ්චාන භවෙසු සංසරාමභං,
සබ්බස්ම පචරා භොමී උපොසරස්සදිදං ඵලං
140. භස්සියානං අසසියානං රථයානඤ්ච සිව්විකං¹⁰
ලභාමී සබ්බමෙනමුසි උපොසරස්සදිදං ඵලං.

-
1. පුණ්ණමාය - මජ්ඣ.
  2. උපපජි - සා, PTS
  3. සරාජක - මජ්ඣ.
  4. දුග්ගච්ඤ්ච - සා
  5. දළිද්දතං - මජ්ඣ.
  6. සංපභංසෙඤ්චා - මජ්ඣ.
  7. තාවතීංසමච්ඡතං - මජ්ඣ.
  8. උද්ධ - මජ්ඣ.
  9. මහාසනසුභුසිතං - මජ්ඣ.
මහාසයන භුසිතං - PTS
  10. කෙට්ඨං - සිඞ්ඞ, සා, PTS

2. එකුපොසටීක වර්ගය.

2.1 එකුපොසටීකාපද්‍යනය

131. බන්ධුමඤ්ඤි නුවර බන්ධුමක් නමැති රජෙක් වියැ. හේ පුණ්‍යපොහෝ දිනැ පෙහෙවස් වීසි.

132. එසමයෙහි මම එනුවර කළදස්සක් වූවු. (පෙහෙවස් වසන) රජු සහිත සෙනඟ දක මම මෙසේ සිතුමු:

133. “රජ ද රජය හැරපියා පෙහෙවස් වීසි යැ. එකැතින් ඒ ක්‍රියාව එල සහිත යැ, ජනසමූහයා ප්‍රමුදිත වූයේ වෙයි” යනු යි.

134. (මම දු) දුගී බව ද දිළිඳුබව ද නුවණින් මෙනෙහි කොට සිත පහදවා පෙහෙවස් වූසුමු.

135. මම (විපස්සි) සම්බුදුසසුනෙහි පෙහෙවස් වැස ඒ කුශල කමියෙන් තවතිසා දෙවලොව උපන්මු.

136. එහි මට විමනෙක් මැනැවින් කරනලද වෙයි. (එ විමන) යොදුනක් උස් යැ, මනාකුළුගෙවලින් යුතු යැ, (හැඳපුටු ඇ) සෙනසුනෙන් සැරඟුණේද වෙ.

137. සියදහසක් අප්පරාවෝ සැම කල්හි මට උවටැන් කෙරෙහි. (මම) සැමද සෙසු දෙවියන් ඉක්මවා අතිගයින් බබළමි.

138. සුසැටක් දෙවරපුනට මෙහෙසි වූමු. තෙසැටක් සක්විති රජුනට ද මෙහෙසි වූවා වෙමි.

139. මම රන්වන් සිව්පැහැ ඇති වැ හවයන්හි හැසිරෙමි. සියලු තන්හි උතුම වෙමි, මේ වූකලි පෙහෙවස් වීසීමේ විපාක යැ.

140. හස්තියාන - අශ්වයාන - රථයාන - සිව්ගෙවල් යන තෙල සියල්ල ලබමි. මේ වනාහි පෙහෙවස් වීසීමේ විපාක යැ,

28 අපදනපාළි-එකුපොසටිකවග්ගො

- 141. සොවණ්ණමයං රුපිමයං අථොපි එලිකාමයං,
ලොභිතඛිකමයංකොච සබ්බං පටිලභාම'හං.
- 142. කොසෙයාකඛෙලියානි බොමකපාසිකානි ච,
මහඤ්ඤානි ච වජ්ජානි සබ්බං පටිලභාම'හං.
- 143. අඤ්ඤං පානං බාදනීයං වජ්ජසන්තාසනානි ච,
සබ්බමෙතං පටිලභෙ උපොසට්ඨසිද්ධං ඵලං.
- 144. වරගැටිකං මාලකං වුණ්ණකං විලෙපනං,
සබ්බමෙතං පටිලභෙ උපොසට්ඨසිද්ධං ඵලං.
- 145. කුට්ඨාගාරකං පාසාදං මණ්ඩපං හමමයං ගුහං,
සබ්බමෙතං පටිලභෙ උපොසට්ඨසිද්ධං ඵලං.
- 146. ජාතියා සත්තවසෙසා'හං පබ්බජිං අනගාරියං,
අඛිඨමාසෙ අසම්පන්නෙ අරහත්තං අපාපුඤ්ඤං,¹
- 147. කිලෙසා කුමාරිකා මඤ්ඤා හවා සබ්බෙ සමුහතා,
සබ්බාසවා පටිකභිණා නඤ්ඤිති පුතඛ්භවො
- 148. එකනවුතෙ ඉතො කපෙප යං කම්මමකරිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි උපොසට්ඨසිද්ධං ඵලං.
- 149. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසට්ඨසං සනතිකං,
කිංඤ්ඤා විජජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධසං සාසනං.
- 150. පටිසම්භිද චතසෙසා ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සම්මිකතා කතං බුද්ධසං සාසනං.

ඉත්ථං සුදං එකුපොසටිකා භික්ඛුනී ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

එකුපොසටිකාචේරියාපදනං පඨමං.

1. අරහත්තමපාපුඤ්ඤං - මජ්ඣ.

141. මම රත්මුවා වූ ද, රිදීමුවා වූ ද, පිළිමිණිමුවා වූ ද, රත්-
මිණිමුවා වූ ද (උපහොග පරිහොග වස්තු) සියල්ල පිළිලබමි.

142. නිහිරිපිළි යැ, එළලොමපිළි යැ, කොමු පිළි යැ, කපු
පිළි යැ (අත්‍ය වූත්) මහාර්භ වස්තු ද සි යන සියල්ල පිළිලබමි.

143. ආහාර පාන හා කැයුතු දෑ ද, වස්තු හා ශයනාසන ද
යන තෙල සියල්ල ලබමි. මේ පෙහෙවස් විසීමේ විපාක සි,

144. මහඟු සුවද ද, මල්දම් ද, වත්සුණු හා වීලවුන් ද යන
තෙල සියල්ල ලබමි. මේ පෙහෙවස් විසීමේ විපාක සි.

145. කුළුගෙවල් යැ, මහපහා යැ, මණ්ඩප යැ, සඳලු සහිත
ගේ යැ, ගුහා යැ යන තෙල සියල්ල ලබමි. මේ පෙහෙවස්
විසීමේ විපාක සි.

146. උපතින් සත්හැවිරිදි වූ මම බුදුසසුන්හි පැවිදි වූමු.
(පැවිද්දෙන්) අධමසක් නො පැමිණි කල්හි රහත්බවට පැමිණියා වෙමි.

147. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ, සියලු හවයෝ නසන
ලදහ සියලු ආසුවයෝ ක්ෂීණ වූහ, දන් (මට) පුනර්භවයෙක්
නැති.

148. මෙයින් එක්අනුවන කප්හි යම් කුශලකම්යක් කළමු ද,
(ඒ හෙතෙයන්) දුගතිය නො හඳුනමි, මේ පෙහෙවස් විසීමේ
එල සි.

149. බුදුරදුන් වෙතැ එළැඹීම මට ස්වාගත (-යහපත්) වියැ,
ත්‍රිවිද්‍යා අනුප්‍රාප්ත යැ, බුදුසසුන් කරන ලද යැ.

150. මේ සිවුපිළිසිඹියා ද, අෂ්ටවීමොක්ඛ ද, ඡට අභිඤ ද මා
විසින් පසක් කරන ලද යැ. බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසෙයින් එකුපොසටිකා මෙහෙණ මේ ගාථා පැවසූ යැ.

පළමුවැනි එකුපොසටිකා සට්ඨරාපදන සි.

2. 2 සලලපුඡ්ඤාපද්‍යනං

- 151. වජ්‍ජුගාතාදීතීරෙ අහොසිං කිංකරී තද, අද්දසාහං¹ දෙවදෙවං වඩ්ඛමනතං නරාසහං.
- 152. ඔච්චිනිකාන සලලං බුද්ධසෙට්ඨස්ස²දස'හං, 'උපසිඛ්ඛ මහාවීරො' සලලං දෙවගන්තිකං.'
- 153. පට්ඨග්ගහෙකා සලබ්බො චීපස්සී ලොකනායකො, උපසිඛ්ඛි මහාවීරො පෙකඛමානාය මෙ තද.
- 154. අඤ්ජලිං පඟ්ගහෙකාන වජ්ජිකා දිපදුක්ඛමං,³ සකං චිත්තං පසාදෙකා තතො පඛඛතමාරුභිං.
- 155. එකනචුතෙ ඉතො⁴ කපෙප යං පුඡ්ඡමදදිං තද, දුග්ගතිං නාභිජානාමී බුද්ධපුජාධිදං ඵලං.
- 156. කිලෙසා ක්ඛාපිතා මඤ්ඤං -පෙ- චිහරාමී අනාසවා
- 157. ස්වාගතං වත මෙ ආසි -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- 158. පට්ඨසලභිද වතසෙසාව -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉක්ඛං සුදං සලලපුඡ්ඤාභිකඤ්ඤාභි ඉමා ගාථායො අභාසිකාති.

සලලපුඡ්ඤා චෙට්ඨියාපද්‍යනං දුතියං.

2. 3 මොදකදුඤ්ඤාපද්‍යනං

- 159. නගරෙ බන්ධුමකියා කුම්භද්දසී අහොස'හං, මම භාගං ගහෙකාන ගච්ඡං උදකභාරිකා.⁵
- 160. පඡ්ඡමභි සමණං දිස්වා සන්තචිත්තං සමාහිතං, පසන්තචිත්තා සුමනා මොදකෙ තිණ්දස'හං.
- 161. තෙන කමෙමන සුකතෙන චෙතනාපඤ්ඤිභි ව, එකනචුති⁶ කප්පාති චිත්තිපාතං න ගච්ඡ'හං.

- 1. අද්දසං - PTS.
- 2. උපසිඛ්ඛි මහාවීරො - මජ්ඣං, PTS.
- 3. පදවිදුක්ඛමං - මජ්ඣං.
- 4. එකනචුතිතො - මජ්ඣං.
- 5. ගච්ඡං උදකභාරිකා - සිච්චි. උදකභාරකෙ - සයා.
- 6. එකනතිංස - සයා.

2. 2 සලලපුෂ්පිකාපද්‍යනය

151. (පෙඳ) මම චන්ද්‍රභාගා නදීතීරයෙහි කිඳුරියක් වූවු.
එකල දෙවියන්ට දෙවි වූ නරශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ
සක්මන් කරනු දුටුවු.

152. මම සලල මල් නෙලා “මහාවීරයන් වහන්ස, දිව්‍යමය
සුවදැනි සලල මල් සුඹුනා සේක්ව”යි බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට
දුන්වු:

153. එවිට මහාවීර වූ ලෝකනායක විපස්සි සම්බුදුරජාණන්
වහන්සේ මා බලා සිටිය දී මැ (එමල්) සිඹ වදළසේකැ.

154. ද්විපදෙන්තම බුදුරදුන් ඇදිලි බැඳ වැඳ සිය සිත පහදවා
ගෙන එතැනින් නික්මැ පර්වතයට නැඟුණවු.

155. මෙයින් එක්අනුවන කප්භි යම් මලක් (සුඛා විසින්)
දිනිම ද, (එ පිනෙන්) දුගතිය නො දනිමි. පුෂ්පපුෂ්පායෙහි මේ එල යි.

156. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ... අනාසුව වැ වාස කෙරෙමි.

157. මට යහපතක් වියැ ... බුදුසසුන් කරන ලද යැ.

158. සිවුපිළිසිඹියා ද ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙ සෙයින් සලලපුෂ්පිකා මෙහෙණ මේ ගාථා පැවසූ යැ.

දෙවැනි සලලපුෂ්පිකා සථවිරිඅපද්‍යන යි.

2. 3 මෝදකදයිකාපද්‍යනය

159. මම බන්ධුමතී නගරයෙහි කළදස්සක් වූවු. දිය අදනා
මම මගේ (අහර) කොටස රැගෙන (දිය අදනට) ගියවු.

160. මගැ (වඩනා) ගාන්ත සිත් ඇති සන්හුන්ගමන් ඇති මහණ
කෙනකුන් දක මම පහන් සිතැති වැ සොම්නස් වැ මොදක
(-රසකැවිලි) තුනක් ඔබට දුන්වු.

161. එ කුශලකම්භේතුයෙන් ද, චේතනාප්‍රණිධියෙන් ද මම එක්අනු
කපස් වුළුල්ලෙහි දුගතියකට (උපත් විසින්) නො ගියවු.

32 අපදනපාළි-එකුපොසරීකවග්ගො

162. සමපතනි¹ තං කරිඤාන සබ්බං අනුභවාමහං,²
මොදකෙ තීණි දඤාන පතතා'හං අවලං පදං.

163-165. කිලෙසා ක්කාපිතා මඤ්ඤං -පෙ- කතං
බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං මොදකදයිකා භික්ඛුනී ඉමා ගාරායො
අභාසිත්ථාති.

මොදකදයිකා ඓරියාපදනං තතිසං.

2.4 එකාසනදයිකාපදනං

166. නගරෙ භංසවතියා අභොසිං ධාලිකා³ තද.
මාතා ච මෙ පිතා චෙව කම්මනාං අගමංසු තෙ.

167. මජ්ඣන්තිකමඤ්ඤි සුරියෙ අද්දසං සමණං අහං,
වීරියං⁴ අනුගච්ඡනාං ආසනං පඤ්ඤාපෙස'හං.

168. ගොණකච්ඡිත්තකාදීභි⁵ පඤ්ඤාපෙත්වා'හමාසනං,⁶
පසන්නච්ඡිත්තා සුමනා ඉදං වචනමට්ඨිමි.

169. "සනාතනා කුරීතා භූමි සුරො මජ්ඣන්තිකෙ සීතො,
මාලුතා ච න වායන්ති කාලො චෙත්ථ උපට්ඨිතො."⁷

170. "පඤ්ඤාත්තමාසනමීදං තවත්ථාය මහාමුනි,
අනුකම්පමුපාදය තිසීද මම ආසනෙ."⁷

171. නිසීදි තත්ථ සමණො සුදනොයා සුඤ්චානසො,
තස්ස පතනං ගහෙත්වාන යථාරක්ඛිදසහං.

172. තෙන කමමන සුකතෙන චෙනනාපණ්ඩිති ච,
ජහිත්වා මානුසං දෙහං තාවතීංසමගච්ඡහං.

173. තත්ථ මෙ සුකතං වාමහං ආසනෙන සුනිමිත්තං,
සට්ඨියොජනමුඛෙබ්බං තිංසයොජනවිත්තං.

1. සමපතනී - මජ්ඣ., සමපතීඤ්ච - සා.
2. අනුභවං අහං - මජ්ඣ.
3. ධාලිකා - සා., PTS
4. වීරියං - මජ්ඣ.
5. ගොණකච්ඡිත්තකාදීභි - මජ්ඣ., PTS
6. මමාසනං - මජ්ඣ., මහාසනං - PTS
7. චෙවෙත්ථමෙතිති - මජ්ඣ., චෙත්ථමෙති - PTS

162. මම ඒ කුශලය කොට සියලු සැපත් අනුභව කරමි.
මම මොදක තුනක් දන් දී අවලපදය වූ නිවනට පැමිණියා වෙමි.

163-165. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසේ මොදකදයිකා මෙහෙණ මේ ගාරා පැවසූ යැ.

තෙවැනි මොදකදයිකා සථවීරාපද්‍යන යි.

2.4 එකාසනදයිකාපද්‍යනය

166. එක්කලෙක මම හංසවතී නගරයෙහි බාලිකාවක් වූවු,
මාගේ මවත් පියාත් කර්මාන්තසාරානසට ගියාහු යැ.

167. හිර මුදුන් සමයෙහි වීරියෙහි වඩනා මහණ කෙනෙකුන්
මම දුටුවු. (මම ඔබට හිඳුනා සඳහා) අස්නක් පැනවූවු.

168. මම කොදුපලස්, විසිතුරු එළලොම් ඇතිරි, ආදියෙන්
අසුනක් පනවා පහන් සිත් ඇති වැ සොම්නස් වැ මෙ වදන් කීම්.

169. පොළොව රත්වී ඇත, කවරිත (-කැකැරුණාක් මෙන්) යැ,
හිර මධ්‍යාහ්නයෙහි සිටියේ යැ, සුළං ද නො හමයි, වළඳනා
කාලය ද එළැඹූ සිටියේ යැ.

170. (මම මෙසේ කීම්.) “මහවුනිතුමනි, මෙ අස්න ඔබ
සඳහා පනවන ලද යැ, මාගේ අස්නෙහි අනුකම්පා කොට වැඩ
හිඳිනු මැනැවි.”

171. මොනොවට දැමුණු පිරිසුදු මනස් ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්සේ
එහි වැඩහුන්හ. ඔබගේ පාත්‍රය ගෙන මම (අහරින්) පුරවා දුන්වු.

172. එ කුශලකම්යෙන් ද, වෙතනාප්‍රණිධියෙන් ද, මිනිස් කය
හැරපියා තවතිසා දෙවිලොවැ උපන්වු.

173. එහි මට විමනක් කරන ලදී. (එය) අස්නෙන් සුතු කොට
මොනොවට නිමවන ලද යැ. සැට යොත්තක් උස් යැ, පනස්
යොත්තක් පුළුල් යැ.

34 අපදනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

- 174. සොණ්ණමයා මණ්ඩයා අපොපි එලිකාමයා,
ලොභිතධ්මයා වෙව පලලධ්මා විවිධා මම.
- 175. තුලිකාවිකතිකාභි කට්ඨිසසවිහනකාභි ච,
උදුඵකනතලොථිභි¹ පලලධ්මා මෙ සුසස්ථතා.²
- 176. යද ඉච්ඡාමි ගමනං භාසව්ඨිධා සමඡිතං,³
සභ පලලධ්මසෙට්ඨන ගච්ඡාමි මම පඤ්ඤං.
- 177. අසීඛිදෙවරාජ්ඣනං මහෙසිහනමකාරඤ්ඤං,
සහනඤ්චිකකවතභිතං මහෙසිහනමකාරඤ්ඤං.
- 178. භවාභවෙ සංසරනති මහාභොගං ලභාමහං,
භොගෙ මෙ උභනතා නඤ්ඤි එකාසනඵලං ඉදං.⁴
- 179. දුච්චෙ භවෙ සංසරාමි දෙවකෙත අඵ මානුසෙ,
අඤ්ඤා භවෙ න ජානාමි එකාසනඵලං ඉදං.
- 180. දුච්චෙ කුලෙ පජායාමි ඛත්තියෙ වාපි බ්‍රාහ්මණෙ,
උච්චාකුලිනා⁵ සබ්බස්ථ එකාසනඵලං ඉදං.
- 181. දෙවනසසං න ජානාමි විහතසනතාපනං මම,
වෙච්ඡණ්ණියං න ජානාමි එකාසනඵලං ඉදං.
- 182. ධාතියො මං උපට්ඨනති බුජ්ජා ඛෙලාසිකා⁶ බ්‍රහ්ම,
අඤ්ඤන අභිකං ගච්ඡාමි එකාසනඵලං ඉදං.
- 183. අඤ්ඤා නභාපෙනති භොපෙනති අඤ්ඤා රමෙනති මං සද
අඤ්ඤා ගඤ්ඤං විලිමෙඤ්ඤං⁷ එකාසනඵලං ඉදං.
- 184. මණ්ඩපෙ රුකඛමුලෙ වා සුඤ්ඤාගාරෙ වසනතියා,
මම සබ්බපමඤ්ඤාය පලලධ්මො උපතිට්ඨති.
- 185. අයං පච්ඡමකො මඤ්ඤං චරිමො වහනතෙ භවො,
අජ්ජාපි රජ්ජං ඡබ්බිඤ්ඤා පබ්බථි අනගාරියං.
- 186. සතසභසෙස ඉතො කපෙ යං දනමදදිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි එකාසනඵලං ඉදං.
- 187-189. කිලෙසා කුට්ඨිකා මඤ්ඤං -පෙ- කතං බුද්ධසස සාසනං.

ඉඤ්ඤං සුදං එකාසනදයිකා භික්ඛුනී ඉමා ගාථායො
අභාසිත්ථාති.

එකාසනදයිකා චෙට්ඨිපදනං චතුස්සං.

- 1. උදුඵකනතලොථි ච - මජ්ඣ.
- 2. සුසස්ථතා - මජ්ඣං, සායා
- 3. භාසව්ඨිධසමපපිතා - මජ්ඣං.
- 4. එකාසනසසිදං ඵලං - මජ්ඣං.
- 5. කුලිකා - සායා, PTS
- 6. චෙලාපිකා - මජ්ඣං, චෙලාපිකා සායා, චෙලාපිකා - PTS
- 7. විලිමෙඤ්ඤං - මජ්ඣං.

174. මාගේ විවිධ වූ පයඛිකයෝ රන්මුවා යැ, මිණිමුවා යැ, පිළිමිණිමුවා යැ රන්මිණිමුවා ද වෙත්.

175. මාගේ පයඛිකයෝ සුළුන් මෙවටයෙන් හා රූ නහාකළ එළලොම් ඇතිරියෙන් ද රන්කම් කළ කිහිරි ඇතිරියෙන් හා විසිතුරු එළලොම් ඇතිරියෙන් ද දෙ ද ඇතිරි එක් ද ඇතිරියෙන් ද මොනොවට අතුරන ලද්දහ.

176. හාසයෙන් හා ක්‍රීඩායෙන් සමර්පිත වූ යම් විටෙකු ගමනක් රිසියෙම් ද, වරපයඛිකය සහිත වූ මා රිසි තෙනට යෙමි.

177. අසුදෙවරජුනට මෙහෙසිබව කරවුමු. සැත්තැවක් සක්විති රජුනට ද මෙහෙසි වූමු.

178. කුදුමහත් බෙවෙහි හැසිරෙන මම් මහත් හෝග ලබමි. මාගේ හෝගයන්හි අඩුබවක් නැති. එක අසුනක එල යි මේ.

179. දෙව බව යැ මිනිසත් බව යැ යන හව දෙකේ හැසිරෙමි අන් හවයෙක් නො දනිමි. මේ එක් අසුනක් පිදීමේ එල යි.

180. කැත් කුලෙහි යළි බවුණු කුලෙහි යන දෙකුලෙහි උපදිමි. සැමතන්හි උසස් කුල ඇති වූමු. ඒකාසනදනයේ එල යි මේ.

181. දෙමනස නො දනිමි. මාහට, සිත්තැවිල්ලකුදු නැත. විවරණ බව නො දනිමි. මේ වූකලි එක් අසුනක් දීමේ විපාක යි.

182. කුදු වූ ද, කෙළතොලු වූ ද බොහෝ උපමවුණු මට උවටන් කෙරෙහි, (මම ඔවුන්ගේ) ඇකයෙන් ඇකයට යමි, මේ එක් අසුනක් දීමෙහි විපාක යි.

183. සැම කල්හි මා අන්හු නහවති, අන්හු වළදවති, අන්හු තුටු කරවති, අන්හු ගඳ විලෙවුන් දෙත්. මේ එකාසනදන එල යි.

184. මණඛපයෙහි වෙවයි, රුක්මුලෑ වෙවයි, ඉන්‍යාගාරයෙහි වෙවයි මාගේ සිත්හසර දන පළඟ එළැඹෑ සිටියි.

185. මේ මාගේ අන්තිම (පැසුලු) හවයයි, අද රජය හැරපියා බුදුසසුන්හි පැවිදි වීමි.

186. මෙයින් සුවහස්වන කප්හි යම් දනක් දුනුමු ද, (එතැන් පටන්) දුගතිය නො දනිමි. මේ වනාහි එක් අස්නක් පිදීමේ විපාක යි.

187.--189. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ... බුදුසසුන කරන ලදි.

මෙසේ ඒකාසනදයිකා මෙහෙණ මේ ගාථා පැවසූ යැ.

සිටුවැනි ඒකාසනදයිකා යථවිරූපදන යි.

2.5 පඤ්චදීපදයිකාපදනං

- 190. නගරෙ භංසවතියා වාරිකා¹ ආස'භං තද,
ආරාමෙන ච ආරාමං² චරාමී කුසලජනීකා.
- 191. කාලපක්ඛමඤ්ඤිවසෙ අදදසං බොධිමුක්ඛමං,
තඤ්ඤි චිත්තං පසාදෙතො බොධිමුලෙ නිසීදහං.
- 192. ගරුචිත්තං උපට්ඨපෙතො සිරෙ කතාන අඤ්ඤාලිං,
සොමනසස්සං පවෙදෙතො එවං විනොතසිං තාවදෙ:
- 193. “යදි බුද්ධො අමිතයසො අසමපටිපුත්තලො,
දසෙසතු පාටිභීරං මෙ බොධි ඕභාසතු අයං.”
- 194. සභ ආවජ්ජනා මඤ්ඤං බොධි පජ්ජලි තාවදෙ,
සබ්බසොණ්ණමයා ආසි දිසා සබ්බා විරොචයි.³
- 195. සත්තරත්තදිවං තඤ්ඤි බොධිමුලෙ නිසීදහං,
සත්තමෙ දිවසෙ පතෙත දීපපුජං අකාසහං.
- 196. ආසනං පරිවාරෙතො පඤ්චදීපානි පජ්ජලං,⁴
යාච උදෙති සුරියො දීපා මෙ පජ්ජලං තද.
- 197. තෙන කමමන සුකතෙන වෙතනාපඤ්ඤිති ච,
ජහිතො මානුසං දෙහං කාවතීංසමගච්ඡහං.
- 198. තඤ්ඤි මෙ සුකතං ව්‍යාමහං පඤ්චදීපිති⁵ චුච්චති,
සට්ඨියොජනමුඛෙබ්බං තිංසයොජන විජ්ජනං.
- 199. අසඬ්ඨියානි දීපානි පරිවාරො⁶ ජලනති මෙ,
යාවතා දෙවභවනං දීපාලොකෙන ජොතති.
- 200. පරමමුඛා⁷ නිසීදිතො යදි ඉච්ඡාමි පසස්සිතුං,
උඤ්ඤං අධො ච තීරියං සබ්බං පසස්සාමි චකමුනා.
- 201. යාවතා අභිකඤ්ඤාමි දුට්ඨං සුගතදුග්ගතෙ⁸
තඤ්ඤි ආචරණං නඤ්ඤි රුකෙඤ්ඤි පබ්බතෙසු වා.
- 202. අසීති දෙවරාජුනං මහෙසිත්තමකාරධිං,
සනානං චකකචතතීනං මහෙසිත්තමකාරධිං.

---

1. වාරිකී - මජ්ඣ.	5. පඤ්චදීපානි - මජ්ඣං සං.
2. ආරාමෙන විහාරෙන - සං, PTS	6. පරිවාරෙතො - ඡෙට්ඨි
3. විරොචති - සං, PTS	7. පුබ්බමුඛා - සං, PTS
4. පජ්ජලි - සිඤ්ඤ	8. සුකතදුග්ගතෙ - සං, PTS, ෧෨8

2.5 පඤ්චදීපදයිකාපදනාය

190. ඒ සුවභස්වන කප්ඵි මම භංසවකී නගරයෙහි වාරිකා කරන්නක් වූවා කුසල් කැමැති වූ අරමින් අරමු භායුරුණමු.

191. මම (එක්) කළුවර පොහෝ දිනෙකු උතුම් බෝරුක දුටුයෙම් එහි සිත පහදවා බෝරුක් මුල්හි හුන්නමු.

192. එවෙලෙහි බුහුමන් සිත් එළවා ඇදීලී බැඳ සොමනස් ලැබ මෙසේ සිතුවෙමි :

193. “ ඉදින් (පියුමතුරා) බුදුහු අපමණගුණ ඇතිසේක් නම් අසම වූ අප්‍රතිපුද්ගල සේක් නම් මට පෙළහර දක්වන සේක්වා. මේ බෝරුක බබළාවා” යි.

194. මාගේ ආවර්ජනාව හා සමග එකෙණෙහි බෝරුක දිලුණේ යැ. සියල්ල රනින් කරනලද මෙන් වියැ. සියලු දිශාවෝ බැබළුණහ.

195. මම සන්ද්‍රව්‍යාලක් ඒ බෝරුක්මුල්හි හුන්නෙමි සත්වැනි දවස එළැඹි කල්හි පහන් පුජාවක් කළමු.

196. ආසනය පිරිවරා ප්‍රදීප පසෙක් දිලුණේයැ. එදවසැ හිරු උදවනතෙක් මාගේ ප්‍රදීපයෝ දිලුණහ.

197. මැනැවින් කළ ඒ කුසලකම් හේතුවෙන් ද වෙනනා ප්‍රණිධි හේතුවෙන් ද මිනිස්කය හැරපියා මම දෙවිලොවට (උත්පත්ති වශයෙන්) ගියා වෙමි.

198. එහි මට මොනොවට කරනලද විමනෙක් වියැ. සැට යොත්තක් උස් වූ කිස්යොත්තක් පුළුල් වූ ඒ විමන පඤ්චදීප යි කියනු ලැබෙයි.

199. යම්තාක් දෙව්විමන ප්‍රදීපාලොකයෙන් දිලියේද (ඒතාක්) අසඛ්‍යාසඛ්‍යාත ප්‍රදීපයෝ භාත්පස දිලෙන්.

200. ඉදින් (මම) පරාමමුඛ වූ හිඳෑ දක්නට රිසියෙම් නම් උඩ ද යට ද සරස ද වූ සියල්ල මසැසින් දකිමි.

201. සුගත - දුර්ගතයන් දක්නට යම්පමණින් කැමැත්තෙමි නම් එහිලා රුක්හි වෙවයි පවුහි වෙවයි ආවරණයෙක් නැති.

202. දෙවරපුන් අසුදෙනකුන්හට මෙහෙසි වූමු. සියගණන් සක්විකී රජුන්හට ද මෙහෙසි වූමු.

38 අපදනපාලි-එකුපොසරිකවනො

- 203. යං යං යොක්තූපජජාමී දෙවිකං අථ මානුසෙ,
දීපසතසහස්සානි පරිවාරෝ¹ ජලනති මෙ.²
- 204. දෙවලොකා වච්ඤාන උපපජ්ඣං මානුකුච්ඡයං,
මානුකුච්ඡගතා සනති³ අකඛි මෙ න නිමීලති.
- 205. දීපසතසහස්සානි සුඤ්ඤකම්මසමඛනිතා,
ජලනති සුඤ්ඤකාගෙහෙ පඤ්ඤිපානිදං ඵලං.
- 206. පච්ඡිමෙ හවෙ සම්පනෙත මානසං විනිවච්චයි,⁴
අජරාමරං සීතිභුතං⁵ නිබ්බානං ඵසස්සිං අහං.
- 207. ජාතියා සත්තවස්සාහං අරහත්තමපාපුණිං,
උපසම්පාදයි බුද්ධො ගුණමඤ්ඤය ගොතමො.
- 208. මණ්ඩපෙ රුක්ඛමුලෙ වා සුඤ්ඤගාතෙ වසනතියා,
සදු පජ්ජලනෙ දීපං පඤ්ඤිපානිදං ඵලං.
- 209. දිබ්බවකඛු විසුඤ්ඤං මෙ සමාධිකුසලා අහං,
අභිඤ්ඤපාරමිපාතො පඤ්ඤිපානිදං ඵලං.
- 210. සබ්බවොසිතවොසානා කතකිලිං අනාසවා,
පඤ්ඤිපා මහාචීර පාදෙ වඤ්ඤති වකඛුම.
- 211. සතසහසෙස ඉතො⁶ කපප යං දීපමදදිං තදු,⁷
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පඤ්ඤිපානිදං ඵලං.

212-214. කිලෙසා ක්කාපිතා මඤ්ඤං -පෙ- කතං
බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉඤ්ඤං සුදං පඤ්ඤිපදයිකා භික්ඛන්ති ඉමා ගාථායො
අභාසිත්තාති.

පඤ්ඤිපදයිකා ජෙට්ඨපදනං පඤ්ඤමං.

- 1. පරිවාරො - සිඞු.
- 2. මං - සිඞු.
- 3. මානුකුච්ඡගතං සනති - සිඞු.
- 4. විනිවච්චයි - මජ්ඣ.
- 5. අජරාමරං සීතිභවං - මජ්ඣ.
- 6. සතසහසෙසො - මජ්ඣ.
- 7. යං දීපමභිදදයි - සිඞු.

203. දෙව්බව යැ, මිනිස්බව යැ යන යම්යම් ගතියෙකැ උපද-
නෙම ද සියදහස්ගණන් පහන් මා අවට දිලියෙයි.

204. දෙව්ලොවින් සැවැ (මනුලොව) මවුකුසැ උපන්නෙම,
මවුකුසට ගියා වූ මාගේ ඇස් නිමිලනය (පිය) නො වෙයි.

205. (මම) පුණ්‍යකම්පමන්වාගතයෙමි. (එහෙයින්) සුවභස්
පහන්හු කිබීරිගෙහි දිලෙන්නාහ. මේ වූකලී පඤ්චිපදනායාගේ එලයි.

206. පස්විමභවය පැමිණිකල්හි මනස කෙලෙසුන්ගෙන් මුදවා
ලූමු. ජරා - මරණ රහිත සිහිල් වූ නිවන මම ස්පර්ශ කළමු.

207. ජාතියෙන් සත්භැවිරිදි වූ මම රහත්බවට පැමිණියමු.
ගෞතම ගොත්‍ර ඇති බුදුහු ගුණ සලකා (මා) උපසපන් කළහ.

208. මණ්ඩපයෙහි වෙවයි, රුක්මුල්හි වෙවයි, ඉන්‍යාගාරයෙහි
වෙවයි වෙසෙන මාහට හැමකල්හි පහතක් දිලෙයි. මේ වූකලී
පඤ්චිපදනායාගේ එලයි.

209. මට දිවැස විඤ්ඤා විශැ, මම සමාධියෙහි දක්ෂ වූමු.
අභිඤ්ඤාපාරයට පැමිණියා වෙමි. මේ වනාහි පඤ්චිපදනායාගේ එලයි.

210. වණ්ණරමන් මහාචාර්යන් වහන්ස, සකල බ්‍රහ්මචර්යවාස
වැස නිම වූ කෘතකෘතා ඇති අනාසුච වූ පඤ්චිපා මෙහෙණ
(ඔබ) පා වදියි.

211. මෙයින් සුවභස්වන කප්භි යම් පහන් පුජාවක් කළා
වෙම ද, (ඒ හෙතෙයෙන්) දුගතිය නො මැ දනිමි. මේ වූකලී
පඤ්චිපදනායාගේ ප්‍රතිඵලයි.

212—214. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ ... බුදුසසුන්
කරන ලදි.

මෙසෙයින් පඤ්චිපදයිකා භික්ෂුණි මේ ගාථා ප්‍රකාශ කළා යැ.

පස්වැනි පඤ්චිපදයිකා සථිචරාපදන යි.

2.6 සාලමාලිකාපදනා

- 215. වඤ්ඤාගානදීතීරෙ අහොසිං කිනතරී තද, අඤ්ඤං වීරජං බුද්ධං සයලභුං අපරාජිතං.
- 216. පසංකච්ඡිතා සුමනා වෙදජාතා කතඤ්ඤි, සාලමාලං ගහෙතාන සයලභුං අභිසුජ්ඣං.
- 217. තෙන කමමන සුකතෙන වෙතනාපණ්ඩිති ව, ජහිතා කිනතරීදෙහං¹ තාවතීංසමගච්ඡතං.
- 218. ජහ්නිංස දෙවරාජුතං මහෙසිත්තමකාරධිං, මනසා පජ්ඣිතං මඤ්ඤං නිබ්බන්තති යටීච්ඡිතං.
- 219. දසනතං වකඛවතීනං මහෙසිත්තමකාරධිං, ඔච්චිතතතාවං² හුතාන සංසරාමි හවෙසභං.
- 220. කුසලං විජ්ජතෙ මඤ්ඤං පබ්බජිං අනගාරියං, පුජාරභා අභං අජ්ජං සකාපුත්තස්ස සාසනෙ.
- 221. විසුද්ධමනසා අජ්ජ අපෙතමනපාපිකා, සබ්බාසවාපරිකම්භො නාඤ්ඤති පුත්තඛවො.
- 222. වතුනවුතෙ ඉතො කපෙ යං බුද්ධමභිසුජ්ඣං, දුග්ගතිං නාභිජානාමි සාලමාලාධිදං එලං.
- 223-225. කිලෙසා ක්ඛාපිතා මඤ්ඤං -පෙ- කතං
බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං සාලමාලිකා භික්ඛුණි ඉමා ගාථායො අභාසිජාති.

සාලමාලිකා ථෙරියාපදනා ජට්ඨං.

2.7 මහාපජාපතිගොතමීඅපදනා

- 226. එකදු ලොකපජජාතො වෙසාලියං මහාවතෙ, කුටාගාගෙ සුසාලායං වසතෙ නරසාරජී.

- 1. මානුසං දෙහං - සිඳු
- 2. සුචිත්තතාව - PTS
- 3. අහමජජ - සිඳු

2. 6 සාලමාලිකාපදනාය.

215. එක්කලෙක මම වන්දනාගා නදීතීරයෙහි කිඳුරියක් වැ උපන්වු. ඒ (මම) ස්වයම්භූ වූ විරජ වූ (සිද්ධාසී) බුදුරදුන් දුටුවු.

216. පහන් සිතැති (එහෙයින් ම) සොමනස් වූ උපන් ප්‍රීති ඇතියෙමි බද්දිලි වැ සාලමාලාවක් (සල්මල්දමක්) ගෙන එයින් සම්බුදුරදුන් පිදුවු.

217. ඒ කුඹලකම්යෙන් ද වෙනනාප්‍රණිධියෙන් ද කිඳුරු සිරුර හැරපියා දේවකියට ගියවු.

218. සතිසක් දෙවිරජුනට මෙහෙසි වූවු. මනසින් පැතු යමක් වෙද, ඒ සියල්ල මට සිතැහි සේ උපදිසි.

219. (මිනිස් ලොව) දසසක්විත්තනට මෙහෙසි වූවු. පෙර පින් රැස්කළ හෙයින් කුඳුමහත් බෙවෙහි හැසිරෙමි.

220. මට කුසල් ඇත. බුදුසසුන්හි පැවිදි වූවු. මම අද ශාක්‍ය පුත්‍රයන් වහන්සේගේ ශාසනයෙහි පූජාර්භ වෙමි.

221. අද පිරිසිදු මනස් ඇති වෙමි. පහවූ චිත්ත සංක්ලේශ ඇති වෙමි. සියලු ආසුචයෝ ඝෂය වූහ. දෑන් (මට) පුනර්භවයෙක් නැති.

222. මෙයින් සිටු අනුවන කප්භි යම්හෙයෙකින් බුදුරදුන් පිදු-යෙමි ද එහෙයින් දුගතිය නො මැ දනිමි. මේ වූකලී සාලමාලා පූජායෙහි එලයි.

223-225. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

සාලමාලිකා මෙහෙණ මෙසෙයින් මේ ගාරා පැවසුවා යැ.

සවැනි සාලමාලිකා ස්ථිරාපදන සි.

2.7 මහාපජාපති ගොතමී අපදනාය

226. ලොවට පහනක් වූ වෙනෙයාජන දමනයෙහි සාරථී වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ එක්සමයෙකැ විශාලා මහනුවර මහාවනයෙහි මැනවින් කරන ලද කුටාගාර ශාලායෙහි වැඩ වසන සේකැ.

- 227. තද ජිනසස මාතුවජා මහාගොතමී භික්ඛුනී,
තභිං කතෙ¹ පුරෙ රලෙච චසී භික්ඛුනුපසසයෙ.
- 228. භික්ඛුනීභි විමුක්ඛාභි සතෙභි සභ පඤ්චි,
රහොගතාය තසෙසචං වික්ඛසාසි² විතක්ඛිතං.
- 229. “චුදධසස පරීනිබ්බාණං සාවකග්ගසුගසස චා
රානුලානාද්දනාද්දනං නාභං ලචජාමී පසසිතුං³”
- 230. පටිගජ්චායුසඛ්ඛාරො⁴ ඔසසජීචාන⁴ නිබ්බුතීං,
ගචෙජයාං ලොකනාථෙත අනුඤ්ඤාතා මහෙසිනා.”
- 231. තථා පඤ්චසතානමපි භික්ඛුනීනං විතක්ඛිතං,
ආසී ඛෙමාදිකානමපි එතදෙච විතක්ඛිතං.
- 232. භුමිචාලො තද ආසී නාදිතා දෙවදුනුභි,
උපසසයාධිචජායො දෙචතා සොකපිළිතා.
විලපනතා සකරුණං⁵ තස්සසුනී පචක්ඛයුං,
- 233. මිත්තා⁶ භික්ඛුනියො තා භි උපගන්චාන ගොතමීං
නිපචච සිරසා පාදෙ ඉදං චචනමබ්බුමි:
- 234. “තස්ස තොයලචාසික්ඛා මයමයො රහොගතා
සාවලා චලිතා භුමී නාදිතා දෙවදුනුභි,
පරිදෙචා ච සුයතනී කිමස්සං නුත ගොතමී.”
- 235. තද අචොච සා සබ්බං යථාපරිචිතක්ඛිතං,
තායොපි සබ්බා ආභංසු යථාපරිචිතක්ඛිතං.
- 236. “යදී තෙ රුචීතං අයො නිබ්බාණං පරමං සිචං,
නිබ්බාසික්ඛාම සබ්බාපි චුද්ධානුඤ්ඤාය සුබ්බතෙ.
- 237. මයං සභාව නික්ඛන්තා සරාපි ච භවාපි ච
සභයෙච ගමිසසාම නිබ්බාණපුරමුක්ඛමං.”
- 238. නිබ්බානාය චජන්තිතං කිං චක්ඛමීති” සා චදං
සභ සබ්බාභි නිග්ගච්ඡී භික්ඛුනීනිලයා තද.

- 1. තභිං යෙච - සා
- 2. විතක්ඛසාසි - මජ්ඣං
- 3. පටිකචචායුසඛ්ඛාරං - මජ්ඣං.
- 4. විසජීචාන - මජ්ඣං.
- 5. සකරුණං - මජ්ඣං.
- 6. සබ්බා - සා, PTS
- * ඉමිසසා ගාථායානන්තරං “සිච්චි, මජ්ඣං” පොසුකෙසු
“චුදධසස පරීනිබ්බාණං සාවකග්ගසුගසස ච
මහාකසපනාද්දනං ආනාදරානුලාන ච:” අයමපි ගාථා දිසෙතෙ,
න සාම පොසුකෙසු.

227—228. එකල්හි ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ සුඵමවු වූ මහා පජාපති ගොතමී තෙරණියෝ එ නගරයෙහි කරන ලද රම්‍ය වූ මෙහෙණුවරෙහි කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු (-රහත්) මෙහෙණන් පන් සියයක් සමග වාසය කළහ. විවේකී වූ හුන් ඔවුනට මෙබඳු මනෝසංකල්පයක් පහළ විය.

229. “මම බුදුරදුන්ගේ පිරිනිවීම හෝ දෙ අගසව්වන් වහන්දෑගේ පිරිනිවීම හෝ රාහුල - ආනන්ද - නන්ද තෙරණුවන්ගේ පිරිනිවීම හෝ දක්නට නො ලබමි.

230. ලෝකනාථ වූ මහර්ෂීන් වහන්සේ විසින් අනුදන්නා ලදු වූ කල් ඇති වූ ආයුසංස්කාරයන් හැර පියා නිවීමට යන්නෙමි නම් මැනවි.”

231. පන්සියයක් මෙහෙණන්හට ද එබඳු ම විතර්කයක් විය, බෙමාදී තෙරණිවරුනට ද තෙල විතර්කයම වූයේ ය.

232. එකෙණෙහි මහපොළොව කම්පිත විය, මෙසගර්ජනා ද වූයේ ය. මෙහෙණුවරට අරක්ගත් දේවතාවෝ ශෝකයෙන් පෙළුණාහු වැලපෙමින් කදුළු වැගිරවූහ.

233. ඒ (ගොතමී තෙරණිය හා) මිත්‍ර මෙහෙණෝ ද ගොතමීය වෙත, එළැඹූ පා මත සිරසින් වැඳ වැටී මෙවදන් බිණුහු :

234. “ආයතීවනි, දිය පොදකින් (සිය සිරුරු) තෙමාගත් අපි එහි රහොගත (-එකලා) වූමහ. ඒ අවල වූ පොළොව සැලිණ, මෙසයෝ ගර්ජනා කළහ, වැලපීම් ද ඇසෙයි, ගොතමී උත්තමාවනි, එකැකින් (මේ) කුමක් සඳහා ද?”

235. එවිට ඕ යම් අයුරකින් විතර්කකරනලද නම් සියල්ල කීවා ය. ඒ සියලු මෙහෙණෝ ද (තමන්) විතර්කකළ අයුරු (එලෙසින් ම) කීහ.

236. “ආයතීවෙනි, පරම ශාන්ත වූ නිවන ඉදින් ඔබට රිසි නම් මනා වුක ඇති උත්තමාවනි, (අපි) සියල්ලෝ ද බුද්ධානුඤායෙන් පිරිනිවෙන්නවු.

237. අපි එක් වූ ම ගෙයිනුදු හවයෙනුදු නික්මුණෝ වමහ උතුම් නිවන්පුරයට එක්වූ ම යන්නවු,”

238. එවිට ඕ තොමෝ (ගොතමී) “නිවනට යන්නන්හට කුමක් කියමි ද” යි පවසමින් සියල්ලන් සමග මෙහෙණුවරින් බැහැර වූ ගියා ය.

44 අපදනපාළි-එකුපොසටීකවග්ගො

- 239. උපක්‍ෂයෙ යාධිව්‍යාං දෙවතා තා ඛමනතු මෙ,
භික්ඛුනීනිලයසෙසදං පච්ඡමං දසසනං මම.
- 240. න ජරා මච්චු වා යසු අපිසෙති සමාගමො,
පියෙහි විපපොගො'නී' තං වජ්ඣං' අසඛිතං.
- 241. අචිතරාගා තං සුඤ්ඤා වචනං සුගතොරසා,
සොකඤ්ඤා පරිදෙවිංසු "අහො නො අපපුඤ්ඤතා.
- 242. භික්ඛුනීනිලයො සුඤ්ඤා භුතො තාහි විනා අයං,
පහානෙ විය තාරායො න දීඝසනති ජිනොරසා.
- 243. නිබ්බානං ගොතමී යාති සතෙහි සහ පඤ්චි,
නදීසුතෙහිව සහ ගඛයා පඤ්චි සාගරං.
- 244. රටීකාය වජනතිං තං' දිඤ්ඤා සද්ධා උපාසිකා,
සරා නිකඛමමි පාදෙසු නිපච්ච ඉදමබ්බවිං:
- 245. "පසීදසසු මහාභොගෙ අනාථායො විභාය නො,
තයා න යුක්තං' නිබ්බාතුං'' ඉච්චොං' විලපිංසු තා.
- 246. තාසං සොකපහාණඤ්ඤා අවොච මධුරං ගිරං,
"රුදිතෙන අලං පුක්ඛා භාසකාලො'යමජ්ජ වො.
- 247. පච්ඤ්ඤතං මයා දුක්ඛං දුක්ඛභෙතු විවජ්ජිතො,
නිරොධො මෙ සච්ඡිකතො මග්ගො වාපි සුභාවිතො.

(භාණවාරං පදමං)

- 248. පරිච්ඡේණො මයා සඤ්ඤා කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඔභිතො ගරුකො භාරො භවනෙක්ඛි සමුභතා.
- 249. යසස්සඤ්ඤා පබ්බජිතා අගාරසමානගාරියං,
සො මෙ අඤ්ඤා අනුප්පකො සබ්බසංඤ්ඤාජනකියො.
- 250. බුද්ධො තස්ස ව සද්ධිමො අනුතො යාව තිට්ඨති,
නිබ්බාතුං තාව කාලො මෙ මා මං යොවථ පුක්ඛිකා.

- 1. පියෙහි න විපපොගො'පි - මජ්ඣං.
- 2. වජ්ඣං - සායං.
- 3. වජනතිං - මජ්ඣං.
- 4. යුක්තං - මජ්ඣං.
- 5. ඉච්චොං - මජ්ඣං, සායං.
- 6. ඉච්චොං - PTS

239. “මෙහෙණවර අරක්ඟත් යම් දෙව්කෙනෙක් වෙත් නම් උහු තුමු මට ඝෞමා කෙරෙත් වා. මෙහෙණවර මේ මාගේ පස්වීම දර්ශනයයි.

240. යම් තෙනෙකු ජරා වෙවයි, මරණ වෙවයි, අප්‍රියසම්ප්‍ර-යොග වෙවයි, ප්‍රියවිප්‍රයෝග වෙවයි නැත්ද අසංස්කෘත වූ (-ප්‍රත්‍යයෙන් සකස් නොවූ) එතැනට යන්නෙමි.” යි (කිවු.)

241. නො රහත් බුද්ධිපුත්‍රයෝ එ වදන් අසා සොවින් පෙළුණාහු “අහෝ, අපගේ මදපින් ඇතිබවැ” යි වැලඳුනාහු යි.

242. ඔවුන්ගෙන් වෙන් වූ මේ භික්ෂුණි ආරාමය භික් වියැ, සුයෙඤ්ඤයෙහි තාරකා මෙන් බුද්ධිපුත්‍රී (භික්ෂුණි) හු නො පැහේත්.

243. ගඬකා නදිය පන්සියයක් නදීන් සමග සයුරට වදනාසේ මහාපජාපති ගොතමී පන්සියයක් මෙහෙණන් සමග නිවනට යෙයි.

244. වීථියෙහි වඩනා ඇය දක සැදහැ ඇති උවැසියෝ ගෙයින් තික් මැ පා මතුයෙහි වැද හෙවැ මෙ වදන් බිණුහු.

245. “ මහාභාග්‍යවත් උත්තමාවතී, (අප කෙරෙහි) පහදිනු මැනැවි. අනාථ වූ අප හැර පියා ඔබ පිරිනිවන්තට යුතු නැතැ ” යි ඔහු මහත්සේ හඬ නඟා වැලඳුනාහ.

246. ඔවුන්ගේ ශෝකප්‍රභාණය සඳහා (ගොතමී කොමෝ) මිහිරි වදන් පැවසූ යැ : “දරුවෙනි, හැඩිමෙන් කම් නැත, නොපට අද මේ සිනාසීමට කාලයයි.

247. මා විසින් දුක පිරිසිදු දක්නා ලද යැ, දුකට හේතුව දුරු කරන ලද යැ මා විසින් දුඃඛ නිරොධය පසක් කරන ලද යැ, මාර්ගය ද මැනැවින් වඩනා ලද වෙයි.

(පළමු බණවර යි)

248. මා විසින් ශාස්තෘන් වහන්සේ ඇසුරු කරන ලදහ, බුදුසසුන් කොට නිමවන ලද, ස්කන්ධභාරය බහාලන ලද, තෘෂ්ණාව මුලිනුපුටා නසන ලදී.

249. යම් අතීයක් සඳහා ගිහිගෙන් නික්මැ බුදුසසුන්හි පැවිදි වූයෙමි ද, සියලු සංයෝජනයන්ගේ ඝෞයයවූ ඒ අතීය මා විසින් අනුප්‍රාප්තයි.

250. බුදුරජාණන් වහන්සේත් ඔබගේ අනුන වූ සඤ්ඤාමයත් යම්තාක් සිටුනා සේක් ද ඒතාක් පිරිනිවෙන්නට මට කාලය වෙයි. දියැණියනි, මා ගැන සෝක නොකරව.

46 අපදනපාළි-එකුපොසථීකවග්ගො

- 251. කොඤ්ඤාදානාද්දාදී තිට්ඨන්ති රාහුලො ජිනො,
සුඛිතො සභිතො සඛෙසා හතදපසා ච තිස්ථියා.
- 252. ඔක්කාකවංසසීස යසො උසසිතො මාරමද්දනො,
නත්තු සමපති කාලො මෙ නිබ්බානස්ථාය පුත්තිකා.
- 253. වීරපභුති යං මඤ්ඤං පස්ථිතං අජ්ජ සිජ්ඣිතෙ,
ආනාදුභෙරිකාලො'යං කිං වො අසුඤ්ඤි පුත්තිකා.
- 254. සචෙ මයි දයා අස්ථි යදි චස්ථි කතඤ්ඤතා,
සඤ්චලෙඤ්ඤිතියා සඛා කරොථ වීරියං දළහං.
- 255. ථීතං අදසි පඛඤ්ජං සමබුද්ධො යාවිතො මයා,
තසමා යථා'හං නාදිසීසා තථා තමත්තුතිට්ඨථි.
- 256. තා එවමත්තුසාසිස්ථා භික්ඛුනීභි පුරස්කිතා,
උපෙච්ච බුද්ධං වජ්ඣන්තා ඉදං වචනමබුච්චි:
- 257. “අහං සුගත මාතා තෙ' ස්ථං ච වීර පිතා මම,
සඤ්චමසුඛද්දො' නාථ තයා ජාතමි' ගොතම.
- 258. සංවඩ්ඪිතො'යං' සුගත රූපකායො මයා තච,
අනිද්දියො' ධම්මකායො' මම සංවඩ්ඪිතො' තයා.
- 259. මුත්තං තණ්හාසමනං ධීරං ස්ථං පායිතො මයා,
තයා'හං සනතමච්චනතං ධම්මධීරං භී' පාසිතා.
- 260. වඤ්ඤානරකඛනො' මඤ්ඤං අනඤ්ඤො' ස්ථං මහාමුත්තො,
පුත්තකාමා ථීයො යා තා' ලභනතු' කාදිසං සුත්තං,
- 261. මන්ධාතාදිනරිඤ්ජනං යා මාතා සා හවණ්ණචෙව,
නිමුක්ඛා'හං තයා පුත්ත තාරිතා හවසාගරා.
- 262. රජෙඤ්ඤ මාතා මහෙසීති සුලභං නාමමිස්ථිතං,
බුද්ධමාතාති යං නාමං එතං පරමදුලලහං.
- 263. තඤ්ඤි ලද්ධං මයා වීර පණ්ඩිතං මමං තයා,
අඤ්ඤං වා මහනතං වා තං සඛං පුරිතං මයා.

- 1. තෙමාතා - සඛෙඛු.
- 2. සඤ්චමසුඛද - මජ්ඣ.
- 3. ජාතමිභි - මජ්ඣ.
- 4. සංවද්ධිතො'යං - මජ්ඣ.
- 5. අනිද්දියො - මජ්ඣ., ආනාදියො - සා.
- 6. ධම්මතතු - සීල, PTS
- 7. මුත්තං - මජ්ඣ.
- 8. ධම්මධීරමි - සා.
- 9. මන්ධාතාරකඛනෙ - මජ්ඣ.
- 10. අඤ්ඤො - මජ්ඣ.
- 11. සාවං - මජ්ඣ.
- 12. ලභනති - මජ්ඣ., සා, ටෙඊ.

251. කොණ්ඩසෑකු - ආනන්ද - නන්ද ආදී තෙරණුවෝ ද, ජිනපුත්‍ර රාහුල තෙරහු ද සිටුනාහ. සඬක තෙමේ සුඛිත යැ සහිත යැ කීඪීකයෝ නැසුණු දර්ප (-මාන) ඇත්තාහු යි.

252. ඔක්කාක වංසයේ මරුන් මඬනා යශස උස්වැ නැගැ සිටියේ යැ, දැරියනි, නිවන් සඳහා මාහට දුන් කාලය නො වන්නේ ද ?

253. බොහෝ කලෙකැ සිට මා විසින් යමක් පතන ලද නම් එය අද සිදු වෙයි, මෙ වනාහි සන්තෝෂජනක හේරිවාදනයට කාලයයි. දැරියනි, තොපගේ කළුළින් කවර වැටෙක් ද ?

254. ඉදින් මා කෙරෙහි දයායෙක් ඇත් නම් කෘතඥතායෙක් ඇත් නම් (තෙපි) සියල්ලෝ සඬඵසඪීතිය සඳහා දැඩි වීයඪීය කරව.

255. මා විසින් අයදනා ලද බුදුරජාණන් වහන්සේ මාගමුන්ට ප්‍රවුජ්ජාව දුන්සේකැ, එහෙයින් යමසේ මම සතුටු වන්නෙමි නම් එසේ ඒ අනු වැ (තෙපි දු) සිටුව" යි.

256. ඔවුනට මෙසේ අනුශාසනා කොට මෙහෙණන් විසින් පෙරටු කරන ලද්දී බුදුරදුන් වෙතැ එළැඹැ වැඳ මෙ වදන් පැවසූ යැ :

257. "සුගතයන් වහන්ස, මම ඔබගේ මවු වෙමි, වීරයන් වහන්ස, ඔබ ද මාගේ පියා වෙති. නාථයන් වහන්ස, (ඔබ මට) සඳහම් සුව දුන්හ, ගෞතමයන් වහන්ස, ඔබ වෙතින් (මම) උපන්නෙමි වෙමි.

258. සුගතයන් වහන්ස, ඔබගේ රු කය මා විසින් වඬන ලද යැ, මාගේ අතිඤ්ඪීය දහම් කය ඔබ විසින් වඬන ලදී.

259. මා විසින් ඔබ මොහොතක් (සා) පිපාසා සන්තිදුටන කිරි පොවන ලදහු, මම ඔබ විසින් අත්‍යන්ත ශාන්ත වූ දහම් නැමැති කිරි පොවන ලද වෙමි.

260. මහාමුනිවරයාණනි, මා විසින් වැඩිමෙහි රැකීමෙහි ලා ඔබ ණයගැති නො වෙති. පුතුන් කැමැති යම් ස්ත්‍රීහු වෙත් නම් ඔහු ඔබ බඳු පුතකු ලබන්වා.

261. මන්ධාකු ආදී රජුන්ගේ යම් මවක් වූ නම් ඒ බවසයුරෙහි ගීලුණා යැ. පුත්‍රයාණනි, ඔබ විසින් (මම) බවසයුරෙන් තරණය කරන ලද වෙමි.

262. 'රාජ මාතා - රාජ මහෙසී' යන නම ස්ත්‍රීන්හට සුලභ යැ, බුඬ්ඛමාතා' යි යම් නමෙක් ඇද්ද, තෙල නම පරම දුර්ලභයි.

263. මාගේ ඒ ප්‍රණීඩීය ද ඔබ වෙතින් මා ලද යැ, කුඩා වෙවයි. මහත් වෙවයි ඒ සියලු කිය මා විසින් පුරණ ලදී.

264. පරිනිබ්බාතුමිච්ඡාමි විභායෙමං කලෙඛරං,¹
අනුජානාභි මෙ වීර දුක්ඛන්තකර නායක.
265. වසකඛකුසධජාකිණේණු පාදෙ කමලකොමලෙ,
පසාරෙභි පණාමං තෙ කරිසහං පුත්තපෙමසා.²
266. සුවණණුරාසිසංකාසං සරීරං කුරු පාකටං,
කඤ්චා දෙහං සුදිට්ඨං තෙ සන්තිං ගච්ඡාමි නායක.’’
267. ඉච්ඡන්තිසලකඛණුපෙනං සුපභාලඛ්‍යාතං තනුං
සඤ්ඤාධානනාව බාලකකං මාතුච්ඡං දසසඬි ජිනො.
268. චුලලාරවීඤ්ඤාස ඛ්‍යාසෙ තරුණාදිවචසපහෙ,
වසකඛිනිතෙ පාදතලෙ තනො සා සිරසා පති.
269. “පණමාමි නරාදිවචං ආදිවචකුලකෙතුකං,
පඤ්චමෙ මරණේ³ මඤ්ඤං න තං ඉක්ඛාමහං පුනො.
270. ඉත්ථීයො නාම ලොකඤ්ඤා සබ්බදෙසකරා මනා,
යදි කො චත්ථී දෙසො මෙ බමසසු කරුණාකර.
271. ඉත්ථීකානාඤ්ච පබ්බජ්ජං යමහං⁴ යාචිං පුනප්පුනං,
තඤ්ච චෙ අත්ථී දෙසො මෙ තං බමසසු නරාසහ.’’
272. මයා භික්ඛුනිග්ගො වීර තවානුඤ්ඤාස සාසිතා,
තත්ථ චෙ අත්ථී දුනාභීතං තං බමසසු බමාධිපි.⁵
273. “අක්ඛන්තො නාම බන්ධනබ්බං කිං හචෙ ගුණභුසනො,
කිච්චුත්තරං තෙ වක්ඛාමි නිබ්බානාය චජන්තියා.
274. සුද්දො අනුනෙ මම භික්ඛුසඤ්ඤා
ලොකා ඉතො නිසසරිතුං කමන්තො,⁶
පභාතකාලෙ වාසනං ගහානං⁷
දිස්වාන නිය්‍යාති ච වඤ්ඤෙඛා.
275. තදෙතරා භික්ඛුනිග්ගො ජිනග්ගං
තාරාව චඤ්ඤාගතා පුමෙරුං,
පදකඛිණං කඤ්ච නිපච්චි⁸ පාදෙ
ධීතා මුඛන්තං සමුදිකඛමානා.

1. කලෙඛරං - මජ්ඣ.
2. පුත්ත උත්තමෙ - මජ්ඣ. පුත්ත පෙමහං - ස්‍යා.
3. සරණං - ස්‍යා.
4. යං තං - මජ්ඣ.
5. බමාධිති - ස්‍යා.
6. බමන්තෙ - මජ්ඣ.
7. ගහානං - මජ්ඣ.
8. කච්චි - මජ්ඣ.

264. මේ කය හැර පියා පිරිනිවෙන්නට රිසියෙමි, වීර වූ දුක් කෙළවර කරන නායකයන් වහන්ස, (ඒ සඳහා) මට අනුදාන වදාල මැනවි.

265. සක් - අකුසු - දද ලකුණින් ගැවැසුණු පියුම් බඳු සියුමැලි පා දිගු කරනු මැනවි. පුත්‍රප්‍රේමයෙන් ඔබට ප්‍රණාම කරමි.

266. රන්කඳක් බඳු (ඔබ) සිරුර පාළ කරනු මැනවි. නායකයන් වහන්ස, ඔබගේ කය මැනවින් දැකීමකොට ඹාන්තියට යන්නෙමි'' යි.

267. ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ දවත්ත්‍රී-ඉද්වර ලක්ෂණොපෙත සුප්‍රභා-යෙන් අලංකාන සන්ධ්‍යාවලායෙන් ඉවත් වූ බාලාර්ක (ලහිරු) බඳු (සැ)ඉරිය සුඵමවට දර්ශනය කර වූ සේකැ.

268. ඉක්බිති ඕ නොමෝ ප්‍රබුධිපද්මසැඟ වූ තරුණ සුයභියා බඳු ප්‍රභාවත් වක්‍ර ලක්ෂණ ඇති ශ්‍රීපාද මතුයෙහි සිරසින් වැඳ වැටුනා යැ.

269. සුයභිවංශයට ධවජයක් වූ නරාදිත්‍රයන් (නරග්‍රෙෂ්ඨයන්) හට මේ පැසුළු මරණයෙහිදී ප්‍රණාම කරමි. මම යළි නොප නො දක්මි.

270. ලෝකාග්‍රයන් වහන්ස, ස්ත්‍රීහු නම් සියලු වරද කෙරෙත් යි දන්නා ලදහ. ඉදින් මාගේ කිසියම් දෙසෙක් ඇත්නම් කරුණාවට ආකරවූ උතුමාණනි, එය ඝෞ කරනු මැනවි.

271. යම් භෙයෙකින් මම් ස්ත්‍රීනට ද පැවිද්ද පුනපුනා යාඤ කළමු ද. ඉදින් එහිලා මාගේ දෙසෙක් ඇත්නම් නරොත්තමයාණනි, එය ඝෞ කරනු මැනවි.

272. වීරයන්වහන්ස. ඔබගේ අනුඤායෙන් භික්ෂුණිහු මා විසින් අනුශාසිතයහ. ඉදින් එහිලා වරදවා කළ අනුශාසනයෙක් වේ නම් ඝෞඛිපයාණනි, එද කමන්න.

273. ගුණාභරණ ඇති තැනැත්තිය, ක්ෂමාවට කරුණු නැති තන්හි ඝෞ කළයුතු කුමක් නම් වන්නේ ද, පිරිනිවන සඳහා යන කොපට මතුයෙහි කුමක් කියමි ද.

274. පවීත්‍ර වූ අනුන වූ මාගේ භික්ෂු සඛකයා මෙ ලොවින් නිසැරණයට යන කල්හි, පහත්වන කල්හි ග්‍රහනාරකාවන්ගේ ව්‍යසනය දක වන්දලොබව නික්මැ යන්නා මෙහි.

275. මෙරු පර්වතය වටා යන වන්දානුගත තාරකා සෙසින් ඒ සෙසු භික්ෂුණිහු ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ ප්‍රදක්ෂිණා කොට පාමුල වැඳ වැටී (බුදුරදන්) මුඛ බලමින් සිටියහ.

50 අපදනපාළි-එකුපොසරීකවග්ගො

- 276. “න කිත්තපුබ්බං¹ තච දසසනෙන
චකුචුං න සොතං තච භාසිතෙන,
විතං මමං කෙවලමෙකමෙච
පඤ්ඤා තං ධම්මරසෙන කිත්තං,
- 277. නදතො පරිසායං තෙ වාදිදුප්පාපභාරිනො,²
යෙ තෙ දකඛනති වදනං ධඤ්ඤා තෙ නරපුබ්බච.
- 278. දීඝඛගුලී තමනතචෙ සුභෙ ආයතපණ්ණිකෙ
යෙ පාදෙ පණ්ණිසසන්තං³ තෙපි ධඤ්ඤා ගුණඤ්ඤි.
- 279. මධුරානි පභට්ඨානි දෙසසොනි භිතානි ච,
යෙ තෙ වාකානි සොසසන්තං⁴ තෙපි ධඤ්ඤා නරුඤ්ඤම.
- 280. ධඤ්ඤාභං තෙ මභාවීර පාදපුජනනසරා,
තිණ්ණසංසාරකන්තාරා සුවාකොයන සිරිමතො.’’⁵
- 281. තතො සා අනුසාසෙඤ්ඤා භිකුචුසඛකම්පී සුබ්බතා,
රාහුලානඤ්ඤානඤ්ඤා ච වඤ්ඤා ඉදමමුචී:
- 282. “ආසීටිසාලයසමෙ රොගාවාසෙ කලෙඛරෙ,
තිබ්බන්තා දුක්ඛසංසාතෙ⁶ ජරාමරණගොචරෙ
- 283. නානාකලීමලාකිණ්ණෙ’ පරායතෙත නිරිහකෙ,
තෙන තිබ්බාතුච්චාමී අනුමඤ්ඤා ජ පුක්ඛකා.’’
- 284. නඤ්ඤා රාහුලභග්ගෙ ච විතසොකා නිරාසවා,
ධීතාවලට්ඨිතිරි⁷ ධම්මං අනුච්චන්තසුං.
- 285. ධිරඤ්ඤා සඛිතං ලොලං අසාරං කදලුපමං,
මායාමරිච්චිසදිසං ඉත්තරං අනචචසීතං.
- 286. යඤ්ඤා නාම ජිනසො’යං මාතුච්චා බුද්ධපොසිකා,
ගොතම් තිධනං යාති අනිච්චං සබ්බසඛිතං.’

- 1. කිත්තපුබ්බං - මජ්ඣ.
- 2. වාදිදුක්ඛපභාරිනො - මජ්ඣ.
- 3. පණ්ණිසසන්තං - සා.
- 4. සුභෙතං - මජ්ඣ.
- 5. සද්ධමොන සිරිමතා - PTS
- 6. දුක්ඛසඛිතො - මජ්ඣ., දුක්ඛසඛිතතෙ - සා.
- 7. කලලමාකිණ්ණෙ - PTS, කුණ්ණමලාකිණ්ණෙ - සා.
- 8. ධීතාවලා ධීති ධීරා - සා., PTS

276. (වැළි දු ගෝතථිය මෙසේ පවසයි :) “ ඔබගේ දර්ශන යෙන් (අපගේ) ඇස තෘප්ත නොවූ විරු යැ. ඔබගේ භාෂිතයෙන් කත තෘප්ත නොවූ විරු යැ. හුදෙක් මාගේ ඒ එකම සිත ධර්මයෙන් තෘප්තියට පැමිණ සිටියි.

277. නරශ්‍රේෂ්ඨයාණනි, අභීතනාද පවත්වන (පර) වාදීමාන-මඵතය කරන ඔබගේ ශ්‍රී මුඛය යම් ඒ කෙනෙක් දකිත් ද, උහු තුමු භාගාවත් හ.

278. (ලොකික-ලොකොත්තර) ඉණ ධරණ උතුමාණනි, දිගු ඇඟිලි ඇති, තඹවන් නිය ඇති, දිගු විඵම ඇති ඉහ වූ (ඔබ) පා යම් කෙනෙක් ප්‍රණාම කෙරෙත් ද, උහු ද ධනාය (පින්වත්) හ.

279. නරොක්තමයාණනි, මිහිරි ප්‍රිතිය ඇති කරන දොමසය නසන (මෙමත්‍රීසහගත වූ)හිත වූ ඔබගේ වචන යම් කෙනෙක් ශ්‍රවණ කෙරෙත් ද, ඔහු ද ධනායෝ යි.

280. මහාවීරයන් වහන්ස, ඔබ පා පිදීමෙහි නිරත වූ තරණය කළ සසරකතර ඇති මම ශ්‍රීමතාණන්ගේ සුඤ්ජර වාකායෙන් භාගා-සම්පන්න වෙමි. ”

281. ඉක්බිති මනාවුත ඇති භික්ෂුසධකයාට ද අනුශාසනා කොට රාහුල - නඤ්ජ - ආනඤ්ජ යන තෙරණුවන් වැද මෙවදන් පැවසූ :

282-283. “ සර්පාවාසයක් බඳු රොගයනට වාසස්ථාන වූ දුක් කඳක් වූ නොහොත් දුකින් පෙලුණු ජරා-මරණ දෙකට ගොදුරු වූ නොයෙක් කුණු කසලින් ආකීර්ණ වූ ආත්මායත්ත (තමාසතු) නො වූ අනුත්සුක වූ ශරීරයෙහි කලකිරුණෙම වෙමි. එහෙයින් පිරිනිවෙන්නට රිසියෙමි. දරුවනි, (එය) අනු දනි වු ”.

284. පහ වූ ශෝක ඇති ආප්‍රව රහිත නන්ද තෙරණුවෝ ද රාහුල හදුයෝ ද පව්වක් (නොසැලී) සිටුනා සෙයින් නිර වැ සිටියාහු දහම සැඟවී අනු වැ සිතු හු.

285. “ ප්‍රත්‍යයෙන් සකැසුණු සැලෙන අසාර (එහෙයින්ම) රඹකඳක් වැනි මායාවක් මිරිඟුවක් බඳු බොහෝ කල් නො පවත්නා තීර වැ නො සිටී මේ කයට නිඤ්ජ වෙවා.

286. මෝ නොමෝ වූකලී ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ සුළු මව යැ, බුදුරදුන් පෝෂණය කළ ගෝතමී පිරිනිවීමට යෙයි. සියලු සකර දහම අනිස යැ. ”

52 අපදනපාළි-එකුපොසරීකවගෙහා

287. ආනන්ද ච තද සෙමො භොකමෙට්ඨා ජීනවච්චලො,
තඤ්ඤුනි ධරනෙහා සො කරුණං පරිදෙවිති.
288. “භා සන්තී¹ ගොතමී යාති ණුන බුද්ධොපි නිඤ්ඤිතං,
ගච්ඡති න චීරෙනෙව අභිරිච නිරිජ්ඣනො.”
289. එවං චිලපමානං තං ආනන්දං ආහ ගොතමී:
“සුතිසාගර ගච්ඡීර බුද්ධිපට්ඨානතසර.
290. න යුක්තං සොචිතුං පුක්ක භාසකාලෙ උපට්ඨිතෙ,
තව² මෙ සරණං පුක්ක නිබ්බානං සමුපාගතං.³
291. තයා තාන සමජ්ඣේටෙට්ඨා පබ්බජ්ජං අනුජානි නො,
මා පුක්ක චීමනො හොති සඵලො තෙ පරිස්සමො.
292. යං න දිට්ඨං පුරුණෙහි තිත්ථිකාවරියෙහි පි,
තං පදං සුකුමාරීහී සත්තවසාහි වෙදිතං.
293. බුද්ධසාසනපාලෙතා පච්ඡමං දස්සනං තව,
තඤ්ඤ ගච්ඡාමහං පුත්ත ගතො යස්ස න දිස්සතෙ.”
294. කදචි ධම්මං දෙසෙනෙහා ඛිපි ලොකභ්ගනායකො,
තදහං ආසිංසවචං⁴ අවොචං අනුකමිකා:
295. “චීරං ජීව මහාචීර කපං තිට්ඨ මහාමුනෙ,
සබ්බලොකස්ස අත්ථාය හවස්සු අජරාමරො.”
296. තං තථාචාදිනිං බුද්ධො මමං සො එතදබුච්චි:
“න හෙවං චන්දියා බුද්ධා යථා චන්දසි ගොතමී.”
297. “කථං චරහි සබ්බඤ්ඤ චන්දිතබ්බා තථාගතො,
කථං අචන්දියා බුද්ධා තං මෙ අක්ඛාහී පුච්ඡතො.”
298. “ආරඤ්චිරියෙ පතිතකෙත නිච්චං දළාපරකකමෙ,
සමගෙහ සාවගෙක පසෙස⁵ එසා බුද්ධානචන්දනා.”⁶

---

1. භාසනී - සතා
2. තයා - මජ්ඣං, PTS
3. නිත්ථිකාවරියෙහි - පිඤ්ඤා
4. ආසිංසවචං - මජ්ඣං
5. පසෙස - මජ්ඣං, සතා, PTS
6. එතං බුද්ධානචන්දනං - මජ්ඣං.

287-288. එකල ආනන්ද තෙරණුවෝ සෙබ (සෝවන්) හ, බුදුරජුන් කෙරෙහි ස්නේහ ඇති සොවින් පෙළුණු ඔබ “අහෝ! ගෞතමී ඹාන්තියට යෙයි, නොබෝ දිනකින් බුදුරජාණෝ ද ඉසින (දර) රහිත ගීනි සෙයින් නිවීමට යන්තාහ” යි සානුකම්පිත වූ කඳුළු දරමින් වැලපෙති.

289-290. මෙසේ වැලපෙන ඒ ආනන්ද තෙරණුවනට ගෞතමී මෙසේ කීවු : “ග්‍රැතියට සාගර (බහුග්‍රැත) වූ, ගැඹුරු ගුණ ඇති බුදුදේවතාවන්ගේ නියැලී පුත්‍රයාණනි, ශෝක කරන්නට අයුතු යැ, භාස (සිතහවට) කාලය එළඹූ සිටියේ යැ, පුත, නිවන වෙත එළඹූ සිටුනා මට තොපගේ පිහිටයි.

291. දරුව, තොප විසින් සමාරාධිත බුදුහු අපට පැවිද්ද අනු දත්හ. පුත, දෙමනස් නො ව, තොපගේ උත්සාහය සඵල යි.

292. පැරැණි කීර්ථක ඇදුරන් විසින් යම් ඹාන්ත ප්‍රතිස්ථාවක් නො දක්නා ලද ද, ඒ ප්‍රතිස්ථාව සිවුමැලි සත්හැවිවිදි දැරියන් විසිනුදු දක්නා ලද යැ.

293. බුදුසසුන පාලනය කරන පුතණුවනි, මේ තොපගේ පශ්චිම දර්ශනයයි. යම් තෙතෙකූ ගීයේ නො දක්නා ලැබේ ද, මම එහි යන්නෙමි.

294. ලෝකාග්‍රනායකයන් වහන්සේ කිසිවිටෙකූ දහම් දෙසමින් කිවිසියේක් ද, එවිට අනුකම්පා ඇති මම ආශීර්වාද වචනයක් කීවු :

295. “මහාවීරයන් වහන්ස, බොහෝ කල් ජීවත්වන සේක්වා. මහාමුනීන්ද්‍රයන් වහන්ස, කපක් වැඩසිටුනා සේක්වා. මුළුලොවට වැඩ පිණිස අප්‍රාමර වන සේක්වා” යි.

296. එසේ කියන ඒ මට බුදුහු තෙල වදළහ : “ගෞතමීය, (තෙහි) යම් අයුරකින් වදනහු ද, ඒ අයුරින් තපාගතයෝ නො වැන්ද යුත්තාහු” යි.

297. “සර්වඥයන් වහන්ස, තපාගතයෝ කිසෙයින් වැන්ද යුතු ද, බුදුහු කිසෙයින් නො වැන්ද යුතු දැයි පුළුන් ඔබ එ කරුණ මට කියනසේක් වා.”

298. (බුදුහු) “රුකුළු වැර ඇති නිවනට මේහෙයු සින් ඇති සතනයෙන් දැඩි පැරකුම් ඇති සමග වූ සිටුනා සවචන් දක්නේ නම් තෙලෙ බුදුනට වැන්දා වෙයි.” වදළහ.

54 අපදාපාළි-එකුපොසවිකවග්ගො

- 299. තනො උපසසයං ගනායා එකිකාහං විවිනායිං,
සලග්ගං පරිසං නාථො රොවෙති¹ තිහවනාගො.
- 300. හද්දහං පරිනිබ්බිසසං මා විපතතිං තමද්දසං²
එවාහං විනායායිනාන දිසාන ඉසිසකාමං.
- 301. පරිනිබ්බානකාලං මො ආරොවෙසිං විනායකං,
තනො සො සමනුඤ්ඤයි “කාලං ජානාහි ගොතමී.”³
- 302. කීලෙසා ක්ඛාපිතා මඤ්ඤා හවා සඨෙඛ සමුහතා
නාගීව ඛන්ධනං ඡෙතො විහරාමී අනාසවා.
- 303. සාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
තිසෙසා විජජා අනුපපතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- 304. පරිසලිඳ වතසෙසා ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡළහිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- 305. ඵීනං ධම්මාභිසමයෙ යෙ ඛාලා විමතිං ගතා,
තෙසං දිට්ඨිපභානස්ස ඉඤ්ඤිං දසෙසහි ගොතමී.
- 306. තද නිපට්ඨ සමබ්බුද්ධං උපපතිනාන අමඛරං,
ඉඤ්ඤි අනෙකා දසෙසසි බුද්ධානුඤ්ඤය ගොතමී,
- 307. එකිකා ඛහ්වා ආසි ඛහ්වා වෙතිකා තථා,
ආචීභාවං තිරොභාවං තිරොකුඩ්ඛිං තිරොනගං.
- 308. අසජ්ජමානා අගමා භූමියමපි නිමුජ්ජථ,
අභිජ්ජමානෙ උදකෙ අගඤ්ඤී මනියා යථා.
- 309. සකුඤ්චි යථාකාසෙ පලලථෙතන ගමී තද,
වසං වතෙහසි කායෙන යාව බ්‍රහ්මනිවෙසනං.
- 310. සිනෙරුං දණ්ඩං කන්ධන ජකං කන්ධා මහාමහිං
සමුලං පරිවතෙකන්ධා ධාරෙතති⁴ වඩාමී නගෙ.
- 311. ජසුරොදයකාලෙව ලොකඤ්ඤාකාසි ධුමිකං,
යුගන්තෙ විය ලොකං සා ජාලාමාලාකුලං අකා.

- 1. රොවෙසි - මජ්ඣං.
- 2. විපතතිමද්දසං - මජ්ඣං.
- 3. මො - සා.
- 4. ධාරයං - මජ්ඣං.

299. ඉක්බිති මම මෙහෙණවරට ගොස් එකලා වැ සිතුවු :
“ ත්‍රිවිධ භවයාගේ අත්තයට ගිය නාරයන්වහන්සේ සමගපිරිස්
රිසිවන සේකැ.

300-301. මම පිරිනිවෙන්නෙමි, ඒ විපත නො දකිමවා” යි
මම මෙසේ සිතා විනායක මහාර්ඡි බුදුරදුන් දක, මාගේ පරිනිර්වාණ
කාලය ආරොචනා කළමු, ඉක්බිති ඔබ “ ගොතමීය, කල් දනුව ” යි
අනුදක්ව.

302. (ගොතමී) “ මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ. සියලු
භවයෝ මුලිනුපුටා නසන ලදහ. බැඳුම් සිදු සරණ ඇත්දර්ශනක
සෙයින් ආක්‍රම රහිත වැ වාස කරමි.

303. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වෙතැ මට යහපතෙක් වියැ. ත්‍රිවිද්‍යා
අනුප්‍රාප්ත යැ, බුදුසසුන් කරන ලද.

304. මම සිවුපිළිසිඹියා ද අෂ්ටවිමොක්‍ෂ ද ඡටඅභිඤ ද පසක්
කරන ලද යැ, බුදුසසුන් කරන ලදී.

305. (බුදුහු) “ මාගමුන්ගේ ධර්මාභිසමයෙහි යම් අඤ්ඤානෙතෙක්
විමතියට ගියාහු ද, ඔවුන්ගේ දෘෂ්ටිප්‍රභාණය පිණිස ගෝතමීය, සෘද්ධි
දක්වන්න.

306. එකලැ ගොතමී මෙහෙණ සම්බුදුන් ප්‍රණාම කොට අහසට
පැන නැගැ බුදුරදුන්ගේ අනුදන්මෙන් නොයෙක් සෘද්ධි දක්වු.

307-308. එකක් වැ බොහෝ ආකාර වූ, එසෙයින් ම බොහෝ
වැ එකක් වූ, ප්‍රකට බවට, අප්‍රකට බවට, පවුරෙන් සරසැ පව්වෙන්
සරසැ (නොගැටී) ගියා යැ. (දියෙහි මෙන්) පොළොවෙහි ද ගැලුණා
යැ. පොළොවෙහි මෙන් දියෙහි නො බිදිමින් ඇවිදිය යැ.

309. කිරිල්ලක මෙන් අහසෙහි පයඹිඤයෙන් යුතු වැ ගියා යැ,
බබලොව තෙක් (මුළු ලොව) කයින් වශයෙහි පැවැත් වූ

310. මහමෙර සැත්දණ්ඩ කොටැ මහ පොළොව සතක් කොටැ
සහමුලින් පෙරළා ධරමින් නභොගර්භයෙහි සක්මන් කළා යැ.

311. සභිරු උදු කල්හි මෙන් ලොව දුම් ඇති කළා යැ.
ඔ කල්පාන්තයෙහිදී මෙන් ලොකය අභිනිජාලායෙන් ආකුල කළා යැ.

56 අපදනපාළි-එකපොසථිකවග්ගො

- 312. මුවලිනදං මහාසෙලං මෙරු මඤ්ජර දඤ්ජරො,¹
සාසපෙරිව සබ්බානි එකෙනග්ගහි මුට්ඨිනා.
- 313. අභිභුලග්ගෙන ඡාදෙසි භාකරං සනිසාකරං,
වඤ්ඤුරසභසසානි ආචෙලමීව ධාරයි.
- 314. වතුසාගරකොයානි ධාරයි එකපාණිනා,
යුගනිතඡලදකාරං මහාවසසං පවසසයි²
- 315. වකඛවකං සපරිසං මාපඨි සා නභස්මලො,
ගරුලං දාරිද්‍රං සීභං විනදනතං ව දසසයි.
- 316. එකිකා අභිනිමේකාසමෙයාං භික්ඛුනීගණං,
පුන අනතරධාපෙකා එකිකා මුනිමට්ඨවී:
- 317. “මාතුච්ඡා නෙ මහාවීර තවසාසනකාරිකා
අනුපභතා සකං අස්මං පාදෙ වඤ්ඤි³ චක්ඛුම.”
- 318. දසෙසකා විවිධා ඉදධි ඔරොභිකා නභස්මලා,
වඤ්ඤිකා ලොකපඤ්ජාතං එකමනතං නිසීදි සා.
- 319. “සා විසංවසසසකිකා⁴ ජාතියාභං මහාමුනෙ,
අලමෙකතාවතා වීර නිබ්බායිසසාමී නායක.”
- 320. තද්ධිවිමේකා සබ්බා පරිසා සා කතඤ්ජලී,
අචොව'යො තථං ආසි අතුලිඤ්ඤිපරකකමා.
- 321. පද්මුතතරො නාම ජිනො සබ්බධිමෙමසු චක්ඛුමි,
ඉතො සතසභසසමේ තපෙ උපපජ්ඣ නායකො.
- 322. තදභං භංසවකියං ජාතාමචචකුලෙ අහුං,
සබ්බුපකාරසමිදුතෙත ඉදෙධි ජිනෙ මහදුනෙ.
- 323. කදථි පිතුනා සඤ්ඤිං දසිගණපුරකඛතා,
මහතා පරිවාරෙන තං උපෙච්චි නරාසභං.

- 1. මෙරුලිලනදඤ්ජර - මජ්ඣ.
- මෙරු මඤ්ජරදඤ්ජර - සා.
- 2. පවසස - මජ්ඣ.
- 3. වඤ්ඤි - මජ්ඣ., සා., PTS.
- 4. විසංවසසකිකා - මජ්ඣ.

312. මුච්චිත්ඤ මහාමෙගලය, මෙරු - මන්දර - දද්දර මර්චන යන සියල්ල අබභූට සෙයින් එක් මිචකින් ගන්නා යැ.

313. නිසසුරු සහිත හිරු ඇතිලීතූඨින් වැසු, දහස්ගණන් සඳ හිරු මුදුන් මල්කඩ සෙයින් බැරූ.

314. සියුසසුරෙහි දිය එක් අත්ලෙන් බැරූ, යුගාන්ත මෙසයක් බඳු මහවැසි වැස්වූ.

315. ඔ අහස්තෙලෙහි සපිඬිස් සක්චිතිරජකු මැවූ, ගුරුලකු, ඇතකු ගර්ජනාකරන සිංහයකු දක්වූ.

316. එකලා වූ අපමණ මෙහෙණ ගණයා මවා යළි අතුරුධන් කොට එකක් වූ මුනීරජුනට (මෙසේ) කීවු:

317. “මහාවීරයන් වහන්ස, (මේ) ඔබගේ අනු සසුන් කරන ඔබගේ සුළුමවයි. වංශුර්මතාණනි, (ඔ) ස්වාභීයට පැමිණියා (ඔබ) පා වදියි.”

318. ඔ නොයෙක් සෘණී දක්වා අහස්තෙලෙන් බැස ලොවට පහනක් වූ මුදුරුදුන් වැද එකත්පසෙකු හුන්නා යැ.

319. (ඉක්බිති මහාපජාපති ගොතමී මෙසේ කීවු :) “මහා මුනීවරයාණනි, ඒ මම උපතින් එක්සියවිසි හැවිරිදි වෙමි. වීරයාණනි, මෙපමණකින් සැහෙයි, නායකයාණනි, පිරිනිවෙන්නෙමි” යි.

320. එකලා අතිවිස්මයට පැමිණ ඒ සියලු පිරිස් කෘතාඤ්ජලී වූ (මෙසේ) කී: “ආයතීවනි, කෙසේ නම් (මෙබඳු) අසමාන සෘණී පරාක්‍රම ඇති වූයෙහි” ද?

321. සියලු ධර්මයන්හි වංශුර්මත් වූ (ලොවට) නායක වූ පසුමුක්තර ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ මෙයින් සුවහස්වන කප්භි (ලොවට) පහළ වූ සේකි.

322. එසමයෙහි මම හංසවති නගරයෙහි සියලු උපකරණයෙන් යුත් සමෘද්ධිමත් සර්වසම්පූර්ණ මහාධන ඇති ඇමැතිකුලයෙකු උපන්වු.

323. කිසිවිටෙකු දසි සමුහයා විසින් පෙරවුකරන ලදු වූ මහ පිරිවරින් පියා සමග ඒ නරශ්‍රේෂ්ඨයන් වෙතැ එළඹූ-

324. වාසවං විය වජ්ජනනං¹ ධම්මමෙසං අනාසවං,
සරද්දිව්වසදිසං රංසිමාලාකුලං ජිනං.²
325. දිසවා වීතං පසාදෙකා සුඤ්චා වසස සුභාසිතං,
මාතුච්ඡං භික්ඛුනිං අභෙග ධජෙතං නරනායකං.
326. සුඤ්චා දඤ්චා මහාදනං සත්තාහං තසස තාදිනො,
සසඛ්ඤසස නරභෙසස පච්චයානි ඛහුනි ව.
327. නිපජ්ජ පාදමුලමඡි තං ධානං අභිපජ්ජයිං,
තමො මහාපරිසතිං අචොච ඉසිසකතමො:
328. “යා සසඛ්ඤං අභොජෙසි සත්තාහං ලොකනායකං,
තමහං කිත්තධිසසාමී සුඡාරං මම භාසතො.
329. සතසභසෙස ඉතො³ කපප ඔක්කාකකුලසමභවො,
ගොකමො නාම ගොකෙතන⁴ සඤ්චා ලොකෙ භවීසසති.
330. තසස ධම්මෙසු දයාද ඔරසා ධම්මනිමිතා,
ගොකමී නාම නාමෙන භෙසසති සඤ්චිසාවිකා.
331. තසස බුද්ධසස මාතුච්ඡං ජීවිතාපාදිකා⁵ අහං,
රත්තඤ්ඤනඤ්ච අනතතං භික්ඛුනිනං ලභීසසති.”
332. තං සුඤ්චානං⁶ පමුදිතා⁷ යාවජීවං තද ජිනං,
පච්චයෙහි උපට්ඨිතො තමො කාලකතා අහං.
333. කාවතීංසෙසු දෙවෙසු සඛකාමසමීඤ්චිසු,
නිබ්බන්තා දසභඛෙහි අඤ්ඤ අභිහවීං අහං.
334. රූපසදෙඤ්චි ගජෙධිති රසෙහි ඵුසනෙහි ව,
ආයුනාපි ව වජ්ජනනං සුචෙන යසසාපි ව.
335. තචොවාධිපතෙයොන අධිග්ගො වීරොච්ඡං,
අභොසිං අමරිඤ්ඤස මහෙසි දධිතා තහිං.
336. සංසාරෙ සංසරතනීහං කච්චොවුසමෙරිතා,
කාසිත්ත රඤ්ඤ චිසයෙ අජාසිං දසගාමකෙ.
337. පඤ්චදසසතා⁷නුනා නිවසන්ති තහිං තද,
සච්චසං තඤ්ච යො චෙට්ඨො තසසා ජායා අභොසභං.

1. වසනනං - මජ්ඣං,
2. රංසිමාලාකුලං - මජ්ඣං, සංඝං, රංසිමාලාකුලං ජිනං - PTS
3. සතසභසෙසො - මජ්ඣං,
4. නාමෙන - සීග්ඵු
5. ජීවිතපාලිකා - සංඝං,
6. සුඤ්චානං - සීග්ඵු, සංඝං, PTS
7. පඤ්චදසා - මජ්ඣං.

324-326. ශක්‍රදේවින්ද්‍රයා වැනි ධර්මමෙසය වස්වන ආසුච රහිත සරහිරු බදු රැස්මාලා ඇති ජිනේන්ද්‍රයන් දැක සිත පහදවා ඔබගේ සුභාසිතය ද අසා නරශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ (සිය) සුළුමව වූ මෙහෙණ අගනන්හි (එකදග්‍රයෙහි) තබනු අසා අකමපා ගුණ ඇති ඔබට සන්දිනක් මහදන්දී සඛකයා සහිත නරොත්තමයන් වහන්සේට බොහෝ ප්‍රත්‍යය ද ප්‍රදානය කොටැ-

327. (ඔබ) පාමුල්හි වැදහෙවැ එ තනතුර පැතුටු. ඉක්බිති සෘෂිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ මහපිරිස් මැද මෙසේ වදළ සේක :

328. “යම් කාන්තාවක් සඛකයා සහිත ලෝකනාථයන් සන් දිනක් මුළුල්ලෙහි වැළඳ වූ ද, මම ආය කීර්තනය (ප්‍රකාශ) කරමි. (එසේ) කියන මාගේ බස් අසවු :

329. “මෙයින් සියක්දහස්වන කප්පි ඔක්කාක කුලය සම්භව කොට ඇති ගෝත්‍රයෙන් ගෝතම නම්වූ ශාස්තෘ තෙමේ ලොවැ පහළ වන්නේ යැ.

330. (මෙ කාන්තා තොමෝ) ඔබ දහමට හිමි වූ ඕරස වූ ධර්මයන් නිර්මිත වූ නමින් ගොතමී නම්වූ ශාස්තෘශ්‍රාවිකාවක් වන්නී යැ.

331. ඒ තථාගතයන්ගේ දිවි වඩාලන සුළුමවූ වන මෝ රාත්‍රඤ්ඤ (පැවිදි වැ බොහෝකල් ඇති) මෙහෙණන් අතර අග්‍රබව ලබන්නී යැ.”

332. එ අසා ප්‍රමුදිත වූ මම එකලැ දිවිහිම කොට ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ (සිවු) පසයෙන් උපසථාන කොට එ අත්බැවින් කලුරිය කෙළෙමි-

333. සියලු කාමයෙන් සමෘද්ධ වූ තව්තිසා දෙවියන් අතර උපන්නෙමි සෙසු දෙවියන් දස කරුණකින් අභිභවා සිටියමු.

334. රූපයෙන් ශබ්දයෙන් ගන්ධයෙන් රසයෙන් හා ස්ප්‍ර්ෂටව්‍යා-යෙන් ද, ආයුෂයෙන් ද වර්ණයෙන් සුඛයෙන් හා වැළි යශයින් ද-

335. එසෙයින් ම අධිපතිභාවයෙන් ද (සෙසු දෙවියන්) අභිභවා බැබළුණෙමි මම එහි දෙවිරජුගේ ප්‍රේමණිය මෙහෙසි වූමු.

336. සසර සැරිසරන මම කම්භායුයෙන් මෙහෙයන ලද්දෙමි කාසි රජුගේ විජිතයෙහි දසග්‍රාමයෙකැ උපන්මු.

337. එකලැ එගමිහි නො අඩු වැ පන්සියයක් දස්සු වෙසෙති. එහි සියල්ලනට යමෙක් දෙවු ද, මම ඔහුගේ භායනී වූමු.

60 අපදනපාළි-එකුපොසටීතවග්ගො

- 338. සයමහුනො පඤ්ඤානා ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසුං,
තෙ දිසාන අභං තුට්ඨා සහ සඛෙඛි ක්කතිභි.¹
- 339. කඤ්ඤා පඤ්ඤානුච්චි වතුමාසෙ උපට්ඨිය,²
තිට්ඨිරානි දඤ්ඤාන පසන්නාමිභි³ සසාමිකා.
- 340. තතො වුතා සපනිකා⁴ තාවනිංසගතා මයං,
පච්ඡිමෙ ව භවෙද්දනි ජාතා දෙවද්දො භුගරො.
- 341. පිතා අඤ්ඤානසංකො චෙ මාතා මම සුලකංඡො,
තතො කපිලවකුච්ඡිං සුඛොදානසරො ගතා.
- 342. සෙසා⁵ සකායකුලෙ ජාතා සකායානං සරමාගමුං,
අභං විසිට්ඨා සඛොසං ජිනසොපාදිකා අහුං.
- 343. මම පුඤ්ඤානිතිකම්මො⁶ බුඛො ආසි වීනායකො,
පට්ඨාහං පඤ්ඤානාන සතෙහි සහ පඤ්ඤිභි.
- 344. සාකියානිභි ධීරාහි සහ සතතිසුඛං ඵුසිං,
යෙ තද පුඤ්ඤානිභි අමහාකං අහු සාමිනො.
- 345. සහ පුඤ්ඤානිකං කතොරො මහාසමයකාරකා,
ඵුසිංසු අරහතං තෙ සුගතෙනානුකම්මො.
- 346. තදෙතරා හිකුච්ඡිතො ආරුහිංසු නහසුලං,
සඛොතා⁷ විය තාරායො විරොචිංසු මහිඤ්ඤිකා.
- 347. ඉද්ධි අනෙකා දසෙසසුං පිලකච්ඡිකති⁸ යථා,
කම්මොරො කතකසෙසව කම්මඤ්ඤානං සුසිඤ්ඤිතො.¹⁰
- 348. දසෙසකා පාවිච්චිරානි විචිකානි¹¹ බහුනි ව,
නොසෙකා වාදිපවරං මුනිං සපට්ඨං තද.
- 349. ඔරොහිකාන ගගනා වජ්ඣකා ඉසිසතමං,
අනුඤ්ඤානා නරග්ගනා යථායානෙ නිසිදිසුං.
- 350. “අභො”නුකම්මො අමං සඛොසං වීර ගොනම්,
වාසිකා නව පුඤ්ඤානි පතො නො ආසවකම්මං.

---

1. සඛොහි ඉඤ්ඤි - මජ්ඣ.	7. ස මෙ ඉඤ්ඤානං... - සා
2. සුභා හුච්ච සඛොයො - මජ්ඣ.	8. බගතා - පිඤ්ඤි
3. උපට්ඨියං - මජ්ඣ.	9. පිලකච්ඡිකති - මජ්ඣ.
4. සංසට්ඨිං - පිඤ්ඤි, මජ්ඣ.	10. පුඤ්ඤානෙව සුසිඤ්ඤිතො - සා
5. සඛොහි තා - මජ්ඣ.	11. විචිකානි - සා
6. සඛො - සා	

338-339. පන්සියයක් පසේබුදුහු පිටු පිණිස ගමට පිවිසුණහ. ඔබ දක තුටුපත් වැ සියලු නැයන් සමග පන්සියයක් කුටී තනා සිවුලසක් මුළුලෙහි උවටැන් කොට තුන්සිවුරු දී සැමියන් සහිත වැ ප්‍රසන්න වූමහ.

340. සැමියන් සහිත අපි එයින් සැවැ තවතිසාවට ගියමහ, දන් පැසුළු බෙවෙහි දු දෙවදහ නුවරැ (එක්වැ) උපතුවමහ.

341. මාගේ පිය තෙමේ අඤ්ජන ශාකාරජ යැ, මාගේ මව සුලක්ඛණාදේවී ය. ඒ දෙවදහ නුවරින් කිඹුල්වක් පුරැ සුදෙවුන් රජුගේ ගෙට (සරණ) ගියා වෙමි.

342. ශාකා කුලයෙහි උපන් සෙසු දස්සෝ ශාකාරජුන්ගේ ගෙට ගියහ. (ශාකාරජුන් හා විවාහ වූහ.) සියල්ලන් අතුරෙහි විශිෂ්ට වූ මම ජිනේන්ද්‍රයන්ගේ පොෂක (-කිරි) මව වූමු.

343-344. මාගේ පුත් අභිනිෂ්ක්‍රමණය කොට (තමහට නායක යකු නැති හෙයින්) විනායක බුද්ධ වියැ. පසු කලැ මම පන්-සියයක් ශාකා කුමරියන් සමග පැවිදී වැ ධීර වූ ඔවුන් හා ශාන්තිසුඛය (-නිවන් සුව) ස්පර්ශ කළමු. ඒ පෙරදැහි යම් කෙනෙක් අපගේ ස්වාමිපුරුෂ වූහු ද-

345. එක් වැ පින් කළ (දන්) මහාසමයකාරක ඔහු සුගතයන් වහන්සේ විසින් අනුකම්පිත වූවාහු අර්හතිය ස්පර්ශ කළාහ.

346. ඒ සෙසු මෙහෙණහු අහස්තලයට නැගුණාහ. මහත් සෘද්ධි ඇත්තාහු එක්රැස්වූ තාරකා සෙයින් බැබළුණාහු යැ.

347-348. (ඔහු) නොයෙක් සෘද්ධි දක්වූහු. රන්කම්භි මොනනාවට හික්මුණු කම්භාරජුහු (-රන්කරුවකු) කම්ණා ස්වර්ණය කින් බොහෝ ආභරණ විශේෂ (භනා ප්‍රදර්ශනය කරන්නාක්) සෙයින් (එ මෙහෙණහු) බොහෝ විසිතුරු පෙළහර දක්වා එදිනැ පිරිස් සහිත වාදීවර මුනින්ද්‍රයන් වහන්සේ සතුටු කොට-

349. අහසින් බැස උක්තම් සෘෂි වූ මුනිරජුන් නැමැ ද නරාග්‍ර තථාගතයන් වහන්සේ විසින් අනුදන්තා ලද්දහු සුසුසු තන්භි හුන්හ.

350. වීරයන් වහන්ස, ආශ්වර්යයෙක, ගොතමී තොමෝ අප සියල්ලන්ට අනුකම්පා ඇත්තී යැ, නුඹ වහන්සේගේ කුශලයන් විසින් වාසිත වූ අපි ආභ්‍රවණය සංඛ්‍යාත නිවනට පැමිණියමහ.

62 අපදනපාලි-එකුපොසලීකවගෙයා

- 351. කිලෙසා ක්‍යාපිතා අමකං හවා සබ්බෙ සමුහතා
නාහිවි බන්ධනං ඡෙත්වා විහරාම අනාසවා.
- 352. ස්වාගතං වත නො ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ
තිසෙසා වීජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- 353. පටිසම්භිද්ද වතඝොසා ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ
ඡලභිඤ්ඤා සවජ්ජතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- 354. ඉද්ධිසු ව වසී භොම දිබ්බාය සොතධාතුයා
වෙනොපරියඤ්ඤාසංඝං වසී භොම මහාමුත්තො.
- 355. පුට්ඨෙත්තිවාසං ජානාම දිබ්බවකඛු වීසොධිතං
සබ්බාසවා පරිකම්භො නාඤ්ඤිති පුනාභ්භවො.
- 356. අපේ ව ධර්මෙ නොරුක්ඛෙ පටිභානෙ ව වීජ්ජති
ඤ්ඤාං අමකං මහාචීර උප්පතං තව සහතිකෙ.
- 357. අසමාහි පරිච්ඡේණො'සි මෙත්තචිත්තාහි නායක
අනුජානාහි සබ්බාසං' නිබ්බානාය මහාමුත්තො.'
- 358. 'නිබ්බාසිසංඝාම ඉච්චෙවං කිං වකඛාමී වදහතියො'
යසංඝද්දති ව වො කාලං මඤ්ඤො' තී ජිනො'බ්බවි.
- 359. ගොතමී ආදිකා තායො තද භික්ඛුනියො ජිනං
වඤ්ඤිතො ආසනා තමහා වුට්ඨාය අගමංසු තා.
- 360. මහතා ජනකායෙන සහ ලොකග්ගනායකො
අනුසංයායී සො' වීරො මාතුච්ඡං යාව කොට්ඨකං.
- 361. තද නිපති පාදෙසු ගොතමී ලොකබන්ධුනො
සභෙතරාහි' සබ්බාහි පච්ඡමං පාදවඤ්ඤං.
- 362. 'ඉදං පච්ඡමකං මඤ්ඤං ලොකනාඨස්ස දස්සනං
න පුනො අමතාකරං පසස්සංඝාමී මුඛං තව.
- 363. න ව මෙ වඤ්ඤං වීර තව පාදෙ සුකොමලෙ
සමච්ඡිසිසංඝාමී ලොකග්ග අජ්ජ ගට්ඨාමී නිබ්බුත්තිං.

- 1. සබ්බායො - සා, PTS
- 2. වදහතිනං - සිමු
- 3. අනුසංඝාවසි - සා.
- 4. සභෙවකාහි - මජ්ඣ.

351. අප විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ. සියලු හවයෝ මුල් සිදු නසන ලදහ. බැඳුම් සිදු සරණ හස්තිරාජීනීන් සෙයින් ආසුව රහිත වූ වාස කරමු.

352. බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත (එළැඹීමෙන්) අපට ස්වාගත යෙක් වියැ. ත්‍රිවිද්‍යා අනුප්‍රාප්ත යැ. බුදුසසුන් කරන ලදී.

353. මේ සිවුපිළිසිඹියා ද අෂ්ටවිමොක්‍ෂ ද මට අභිඤ ද ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කරන ලද යැ. බුදුසසුන් කරන ලදී.

354. මහාමුනිකුමනි, සෘද්ධීන්හි වර්ධ වෙමු, දිබ්බසොතධාතූයෙහි (-දිවකන්හි) ද ඛේතොපරියක්‍යුණයෙහි (-පරසින් දන්තා නුවණෙහි) ද වර්ධ වෙමු.

355. පෙර විසූ කදපිළිවෙළ දනිමු. දිවැස පිරිසුදු කරන ලද යැ සියලු ආසුව ගෙවී ගියේ යැ දන් යළි ඉපැත්මෙක් නැති.

356. මහාවීරයන් වහන්ස, අපට අර්ථයෙහිත් ධර්මයෙහිත් නිරුක්තියෙහිත් ප්‍රතිභානායෙහිත් යම් ඤානයක් වේ ද, (එ ඤානය) තොප හමියෙහි දී උපනැ.

357. නායකයන් වහන්ස, අප විසින් මෙන් සිතැති වූ පුරුදු (-ඇසුරු) කරන ලදහ, (අප) සියල්ලනට පිරිනිවන් පිණිස අනුදන වදළ මැනැවි.

358. “පිරිනිවෙන්නමු යි මෙසේ පවසන්නන්හට කුමක් කියමි ද, යමක් පිණිස (කාලය අපෙක්ෂා කරන්නහු නම්) තෙපි (ඒ කාලය) දනිමු” යි ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ වදළ සේකැ.

359. එවිට ගෞතමී ආදී ඒ භික්‍ෂුණිහු ජිනෙන්ද්‍රයන් වැඳ එ හුනස්නෙන් නැගැ ගියාහ.

360. ඒ වීර වූ ලෝකාග්‍රනායකයන් වහන්සේ මහාජන සමූහයා සමග දෙරකොටුව තෙක් සුළුමව අනුව වැඩම කළ සේකැ.

361. එකලා ගෞතමී තෙරණියෝ සෙසු සියල්ලන් සමග පැසුළු පා වැඳුම කෙරෙමින් ලෝකබන්ධු බුදුරදුන් පා මුල වැඳ වැටුණාහ.

362. (මී මෙසේ පවසයි :) “ලෝකනාටයන් පිළිබඳ මේ මාගේ පැසුළු දකුම යි, අමෘතයට ආකර වූ තොපගේ මුඛය යළි නො දක්මු.

363. වීරයන් වහන්ස, මුඛ වහන්සේගේ සියුමැලි පා සහළ නැවත වැදීමෙක් මට නො ද ඇති, ලෝකාග්‍රයන් වහන්ස, (බෙ පා) ස්පර්ශ කරමි. අද පිරිනිවනට යමි.

64 අපදනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

- 364. රුපෙන කිං තවා'නෙන දිට්ඨං ධම්මෙ යථාකමෙ සබ්බං සම්බන්ධමෙවෙකං අනස්සාසිත්ථිකරං.''
- 365. සා තාහි සහ¹ ගන්තාන භික්ඛුනුපස්සයං සකං අඛච්චලලඛකමාභුජ්ජ නිසීදී පරමාසනෙ.
- 366. තද උපාසිකා තස් චුද්ධසාසනවච්ඡලා තස්සා පවතතිං සුභාන උපෙසුං පාදවඤ්ඤා.
- 367. කරෙහි උරං පහණ්චා ඡිත්තමුලා යථා ලතා රොදනතා කරුණං රාවං² සොකච්චා භූමිපාතිකා³
- 368. "මා නො සරණදෙ නාමෙ විභාය ගමී නිඤ්ඤිං නිපතීත්තාන යාවාම සබ්බායො සිරසා මයං."
- 369. යා පධානතමා තාසං සඤ්ඤා පඤ්ඤා උපාසිකා තස්සා සීසං පමජ්ජනතී ඉදං වචනමච්චි:
- 370. "අලං පුත්තා විසාදෙන මාරපාසානුචක්ඛිතා අනිච්චං සඤ්ඤං සබ්බං වියොගනතං වලාවලං."
- 371. තතො සා තා විසසජ්ජතා පයමං කුමානමුක්ඛමං දුතියං තතියං වාපි සමාපජ්ජී වතුස්කං.
- 372. ආකාසායතනකෙදෙව විඤ්ඤාණායතනං තථා ආකිඤ්ඤිං නෙවසඤ්ඤිං සමාපජ්ජී යථාකමං.
- 373. පච්චොමෙන කුමානාති සමාපජ්ජීස් ගොතමී යාවතා පයමං කුමානං තතො යාව වතුස්කං
- 374. තතො චුට්ඨාය නිබ්බාසී දීපවච්ච නිරාසනා⁴ භූමිවොලො මහා ආසි තහසා විජජ්ජනා පතී.
- 375. පනාදිතා දුක්ඛියො පරිදෙවිංසු දෙවතා පුප්ඵලසී ව ගගනා අභිවස්සථ මෙදිනිං.
- 376. කමපිතො මෙරුරාජාපි රඛගමජේකං යථා නමො සොකෙතනවාතිදීනො වං වීරවො ආසි සාගරො.

- 1. සා සහ තාහි - මජ්ඣ.
- 2. රවං - මජ්ඣ.
- 3. භූමිපාතිකා - මජ්ඣ.
- චුච්චි පාතිකා - PTS
- 4. නිරාසවා - මජ්ඣ.
- 5. සොකෙතන වාතිදීනොව - මජ්ඣ.

364. නොපගේ යථාස්වභාව (සත්‍ය) ධර්මය දුටු කල්හි මේ රූපයෙන් කවර වැඩෙක් ද, තෙල සියල්ල සඛිඛත (හේතුයෙන් භවගත්තේ) යැ, ආස්වාද (අස්වැසිලි) රහිත යැ, බොහෝ කල් නො පවත්නේ" යි.

365. ඕ ඔවුන් සමග සිය මෙහෙණවරට ගොස් අඩ පළඟ බැඳ උතුම් අස්නෙහි හුන්නා යැ.

366. එකලැ එහි බුද්ධිශාසනමාමක වූ උවැසියෝ ඇය (ගොතමී) ගේ පුවත් අසා පා වදිනු රිසියෝ වැ එළැඹුණාහ.

367. (ඔහු) ළෙහි අතින් පැහැර බැහැ හඬින් හඬමින් සොවින් පෙළුණෝ වැ මුල්සුන් ලියවැල් සෙසින් බිම වැටීම ඇති වූවාහු -

368. "අපහට ශරණදයක වූ, නාථ වූ උත්තමාවතී, අපි සියල්ලෝ සිරසින් වැඳ වැටී (නොප) අයැදුම්හ: අප හැරපියා නිවනට නහමක් යනු මැනවී" යි කීහු.

369. ඔවුනතරු ප්‍රධානතම වූ සැදහැවත් නුවණ ඇති යම් උවැසියක් වූද, (ගොතමී) ඇය හිස පිරිමදිමින් මෙ වදන් පැවැසූ :

370. "දරුවනි, මාරඛන්ධන අනුව වටනා සොවින් කම් නැත, සඛිඛත ධර්ම සියල්ල අතිස යැ, වෙන්වීම කෙළවර කොට ඇත, නිරතුරු වෙනස්වනසුලු" යි (කියායි.)

371-372. ඉක්බිති ඕ ඔවුන් බැහැර යවා උතුම් වූ ප්‍රථමධ්‍යාන යට සමවැදුණු. දෙවැනි, තෙවැනි, සිවුවැනි ධ්‍යානයනට ද එසෙසින් ම පිළිවෙලින් ආකාසානඤ්ඤායතන යැ විඤ්ඤාණඤ්ඤායතන යැ ආකීඤ්ඤායතන යැ තේවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතන යැ යන සමවතට ද සමවැදුණා යැ.

373. ගොතමී තෙරණියෝ පළමුවැනි ධ්‍යානය තෙක් පිළි-ලොම් වීසින් ධ්‍යානයනට සමවැදුණාහ. එයින් (අනුලොම් වීසින්) සිවුවැනි ධ්‍යානය තෙක් සමවත්හ.

374. එයින් නැගී සිට තෙල් නැති පහත් සිළක් සෙසින් පිරිනිවියාහ. (එකෙණෙහි) මහාභූමිවලනයෙක් වියැ. අහසින් විදුලිධාරා ද පතිත වී.

375. මහාමේසයෝ ගර්ජනා කළහ. දෙවියෝ වැළපුණාහ. අහසින් පොළොවට මල්වැසි ද වට.

376. රහමඬලෙහි නළුවකු මෙන් මෙරුපර්වතය ද කම්පිත වියැ, සොවින් දීන වූ සෙසින් මහසයුර ද වීරාව (මහත් සොෂ) ඇති වී.

377. දෙවා නාගාසුරා බ්‍රහ්මා සංචිග්ගා¹භංසු² තඛ්ඛණො:
 “අනිච්චා වත සඛ්ඛරා යථායං චීලයං ගතා,
378. යා වෙ³මං පරිවාරිංසු සත්ථිසාසනකාරිකා
 තායො⁴පි අනුපාදනා දීපච්චි⁵ විය නිබ්බුතා.”
379. “භා යොගා විප්පයොගනා භා⁶නිච්චං සබ්බසඛිතං
 භා ජීවිතං විනාසනං” ඉච්චාසි පරිදෙවනා.
380. තතො දෙවා ව බ්‍රහ්මා ව ලොකධම්මානුවක්කනං
 කාලානුරූපං කුබ්බතති උපෙඤා ඉසිසක්කමං.
381. තද ආමනතඨී සඤ්ඤා ආනන්දං සුභිසාගරං;⁷
 “ගච්ඡානන්ද නිවෙදෙහි භික්ඛුතං මාතුනිබ්බුතිං.”
382. තද⁸නන්දෙ නිරානන්දෙ අසුඤ්ඤා පුණ්ණලොචනො
 ග්ගහදෙන සරෙනාහ “සමාගෙච්ඡන්තු භික්ඛවො.
383. පුබ්බදකඛිණපච්ඡාසු උක්කරායං වසනති යෙ
 සුණ්ණතු භාසිතං මඤ්ඤං භික්ඛවො සුගතොරසා.
384. යා වඩඪඨී පයඤ්ඤන සරිරං පච්චිමං මුනෙ
 සා ගොතථී ගතා සනතිං තාරාවි සුරියොදයෙ.
385. බුද්ධමාතාති පඤ්ඤානිං ධම්මිකා ගතා⁹සමං
 න යඤ්ඤ පඤ්ඤනෙක්කාපි ගතං⁴ දකඛති නායකො
386. යසස්සථී සුගතෙ සඤ්ඤා යො ව පියො⁵ මහාමුනෙ.
 බුද්ධමාතරී⁶ සකකාරං කරොතු සුගතොරසො.”
387. සුදුරච්චාපි තං සුඤ්ඤා සිසමාගඤ්ඤ භික්ඛවො
 කෙච්චි බුද්ධානුභාවෙන කෙච්චි ඉඤ්ඤි සු කොච්චිද.
388. කුටාගාරවරෙ රච්චෙ සබ්බසොණ්ණෙමයෙ සුගෙ
 මඤ්ඤකං සමරොපෙසුං⁷ යඤ්ඤ සුඤ්ඤාසි ගොතථී.

1. සංචිග්ගිංසු - මජ්ඣ.
 2. දීපසිඛා - සා.
 3. සුභසාගරං - මජ්ඣ.
 4. ගතීං - මජ්ඣ.
 5. යො වා සිසෙසා - සීඵු.
 6. බුද්ධමාතුසස - මජ්ඣ.
 බුද්ධසසමාතු - සා.
 7. සමාරොපෙසුං - මජ්ඣ.

377-378. එකෙණෙහි දෙවියෝ ද නාගයෝ ද අසුරයෝ ද බ්‍රහ්මයෝ ද සංචින්න වූ (මෙසේ) කීහු: “එකාන්තයෙන් සංස්කාරයෝ අනිත්‍යහ. යමසේ මෝ නිවීමට ගියා ද, එසේ ශාස්තෘ ශාසනකාරීණී වූ (-බුදුවදන් අනු වූ හැසුරුණු) යම් මෙහෙණ කෙනෙක් මැය පිරිවරා සිටියාහු ද ඔහු ද (තෙල් නැති) පහන් සිඵ සෙයින් උපාදන රහිතවූ නිවීමට ගියාහු” යි.

379. “අහෝ! එක්වීම වෙන්වීම අන්තකොට ඇත්තේ යැ, අහෝ! සියලු සබ්බක ධම්ම අනිත්‍ය යැ, අහෝ! ජීවිතය විනාශය කෙළවර කොට ඇත්තේ යැ” මෙසේ (ඔවුනතර) පරිදේවනා (වැලපීම) ද ඇති වූයේ යි.

380. ඉක්බිති දෙවියෝ ද, බ්‍රහ්මයෝ ද සෘෂිශ්‍රේෂ්ඨ බුදුරදුන් කරා එළැඹූ ලෝසිරිත් අනු වූ කටයුතු දැ කාලානුරූප කොට කෙරෙත්.

381. එකල ශාස්තෘන් වහන්සේ ශ්‍රැතියාගර වූ (බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇති) ආනන්ද තෙරණුවන් ඇමැතු සේක: “ආනන්ද, යව, මවුගේ පිරිනිවීම භික්ෂුන්ට දන්ව” යි.

382. එවිට නිරානන්ද (සතුටින් තොර) ආනන්ද තෙරණුවෝ කඳුළින් පිරුණු නෙත් ඇති වූ “(ආයුෂ්මත්) මහණෙනි, එක්රැස් වෙත්වයි” ගද්ගද (පැකුලුණු) හඬින් කීහ.

383. “පෙර - දකුණු - පැසුළු - දිග්හි ද, උතුරු දිග්හි ද බුද්ධපුත්‍ර යම් භික්ෂු කෙනෙක් වෙසෙත් නම් ඔහු මගේ වචනය අසත්වා.

384. මුනින්ද්‍රයන් වහන්සේගේ පශ්චිම ශරීරය යම් මවක් ප්‍රයත්න යෙන් වර්ධනය කළා ද, ඒ ගොතමී තොමෝ සුයෙඤ්ඤයෙහි තාරකාවක් සෙයින් ශාන්තියට ගියා යැ.

385. පසැස් ඇති නායකයන් වහන්සේ පවා යම් තෙනෙකැ ගිය ඇය නො දක්නාසේක් ද, (ඔ) ‘බුද්ධිමාතෘ’ යන අසම වූ ප්‍රඥප්තිය (අප අතර) තබා (නිවීමට) ගියා යැ.

386. සුගතයන් වහන්සේ කෙරෙහි යමකුගේ ශ්‍රද්ධා ඇත් ද, මහාමුනි කෙරෙහි යමෙක් ප්‍රිය ද, (ඒ) බුද්ධ පුත්‍රතෙමේ බුද්ධිමාතෘ කෙරෙහි සත්කාර කෙරේවා.”

387. ඉතා දුර සිටියාවූ ද භික්ෂු එ අසා බුද්ධානුභාවයෙන් ඇතැම්හු ද සෘණීවිෂයෙහි නිපුණ ඇතැම්හු ද වහා පැමිණියාහු යි.

388. ගෝතමී තොමෝ යම්තෙනෙකැ සැතැපී සිටියා ද ඒ මණ්ඩකය (හැඳ) සියල්ල රනින් නිම වූ ශුභ වූ රමණ වූ උතුම් කුඵලයෙකැ ආරොපණය කළහ.

68 අපද්‍යනපාළි-එකුපොසටීකවග්ගො

- 389. වක්ඛරො ලොකපාලා තෙ අංසෙහි සමධාරස්සං
සෙසා සක්කාදයො දෙවා කුටාගාරෙ සමග්ගහුං.
- 390. කුටාගාරානි සබ්බානි ආස්සං පඤ්ඤානානිපි¹
සරද්දිවචචණ්ණානි විසක්කඉමකතානි හි.
- 391. සබ්බාපි තා² හිකඛුනියො ආස්සං මඤ්ඤස්ස සාධිතා
දෙවානං බන්ධමාරුඤ්ඤා නියාපනති අනුපුබ්බසො.
- 392. සබ්බසො ඡාදිතං ආසි විතානොන නහස්ථලං
සතාරා වන්දස්සරියා ලඤ්ඤා කතකාමයා
- 393. පතාකා උසස්සිතා නොකා විතතා පුප්ඵකඤ්ඤිකා
ඔගතාකාසපදුමා මහියා පුප්ඵවුග්ගතං.
- 394. දිසස්සනති³ වන්දස්සරියා පඡ්ඡලඤ්ඤා ව තාරකා
මඡ්ඤංගතොපි වාදිවො න තුපෙති සසි යථා.
- 395. දෙවා දිබ්බෙහි ගජෙහි මාලෙහි සුරහීහි ව
වාදිතෙහි ව නවෙවහි සධිහීහි ව පුප්ඵයං.
- 396. නාගා සුරා ව බ්‍රහ්මානො යථාසක්ඛ⁴ යථාබලං
පුප්ඵංසු ව නියතති නිබ්බුතං බ්‍රහ්මාතරං.
- 397. සබ්බායො පුරතො නීතා නිබ්බුතා සුගතොරසා
ගොතමී නියතෙ පච්ඡා සක්කතා බ්‍රහ්මපොසිතා.
- 398. පුරතො දෙවමනුජා සනාගා⁵සුරබ්‍රහ්මිකා
පච්ඡා සසාවකො බ්‍රහ්මො පුප්ඵං යාති මාතුයා.
- 399. බ්‍රහ්මස්ස පරිනිබ්බානං නොදිසං ආසි යාදිසං
ගොතමී පරිනිබ්බානං අතීවච්ඡරියං අහු.
- 400. බ්‍රහ්මො බ්‍රහ්මස්ස නිබ්බානො⁶ නොපදිස්සති⁷ හිකඛවො
බ්‍රහ්මො ගොතමීනිබ්බානො සාරිපුත්තාදිකා⁷ තථා.
- 401. විතකානි කරිත්වාන සබ්බගන්ධමයානි තෙ
ගන්ධවුණ්ණවකිණ්ණානි කුමාපයිංසු ව තා තතිං.

- 1. පඤ්ඤානානි හි - පිඞ්ගි.
- 2. සබ්බා කාපි - මජ්ඣං.
- 3. දසස්සනති - මජ්ඣං.
- 4. යථාසක්ඛි - ඔඞ්ඞි.
- 5. න බ්‍රහ්මො බ්‍රහ්මනිබ්බානො - මජ්ඣං, PTS.
- 6. නොපදියාදි - මජ්ඣං.
- 7. සාරිපුත්තාදි - සතා.

389. ඒ ලෝකපාල දෙවියෝ සිවුදෙන (කුඵගය) දසරුවෙහි ලා ධාරුභ. සෙසු ශක්‍රාදී දෙවියෝ කුඵගෙවල් ගත්හ.

390. කුඵගෙවල් පන්සියයක් වියැ, එ සියල්ල සරාහිරු බඳු වියැ, විස්කම්හු විසින් කරනලද වී.

391. ඒ සියලු හික්කුණු මඤ්චයන්හී ශයනය කරවන ලද වූහ. දෙවියන්ගේ දසරුවට නංවන ලද්දහු අනුපිළිවෙළින් (ආදහනසානය වෙත) ගෙනයනු ලැබෙත්.

392. අහස්තලය හැමදෙසින් වියනින් වසනලද වියැ, තරු සහිත සදහිරු රන්මුවා වැ ලකුණු කරන ලද වී.

393. නොයෙක් පතාකාවෝ ඔසවන ලදහ, පුෂ්පකඤ්චුකයෝ පතුරුවා හරින ලදහ, අහසෙහි පද්මයෝ එල්ලුණාහ, පොළොවෙන් පුෂ්පයෝ උද්ගත වූහ.

394. සදහිරු දක්නා ලැබෙයි, තාරකා දිලියෙයි, හිරු මධ්‍යාහ්න ගත නමුදු සද මෙන් (කිසිවකු) නො තවයි.

395. දෙවියෝ දිව්‍යමය ශක්ධයෙකුදු මනාසුවදැනි මල්දම්නුදු වාදනයෙකුදු නෘත්‍යයෙකුදු සංගීතියෙකුදු පිදුහ.

396. නාගයෝ ද අසුරයෝ ද බ්‍රහ්මයෝ ද පිරිනිව් (සොහොන වෙත) ගෙනයනු ලබන බුද්ධමාතාව ශක්ති පමණින් බල පමණින් පූජා කළෝ යි.

397. සුගතෝරස වූ පිරිනිව් සියලු මෙහෙණහු පෙරවූ කොට ගෙනයන ලද්දහ ය, බුදුන් (ළදරුකල) පෝෂණය කළ ගොතම් තොමෝ සත්කාර කරනලදුව පසුව ගෙනයනු ලබයි.

398. කාග අසුර බ්‍රහ්ම ගණයා සහිත දෙවමිනිස්හු පෙරවූව ගමන් කළහ. මවට පූජා පිණිස ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ බුදුහු පසුවැ වැඩම කළාහු යැ.

399. ගෝතමියගේ පරිනිර්වාණය යමසේ අතිශයින් ආශ්ච්‍යයි ජනක වී ද, බුද්ධපරිනිර්වාණය එසේ ආශ්ච්‍යයිජනක නො වී යැ.

400. බුද්ධපරිනිර්වාණයෙහි බුදුහු නො දක්නා ලැබෙති, ගොතම් පරිනිර්වාණයෙහි බුදුහු ද එසේ ම ශාරිපුත්‍රාදී තෙරණුවෝ ද දක්නා ලැබෙත්.

401. ඒ දෙවමිනිස්හු සුවද සුණු බහාලූ සියලු සුවද දැසින් යුතු සැ කරවා ඔවුන් (ඒ මෙහෙණන්) එහි තැන්පත් කොට දැවූහ.

70 අපදනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

- 402. සෙසභගානි ධයභිංසු අට්ඨිසෙසානි සබ්බසො ආනන්දො ච තද්'වොච සංවෙගජනනං වචො:
  - 403. "ගොතමී නිධනං යාතා දඬුං වසසා' සරිරකං සබ්බක'භං' බුද්ධිනිබ්බානං න වීරෙන භවිසසති.'"
  - 404. තතො ගොතමීධාතුනි තසසා පක්ඛගතානි සො උපනාමෙසි නාථසස ආනන්දො බුද්ධිවොදිතො.
  - 405. පාණිනා තානි පග්ගඤ්ඤ අවොච ඉසිසක්ඛමො: "මහතො සාරථනතසස යථා රුක්ඛසස තිට්ඨතො.
  - 406. යො සො මහක්ඛරො ඛන්ධො පඤ්ඤෙසයා දනිට්ඨතා, තථා භික්ඛුනීසඬකසස ගොතමී පරිනිබ්බුතා.
  - 407. අහො අච්ඡරියං මඤ්ඤා' නිබ්බුතායපි මාතුයා සරිරමක්ඛසෙසාය නත්ථී සොකපරිද්දවො.
  - 408. න සොචියා පරෙසං සා තිණ්ණිසංසාරසාගරා පරිච්ඡේතසනතාපා සිතිභුතා සුනිබ්බුතා.
  - 409. පණ්ඩිතාසි මහාපඤ්ඤ පුට්ඨපඤ්ඤ තථෙච ච රක්ඛඤ්ඤ භික්ඛුනීනං සා එචං ධාරෙථ' භික්ඛවො.
  - 410. ඉඤ්ඤා ච වසි ආසි දිබ්බාය සොතධාතුයා වෙතොපරියඤ්ඤාසස වසි ආසි ච ගොතමී.
  - 411. පුබ්බන්තිවාසං අඤ්ඤාසි දිබ්බවක්ඛු වීසොධිතං සබ්බාසචපරික්ඛණං නත්ථී තසසා පුනඤ්ඤවො.
  - 412. අසුඛමච්චනිරුත්ථිසු පච්චානෙ තථෙච ච පරිසුද්ධා අහු ඤ්ඤං තසමා සොචනියා න සා.
  - 413. අයොසනභතසෙසච ජලතො ජාතවෙදසො අනුපුරිබ්බුපසනතසස යථා න ඤ්ඤයතෙ ගති.
  - 414. එචං සමමා විමුක්ඛානං කාමඛන්ධොසතාරිනං පඤ්ඤාපෙතුං ගති නත්ථී පක්ඛානං අචලං ජද්දං'.
  - 415. අක්ඛදීපා තතො හොථ සතිපට්ඨානගොචරා භාවෙජා සක්ඛබොජ්ඣංඛෙහ දුක්ඛසසතං කරිසසථා''ති.
- ඉදං සුදං මහාපජාපති ගොතමී ඉමා ගාථායො අභ්‍යාසිජාති.

මහාපජාපති ගොතමී ථෙරියාපදනං සත්ථමං.

- 1. ධයනාඤ්ඤවසා - මජ්ඣ.
- 2. සබ්බකතං - මජ්ඣ, සයා, PTS.
- 3. ආනන්ද පසස බුද්ධියස - සයා.
- 4. ජානාථ - PTS, විඤ්ඤාර - සයා.
- 5. සුඛං - සීඝ්‍ර, මජ්ඣ.

402. අසථිධාතු ශේෂ කොට ඇති (ගරීරගත) සෙසු කොටස්හු සඵප්‍රකාරයෙන් දැවුණාහ. එවිට අනද තෙරණුවෝ ද සංවේග දනවන වදන් පැවසූහ:

403. “ගොතමී නිවීමට ගියා යැ. ඇගේ සිරුර ද දෑවිණ, බුඬ පරිනිර්වාණය නොබෝ කලකින් වෙනැයි මම සැක කරමි.”

404. ඉක්බිති බුදුරදුන් විසින් මෙහෙයවන ලද ඒ අනද තෙරණුවෝ ගොතමී තෙරණියගේ අසථිධාතු ඇයගේ පාත්‍රගත කොට නාථ වූ බුදුරදුන්හට එළැඹුහ.

405-406 ඒ අසථිධාතූන් අතින් පිළිගෙන සෘෂිග්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ (මෙසේ) වදළ සේක: “හරඇති පවත්නා මහරුකෙක යම් ඒ ඉතා මහත්වූ කඳ යම්සේ අනිත්‍යතා හේතුවෙන් වැනසියේ ද එසේ භික්‍ෂුණිසඛකයාගේ මහත්කඳ වූ ගෝතමී පිරිනිවියා යැ.

407. අහෝ! ආශ්වයාඨියෙකි, සිරුර පමණක් ඉතුරු කොට මව පිරිනිවිකල්හි දු මට ශෝකයෙක් පරිදේවයෙක් නැති.

408. තරණය කළ සසර සයුරු ඇති දුරු කළ සන්තාප ඇති සිහිල් වූ මොනොවට නිවුණු ඕ මෙරමා විසින් ශොක කටයුතු නො වෙයි.

409 මහණෙනි, මෙසේ ධරවු: ඕ පණ්ඩිත යැ, මහාප්‍රාඥ යැ, පුපුප්‍රාඥ (පැතුරුණු නුවණ ඇති) යැ, මෙහෙණන් අතර රාත්‍රඥ (පැවිදි වැ බොහෝකල් ඇත) යි.

410. ගොතමී සාඤ්චියෙහි වශී වූ යැ, දිබ්බසොතධාතූයෙහි (දිව කනෙහි) ද, වේතොපරියඤ්ඤායෙහි (පරසින් දන්නා නුවණෙහි) ද වශී වූ.

411. පෙර විසූ කඳ පිළිවෙළ දතු, දිවැස පිරිසිදු කරන ලද, සියලු ආභූවයෝ ගෙවී ගියහ, දැන් ඇයට පුනර්භවයෙක් නැති.

412. අන්ධ - ධම් - නිරුක්තියෙහි ද එසේ ම ප්‍රතිභානයෙහි ද (ඇගේ) ඥානය පිරිසිදු වියැ. එහෙයින් ඕ ශොක කටයුතු නො වෙයි.

413. යකුළුන් පහළ පිළිවෙළින් නිවුණු දිලියෙන ගින්න ගිය තැන් යම්සේ නො පෑනේ ද,

414. එසේ මොනොවට (සමුච්ච්ඤ්ඤාණ වසින් මකලෙසුන් කෙරෙන්) මිදුණු බන්ධන සඛිත්‍යාත කාමොසය (හා සෙසු ඕස ද) තරණය කළ නිර්වාණ පදයට පැමිණි රහතුන්හට පනවන්නට (දෙවමිනිස් ආදී) ගතියෙක් නැති.

415. එසේ හෙයින් තමා පිහිට කොට ඇති වව, සතිපට්ඨාන විෂය කොට ඇති වව. සජ්තබොධාබ්‍ය වඩා දුක් කෙළවර කරව 'යි.

මෙසෙයින් මහාපජාපතී ගෝතමී මේ ගාථා ප්‍රකාශ කළා යැ.

සක්වැනි මහාපජාපතී ගොතමී සථිවිරාපදන යි.

18. බෙමාපදනං.

- 416. පදුමුඤ්ඤාමච්ඡො සබ්බධමෙමසු වකුමා
ඉතො සතසඤ්ඤාමච්ඡො උපෙඤ්ඤා නායකො.
- 417. තද්භං භංසවතියං ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ අහුං
නානාරතනපඤ්ඤාමෙ මහාසුට්ඨමච්ඡිතා.
- 418. උපෙඤ්ඤා නං මහාවීරං අපෙඤ්ඤාසිං ධම්මදෙසනං
තතො ජාතසඤ්ඤාද්භං උපෙඤ්ඤා සරණං ජිනං.
- 419. මාතරං පිතරං වාපි ආයාවිඤ්ඤා විනායකං
නිමනිකඤ්ඤා සතතාභං භොජ්ඨං සහසාවකං.
- 420. අතිසකතො ව සතතාභෙ මහාපඤ්ඤානුඤ්ඤාමං
භික්ඛුනිං එතදඤ්ඤාමච්ඡො ධම්මෙ නරසාරථී.
- 421. තං සුඤ්ඤා මුද්දිතං හුඤ්ඤා පුඤ්ඤා තසස මහෙසිනො
කාරං කඤ්ඤා තං ධානං පඤ්ඤාමෙ පඤ්ඤාමි.
- 422. තතො මං සඤ්ඤා ජිනො ආහං “සිද්ධිකං පඤ්ඤාමි තව
සසංසෙ මෙ කතං කාරං අපඤ්ඤාමයඤ්ඤාමං තයා.
- 423. සතසඤ්ඤා ඉතො කපෙඤ්ඤා මහසාකකුලසමභවො
ගොතමො නාම ගොතෙතනඤ්ඤා සඤ්ඤා ලොකෙ භවිසසති.
- 424. තසස ධම්මෙසු දයාදු මිරසා ධම්මනිමිතො
එතදඤ්ඤා අනුපයකො බෙමා නාම භවිසසයි.”
- 425. තෙන කමමන සුකතෙන වෙනනාපඤ්ඤාමි ව
ජඤ්ඤා මානුසං දෙහං කාවතීංසුසභා අහං.
- 426. තතො වුතා යාමමගං තතොභං කුඤ්ඤා ගතා
තතො ව නිමොණරතීං වසවතඤ්ඤාමං තතො.
- 427. යඤ්ඤා පපඤ්ඤාමි තසස කමමසස වාහසා
තඤ්ඤා තඤ්ඤාම රාජුතං මහෙසිකමකාරධිං.
- 428. තතො වුතා මනුසසතො රාජුතං වකකවකනං
මණ්ඩලිනඤ්ඤා රාජුතං මහෙසිකමකාරධිං.

---

1. තතො මෙ - සිඤ්ඤා, මඤ්ඤා.
2. නාමෙත - සිඤ්ඤා.

18. බෙමාපදනය

416. සියලු (ලොවී ලොවුතුරා) දහමිහි වක්ෂර්මත් වූ (හවත්‍රයට ම) නායක වූ පද්මුත්තර නම් ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ මෙයින් සියක් දහසක් වන කප්ථි පහළ වූ සේකැ.

417. එකල මම භංසවතී නගරයෙහි දිලියෙන නන් රුවන් ඇති සිටු කුලයෙකැ උපන්නෙමි මහත් සුවයෙන් සමර්පිත ද වූමු.

418. ඒ මහාවීරයන් වහන්සේ වෙතැ එළැඹූ දම් දෙසුම් ඇසුමු. එයින් උපන් ප්‍රසාද ඇති මම් ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ සරණ කොට ගියා වෙමු.

419. මව ද පියා ද ආයාචනා කොට බුදුරජාණන් වහන්සේ පවරා ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ උන්වහන්සේ සත් දිනක් වැළඳවූමු.

420. සත් දවස ඉක්මෙය කල්හි මහනුවණැත්තන් අතුරෙහි අග්‍ර වූ මෙහෙණක නරදම් සැරි තථාගතයන් වහන්සේ එතදග්‍රසානායෙහි තබාලූ සේකැ.

421. එ අසා ප්‍රමුදිත වූ යළි ඒ මහර්මීන් වහන්සේට සත්කාර කොට වැඳ හෙවැ ඒ තනතුර ප්‍රාර්ථනා කළමු.

422. ඉක්බිති ඒ ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ “නොපගේ ප්‍රාක්ෂීනාව සමාද්ධ වේවා. සඛ්‍යයා සහිත මට නොප විසින් කරන ලද සත්කාරය අප්‍රමේය විපාක ඇත්තකි.

423. මෙයින් සියක්දහස් වන කප්ථි ඔක්කාක වංසය සම්භව කොට ඇති ගොකින් ශේක්ම නම් වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වන සේකැ.

424. (තෙපි) ඔබ ධර්මයට හිමිවූ ධර්මයෙන් නිර්මිත වූ ඒතදග්‍රයට පැමිණි බෙමා නම් ඖරස ශ්‍රාවිකා වන්නහු.’’

425. ඒ කුශල කර්ම හේතුවෙන් ද චේතනා ප්‍රණිධි හේතුවෙන් ද මම මිනිස් කය හැරපියා තවිතිසා දෙවිලොවට පැමිණියා වෙමි.

426. එයින් සැව යාමදෙවිලොවට ගියමු, මම එයින් කුෂිකයට ගියමු, එයින් නිර්මාණරකියට ද එයින් පරනිර්මිතවශවර්ති දෙවි ලොවට ද ගියමු.

427. යම් යම් තෙතෙක උපනුමු ද, ඒ (කුශල) කම් බලයෙන් ඒ ඒ තන්හි රජුනට මෙහෙසිබව කරවූමු.

428. එයින් සැව මිනිසත් බවිති සක්විති රජුනට ද, පෙදෙසි රජුනට ද මෙහෙසි බව කරවූමු.

74 අපදනපාළි-එකුපොසරීකවග්ගො

- 429. සමපත්තිං අනුභොජානාන දෙවෙසු මනුජේසු ව සබ්බස්ස සුඛිතා හුඤ්ඤා නෙකකපෙසසු සංසරී.
- 430. එකනවුතෙ ඉතො¹ කපෙභ විපස්සී ලොකනායකො උපපජ්ඣී වාරුනායනො² සබ්බධම්මවිපස්සකො.
- 431. තමභං ලොකනායකං උපෙඤා නරසාරථී. ධම්මං පඤ්ඤං සුඤ්ඤාන පබ්බජීං අනගාරියං.
- 432. දඤ්ඤාසහසානි තස්ස වීරස්ස සාසනෙ භුක්ඛවරියං වරිඤ්ඤානානා යුක්තයොගා බහුසුඤ්ඤා,
- 433. පච්චයාකාරකුසලා චතුසවවච්චාරද නිපුණා වික්කකරීකා සංඤ්ඤාසනකාරිකා.
- 434. තතො චුතාභං තුඤ්ඤං උපපන්නා යසස්සනී අභිභොසීං තභිං අඤ්ඤා භුක්ඛවරියඵලොත'භං.
- 435. යස්ස යංඤ්ඤාපපන්නා'භං මභාභොගා මහඤ්ඤා මෙධාවතී රුපවතී³ වීතීතපරිසා'පි ව.
- 436. භවාමි තෙන කම්මෙන යොගෙන ජිනසාසනෙ සබ්බො සමපත්තියො මඤ්ඤං සුලභා මනසො පියා.
- 337. යොපි මෙ භවතෙ භත්තා යස්ස යස්ස ගතායපි විමානෙති න මං කොච්චි පටිපත්ඵලොත මෙ.
- 438. ඉමස්මීං⁴ හද්දකෙ කපෙභ භුක්ඛබ්බා මභායසො නාමෙන කොණාගමනො උපපජ්ඣී වදනං වරො.
- 439. තද්දභං⁵ බාරාණසියං සුසම්ඤ්ඤාකුලපජා ධනාඤ්ඤානි සුමෙධා ව අභම්පි ව තයො ජනා.
- 440. සඤ්ඤාමමදසිමහ දනසභාසීකා පුරො⁶ සඤ්ඤාසු ව විහාරම්පී⁷ උද්දස්ස කාරිකා⁸ මයං.

- 1. එකනවුතො - මජ්ඣ.
- 2. වාරුදසන්නා - මජ්ඣ.
- 3. පිලවතී
- 4. ඉමමභි - මජ්ඣ.
- 5. තද්දභි - මජ්ඣ.
- 6. සුසම්ඤ්ඤා - සා.
- 7. නෙකසභාසීකා චුතෙ - සා.
- දනං සභාසීකා චුතෙ - PTS.
- 8. සසඤ්ඤාසු විහාරම්පී - සා, PTS.
- 9. දඤ්ඤා - PTS.

429. දෙවියන් කෙරෙහි දු මිනිසුන් කෙරෙහි දු සැපත් වළදා සැම තන්හි සුවපත් වූ නොයෙක් කප්පි හැසුරුණුමු.

430. මෙයින් එක් අනුවන කප්පි මනහර නුවන් ඇති සියලු ධර්මයන් දක්නා විදර්ශී නම් ලෝකනාථයන් වහන්සේ උපන් සේකැ.

431. මම නරසාරථී වූ ඒ ලෝකනාථයන් වහන්සේ වෙතැ එළැඹූ ප්‍රණීත ධර්මය අසා (ඔබ) සසුන්හි පැවිදි වූමු.

432, 433. දස දහස් වසරක් ඒ වීරයන් වහන්සේගේ සසුන්හි බඹසර සරා ශමථ-විදර්ශනා භාවනානුයෝගී වූ බහුශ්‍රැත වූ (පයඹාප්ති-ප්‍රතිපක්ඛි දෙක්හි) නිපුණ වූ චිත්‍ර කථා ඇති වූ ශාස්තෘන් වහන්සේගේ අනුසසුන් කරන්නක් වූ වූසුමු.

434. එ අත් බැවින් සැවූ කුමිත දෙවලොවූ යශස් ඇති වූ උපන්මු. බඹසර බෙලෙන් එහි සෙසු දෙවියන් අභිභවා සිටියා වෙමි.

435, 436. යම් යම් තෙතෙනැ මම් (උපන් වීසින්) එළැඹියෙමි ද, ඒ (ඒ තෙනැ) මහාමොග-මහාධන ඇති වූමු, නුවණැති වූමු, රුමන් වූමු, වැළි විනීතපිරිස් ඇති වූමු. ඒ කුශල කර්මයෙන් බුදුසසුන්හි බ්‍රහ්ම-වයඹයොග හෙතෙයෙන් වික්ඛප්‍රිය වූ සියලු සමපත්ති මට සුලභ වූහු.

437. (උත්පක්ඛි වශයෙන්) යම් යම් තෙනකට ගියා වූද මාහට යම් කිසිවෙක් ස්වාමී පුරුෂ වෙ ද, හේ මාගේ (පුර්ව) ප්‍රතිපත් එල හේතූයෙන් මට අවමන් නොකරයි.

438. මේ හදු කල්පයෙහි බ්‍රාහ්මණගෝත්‍රික මහායශස් ඇති කොණාගමන නම් වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ (ලොවූ) පහළ වූ සේකැ.

439, 440. එකලැ මම බරණැසැ බොහෝ සමාද්ධිමත් කුල යෙකැ දුහිතාවක් වූමු. පෙර (අත්බවහි) දනසභාධිකා වූ ධනඤ්ජානී යැ, සුමේධා යැ මම් යැ යන අපි තිදෙන මහසභනට අරමක් දුනුමහ. සභන උදෙසා වෙහෙරක් ද කරවුමහ.

76 අපදනපාළි-එකුපොසටීකවග්ගො

- 441. තනො චුත්තා මයං සබ්බං තාවතීංසුපගා අහුං
යසසා අභ්ගතං පක්ඛා මනුසෙසසු තරෙච ච.
- 442. ඉමසමීං යෙව කප්පමඝි බ්‍රහ්මබ්‍රහ්මි මහායසො
කසසපො නාම ගොභෙත්තා¹ උප්පජ්ඣී වදනං වරො.
- 443. උපට්ඨාතො මහෙසීක්ඛ තද ආසි නරීසසරො
කාසිරාජා කිකී නාම බාරාණසිපුරුක්ඛමෙ.
- 444. තසාංසිං ජෙට්ඨිකා ධීතා සමඡි ඉති වීක්ඛුතා
ධමමිං සුඤ්ඤා ජීනභ්ගසස පබ්බජ්ජං සමරොවසිං.
- 445. අනුජාති න නො තාතො අකාරෙව තද මයං.
වීසවක්ඛසහසසානී චිචරිමෙ අතඤ්ඤිතා.
- 446. කොමාරිබ්‍රහ්මචරීයං රාජකඤ්ඤා සුබෙධිතා
බුද්ධපට්ඨානනිරතා මුද්දිතා සත්ථා ධීතරො.
- 447. සමඡි සමඡගුත්තා ච භික්ඛුනී භික්ඛුදසිකා²
ධමමා වෙච සුධමමා ච සත්ථා සබ්බදසිකා³
- 448. අහං උප්පලවණ්ණා ච පටාචාරා ච කුණ්ඩලා
කීසාගොතමී ධම්මදින්නා වීසාබා හොති සත්ථා.
- 449. කදචී සො නරාදිවේවා ධමමං දෙසෙති අබ්බුතං
මහානිදනසුක්ඛනං සුඤ්ඤා තං පරියාපුඡිං.
- 450. තෙභි කමෙමභි සුක්ඛතෙභි චෙතනාපඡිධිති ච
ජභිඤ්ඤා මානුසං දෙහං තාවතීංසං අභවජහං.
- 451. පච්ඡිමෙ ච භවෙදනී සාහලායං පුරුක්ඛමෙ
රඤ්ඤා මඤ්ඤා ධීතාමඡි මනාපා දසිතා පියා.
- 452. සහ මෙ ජාතමක්ඛමඡි ධෙමං තඡෙ පුරෙ අහු
තනො ධෙමාති නාමං මෙ ගුණතො උපපජ්ජරං.⁴
- 453. යදහං යොධ්ධනං පක්ඛා රුපලාච්ඤ්ඤාහුසිතා⁵
තද අදසි මං තාතො බිම්බිසාරස්ස රාජිනො.

- 1. නාථෙත - සිඞ්දි.
- 2. භික්ඛුදසිකා - මජ්ඣ., PTS.
- 3. සමඡදසිකා - මජ්ඣ., PTS.
- 4. ගුණිකා උපපජ්ජර - PTS.
- 5. රුපලාච්ඤ්ඤා වීභුසිතා - සා.,
රුපවක්ඛා වීභුසිතා - PTS.

441. එයින් සැවැ අපි සියල්ලෝ කවිකිසා දෙවලොවැ උපක්‍රමිහ. යශයින් අගතැන් පැමිණියමු, මිනිසුන් කෙරෙහි දු එසේමැ යි.

442. මේ කල්පයෙහි ම බ්‍රාහ්මණවංශික මහායශස් ඇති ගෝත්‍රයෙන් කාශ්‍යප නම් වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ (ලොවැ) පහළ වූ සේකැ.

443. එකලැ බරණැස් පුරවරයෙහි මහර්මි බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ උපසායක වූ නරේශ්වර කිකි නම් කසි රජෙක් වූයේ යැ.

444. එ රජුහට සමණි යයි විග්‍රැහ වූ දෙවු දියණි වූ මම පිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ ධර්මය අසා පැවිද්ද රිසි වූමු.

445, 446. පිය තෙමේ අපගේ පැවිද්ද නො අනුදත්තේ යැ. එකලැ අපි හවුරුදු විසිදහසක් මුළුල්ලෙහි අනලස් වැ කුමරි බබ්‍රසර වුසුමහ, රාජ්‍යභිතෘවූ සුවසේ වැඩුණු බුද්ධොපසායනායෙහි නිරතුරු ඇලුණු ප්‍රමුදිත වූ (කිකි රජුගේ) සත් දියණිවරු නම:

447. සමණි යැ සමණගුත්තා යැ භික්ඛුනී යැ භික්ඛුදසීකා යැ ධම්මා යැ සුධම්මා යැ සත්වැනි සඩසදසී යැ යන මොහු යි.

448. (මේ කලැ) මම යැ උප්පලවණ්ණා යැ පටාචාරා යැ කුණ්ඩලා (කුණ්ඩල කෙසි) යැ කිසාශොතමී යැ ධම්මදිත්තා යැ (යන අපි වෙමු) විශාඛා උචැසි සත්වැනි වෙයි.

449. ඒ නරඉෂ්ඨ (කාශ්‍යප) බුදුරජාණන් වහන්සේ කිසි විටෙකැ ආශ්වයඨ ජනක දහම් දෙසන සේකැ, මහානිදන සුත්‍රාන්තය අසා එය ප්‍රගුණ කළමු.

450. ඒ තුගල කමිණේතුයෙන් ද, වේතනාප්‍රණිධි හේතුයෙන් ද මිනිස් කය හැරපියා තවිතිසාවට (උපත් විසින්) ගියමු.

451. දන් පැසුළු බෙවෙහි උතුම් සාගල නුවර මැද රජගේ මනවධන දයාජනක ප්‍රියවූ දුභිතෘ වෙමි.

452. මා උපත් කෙණෙහි ඒ සමග ම එ නුවර කෙසම (-නිර්භය) වියැ, එහෙයින් මට බෙමා යන නම ගුණ වශයෙන් ලැබිණි.

453. රූපලාවණ්ණයෙන් භූමික වූ මා යම් කලෙකැ යොවුන් බවට පැමිණියා ද, එකලැ පිය තෙමේ මා බිම්සර රජහට (මෙහෙසි කොට) දුන්නේ යැ.

78 අපදනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

- 454. තසසාහං සුජ්ජියා ආසිං රූපකෙලායතෙ රතා රූපානං දෙසවාදීති න උපෙසිං මහාදයං.
- 455. බිඛිසාරො තද රාජා මමානුඤ්ඤාචාර්යා වණණධිසා වෙච්චනං ගායකෙ ගාපඨි මමං.
- 456. “රමමං වෙච්චනං යෙන න දිට්ඨං සුගතාලයං න තෙන නන්දනං දිට්ඨං ඉති මඤ්ඤාමසෙ මයං.
- 457. යෙන වෙච්චනං දිට්ඨං නරනානුනානුනං සුදිට්ඨං නන්දනං තෙන අමරිඤ්ඤනානුනං.
- 458. චිහාය නන්දනං දෙවා ඔතරිසා මහීතලං රමමං වෙච්චනං දිසවා න තපපනති සුච්චිතා.
- 459. රාජපුඤ්ඤාන නිබ්බන්තං බුද්ධපුඤ්ඤාන භුසිතං කො වක්ඛා තසස නිසෙසසං වනාසස ගුණසඤ්ඤියං.”
- 460. තං සුසවා වනසථිඤ්ඤිං මම සොතමනොහරං දච්ඡිකාමා තමුය්‍යානං රඤ්ඤා ආරොචයිං තද.
- 461. මහතා පරිවාරෙන තද වා සො මහීපති මං පෙපෙසිං තමුය්‍යානං දස්සනාය සමුප්පකං.
- 462. “ගච්ඡ පස්ස මහාභොගෙ වනං නෙක්ඛරසායනං යං සද භාති සිරියා සුගතාභානුරඤ්ඤිතං.”
- 463. යද ව පිණ්ඩාය මුනි ගිරිබ්බජපුරුක්කමෙ පච්චෙධාහං තදයෙව වනං දච්ඡුමුපාගමිං.
- 464. තදහං චුලලච්චිතං නානාහමරකුචිතං කොකිලාගීතසහිතං මයුරගණනච්චිතං.
- 465. අපපදුමනාකීණණං නානාවධකමභුසිතං කුච්චමණ්ඩපසඛකීණණං යොගීවරච්චිරාජිතං.
- 466. චිචරනති අමඤ්ඤිසසං ‘සඵලං නයනං මම.’ තස්ථාපි තරුණං හිකඤ්ඤං යුක්තං දිසවා විචිතතයිං.

---

1. මහීතල - සා, PTS.
 2. මං - සා, PTS.
 3. සමෙපෙසි - සා,
 සම් පාපෙසි - PTS.

454. රූපයෙහි මමායනායෙන් ඇලුණු මම ඒ රජුට අතිශයින් ප්‍රිය වූවු. රූපයෙහි දෙස් පවසතැ යි මොකාරුණික බුදුරදුන් වෙතැ නො එළඹුණුමු.

455. එකල්හි බිමසර මහරජ මට අනුග්‍රහ බුද්ධියෙන් වේඵවනය වණිනා කරවා ගායකයන් ලවා මා උදෙසා ගායනා කරවී.

456. “බුදුරදුන්ගේ ගදකිළිය පිහිටි රමා වූ වේඵවනය යමකු විසින් නො දක්නා ලද නම් ඔහු නැඤ්ඤ වනය නොදක්නා ලද යි අපි හඟනෙමු.

457. යමක්හු විසින් නරජුන්ගේ නැඤ්ඤ වූ සතුටු එළවන (වේඵවනය) දක්නා ලද ද ඔහු විසින් දෙවියන්ට අතිශයින් සතුටු එළවන නදුනුයන දක්නා ලද වෙයි.

458. දෙවියෝ නදුනුයන හැරපියා මිහිතලයට බැස රමා වූ වේඵවනය දක බෙහෙවින් විස්මිත වූවාහු තෘප්තිමත් නො වෙත්.

459. රජුගේ පිනිත් උපන්, බුදුරදුන්ගේ පිනිත් මනරම් වූ යම් වනයෙක් වේ ද, ඒ වනයාගේ ගුණසමුදයය කවරෙක් නොඅඩු වැ කියන්නේ ද.”

460. එවිටැ මාගේ කනට මිහිරි වූ ඒ වනයමාද්ධිය අසා එ උයන දකිනු රිසි වැ රජුට සැලකළමු.

461. එවිටැ ඒ මිහිපල් තෙමේ එ උයන දක්නට උත්සුක වූ මා මහත් පිරිවරින් (උයනට) යැවී.

462. මහාමහේශ ඇත්ත, සුගතයන් වහන්සේගේ ප්‍රභායෙන් යළි යළි රැඳුණු යම් වනයක් සැමද බබළා ද, යා, නොනුරසායන “නොත්කලු” එ වනය බල.

463. යම් දිනෙක මුනින්ද්‍රයන් වහන්සේ පිඩු පිණිස ගිරිවුප (රජගහ) පුරවරයට වැඩිසේක් ද එදින මම වේඵවනය දක්නට එළඹුණුමු.

464-466. එදවසැ මම නානා බමරුන්ගේ ගුමු ගුමු රැව ඇති කෙවිල්ලන්ගේ ගී හඬ සහිත වූ මොනර භණයාගේ නැටුම් ඇති, විරල මිනිස් හඬ ඇති ජනාකීර්ණ නොවූ නොයෙක් සක්මන් මඵයෙන් හොබනා කුටිමණ්ඩපයෙන් ගැවසුණු යොගීවරයන්ගෙන් බැබළුණු පිපුණු උයනට පිවිසැ හැසිරෙනුයෙමි ‘මාගේ නෙත් සඵල විණැ’යි සිතුවු. එහි දු යොගාවචර (-භාවනානුයොගී) තරුණ මහණ කෙනෙකුත් දක (මෙසේ) සිතුවු.

80 අපදනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

- 467. ඊදිසෙ'පි වනෝ රමෙම ධීතො'යං නවයොධධනෙ
වසනනාමිව කණනන රූපෙන ව සමන්විතො.
- 468. නිසිනො රුකඛලුලමි මුණොඤා සඤ්ඤාචාරුතො
කායනෙ වත'යං භික්ඛු භික්ඛා විසයජං රතීං.
- 469. නනු නාම ගභචෙධන කාමං භුක්ඛා යථාසුඛං
පච්ඡා ජිණොණෙන ධමමො'යං වරිතචෙධා සුභඤ්ඤො.
- 470. සුඤ්ඤකතනී විදික්ඛනෙ ගන්ධගෙහං ජිනාලයං
උපෙක්ඛා ජිනමඤ්ඤං උදයනතංව භාකරං.
- 471. එකකං සුඛමාසිනං විජමානා' වරික්ඛියා
දිස්සානෙවං විචිනෙතසිං 'නායං ලුචො නරාසභො.'
- 472. සා කඤ්ඤා කනකාභාසා පදුමානනලොචනා
බිමෙඛාට්ඨි කුඤ්ඤනා මනොනෙත්තරසායනා.
- 473. හෙමදෙලාභසවනා කලසාකාරංසුඤ්ඤා
තනුමජ්ඣං ව සුභසාංඝී' රමෙතාරු' වාරුභුසනා.
- 474. රත්තංසුකුපසඛ්ඛානා' නීලමච්ඡනිවාසනා
අතපපනෙයාරූපෙන' භාවභාවසමන්විතා'
- 475. දිස්වා තමෙවං විනෙතසිං "අභො'යං අභිරුපිතී
න මයා'නෙන නෙත්තෙන දිට්ඨසුඛං කුදවනං."
- 476. තනො ජරාභිභුතා සා විචණ්ණො විතතානනා
භික්ඛදනො සෙතසිරා සලාලවදනා'සුචී.
- 477. සධ්ධිත්තකණ්ණො සෙතකඤ්ඤි ලඛොසුභපයොධරා
වලිචිතතසඛඛධරී සිරාවිතතදෙභිතී.
- 478. නතඛනා දණ්ඤුතියා උපමඤ්ඤාමඤ්ඤා' කිසා
පචෙධමානා පතීතා නිසසසනඤ්ඤි මුහුං මුහුං.

- 1. ඊදිසෙ විසිනෙ - මජ්ඣං.
- 2. විජමානං - මජ්ඣං.
- 3. කලසාකාර - මජ්ඣං.
- 4. වෙදිමජ්ඣංව සුභසාංඝී - මජ්ඣං.
- 5. රමෙමාරු - සායං, PTS.
- 6. රත්තංසුකුපසචිතා - PTS.
- 7. අතපපනෙයාරූපෙන - සිච්චි.
- 8. සධ්ධිභොග්ගභුක්ඛිතා - සායං.
- 9. උපමඤ්ඤා - මජ්ඣං.

467. මෙබඳු සිත්කලු වෙනෙහි වසන නව යොවුන් වියෙහි සිටි මේ මහණ රූපයෙන් සමන්විත ද වෙයි, කාන්තියෙන් වසන්තය මෙනි.

468. මුඛු වූ මෙ මහණ සහළ සිවුරු පෙරවැ (රූපාදි) විෂයප රතිය (ඇල්ම) හැරපියා රුක් මුල්හි සුන්තේ ධ්‍යාන කරනුයේ වනැ.

469. ගෘහස්ථයා විසින් සුවසේ කම් සැප වීද පසුවැ ජරාවට පැමිණියහු විසින් මේ ධර්මය සැරියයුතුයැ. එය සුභද්‍ර (යහපත්) නොවන්නේ නො?

470. සිස් යයි (-බුදුරදුන් නැතැයි) සිතා ජිනාලය (ජීනෙන්ද්‍රයන්ගේ වාසස්ථානය) වූ ගඳකිළියට එළැඹූ උදහිරු වැනි ජීනෙන්ද්‍රයන් දුටුවූ.

471. පවත් සලන වරහනක සමග එකලා වැ සුවසේ වැඩ හුන් මුනිඳුන් දක 'මේ නරශ්‍රේෂ්ඨයා රුක්‍ෂ නො වෙකි'යි මෙසේ සිතුවූ.

472. එ සුවතිය රන්වන් පැහැ ඇත්තක, පියුම් බඳු මුහුණ හා නෙත් ඇත්තක, බිඹුපල වන් ලවන් ඇත්තක, කොඳවන් දසන් ඇත්තක, මන නුවන් පිනවන්තක.

473. රතෝවිලි වන් සවන් ඇත්තක, කලස් වැනි මනා පියොවුරු ඇත්තක, සිහිනිඟ ඇත්තක, මනා උකුල් පෙදෙස් ඇත්තක, රඹ වන් උරු ඇත්තක, මනහර අබරණ ඇත්තක.

474. රතු වසනු පොරෝනා හැදි නිල්වන් මට්ටුලු වසනු ඇති තෘප්තියට නො පැමිණියහොත් රූපයෙන් යුතු ඕ භාවභාවයෙන් සමන් විත වූ යැ.

475. ඇය දක මෙසේ සිතුවූ. ආශ්වයාබියෙකි! මේ අභිරූපිකාව කිසි කලෙකත් මේ ඇසින් මා හුදුබවීරු යැ.

476. ඉක්බිති ඕ ජරාවෙන් මඛනාලදු වැ විවිණ වැ පුළුල් මුව ඇති වැ බුන් දත් ඇති වැ සුදු කෙහෙ ඇති වැ කෙලතොලු වැ අපිපිසිදු වැ-

477. හැකුළුණු කන් ඇති වැ සුදුවන් නෙත් ඇති වැ එල්බෙන අඟහ වූ පියොවුරු ඇති වැ රැළි වැටුණු සියලඟ ඇති වැ නහර ඉල්පුණු සිරුරැති වැ-

478. වක්වූ කය ඇති වැ සැරයවිය දෙවැනි වැ බෙහෙවින් පඬුවන් වැ කෘග වැ වෙටුළුම ඇති වැ වරින් වර නිශ්ශ්වාස කෙරෙමින් ඇද වැටුණා යැ.

82 අපදනපාළි-එකපොසථිකවග්ගො

- 479. තමො මෙ ආසි සංවෙගො අබ්බුතො ලොමභංසනො
ධිරස්සු රූපං අසුචිං රමනෙත යත්ථ ඛාලිසා.
- 480. තද මහාකාරුණිකො දීඝවා සංචිග්ගමානසං
උදග්ගච්චෙතො සුභතො¹ ඉමා ගාථා අභාසථ:
- 481. “ආතුරං අසුචිං පුතීං පස්ස ඛෙමෙ සමුසස්සයං
උඤ්ජරනං පග්ගරනං ඛාලානං අභිනඤ්ඤං.
- 482. අසුභාය චිත්තං භාවෙහි එකග්ගං සුසමාහිතං
සති කායගතා තාස්සු නිබ්බිදබ්බුලා භව.
- 483. යථා ඉදං තථා එතං යථා එතං තථා ඉදං
අජ්ඣන්තස්සච බහිද්ධා ච කායෙ ඡන්දං චීරාජය.
- 484. අනිමික්කස්සච භාවෙඨ මානානුසයමුජ්ජත
තතො මානාභිසමයා උපසන්තා චරිසකසි.
- 485. යෙ රාගරතතානුපතනති සොතං
සයං කතං මක්කටකොච ජාලං
එතමපි ඡෙචාන පරිබ්බජනති
අනපෙක්ඛිතො² කාමසුඛං පභාය.”
- 486. තමො කලලිතචිත්තං³ මං ඤ්ඤානාන නරසාරථි
මහානිදනං දෙසෙසි සුභතනං චිතයාය මෙ.
- 487. සුචා සුභතනතසෙට්ඨං තං පුබ්බසඤ්ඤමනුසසරිං
තත්ථ ධීතාවභං සතති ධම්මචක්ඛුං විසොධසිං.
- 488. නිපතිචා මහෙසිස්ස පාදමුලමහි තාවදෙ
අචචයං දෙසනත්ථාය ඉදං චචනමට්ඨවිං:
- 489. “නමො තෙ සබ්බදසසාවී නමො තෙ කරුණාකර
නමො තෙ තීණණ්ඩසංසාර නමො තෙ අමතංදද.

- 1. සුමිනො - සා.
- 2. න පෙක්ඛිතො - මජ්ඣ.
- 3. කලලිකචිත්තං - සා.
- කලිකචිත්තං - PTS.

479. ඒ හෙතෙයෙන් මාහට “යමෙක්හි අතිබාලයෝ ඇලෙන්ද ඒ අපවිත්‍ර රූපයට නිඤ්චේව”යි නොවූ විරූ ලොමුදහගන්වන සං-වේගයෙක් වූයේ යි.

480. එකල්හි මහාකාරුණික වූ උඩුහුරු සිතැති සුගතයන් වහන්සේ සංවිච්ඡා මනසැති මා දැක මේ ගාරා වදළ සේකැ.

481. “බෙමාවනි, (රොගාදියෙන්) ආතුර වූ (දෙකීස් කුණප හෙයින්) අපවිත්‍ර වූ කුණු වූ (පුයා) උතුරන වැගිරෙන අඟයන් විසින් (තෘෂ්ණා විසින්) අභිනන්දන වූ කය බලව,

482. අසුභානුපස්සනා සම්පාදනය පිණිස සිත (උපචාර සමාධි විසින්) එකඟ කොට (අර්පණා සමාධි විසින්) සුසමාහිත කොට වඩව. තොපට කායගතායනිය වේවා. (පස්කදෙහි කලකිරීම් සංවෘත) නිර්විද්‍ය බහුල කොට ඇති වව.

483. මේ අධ්‍යාත්මකාය යම්සේ ද තෙල බාහිරකයන් එසේ යැ, තෙල බාහිර කාය යම්සේ ද මේ අධ්‍යාත්ම කයන් එසේ යැ යි අධ්‍යාත්ම වූත් බාහිරවූත් කයෙහි කාමච්ඡදය දුරු කර.

484. (නිත්‍යනිමිති රහිත හෙයින්) අනිමිත්ත (නම් වූ අනිත්‍ය) සංඥව වඩව, මානානුශය උපුටාලව, ඉක්බිති මානසාගේ ප්‍රභාණාහි සමයෙන් උපශාන්ත වැ හැසිරෙන්නෙහි.

485. යම් කෙනෙක් රාගයෙන් ඇලුණාහු වෙත් ද, තමා කළ දලෙහි වැටෙන මකුළුවා හෙයින් උහු පුන පුනා ශොකයට වැටෙත්. අපෙක්‍ෂා රහිතයෝ තෙල රාගය සිදු කම්සුව හැරපියා සසර හැරයෙත්”යි.

486. නරසාරථී වූ සර්වභයන් වහන්සේ (අශ්‍රද්ධාදියෙන් දුරු වැ මතු දෙශනාවට බදුන් වැ සිටුනා හෙයින්) කම්ණා වූ සිතැති මා දැන හික්මෙනු පිණිස මට මහානිදන සුත්‍රානන්‍ය දෙශනා කළ සේකැ.

487. ඒ උතුම් සුත්‍රානන්‍ය ශ්‍රවණ කොට පෙර (කසුප් බුදුන් සෙමෙහි භාවිත (මහානිදන සුත්‍රානන්‍ය) සංඥව සිහි කළවු. එහි සිටියා වූ මැ මම ධර්මවක්‍ෂ්‍ය (—සොතාපත්තිමග්ග කුණය) පිරිසුදු කළවු.

488. එකෙණෙහි මහර්මීන් වහන්සේගේ පාමුල වැද වැටී (කළ) වරද දෙසනු පිණිස මෙ වදන් කීවු.

489. සියල්ල දක්නාසුලු උතුමාණනී, තොපට නමස්කාර වේවා. කරුණාකරයාණනී, තොපට නමස්කාර වේවා. යසර තරණය කළ මහතාණනී, තොපට නමස්කාර වේවා. අමෘතදයකයාණනී, තොපට නමස්කාර වේවා.

- 450. දිට්ඨිගහන පක්ඛනනා¹ කාමරාගච්චොතිකා
තයා සමමා උපායෙන විනීතා විනයෙ රතා.
- 491. අදසසනෙන විබ්‍රහාගා තාදිසානං මහෙසිනං
අනුභොතති මහාදුක්ඛං සත්තා සංසාරසාගරෙ.
- 492. යද්ද'හං ලොකසරණං අරණං මරණනතඟුං²
නාදදසාසිමදුරට්ඨං දෙසයාමී³ තමච්චියං.
- 493. මහාභීතං වරදදං අභිතොති විසඬකිතං
නොපෙසිං රුපනිරතා දෙසයාමී තමච්චියං.⁴
- 494. තද මධුරනිග්‍යොසො මහාකාරුණිකො ජිනො
අචොච 'තිට්ඨ ඛෙමෙ'ති සිඤ්ඤිතොනා අමතෙන මං.
- 495. තද පණමාස සිරසා කත්වා ච නං පදකච්ඡණං
ගන්ත්වා දිසවා නරපතිං ඉදං වචනමබ්‍රවිං.
- 496. "අහො සමමාඋපායො තෙ විතතිතො'යමරීඤ්ඤම
වනදසසනකාමාය දිට්ඨො නිබ්බානදෙ මුනි.
- 497. යදි තෙ රුච්චතෙ රාජ⁵ සාසනෙ තස්ස තාදිතො
පබ්බජිසාමී රුපෙ'හං නිබ්බිඤ්ඤා මුනිවාණිනා.⁶

භාණවාරං දුතියං.

- 498. අඤ්ඤිං පග්ගහෙත්වාන තදහ ස මභීපති
"අනුජානාමී තෙ හදෙද පබ්බජ්ජා තච සිජ්ඣතු."¹
- 499. පබ්බජිත්වා තදවාහං අභිමාසෙ² උපට්ඨිතෙ
දීපොදයඤ්ඤි හෙදඤ්ඤි දිසවා සංවිග්ගමානසා.
- 500. නිබ්බිඤ්ඤා සබ්බසඤ්ඤායෙ පච්චයාකාරකොච්චිද
චතුරොසෙ අතිකකම්ම අරහත්තමපාපුණං.
- 501. ඉඤ්ඤියා ච වසී ආසිං දිබ්බාය සොතධාතුයා
චෙතොපරියක්ඛණස්ස වසී වාපි හවාමහං.

- 1. පක්ඛනන - මිජසං.
- 2. මරණනතඟුං - සයා.
- 3. දෙසෙසයාමී - සයා.
- 4. රාජා - සයා.
- 5. මුනිවාණිනා - සයා, PTS.
- 6. සත්තමාසෙ - සයා, PTS.

490. දෘෂ්ටිගහන(-වන)යට වැදුණු කාමරාගයෙන් බෙහෙවින් මුළා වූ මම සමාග්උපායෙන් නොප විසින් භික්ෂුවන ලද්දෙහි විනයයෙහි ඇඳුණා වෙමි.

491. නොප වැනි මහර්ෂීන්ගේ නො දක්මෙන් (සමාග් මාර්ගයෙන්) වෙන් වූ සඤ්ඤා සසර සයුරෙහි (ගිලී) මහදුක් විදිති.

492. යම් කලෙක මම ලොවට පිහිට වූ කෙලෙස් රහිත වූ මරණාන්තයට ගිය නුදුරු අරමිහි වැඩ සිටුනා බුදුරදුන් නුදුටුයෙම ද ඒ වරද දෙසමි.

493. මහාහිත වූ නිර්වාණදයක වූ (මා විසින්) අහිත යයි හැක කරන ලද බුදුරදුන් වෙතැ රූපලාලනයෙහි නිරත වූ යෙමි නො එළැඹුණුමු. ඒ වරද දේශනා කරමි'යි කියා යි.

494. එකල්හි මහා කාරුණික වූ ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ මා අමා දියෙන් ඉසිනසේක් ලිහිරි වූ ගැඹුරුසොස ඇති වැ 'බෙමාවනි, නැඟී සිටුව'යි වදළ සේකැ.

495. එවිටැ මස්තකයෙන් නැමැද ඔබ ප්‍රදක්ෂිණා ද කොට (රජ ගෙට) ගොස් රජු දක මෙ වදන් පැවසුමු.

496. "රජතුමනි, පුදුමයෙකි. ඔබ විසින් මේ සමාග්උපාය සිතන ලද යැ, උයන දකිනු රිසි ඇත්ත විසින් නිර්වාණදයක මුනිඳු දක්නා ලදී.

497. මහරජ, ඉදින් නොපට රිසි වේ නම් අකම්පා ගුණ ඇති ඒ බුදුන්ගේ සසුන්හි පැවිදි වන්නෙමි, බුදු වදනින් මම රූපයෙහි කලකිරුණා වෙමි.

දෙවැනි බණවර යි.

498. එවිටැ ඒ මිහිපල් තෙමේ ඇදිලි බැඳ "සොදුර නොපට (පැවිද්ද) අනුදනිමි. නොපගේ පැවිද්ද සිදු වේවා."

499. එකල්හි මම පැවිදි වැ අඩමසක් එළැඹැසිටි කල්හි පහන දැල්වීමත් නිවීමත් දැක සංවිත්තමනක් ඇතියෙමි-

500. සියලු සංස්කාරයෙහි කලකිරුණෙමි ප්‍රත්‍යයාකාරයෙහි දක්ෂ වැ චතුරොස ඉක්මැ රහත් බවට පැමිණියමු.

501. මම සෘණියෙහිද දිබ්බසොතධාතූයෙහි ද වැඩි වූමු. වෙතො පරියක්‍රණයෙහි (-පරසික් දන්තා නුවණෙහි) දු වැඩි වූවා වෙමි.

86 අපදනපාළි--එකුපොසටීකවග්ගො

- 502. පුබ්බවිවාසං ජානාමී දිබ්බවකඛු වීසොධිතං
සබ්බොසවා පරිකබ්භො නාඤ්ඤිති පුනබ්භවො.
- 503. අඤ්ඤානිඤ්ඤානි පටිභානෙ තථෙව ච
පරිසුද්ධං මම ඤාණං උපහනං බුද්ධිසාසනෙ.
- 504. කුසලා'භං විසුද්ධිසු කථාවඤ්ඤා විසාරද
අභිධම්මනායඤ්ඤා ච වසිප්පතො'මහි සාසනෙ.
- 505. තනො භොජනවස්ත්‍රිකම්¹ රඤ්ඤා කොසලසාමිනා
පුච්ඡිතා නිපුණෙ පඤ්ඤා ව්‍යාකරොතති යථාතථං.
- 506. තද ස රාජා සුගතං උපසධ්‍යමිම පුච්ඡථ
තථෙව බුද්ධො ව්‍යාකාසි යථා තෙ ව්‍යාකතා මයා.
- 507. ජිනො තසම් ගුණෙ තුට්ඨො එතදග්ගෙ යථෙසි ම.
'මහාපඤ්ඤානමග්ගාති භික්ඛුනීනං නරුක්ඛමො.
- 508 - 510. කිලෙසා කුම්භිතා මඤ්ඤං -පෙ- කතං බුද්ධිසං
සාසනං.

ඉඤ්ඤා සුදං බෙමා භික්ඛුනී ඉමා ගාථායො
අභාසිසාති.

බෙමාපෙරියාපදනං අට්ඨමං.

19. උපපලවණ්ණාපදනං

- 511. භික්ඛුනී උපපලවණ්ණො ඉද්ධියා පාරම්බිතො
වඤ්ඤිතො සඤ්ඤිතො පාදෙ ඉදං වචනමබ්බුටී.
- 512. නික්ඛිණ්ණො ජාතිසංසාරං² පත්තො'භං අවලං පදං
සබ්බදුක්ඛං මයා බිණං ආරොචෙමි මහාමුනී.
- 513. යාවතා පරිසා අඤ්ඤී පසන්තා ජිනසාසනෙ
යෙසඤ්ඤී³ මෙ'පරාධො'ඤ්ඤී ඛමනු ජිනසමබ්බුධා.
- 514. සංසාරෙ සංසරන්තාය⁴ ඛලිතං මෙ සචෙ භවෙ
ආරොචෙමි මහාචීර අපරාධං ඛමඤ්ඤු තං⁵

---

1. තොරණවස්ත්‍රිකම් - මජ්ඣ. ඤා, PTS.
 2. ජාතිසංසාරං - මජ්ඣ.
 3. යෙසං ච - මජ්ඣ.
 4. සංසරන්තාය - මජ්ඣ.
 සංසරන්තා මෙ - ඤා.
 5. මෙ - ඤා.

502. පෙර විසුකඳපිළිවෙළ දනිමි, දිවැස පිරිසුදු කරන ලද, සියලු ආප්‍රවයෝ ගෙවී ගියහ, දන් පුනර්භවයෙක් නැති.

503. අසු-ධම්-නිරුක්තියෙහි ද එසෙයින් ම ප්‍රතිභානායෙහි ද මාගේ ඥානය පිරිසුදු යැ, බුදුසසුන්හි ඥානය උපනැ.

504. මම (සජන) විශුද්ධියෙහි දක්‍ෂයෙමි, කථාවස්තුවිෂයෙහි විශාරද (-නිර්භය) වෙමි, අභිධම්මය දන්මි, සසුන්හි වර්ධිතාප්ත වෙමි.

505. ඉක්බිති කොශලාධිපති රජු විසින් හෝජනවස්තුවෙහි පුළුවන් සියුම් පැන ඇති සැටියෙන් විසඳන්නක් වූවු.

506. එකල්හි ඒ රජ සුගතයන් වහන්සේ වෙතැ එළැඹ විවාළේ ය. ඒ පැන යම් අයුරෙකින් මා විසඳන ලදද, එසෙයින් ම බුදුහු විසඳා වදාළහ.

507. නරොක්කම ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ ඒ ගුණයෙහි තුටු වූ සේක් මහා ප්‍රඥ ඇති භික්ෂූණීන් අතර අග්‍ර යයි මා එතදග්‍රයෙහි තැබූ සේකැ.

508 - 510. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසෙයින් වනාහි බේමා තෙරණියෝ මේ ගාථා පැවසූහ.

අවචැති බේමා සථවිරාපදන යි.

19. උපලවණණා අපදනාය

511. සෘදධියෙන් අගතැන්පත් උත්පලවණා භික්ෂූණී නොමෝ ශාස්තෘන් වහන්සේගේ පා වැඳ මෙවැන් පැවසූ:

512. ඒ ඒ ජාතීවල (උපත් විසින්) හැසිරීම තරණය කළ මම අවල වූ නිර්වාණපදයට පැමිණියා වෙමි, මා විසින් සියලු දුක් ක්‍ෂය කරන ලද, මහාමුනිකුමනි, (එය) සැලකරමි.

513. බුදුසසුන්හි පහන් වූ යම් පමණ පිරිස් ඇත් ද, යම් කෙනෙකුන්ට මා කළ අපරාධයෙකුත් ඇත් ද, බුදුරදුන් හමුයෙහි (මට) කමත් වා.

514. මහාවීරයන් වහන්ස, ආරොචනා කරමි: සසර පැරිසරන මාගේ ඉදින් (යම්) දෙසෙක් වී නම් ඒ දෙස ක්‍ෂමා කරන සේක්වා.''

88 අපදනපාළි-එකුපොසටිකවගොනා

- 515. ‘‘ඉඳිං වාපි නිදසෙසභි මම සාසනකාරිකෙ
වතසෙසා පටිසා අජජ කඛිං ඡිජුභි යාවතා’’
- 516. ‘‘ධිතු’ තුඤ්ඤං මහාවීර පඤ්ඤවනන ජුතිජීර
බහුං ව දුක්ඛරං කමලං කතං මෙ අතිදුක්ඛරං.
- 517. උපපලසෙසව මෙ වණේණා නාමෙනුපලනාමිකා
සාථිකා නෙ මහාවීර පාදෙ වජුති වජබුම.
- 518. රාහුලො ව අහසේච නෙකජාතිසතෙ බහු
එකසමිං සමභවෙ ජාතා සමානවජ්ඤමානසා.
- 519. නිබ්බන්ධි එකතො භොති ජාතිසු බහුසො මම’
පවජ්ජිමභවෙ’ සමපතෙත උභොපි නානාසමභවා.
- 520. පුතො ව රාහුලො නාම ධීතා උපපලසවිභයා
පසස් වීර මම. ඉඳිං බලං දසෙසමි සජ්චිතො.
- 521. මහාසමුදෙද වතුරො පකඛිපි භස්පාතියං
තෙලං භස්ගතං’ වෙව වෙජ්ජා’ කොමාරකො යථා.
- 522. උබ්බන්ධිතො පඨවිං පකඛිපි භස්පාතියං
වික්ඛමුඤ්ජං’ යථා නාම ලුඤ්චි කොමාරකො යුවා.
- 523. වකකවාලසමං පෘණිං ඡාදධිතාන මජ්ඣකෙ
වස්සාපෙතාන චුසිතං නානාවණ්ණං පුනපුනං.
- 524. භුමිං උදුක්ඛලං කතා ධඤ්ඤා කතාන සකඛරං
සිනෙරු මුසලං කතා මඤ්ඤි කොමාරිකා යථා.
- 525. ‘‘ධීතා’භං බුද්ධිසෙට්ඨස්ස නාමෙනුසලසවිභයා
අභිඤ්ඤසු වසීභුතා තව සාසනකාරිකා.
- 526. නානා වී කුඛ්ඛණං කතා දසෙසතා ලොකනායකං
නාමගොතනඤ්ච සාවෙතා’ පාදෙ වජුමි වකබුම.

- 1. ධීතා - මජ්ඣ.
- 2. ජාතියාපිව එකතො - මජ්ඣ., සා., PTS.
- 3. පවජ්ජිමභවෙ - මජ්ඣ.,
- 4. වකභවං - සීචු.
- 5. ජීවෙධා - මජ්ඣ.
- 6. වික්ඛං මුඤ්ජං - මජ්ඣ.
- 7. පකාසෙතා - සා.

515. (බුදුහු) “මාගේ අනුසසුන් කරන්න, සෘණී ද දක්වව, යම් පමණ සිවුපිරිස් වේ ද, දද (ඔවුන්ගේ) සැක සිසුව.”

516. (උපලවණ්ණා) “ප්‍රඥවත් පුතින්දර මහාවීරයාණනි, ඔබගේ දුහිතෘ වූ මා විසින් බෙහෙවින් අපහසු වූ බොහෝ දුෂ්කර වූ ක්‍රියා කරන ලදී.

517. මාගේ (සිව්) පැහැය උපුලක පැහැ බදු වෙයි. වක්‍රමත් මහාවීරයාණනි, නමින් උත්පලා නම් වූ ශ්‍රාවිකා නොලෝ ඔබ පා වදියි.

518. රාහුලත්, මමත් නොයෙක් බොහෝ සියගණන් ජාතිවලා එක ම කුලයෙකු උපනුමභ, සමාන රිසි හා මනස් ඇත්තෝ ද වූමභ.

519. බෙහෙවින් (ඒ ඒ) ජාතිවලා මාගේ ඉපැත්ම (රාහුල) හා එක් වැ වෙයි. පැසුළු හවය පැමිණි කල්හි දෙදෙන ම වෙන වෙන උපත් ඇත්තෝ වූමභ.

520. පුත් රාහුල නම් විය, දු උත්පල නම් වූ. වීරයන් වහන්ස, මාගේ සෘද්ධි බලනු මැනැව්. ශාස්තෘන් වහන්සේට (මාගේ) බලය දක්වමි.

521. කෝමාරහව ව නම් වෛද්‍යයා අතට පත්, තෙලයක් සෙසින් සිව්සයුරු අත් නමැති තලියෙහි බහාලූ යැ.

522. තරුණ කෝමාරක යම් පරිදි මුදුනණ සින්දේ ද එයෙයින් පොළොව උපුරා අත් නමැති තලියෙහි බහාලූ යැ.

523. සක්වළ සම් කොට අත්ලෙන් මස්තකය වසා නැවත නැවත නන්වැදැරුම් පැහැපත් වැසිපොද වූ කරවා-

524. පොළොව වනක් කොට සකුරු (-වැලි කැට) ධාන්‍ය කොට මේරුව මොහොලක් කොට දැරියක මෙන් මැඩලූ යැ.

(උත්පලවර්ණා මෙසේ කියයි:)

525. මම බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ දුහිතෘ වෙමි. නමින් උපලවණ්ණා නමු. අභිඤ්චි වශීභුත වූ මම ඔබගේ අනුසසුන් කරන්නක් වෙමි.

526. නොයෙක් සෘණීවිකුර්වණ කොට ලෝකනායකයන් වහන්සේට දක්වා නම්ගොත් ද අස්වා පසැස් ඇති උතුමාණනි, ඔබ) පා වදිමි.

90 අපදනපාලි-එකපොසරීකවග්ගො

- 527. ඉඳහි යා ව වසී හොමී දිබ්බාය සොතධාතුයා වෙතොපරියඤ්ඤාසංඝ වසී හොමී මහාමුනො.
- 528. පුඤ්ඤනිවාසං ජානාමී දිබ්බවන්ඛු විසොධිතං සබ්බාසවා පරික්ඛිණා¹ නඤ්ඤිති පුනාබ්බතොවා.
- 529. අඤ්ඤාමනිරුත්ථිසු පටිභානො තථෙව ව ඤාණං මෙ විමලං සුඤ්ඤං පභාවෙන මහෙසිනො.
- 530. පුරිමානං ජිනඤ්ඤානං සමමුඛා ව පරමමුඛා² අධිකාරං බහුං මයහං තුඤ්ඤාසාය මහාමුනි.
- 531. යං මයා පුරිතං³ කමමං කුසලං සර මෙ⁴ මුනි තවස්ඵාය මහාචීර පුඤ්ඤං උපචිතං මයා.
- 532. අභබ්බවධානො වජ්ජෙඤ්ඤා පරිවජ්ජෙතනී⁵ අනාවාරං⁶ තවස්ඵාය මහාචීර වක්ඛං ජීවිතමුත්තමං.
- 533. දසකොට්ඨසහසසානි අදසිං මම⁷ ජීවිතං පරිච්චිකතං⁸ ව මෙ හොති⁹ තවස්ඵාය මහාමුනි.¹⁰
- 534. තදුතිවිමනිතා සබ්බා සිරසාව කතඤ්ඤාලි අථොච්ඤ්ඤා කපං අසි අතුලිඳ්ඤිපරකකමා.
- 535. සතසහසසං ඉතො¹¹ කපෙප නාගකඤ්ඤා අහුං¹² තද විමලා නාම නාමෙන කඤ්ඤානං සාධුසමමතා.
- 536. මහොරගො මහානාගො පසනො ජිනසාසනො පදුමුත්තරං මහාතෙජං නිමනෙතසි සසාවකං.
- 537. රතනාමයං¹³ මඤ්ඤපඤ්ඤා පලලධිකං රතනාමයං රතන¹⁴වාලුකාකිණිණිං උපහොගං රතනාමයං
- 538. මග්ගං ව පටියාදෙසි රතනඤ්ඤිතං පච්චුත්තනානාන සමුඤ්ඤිං වජ්ජෙනො තුරියෙහි¹⁴ සො

---

1. සබ්බාසවපරික්ඛිණා - මජ්ඣ.	7. මයං - සීලි.
2. සභිගමං තෙ නිදසෙතිකං - මජ්ඣ.	8. පරිච්චිකතං - මජ්ඣ.
3. පුරිමං - සයා, PTS	9. හොමී - මජ්ඣ.
4. සංසාරෙ - PTS.	10. සතසහසසනො - මජ්ඣ.
5. වාරයනෙතො - මජ්ඣ.	11. අහං - මජ්ඣ.
පරිච්චිකතො - සයා.	12. රතනමයං - මජ්ඣ.
6. අනාවාරං - මජ්ඣ., සයා.	13. රතනං - මජ්ඣ.
	14. තුරියෙහි - මජ්ඣ.

527. මහාමුනිකුමනි, (මම) සෘණියෙහි ද වගී වෙමි, දිබ්බසොක ධාතුයෙහි ද වෙනොපරියක්ඛණයෙහි ද වගී වෙමි.

528. පෙරවිසු කදපිළිවෙළ දනිමි, දිවැස පිරිසුසු කරන ලද, සියලු ආසුච ගෙවී ගියේ යැ, දන් පුනර්භවයෙක් (-යළි ඉපැත්තෙක්) නැත.

529. මහර්මීන් වහන්සේගේ ප්‍රභායෙන් අර්ථ - ධර්ම - නිරුක්ති-යෙහි ද, එසේ මැ ප්‍රතිභානායෙහි ද මගේ ඥානය නිර්මල යැ, පරිඤ්ඤා යැ.

530. මහාමුනිකුමනි, තොප සදහා පෙර බුදුවරයන්ගේ සම්මුඛ-යෙහි ද පරාමිමුඛයෙහි ද මාගේ අධිකාරය (-කුසල් රැස් කිරීම) බොහෝ යැ.

531. මා විසින් යම කුශල කම්යක් පුරන ලද ද, මාගේ ඒ කම්ය සිහි කරනු මැනැවි, මහාවීරයන් වහන්ස තොප පිණිස මා විසින් පින් රැස් කරන ලද යැ.

532. අභවාසථාන භැරපියා අනාවාරය බැහැර ලත්නක් වූමු. මහාවීරයන් වහන්ස, තොප පිණිස මාගේ උතුම් ජීවිතය ද පරිත්‍යාග කළමු.

533. මහාමුනිකුමනි, තොප පිණිස දසකෙළදහසක් (ධනය) දුන්මු. මා විසින් මාගේ ජීවිතය ද පරිත්‍යාග කරන ලද වෙයි.''

534. එකල්හි අතිවිස්මිත වූ සියලු පිරිස මුදුනින් බැඳිලි වැ “ආයඛාවනි, කෙසේ නම් (මෙබඳු) අසම වූ සෘද්ධි පරාක්‍රම ඇතිවූ දැ”යි පිළිවිසි.

(උත්පලවණණා පිළිතුරු දෙයි:)

535. මෙයින් සුවභස්වන කප්භි නාගකන්‍යාවක් වූමු. එකලා නමින් විමලා නම් වූ මම කන්‍යාවන් අතර සාධුසම්මත වූවා වෙමි.

536. මහොරග නම් වූ මහනාරජ තෙමේ බුදුසසුන්හි පහන් වූයේ ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ මහත් තෙද ඇති පදුමුත්තර මුනිරජුන් නිමන්ත්‍රණය කෙළේ යි.

537-538. රුවන්මුවා මණ්ඩපයක් ද, රුවන්මුවා පළභක් ද, රුවන් මුවා උපහොග දැ ද, රුවන් දිත් සැරඟුණු රුවන්වැලි විසුරුණු මහ ද පිළියෙළ කෙළේ ය. හේ තුයඛියන් වයනු ලබන්නෝ පෙර ගමන් කොට සම්බුදුරජුන් (වැඩම කරවූයේ යි.)

92 අපදනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

- 539. පරිසාභි වතුභි¹ සො සභිතො² ලොකනායමකා මහොරගසස භවනෙ නිසීදි පරමාසනෙ.
- 540. අතතං පානං බාදනීයං භොජනීයං³ මහාරභං වරං වරඤ්ඤ පාදාසී නාගරාජා මහායසො.⁴
- 541. භුඤ්ඤිතාන සමුඤ්ඤො පත්තං ධොවීයං⁵ යොනිසො අනුමොදනීයං⁶ කාසි නාගරඤ්ඤා මභිඤ්ඤිතො.⁷
- 542. සබ්බඤ්ඤා ඵුලලිතං⁸ දිසවා නාගකඤ්ඤා මහායසා⁹ පසන්නා¹⁰ සන්ත්වනො විත්තං සුනිබ්බාඤ්ඤ මානසං.
- 543. මමඤ්ඤ විත්තමඤ්ඤාය ජලජ්ඣත්තමනායමකා තසමිං බණෙ මහාවීරො භික්ඛුනිං දසසධිඤ්ඤියා.
- 544. ඉදධි අනෙකා දසෙසසි භික්ඛුනී සා වීසාරද පමොදිතා වෙදජාතා සඤ්ඤා¹¹ ඉදමට්ඨිං.¹²
- 545. අඤ්ඤාසාභං ඉමං ඉඤ්ඤිං සුමනායිතරායසි¹³ ‘කථං අභොසි සා වීර ඉඤ්ඤියා සුචීසාරද?’
- 546. “ඔරසා මුඛතො ජාතා ධිතා මම මභිඤ්ඤිකා මමානුසාසනිකරා ඉඤ්ඤියා සුචීසාරද.”
- 547. මුඛසස වචනං සුඤ්ඤා එවං පඤ්ඤාසභං තදා¹⁴ “අභමපි තාදිසා භොමි ඉඤ්ඤියා සුචීසාරද.”
- 548. පමොදිතා¹⁵ සුමනා පත්තඋත්තමානසා¹⁶ අනාගතමභි අඤ්ඤානෙ ඊදිසා භොමි නායක.
- 549. මණ්ඩමයමභි පලලභෙක මණ්ඩපසමිං පභවකරෙ අනතපාමනන තපෙපඤ්ඤා සසඛිතං ලොකනායකං.

- 1. පරිසාභි ව වතුභි - මජ්ඣ.
- 2. පරිසාභි වතසෙසාභි - PTS.
- 3. පරිවුතො - මජ්ඣ.
- 4. එවිතො - සා.
- 5. පරෙතො - PTS.
- 6. භොජනඤ්ඤා - මජ්ඣ.
- 7. මහායසං - මජ්ඣ.
- 8. ධොවීතො - මජ්ඣ., PTS.
- 9. නාගකඤ්ඤා මභිදධිකා - මජ්ඣ. - සා., PTS.
- 10. සබ්බඤ්ඤාඵුලලී නං - සිච්ච.
- 11. මහායසං - මජ්ඣ.
- 12. පසන්නං - මජ්ඣ.
- 13. ඉදමට්ඨිං - මජ්ඣ.
- 14. සුමනං ඉතරායසි - මජ්ඣ.
- 15. ඤාපට්ඨා එවං අභොවභං - සා.
- 16. පඤ්ඤ උත්තම මානසා - මජ්ඣ.

539. ඒ ලෝකනාථයන් වහන්සේ සිවු පිරිස් සහිත වූ සේක් මහොරග නා රජුගේ හවනෙහි උතුම් අස්නෙකු වැඩහුන්සේකැ.

540. මහාසසස් ඇති නාරජ ආභාර ද පාන ද කැයුතු දෑ ද බිදියයුතු දෑ ද මාඇඟි උතුම් උතුම් දෑ ද දුන්නේ යැ.

541. සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ අහරකිස නිමවා පා දෙවා මහත් සෘද්ධි ඇති නාරජුගේ නුවණ පමණින් අනුමොදනා කළසේකැ.

542. මහත් යශස් ඇති නාගකනායා තොමෝ විකසිත පියුමක් බඳු සර්වඥයන් දක ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි පැහැදුනා, මොනොවට බඳනා ලද සිත් ඇති වූ,

543. එකෙණෙහි පියුමතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ මාගේ සිත දැන සෘද්ධියෙන් අගතැන්පත් මෙහෙණක දැක්වූ සේකැ.

544. විශාරද වූ ඒ මෙහෙණ නොයෙක් සෘද්ධි දැක්වූ. ප්‍රමුදිත වූ හටගත් ප්‍රීති ඇති මම ශාස්තෘන් වහන්සේට මෙය කීවු:

545. වීරයන් වහන්ස, සතුටුසිත් ඇති මම ඒ මෙහෙණගේ මේ සෘද්ධිය දිවිමි. ඔ තොමෝ කිසෙයින් සෘද්ධියෙහි සුවිසාරද වූ ද?

546. “මහත්සෘද්ධි ඇති මෝ මාගේ අනුසාසනා කරන සෘද්ධියෙහි අතිශයින් විශාරද වූ (දෙසුම් අසා සවුබවට පත් හෙයින්) මුඛින් උපන් මාගේ ඔහරස දුහිතෘ වෙයි.”

547. බුදුරජුන්ගේ වදන් අසා එවිටැ මම මෙසේ ප්‍රාචීනා කළවු: මමද සෘද්ධියෙහි සුවිශාරද වැ ඇය බඳු වෙමි.

548. නායකයන් වහන්ස, ප්‍රමුදිත වූ සුමනස් ඇති මම අනාගත යෙහි (සෘද්ධි) ප්‍රාච්ඡන උක්කම මනස් ඇති වැ මැය බඳු වන්නෙමි.

549. ප්‍රහා විහිදෙන මණ්ඩපයෙක්හි මිණිමුවා පළභෙකු සබසයා සහිත ලොකනාථයන් වහන්සේ වඩා හිඳුවා ආභාරපානසෙන් සනතුර්පණය කොට -

94 අපදනපාලි-එකුපොසරීකවග්ගො

- 550. නාගානං පචිරං පුළුං අරුණං නාම උප්පලං
'වණණං මෙ රීදිසං හොතු' පුප්පෙසිං ලොකනායකං.
- 551. තෙන කමෙමන සුකතෙන වෙතනාපණිධිති ව
ජනිතා මානුසං දෙහං කාවතීංසං අගච්ඡං.
- 552. තතො වුතා'හං මනුපෙ උපපන්නා සයමභුතො
උප්පලෙහී පටිච්ඡන්තං පිණ්ඩපාතමදසහං.
- 553. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ විපස්සී නාම නායකො
උප්පජ්ජී වාරු නයතො සබ්බධමෙමසු චක්ඛමා.
- 554. සෙට්ඨි ධිතා තද හුතා බාරාණසිපුරුක්කමෙ
නිමනෙතතාන සමච්චුඤ්ඤං සසඛිතං ලොකනායකං.
- 555. මහාදනං දදිතාන උප්පලෙහී විනායකං
පුප්පෙසිතා වෙතසාව¹ වණණසොහං අපජ්ජිං.
- 556. ඉමසමී හදුකෙ කප්පෙ චුඤ්ඤානු මහායපො
කසුපො නාම ගොතෙන² උප්පජ්ජී වදනං වරො.
- 557. උප්පයාමො මහෙසිසස තද ආසි නරිසසරො
කාසිරාජා කීකී නාම බාරාණසිපුරුක්කමෙ.
- 558. තසසා'සිං දුකීයා ධිතා සමණභුත්තසමච්චයා
ධමො සුතා ජිනඤ්ඤා පබ්බජ්ජං සමරොච්චිං.
- 559. අනුජානී න නො තාතො අගාරෙව තද මයං
විසං වසසහසසානී විචරීමහ අතජ්ජිතා.
- 560. කොමාරිචුභමචරියං රාජකඤ්ඤා සුචෙට්ඨිතා
චුද්ධුප්පයානනිරතා චුද්දිතා සත්තධිතරො.
- 561. සමණී සමණභුත්තා ව භික්ඛනී භික්ඛුදසිකා³
ධමො වෙච සුධමො ව සත්තමී සඤ්ඤසිකා.³
- 562. අහං චෙමා ව සප්පඤ්ඤා පචාචාරා ව කුණධලා
කීසාගොතමී ධම්මදිනනා විසාධා හොත් සත්තමී.

---

1. ව තෙහෙව - සසා, PTS.
2. නාමෙත - භිචු.
3. දසිකා - මජ්ඣ, PTS

550. නාගයන්ගේ උතුම් පුෂ්පයක් වූ අරුණ නම් උපුලෙක් වෙයි. “මාගේ පැහැය මෙසේ වෙව” යි (එයින්) ලොකනාථයන් වහන්සේ පිදුමු.

551. මම එ කුශලකම්යෙන් ද වෙනනාප්‍රණිධියෙන් ද මිනිස්කය හැරපියා තවකියා දෙවිලොවට ගියමු.

552. එයින් ව්‍යුත වූ මම මිනිසුන් කෙරෙහි උපත් විසින් පැමිණියා වෙමි. පසේබුදු නමකට මම උපුලින් වැසුණු පිණ්ඩාභාරයක් දුනුමු.

553. මෙයින් එකානුවන කප්භි සොදුරු නුවන් ඇති (ලොවී ලොවිතුරු) සියලු දහමිහි වක්‍රුරමත් වූ විපසී නම් සර්වඥයන් වහන්සේ පහළ වූ සේකැ.

554. එකලැ බරණැස් පුරවරයෙහි සිටු දුවක් වැ සඛකයා සහිත වූ ලෝකනාථ සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ නිමන්ත්‍රණය කොට-

555. මහදන් දී විනායක වූ මුනිරජුන් උපුලින් පුද සිහින් ම වර්ණශොභා ප්‍රාඪීනා කළමු.

556. මේ හදු කල්පයෙහි මහායශස් ඇති ගොත්‍රයෙන් කාශාප නම් වූ දේශකයන් අතර ශ්‍රේෂ්ඨ වූ සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ පහළ වූ සේකැ.

557. එකලැ මහර්ෂීන් වහන්සේට උපසායක නරඳෙටු වූ කිකි නම් කසිරපේක් බරණැස් පුරවරයෙහි වූයේ යැ.

558. (මම) ඔහුට සමණගුණා නමවූ දෙවැනි දූ වූමු. ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ ධර්මය අසා පැවිද්ද රිසි කළමු.

559-560. පිය තෙමේ අප පැවිද්ද නො අනුදත්තේ යැ. රාජකන්‍යා වූ සුවසේ වැඩුණු ප්‍රමුදිත වූ අපි දියණිවරු සත්දෙන එකලැ බුද්ධාපසථානයෙහි නිරත වූවමෝ ගෙහි මැ (හිඳ) අනලස් වැ විසිදහසක් හදුරුදු මුළුල්ලෙහි කුමරි බඹසර සැරුම්හ.

561. (උහු නම :) සමණී ය සමණගුණා යැ හිතකුණි යැ හිතකුණිදසිකා යැ ධම්මා යැ සුධම්මා යැ, සත්වැනී සඛකදසිකා යි.

562. (මෙකලැ පිළිවෙළින්) මම යැ සප්‍රාඥ බෙමා යැ පථාචාරා යැ කුණධිලා යැ කිසාගොතමී යැ ධම්මදින්නා යැ (යන දපි වෙමු.) විශාඛා සත්වැනී වෙයි.

96 අපදනපාළි-එකුපොසවිකවග්ගො

- 563. තෙහි කලෙහි සුකතෙහි වෙතනාපණ්ඩිති ව
ඡනිඡවා මානුසං දෙහං තාවනිංසං අභවඡහං.
- 564. තතො චුතා මනුසෙසසු උපපතො මහාකුලෙ
පිකමඨං¹ වරං දුසං අදං අරහතො අහං.
- 565. තතො චුතා²ඊට්ඨපුරෙ ඡාතා විපාකුලෙ අහං
ධිතා කිරිටවඡසං³ උමොදනනී³ මනොහරා.
- 566. තතො චුතා ඡතපදෙ කුලෙ අඤ්ඤතරෙ අහං
පසුතා නාතිචිතමඡි සාලිං ගොපෙමහං තද.
- 567. දිසවා පච්චෙකසමුච්ඡාධං පඤ්චලාඡාසතාන³හං
දඡවා පදුමඡඤානානි පඤ්චපුතතසතානිපි.
- 568. පඤ්ඤං තෙපි පඤ්ඤං මඬුං දඡවා සයමුතො
තතො චුතා අරඤ්ඤ³හං අඡාධිං පදුමොදරෙ.
- 569. කාසිරඤ්ඤා මහෙසී³හං හුඡවා සකකතපුඡීතා
අඡනිං රාඡපුතතානං අනුනං සතපඤ්ඤං.
- 570. යද තෙ යොඛනපපතො කීලනානා ඡලකීලිතං
දිසවා ඔපතතපදුමං ආසුං පච්චෙකනායකා.
- 571. සාහං තෙහි විනාහුතා සුතවරෙහි යොකිනී
චුතා ඉසිතිලිපසෙස ගාමකමඡි අඡාධිසං.
- 572. යද චුදධා සුතමනී සුතානං හභතුතොපි ව
යාඉමාදය ගඡනනී අඨපච්චෙකනායකෙ.
- 573. භිකඛාය ගාමං ගඡනනෙ දිසවා පුතෙත අනුසසරිං
ඛිරධාරා විනිඤඡවඡ තද මෙ පුතතපෙමසා.
- 574. තතො තෙසං අදං යාඉං පසඤා සෙහි පාණ්ඡි
තතො චුතා³හං කිදසෙ නන්දනං උපපඡහං.
- 575. අනුභොඡවා සුඛං දුකඛං සංඡරිඡවා හවාහචෙ
තඡඡාය මහාවීර පරිච්චිතතඤ්ඤා ඡීවිතං.
- 576. ඵචං ඛුඡීධං දුකඛං සමපතනී ව ඛුඡුඛිධා
පඡිමෙ හචෙ සමපතෙත ඡාතා සාවඡීයං පුරෙ.

---

1. පිතං මඨං - මඡසං,
2. කිරිටවඡසං - මඡසං.
3. උමොදනනී - සිඬු.

563. එ කුශලකම්භේතුයෙන් ද, වේතනාප්‍රණිධි භේතුයෙන් ද, මම මිනිස්කය හැරපියා තවකිසාවට පැමිණියා වෙමි.

564. එයින් සැවැ මිනිසුන් කෙරෙහි මහාකුලයෙකැ උපන් මම රන්වන් මට්ටිලිටි උතුම් වස්ත්‍රයක් රහත් නමකට දුන්මු.

565. එයින් ව්‍යුත වූ මම අරිවංචුරයෙහි බවුණු කුලයෙකැ කිරිටවච්ඡ නමැත්තහුගේ උම්මාදනකී නම් මනහර දුහිතා වැ උපන්මු.

566. මම එ අත්බවින් ව්‍යුත වූයෙමි (එරට එක්) දනවවකැ ඉතා සමෘද්ධිමත් නො වූ එක්තරා කුලෙක්හි උපන්මු. එකල මම හැල් කෙතක් රකිමි.

567-568. මම පසේබුදු කෙනෙකුන් දක පියුමෙන් වසන ලද පන්සියයක් ලාජා (විලඳ ඔබට) දී පන්සියයක් පුතුන් ද පැතුමු. ඔහු ද පසේබුදුරුනට මී දන් දී (එය ම) පැතුහු. මම ඒ දැයින් ව්‍යුත වූයෙමි අරණ්‍යයෙහි පියුම්ගැබෙකැ උපතුමු.

569. මම කසිරට රජුගේ මෙහෙසිය වී සත්කාර - පූජා කරන ලද්දෙමි රාජපුත්‍රයන් පන්සියයක් නො අඩු වැ ප්‍රසූත කළමු.

570. යම් කලෙකැ ඔහු යොවුන්බවට පැමිණියාහු ද ජලක්‍රීඩා කරන්නාහු පත් ගිලිහුණු පියුමක් දක පසේබුදු වූහ.

571. ඒ මම ඒ උතුම් පුතුන්ගෙන් වෙන් වූවා (එහෙයින් ම) ශොක ඇති වූයෙමි ඒ අත්බවින් ව්‍යුත වැ ඉසිගිලි පසැ එක්තරා ගමෙකැ උපන්මු.

572-573. යම් කලෙකැ වැඩිවියපත් වූවා දරුවන් ඇති මම පුතුනට ද සැමියාව ද හුළකැන් රැගෙන යන්නෙමි පසේබුදුරුදුන් අට නමක් පිඩු පිණිස ගමට වඩිනු දක පුතුන් සිහි කළමු ද, එකල මාහට පුත්‍රප්‍රමයෙන් ක්ෂීරධාරා නිකුත්වී.

574. ඉක්බිති පහන් වූයෙමි ඔබට සියතින් හුළකැන් දුන්මු. මම එයින් ව්‍යුත වූයෙමි දෙවලොව නන්දන උයන්හි උපතුමු.

575. මහාවීරයාණනි, (අනතුරුව) කුදුමහත් බෙවෙහි සරා සුව දුක් අනුභව කොට තොප පිණිස ජීවිත පරිත්‍යාග කළා ද වෙමි.

576. මෙසේ බහුප්‍රකාර වූ දුක්විඳ බහුප්‍රකාර වූ සම්පත් ද ලැබ පශ්චිම භවය පැමිණි කල්හී සැවැත් නුවර උපන්මු.

98 අපදනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

577. මහාධනෙ සෙට්ඨිකුලෙ සුඛිනෙ සජ්ඣතෙ තථා
නානාරතනපච්ඡානෙ සබ්බකාමසම්ඤ්ඤිති.

578. සකසතා පුඤ්ඤා දාසිං මානිකා'පචිතා තථා
රූපසාහග්ගසම්පන්නා කුලෙසු අභිසම්මතා.

579. අනිච්ච පඤ්ඤා වා'සිං රූපහොග සිරිති ච
පඤ්ඤා සෙට්ඨිපුකෙහි අනෙකෙහි සනෙහි ච.

580. අභාරං පජනිකාන පබ්බජිං අනගාරියං
අධිඤ්ඤාසෙ අසම්පන්නෙ අරහත්තමපාපුඤ්ඤිං.

581. ඉඤ්ඤා අභිනිමිඤ්ඤා චතුරස්සරථං අභං
බුඤ්ඤසස පාදෙ චජ්ඣසසං ලොකනාථසස සිරිමනො.

582. සුපුඤ්ඤානං උපගච්ච භික්ඛුනී එකා තුවං තිට්ඨසි සාලමුලෙ
න ච'ඤ්ඤි නෙ දුතියා චණ්ණධාතු බාලෙ න ඤ්ඤි
භාසසි ධුක්ඛකානං.

583. සතං සහස්සානපි ධුක්ඛකානං ඉධාගතා තාදිසකා භවෙය්ඤුං
ලොමං න ඉඤ්ඤාමි න සජාතසාමි න මාර භාසාමි
තමෙකිකාපි.

584. එසා අනාරධාසාමි කුච්ඡං වා පච්ඤාමි නෙ
පටුමනාරකාසමපි තිට්ඨනහිං මං න දකඛ්ඤි.

585. වික්ඛසම්චි වසිභුතමඤ්ඤ ඉඤ්ඤිපාද සුභාවිතා
සබ්බබන්ධනමුක්ඛාමඤ්ඤ න තං භාසාමි ආටුසො.

586. සත්ඤ්ඤාපමා කාමා බන්ධා'සං අධිකුට්ඨතා
යං ඤ්ඤි කාමරතිං බුද්ධි අරතී'දුනි සා මම.

587. සබ්බස්ස විභතා නාජි තමොබන්ධො පදළිතො
එචං ජානාහි පාපිම නිභතො ඤ්ඤි අනාක.

577. මහත් වූ ධන සමපත් ඇති සුඛිත වූ සුසැදුණු දිලිසෙන නන්රුවන් ඇති සිටුකුලයෙකු ඉපද සියලු කාමයෙහි සමාඛ වූ (මම).

578. (ලෝකයා විසින්) සත්කාර කරන ලද පුදන ලද වූමු. එසේ මැ, බුහුමන් කරන ලද අපවායන කරන ලද වූමු, අග්‍ර වූ රූපශෝභායෙන් යුක්ත වූ කුලයෙහි අභිසම්මත වූමු.

579. රූප ය හෝග ය ශ්‍රී යැ යන මේ කරණ කොටගෙන අභිශයින් ප්‍රාර්ථනා කරන ලද ද වූමු, නොයෙක් සිය ගණන් සිටු සුත්‍රයන් වීසිනුදු ප්‍රාර්ථනා කරන ලද ද වූමු.

580. ගිහිගෙය හැරපියා ශාසනයෙහි පැවිදි වූමු, අධි මසක් නො පත් කල්හි රහත්බවට පැමිණියා වෙමි.

581. මම සෘණියෙන් සියුරැස් රියක් නිර්මාණය කොට ලොකනාථ වූ ශ්‍රීමත් වූ බුදුරදුන්ගේ පාසඟුවන් වැන්දෙමි.

582. මෙහෙණියනි, තෙපි අග දක්වා පිපුණු මල් ඇති රුකක් කරා එළැඹැ (එ) සල්රුක්වුල එකලාව සිටිනාව. පැහැසටහනින් තොපට දෙවැන්නක් නො ද ඇති, බාලාව, තෙපි ධුර්තයනට බියපත් නො වඩු ද?

583. මෙහි පැමිණි කා බදු වූවෝ වන්නාහු නම, (එබඳු) සියදහස් ගණන් ධුර්තයනට ද බියපත් නො වෙමි, ලොම නො සලමි, නො කැතිගනිමි. මාරය, එකලා වූව ද තට බියපත් නො වෙමි.

584. තෙල මම අතුරුදහන් වෙමි, තාගේ කුසකුළට හෝ පිවිසෙමි, ඇසිපිය අතුරෙහි සිටිනා වූ ද මා තෝ නො දක්නෙහි.

585. සිත වසහ වූ කල්හි සෘණීපාදයෝ මා විසින් මොනොවට වඩන ලදහ, සියලු බන්ධනයෙන් මිදුණා වෙමි. ඇවැත, තට බියපත් නො වෙමි.

586. කාමයෝ අධියට්භුල් බන්දහ, ස්කන්ධයෝ ඔවුන්ගේ ප්‍රහාරයෝ යැ, තෙපි යමක් කාමරති යයි කියවූ ද ඒ මට දන් අරති යයි.

587. සියලු හවයෙහි නන්දී සංඛ්‍යාත තෘෂ්ණාව නසන ලද, චතුස්සත්‍යප්‍රතිච්ඡාදක තමස්කන්ධය පළන ලද, පාපිමය, මෙසේ දනගනු, අන්තකය, තෝ මා විසින් නසන ලද.

- 588. ජිනො තමනි ගුණේ තුටොයා එතදගොන යටෙයි මා
'අග්ගා ඉඤ්චිත'නනි පරිසාසු වීනායකො.
- 589. පරිච්ඡේණො මයා සඤා කතං බුද්ධස්ස සාසනං
ඔභිතො ගරුකො භාරො භවතෙකති සමුභතා.
- 590. යසස්සඤාය පබ්බජිතා අගාරස්මා'නගාරියං
යො මෙ අඤ්ඤා අනුපතො සබ්බසංයොජනකකියො.
- 591. වීචරං පිණ්ඩපාතං ච පච්චයං සයනාසනං
ඛණෙන උපනාමෙනති සහස්සානි සමනතතො.
- 592-594. කිලෙසා ක්කාපිතා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉඤා සුදං උපලවණො භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිතොති.

උපලවණො ථෙරියාපදනං නවමං.

20. පටාචාරාපදනං.

- 595. පදුමුක්කරො නාම ජිනො සබ්බමමානපාරගු,
ඉතො සතසහස්සමනි කප්පෙ උපුජ්ඣි නායකො.
- 596. තදභං භංසවතියං ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ අහුං
නානාරතනපජ්ජාතෙ මහාසුඛසමපජිතා.
- 597. උපෙඤා තං මහාවීරං අසෙසාසිං ධම්මදෙසනං
තතො ජාතප්පසාද'භං උපෙසිං සරණං ජීනං.
- 598. තතො විනයධාරීනං අභ්ගං වණේණෙසි නායකො
භික්ඛුනිං ලජ්ජිතං තාදිං කප්පාකප්පවිසාරදං.
- 599. තද ඉදිතවික්ඛා'භං තං යානමභික්ඛධීනී
නිමනෙතඤා දසබලං සසඛ්ඤං ලොකනායකං.
- 600. භොජයිඤාන සක්ඛාභං දදිඤා ච තිච්චරං¹
නිපච්ච සිරසා පාදෙ ඉදං වචනමබුචිං:

---

1. දදිඤාව තිච්චරං - මජ්ඣ.,
දදිඤා පතභවිචරං - ඝායා.

588. ජීනපක්ඛමාරයන් වහන්සේ ඒ ගුණයෙහි තුටු වූවාහු විනායකයන් වහන්සේ පිරිස් මැද සාදාමත් මෙහෙණන් කෙරෙහි මෝ) අග්‍ර යයි මා එතදග්‍රහයෙහි තැවූ සේක.

589. මා විසින් ශාස්තෘන් වහන්සේ ඇසුරු කරන ලදහ. බුදුසසුන් කරන ලද, ගුරු වූ ස්කන්ධාරය බහා තබන ලද. භවතෘෂ්ණාව සමුලසාතනය කරන ලද.

590. යම අජීයක් සඳහා ගිහිගෙන් නික්මූ බුදුසසුන්හි පැවිදි වූම ද සර්වසංයෝජනකෘය සංඛ්‍යාත ඒ අජීය මා විසින් ලබන ලද මේ.

591. සිවුරු ද පිඬුවා ද ගිලන්පස ද සෙනුසුන් ද දහස් ගණන් ඇසිල්ලෙක භාත්පසින් එළවත්.

592-594. මා විසින් කල්ලේයෝ දවන ලදහ ... බුදුසසුන් කරන ලද.

උත්පලවණ්ණා මෙහෙණ, මේ ගාරා කිවු යැයි.

නවවැනි උපපලවණ්ණා රේඛී අපදන සි.

20. පටාවාරාපදනය.

595. මෙයින් සුවහස්වන කප්ඵි සියලු ධර්මයන්ගේ පාරයට ගිය ලෝකනායක වූ පදුමුතතර නම් ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ සේකැ.

596. එකල මම භංසවතී නුවර නොයෙක් රුවනින් දිලෙන සිටුකුලෙකැ උපනෙමි මහත් සුවයෙන් සමර්පිත වූමු.

597. ඒ මහාවීරයන් වහන්සේ වෙතැ එළඹූ දම් දෙසුම් ඇසුමු එයින් පහන් වූ මම බුදුන් සරණ කොට එළඹුණමු.

598. නායකයන් වහන්සේ උජ්ජා ඇති තාදී ගුණ ඇති කප්පිය අකප්පිය දෙකේ විශාරද වූ මෙහෙණක විනායධර මෙහෙණන් අතර අග්‍ර කොට වර්ණනා කළසේකැ.

599. එකල්හි ප්‍රමුදිත සිත් ඇති මම ඒ නගතුර කැමැති වන්නෙමි සංඛ්‍යා සහිත වූ ලෝකනායක දශබලධාරීන් වහන්සේ නිමන්ත්‍රණ කොට-

600. සන්දිනක් මුළුල්ලෙහි වළඳවා තුන්සිවුරු ද පුද (ඔබ) පා මුල සිරසින් වැද වැටී මෙවදන් පැවසුමු:

601. “යා තයා වණ්ණිතා වීර ඉතො අට්ඨමකෙ‘හනි’
තාදිසා‘හං හවිසසාමී යදි සිජ්ඣති තායක.’”
602. තද අවොච මං සඤ්ඤා “භද්දො මා භාධි අසසස
අනාගතමිති අද්ධානෙ ලච්ඡසෙ තං මනොරථං.
603. සතසහසෙස ඉතො කපෙස ඔක්කකාකකුලසමිතවො
ගොතමො නාම ගොතෙතන’ සඤ්ඤා ලොකෙ හවිසසති.
604. තසස ධමමච්ඡු දයාද ඔරසා ධමමච්ඡිමෙතා
පටාචාරානි නාමෙන හෙසසසි සප්ඤ්ඤාචිකා.’”
605. තද’හං මුදිතා හුඤ්ඤා යාවච්චිං තතො’ ජිනං.
මෙතච්ඡිකා පරිචරීං සසඛිතං ලොකනායකං.
606. තෙන කමමින සුකතෙන චෙතනාපණ්ඩිතී ච
ජහිඤ්ඤා මානුසං දෙහං තාවනිසං අගච්ඡතං.
607. ඉමසමීං හද්දකෙ කපෙස බ්‍රහමඛඤ්ඤි මහායසො
කසසපො නාම ගොතෙතන’ උපපජ්ච වදනං වරො.
608. උපට්ඨාකො මහෙසිසස තද ආසි නරිසසරො
කාසිරාජා කිකී නාම ධාරාණසිපුරුක්කමෙ.
609. තසසා‘සිං තනියා ධිතා හිකුඤ්ඤි ඉති විසුඤ්ඤා
ධමමං සුඤ්ඤා ජිනග්ගසස පබ්බජ්ජං සමරොච්ඡිං.
610. අනුජානි න නො තාතො අගාරෙච තද මයං
වීසං වසසසහසසානි විචරිමහ අතඤ්ඤිතා
611. කොමාරීබ්‍රහමචරියං රාජකඤ්ඤා සුඛෙධිතා
බ්‍රුහ්මපට්ඨාන නිරතා මුදිතා සත්ත ධිතරො.
612. සමණී සමණගුතතා ච හිකුඤ්ඤි හිකුඤ්ඤිසිකා
ධමමා චෙච සුධමමා ච සත්තමී සධ්‍යදසිකා.
613. අහං උපපලචණණා ච ඛෙමා හද්ද ච විකුඤ්ඤි
කීසාගොතමී ධමමදිනතා වීසාඛා ගොති සත්තමී.

---

1. මුනි - මජ්ඣ., සෘ.
2. නාමෙන - සීචු.
3. තද - මජ්ඣ.
4. කාමෙන - සීචු.

601. “වීරයන් වහන්ස, මෙයින් අවචැනි දින ඔබ විසින් යම් මෙහෙණක් වර්ණිත වූවා ද, නායකයන් වහන්ස, ඉදින් (මාගේ ප්‍රාචීනා) සමෘද්ධ වේ නම් මම ඇය බඳු වන්නෙමි.”

602. එකල්හි ශාස්තෘන් වහන්සේ මට (මෙසේ) වදළුසේක : “හදාවනි, නොබව, සන්හුන්වව, මතුකල්හි ඒ අදහස ලබන්නෙහි.

603. මෙයින් සියක්දහස්වන කප්හි ඔක්කාක කුලය සම්භව කොට ඇති ගෝත්‍රයෙන් ගෞතම නම් වූ ශාස්තෘහු ලොවැ පහළ වන්නාහ.

604. ඔබගේ ධර්මයට හිමි වූ ඔෆරස වූ ධර්මනිර්මිත වූ නමින් පටාවාරා යි ප්‍රසිද්ධ වන ශාස්තෘශ්‍රාවිකාවක් වන්නෙහි”

605. එකල්හි මම ප්‍රමුදිත වූ මෙන් සිත් ඇතියෙම් සඛකයා සහිත වූ ලෝකනායක ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේට දිළිහිමියෙන් උපස්ථාන කළමු. ඉක්බිති-

606. එ කුශලකම්භේතුයෙන් ද චේතනාප්‍රණිධි භේතුයෙන් ද මිනිස්කය හැරපියා මම තවකිසා දෙවලොවට ගියමු.

607. මෙ හදුකල්පයෙහි බ්‍රාහ්මණවංශික මහායශස් ඇති ගෝත්‍රයෙන් කාශාප නම් වූ සර්වඥයන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ සේකැ.

608. එ සමයෙහි මහර්මීන් වහන්සේට උපස්ථායක වූ නරපති වූ කිකී නම් කසිරපෙක් බරණැස් පුරවරයෙහි වූයේ යැ.

609. එ රජුහට හිකුටුනී යයි ප්‍රසිද්ධ කෙවැනි දු වූමු. ජිනේන්ද්‍රයන්ගේ දහම් අසා (මම) පැවිද්ද රිසි වූමු.

610-611. පිය කෙමේ අපගේ පැවිද්ද නො අනුදත්තේ යැ. එකල්හි අපි ගිහිගෙහි මැ (වෙසෙමින්) හවුරුදු විසිදහසක් මුළුල් ලෙහි අනලස් වුවමෝ කුමරි බඹසර සැරුම්භ. රාජකනා වූ සුවසේ වැඩුණු බුද්ධොපස්ථානයෙහි නිශ්ශෙෂයෙන් ඇලුණු ප්‍රමුදිත වූ සප්ත දුහිකෘහු නම්:

612, සමණී යැ, සමණභුක්තා යැ, හිකුටුනී යැ, හිකුටුසිකා යැ, ධම්මා යැ, සුධම්මා යැ සත්වැනි සඛකදුසිකා යැ යන අපි වෙමු.

613. (ඔහු මෙකල) මම යැ, උප්පලවණණා යැ, බෙමා යැ, හඤා හිකුටුනී (කුණ්ඩලකෙසා) යැ, කිසාගොතමී යැ, ධම්මදිත්තා යැ යන අපි වෙමු. විශාකා සත්වැනි වෙයි.

614. තෙහි කලෙවහි සුකතෙහි චේතනාපණ්ඩිති ව
ජහිකා මානුසං දෙහං තාවනිංසං අගච්ඡහං.
615. පඤ්ඤමෙ ව භවෙදනි ජාතා සෙවසීකුලෙ අහං
සාවජ්ඣියං පුරවරෙ ඉද්ධො චිතෙ මහඤ්ඤො.
616. යද ව යොබ්බන්දුපෙතා විතකතවසගා අහං
නරං ජාතපදං¹ දිස්වා තෙන සඤ්ඤිං අගච්ඡහං.
617. එකපුත්තපසසුතාහං දුතියො කුච්ඡියං මම
තදහං මාතාපිතරො දකඛාමිති² සුනිව්ඡිතා.
618. න රොවෙසි පතිං මඤ්ඤං තද තමහි පවාසිතෙ
එකිකා තිශ්ශතා ගෙහා ගතකුං සාවජ්ඣිකතමං.
619. තතො මෙ සාමී ආගතො සමිඤ්ඤාවෙසි පථෙ මමං
තද මෙ කමමජා වාතා උපපන්නා අතිදරුණා.
620. උට්ඨිතො ව මහාමෙසො පසුතිසමයෙ මම
දබ්බජාය තද ගතො සාමී සපෙපන මාරිතො.
621. තද විජාතදුකෙඛන අනාථා කපණා අහං
කුතකදිං පුරිතං දිස්වා ගච්ඡනති සකුලාලයං.
622. බාලං ආදය අතිරිං පරකුලෙ ව එකකං
සායෙඤ්ඤා බාලකං පුත්තං ඉතරං තාරණායහං.
623. නිවහ්නං උකඤ්ඤොසාහාසි තරුණං විලපනතකං
ඉතරඤ්ඤා වහී සොතො සාහං සොකසමප්පිතා.
624. සාවජ්ඣිතගරං ගතො අසෙසාසි සපතෙ මනෙ
තද අවොචං සොකච්චා මහාසොකසමප්පිතා.
625. “උභො පුත්තා කාලකතා පඤ්ඤා මඤ්ඤං පති මනො
මාතා පිතා ව භාතා ව එකච්ඡිතකමීං ඩාඤ්ඤෙර.”
626. තද කිසං ව පඤ්ඤා ව අනාථා දීනමානසා
ඉතො තමො භමනතිහං⁴ අඤ්ඤං නරසාරථීං.

1. ජාරපතිං - මජ්ඣං.
2. භික්ඛාමී - මජ්ඣං, PTS.
ඉච්ඡාමී - සනා.
3. නාරොවෙසිං පතිං - මජ්ඣං, සනා.
4. ගච්ඡනතිහං - සනා.

614. එ කුශලකම් භේතයෙන් ද වෙනනාප්‍රණිධි භේතයෙන් ද මිනිස්සිරුර හැරපියා තවික්සාවට ගියමු.

615. දැන් පැසුලු බෙවෙහි මම සැවැත් පුරවරයෙහි සමෘද්ධි මත් ධනාඨ්‍ය එහෙයින් ම මහත් ධන ඇති සිටු කුලයෙකු උපන්මු.

616. යම් කලෙකු යොවුන් බැවින් යුතු වූමු ද එකලා මම (කාම) විතර්කවශයට ගියා වෙමි, මම දනවුවාසි මිනිසකු දක මහු සමග (පලා) ගියමු.

617. මම එක් පුතකු ප්‍රසූත කළමු. මාගේ කුසෙහි දෙවැනි පුත් වෙයි, එකල්හි මම මවුපියන් දක්නෙමැ යි දැඩි නිශ්චය ඇති කළමු.

618. මාගේ සැමියා (එය) රූපි නො කෙළේ යැ. ඔහු බැහැරක ගිය කල්හි උතුම් සැවැතට යනු පිණිස එකලා වැ නික්මුණුමු.

619. ඉක්බිති මාගේ සැමියා අවුත් මහ දී මා හමු වූයේ යැ, එවිටැ ඉතා දරුණු කම්පව්‍යයෝ මට උපන්හ.

620. මාගේ ප්‍රසූති සමයෙහි මහාමේසය නැගී සිටියේ යැ, එකල්හි ස්වාමීපුරුෂ දව සඳහා ගොස් සර්පයකු විසින් (බැහැ) මරණ ලද්දේ යි.

621. එකල්හි ප්‍රසූත දුබයෙන් අනාථ වූ බැගැ වූ මම සිය නෑ නිවසට යන්නෙමි කුඩා නදියක් පිරිනිබෙහු දක -

622-623. බාලයා රැගෙන (ගහ) තරණය කළමු. (ඒ) කුඩා පුතු පරතෙර. එකලා කොට භොවා අනෙක් පුතු එතෙර. කරවනු පිණිස මම හැරී ආවා වෙමි. (එකල්හි) උකුස්සෙක් කුඩා දරුවා 'වැල පෙන්නහු පැහැර ගෙන ගියේ යැ. අනෙක් පුතු ගහෙහි සැඬ පහර හැරගෙන ගියේ යි. ඒ මම ශෝකයෙන් මුසපත් වූවා -

624. සැවැත්තුවරට ගොස් මළ සියනෑයන් ගැන ඇසුමු. එවිටැ ශෝකයෙන් පෙළුණෙමි මහසොවින් මුසපත් වූයෙමි (මෙසේ) කීමු:

625. “දෙපුත්හු කලුරිය කළහ, මාගේ ස්වාමීපුරුෂ තෙමේ මහමගැ මෙළේ ය. මවත් පියාත් බැයාත් එක් දරසැයෙකු දූවෙත්” යි.

626. එ අවසථායෙහි කෘශ වැ පඬුවත් වැ අනාථ වැ බැගැ මනස් ඇති වැ ඔබ මොබ දිවැ ඇවිදින මම නරසාරථී වූ මුනි රජුන් දුටුමු.

627. තනො අවොව මං සඤා “පුනෙත මා සොඵී අසසස අනානං තං¹ ගවෙසසු කිං නිරඤා ඵිහඤඤඤි.

628. න සතඤ්ඤි පුනො තාණාය න පිතා නපි ඛජඤවා අනාතකෙනාධිපනනසස නඤ්ඤි ඤාතිසු තාණතා.”

629. තං සුඤා මුනිනො වාකායං පයමං ඵලමඤ්ඤිගං පඤඤඵීඤාන න ඵිරං අරහතමපාපුඤ්ඤි.

630. ඉඤ්ඤිසු ව ඵඤ්ඤි ගොඤ්ඤි දිඤ්ඤාය සොතධාතුයා පරඵිකතාති ජානාඤ්ඤි සඤ්ඤාසනකාරිකා.

631. පුඤ්ඤතිඵාසං ජානාඤ්ඤි දිඤ්ඤවකඤ්ඤි ඵිසොධිකං ඤෙපෙඤා අාසඤ්ඤි සඤ්ඤි ඵිසුඤ්ඤාමඤ්ඤි සුනිඤ්ඤලා.

632. තනොභං ඵිනායං ඤඤ්ඤි සතඤ්ඤික සඤ්ඤදසඤ්ඤිනො ඤ්ඤගඤ්ඤි සඤ්ඤඵීඤාරං ව්‍යාහරිං ව යඵාතඵං.

633. ඵීනො තඤ්ඤි ගුඤ්ඤ තුඤ්ඤා ඵතදඤ්ඤි යඤ්ඤි මං “අඤ්ඤා ඵිනායධාරිනං පඵාඵාරාව ඵකිකා.”

634. පරිඵිඤ්ඤා මයා සඤා කතං ඤ්ඤඤ්ඤි සාසනං ඤ්ඤිනො ගරුඤ්ඤා භාරො භවනොඤ්ඤි සමුභතා.

635. යසසඤාය පඤ්ඤඵීකා අඤ්ඤරඤ්ඤානගාරියං සො මෙ අඤ්ඤා අඤ්ඤපඤ්ඤා සඤ්ඤසංයොජනකඤ්ඤයො.

636-638. කිලෙසා කුඤ්ඤි මඤ්ඤං -පෙ- කතං ඤ්ඤඤ්ඤි සාසනං.

ඉඤ්ඤං සුඤ්ඤං පඵාඵාරා භිකඤ්ඤාති ඉමා ගඵාඵායො අභාසිඤ්ඤාති.

පඵාඵාරාඤ්ඤිඤාපදනං දසමං.

1. තෙ - සඤ්ඤඤ.

627. ඉක්බිති ශාස්තෘන් වහන්සේ මට (මෙසේ) වදලසේක: “දියණියනි, ඉශාක නො කර, සැනසෙව, තෝ තමා ගැන සොය, කුමක් හෙයින් නිරන්තරයෙන් පෙළෙන්නෙහි ද?

628. මරහු විසින් මඩනා ලද සඬියාහට ආරක්ෂා පිණිස පුත්තු නො වන්නාහ, පියා ආරක්ෂා පිණිස නො වන්නේ යැ, (සෙසු) නැගේ ද ආරක්ෂා පිණිස නො වන්නාහු යැ, නැගන් කෙරෙහි පිහිටෙක් නැත්තේ යි.”

629. මුනිසුන්ගේ ඒ දේශනාව අසා පළමු වැනි ඵලය අවබෝධ කළමු. පැවිදි වූ නොබෝ කලකින් රහත්බවට පැමිණියමු.

630. ශාස්තෘන් වහන්සේගේ අනුසයුත් කරන මම සෘණීයෙහි ද දිබ්බසෝතධාතුයෙහි ද වැඩ වෙමි, පරසින් දනිමි.

631. පෙර විසු කදපිළිවෙළ දන්මි, දිවැස පිරිසිදු කරන ලද යැ. සියලු ආභ්‍රවයන් ණය කොට මොනොවට කෙලෙස් මල රහිත වූ විභූද්ධ වූවා වෙමි.

632. ඉක්බිති මම සියල්ල දක්නා බුදුරදුන් වෙතැ සියලු විනය උගනුමු. ඇති සැටියෙන් සියල්ල විස්තර කොට දේසනා ද කළමු.

633. ඒ ඉණයෙහි සතුටු වූ ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ එක මැ පටාචාරාව විනයධර මෙහෙණන් අතර අග්‍ර යයි මා ඒතද්‍රයෙහි තබා වදලසේකැ.

634. මා විසින් ශාස්තෘහු ඇසුරු කරන ලදහ. බුදුසසුන් කරන ලද යැ. ගුරු වූ කෙලෙස්බර බහා තබන ලද යැ, තෘෂ්ණාව නසන ලදී.

635. යම් අන්තර්ගත පිණිස ගිහිගෙන් නික්මැ බුදුසසුන්හි පැවිදි වූවා නම් සියලු සංයෝජනයන්ගේ ණය වීම වූ ඒ අන්තර්ගත මා විසින් අනුප්‍රාප්ත යැ.

636-638. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසෙයින් පටාචාරා මෙහෙණ මේ ගාථා පැවැසූ.

දසවැනි පටාචාරා සඬවිරාසදන යි.

21. කුණ්ඩලකෙසාපදනං.

- 639. පදුමුත්තරො නාම ජිනො සබ්බධමමානපාරගු
ඉතො සතසහසසමිඤ්ඤි කප්පෙ උපපජ්ඣි නායකො.
- 640. තදහං හංසවතීයං ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ අහුං
නානාරතනපජ්ජාතෙ මහාසුඛසමජිතෙ.
- 641. උපපඤ්ඤා නං මහාචාරිං අපෙසාසිං ධම්මදෙසනං
තතො ජාතප්පසාදාහං උපෙසිං යරණං ජිනං.
- 642. තද මහාකාරුණිකො පදුමුත්තරනාමකො
විප්පාභිඤ්ඤානමග්ගතො යථෙසි භීතඛුනිං සුභං
- 643. තං සුඤ්ඤා මුදිතා හුඤ්ඤා දනං ඤාතා මහෙසිනො
නීපජ්ජ සිරසා පාදෙ තං යානං අභිපසාදිං.
- 644. අනුමොදි මහාචාරො හද්දෙ යං තෙභිපජ්ජිතං
සමිජ්ජතිසසති නං සබ්බං සුඛිනී භොභී නිබ්බුතා.
- 645. සතසහසෙස ඉතො කප්පෙ මකකාකකුලසමභවො
ගොතමො නාම ගොතෙතන¹ සඤ්ඤා ලොකෙ හවී සසති
- 646. තසස ධම්මෙසු දයාද මරසා ධම්මනිමේතා
හද්ද කුණ්ඩකෙසාති භෙසසසි සඤ්ඤාසාචිකා.
- 647. තෙන කම්මෙන සුකතෙන චෙතනාපණ්ඩිතී ව
ජ්ඣිතා මාත්‍රසං දෙහං තාවතීසං අගච්ඡහං.
- 648. තතො චුතා යාමමගා තතොහං කුසිතං ගතා
තතො ව නිමාණරතී වසවතීපුරං තතො.
- 649. යස යඤ්ඤාපජ්ජාමි තස කම්මසස වාහසා
තස තප්පව රාජ්ජනං මහෙසිතමකාරමිං.

1. නාමෙන - ඕඉ.

21. කුණ්ඩලකේසාපදනය

639. මෙයින් සියක්දහස්වන කප්පි ලොවට නායක වූ සියලු ධර්මයන්ගේ. පාරයට පැමිණි පදුමුකර නම් ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ (ලොව) පහළ වූ සේකැ.

640. එකල්හි මම භංසවතී නුවර නොයෙක් රුවනින් දිලියෙන මහත්සුඛයෙන් සමර්පිත වූ සිටුකුලයෙකැ උපන්වූ.

641. ඒ මහාවීර වූ බුදුරදුන් වෙතැ එළැඹැ (ඔබ) දම්දෙසුන් ඇසුමු. එයින් උපන් පැහැදීම් ඇති මම ජිනේන්ද්‍රයන් සරණ කොට ගියමු.

642. එකලැ මහාකාරුණික වූ පදුමුකර නම් සර්වභයන් වහන්සේ සුභ නම් මෙහෙණ බිප්පාතිණ්ණ (ධර්මය වහා අවබෝධ කළ) මෙහෙණනන් අතර අගනන්හි තබා වදළසේකැ.

643. එ අසා ප්‍රමුදිත වැ මහර්මීබුදුරදුනට දන් දී පාමුල මස්කකයෙන් නමස්කාර කොට ඒ තනතුර ප්‍රාචීනා කළමු.

644. “හද්‍රාවනි, තොප විසින් යමක් පතනලද නම් ඒ සියල්ල සමෘද්ධ වන්නේ යැ, සැප ඇති වවු, නිවුණා වවු” යි මහා වීරයන් වහන්සේ අනුමෝදනා කළසේකැ.

645. මෙකපින් සුවභස්වන කප්පි ඔක්කාක කුලය උපන් කොට ඇති ගෝත්‍රයෙන් ගෞතම නම් වූ ශාස්තෘහු ලෝකයෙහි පහළ වන්නාහ.

646. ඔබ දහමහි දයාද (හිමි) වූ (දහම පසක් කොට රහත් වූ හෙයින්) ධර්මනිර්මිත වූ (එහෙයින් මැ) ඔරය (දුහිතා) වූ ‘හදද කුණ්ඩලකේසා’ යි බුද්ධශ්‍රාවිකාවක් වන්නෙහි.

647. ඒ කුශලකම්භේතුයෙන් ද වෙතනාප්‍රණිධි හේතුයෙන් ද මිනිස්කය හැරසියා (උපන් විසින්) තවතිසාවට ගියමු.

648. එතැනින් ව්‍යුහ වූවා යාම දෙවිලොවට ගියමු. මම එයින් කුසිකයට ද, එයින් නිමමාණරකියට ද, එයින් වසභස්සුරයට ද ගියා වෙමි.

649. ඒ කුශලකම්යාගේ ශක්තියෙන් යම් යම් තෙතෙකැ (උපන් විසින්) යෙමි ද ඒ ඒ තෙතැ දෙවරපුනට මෙහෙසිබව කරවුමු.

- 650. තතො චූතා මනුසෙසසු රාජුනං වසවස්සන්තං
මණ්ඩලිනස්ස රාජුනං මහෙසිත්තමකාරධං.
- 651. සමපක්ඛං අනුභොජානා දෙවෙසු මානුසෙසු ව
සබ්බස්ස සුචිතා හුජානා නොකකපෙසසු සංසරිං.
- 652. ඉමසථීං හදුකෙ කපෙස චුභමබ්බු මහායසො
කසසපො නාම ගොඤ්ඤානං¹ උපපජ්ඣි වදනං වරො.
- 653. උපවධානො මහෙසිසස තද ආසි නරිසසරො
කාසිරාජා කිකි නාම බාරාණසි පුරුක්කමෙ.
- 654. තසස ධිතා වතුජාසිං හිකචුදසිති විසුතා
ධමමං සුජානා ජිනග්ගසස පබ්බජජං සමරොවයිං.
- 655. අනුජාති න නො තානො අගාරෙව තද මයං
විසං වසසසහසසාති විචරිමෙ අතඤ්ඤා.
- 656. කොමාරිචුභමචරියං රාජකඤ්ඤා සුබෙධිතා
චුද්ධුපට්ඨාන නිරතා මුදිතා සත්තධිතරො.
- 657. සමඤ්ඤි සමඤ්ඤානා ව හිකචුජි හිකචුදසිතා
ධමමා වෙච සුධමමා ව සත්තථී සඤ්ඤාසිතා.
- 658. බෙමා උපපලවණණා ව පටාචාරා අහං තථා
කිසාගොතථී ධමමදිනනා විසාබා හොති සත්තථී.
- 659. තෙහි කමමභි සුකතෙහි වෙතනාපණ්ඩිති ව
ජහිජා මානුසං දෙහං තාවතිංසං අගච්ඡහං.
- 660. පච්ඡමෙ ව හවෙදති ගිරිබ්බජපුරුක්කමෙ
ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ ථීතෙ යද්හං යොබ්බනෙ ධිතා.
- 661. වොරං වධ්ඤ්ඤං නියන්තං දිස්වා රත්තා තතිං අහං
පිතා මෙ තං සහසෙසන මොවධිජා වධා තතො.
- 662. අද්ධි තසස මං තානො විදිජානා මනං මම
තසසාහමාසිං විසසජා² අනිච දධිතා භිතා.
- 663. යො මෙ භුසනලොභෙන බලිකජ්ඣාසයො³ දියො
වොරපපපාතං නොජානා පබ්බතං වෙතථී වධං.

- 1. තාමෙත - සිච්චි.
- 2. විසසට්ඨා - මජ්ඣං.
- 3. බලිමජ්ඣාසයො - මජ්ඣං
බලිං පච්චාහරං - සායා.
මාලපජ්ඣාහතං - PTS.

650. එයින් සැවැ මිනිසුන් කෙරෙහි සක්විතිරජුනට ද, මාණ්ඩලික රජුනට ද මෙහෙසිබව කරවුමු.

651. දෙවියන් කෙරෙහි ද මිනිසුන් කෙරෙහි ද සැපත් වළඳා සැමතන්හි සුඛිත වැ නොයෙක් කල්පයන්හි සැරුවු.

652. මේ හදු කල්පයෙහි බ්‍රාහ්මණවංශික මහායගස් ඇති ගෝත්‍රයෙන් කාශ්‍යප නම් වූ සර්වඥයන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ සේකැ.

653. එකල්හි මහර්ෂි මුනිරජුනට උපසායක නරපති වූ කිකි නම් කාසිරාජයෙක් බරණැස් පුරවරයෙහි වූයේ යැ.

654. එ රජුහට හිකබුද්ධි සි ප්‍රසිද්ධ වූ සිවුවැනි දුහිතෘ වූමු. ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ ධර්මය අසා පැවිද්ද රිසි කළමු.

655-656. පිය තෙමේ අප නො අනුදත්තේ යැ, එවිට අපි හවුරුදු විසිඳහසක් මුළුල්ලෙහි අනලස් වැ කුමරිබඹසර සැරුවු. රාජකන්‍යා වූ සුවසේ වැඩුණු බුඳෝපසානායෙහි නිරත ප්‍රමුදිත සප්තදුහිතෘහු නම්:

657. සමණී යැ, සමණගුත්තා යැ, හිකබුනී යැ, හිකබුනීදයිකා යැ, ධම්මා යැ, සුධම්මා යැ, සඛ්‍යදයිකා යැ යන මොහු වූහු.

658. (උහු මෙකලැ) බෙමා යැ, උප්පලවණණා යැ, පවාචාරා යැ, එසේ ම මම් යැ, කිසාගොතම් යැ, ධම්මදින්නා යැ යන අපි වෙමු. විශාඛා සත්වැනි වෙයි.

659. මම ඒ කුශලකම්යෙන් ද වෙතනාප්‍රණිධියෙන් ද මිනිස් කය හැරපියා කවිනිසාවට ගියමු.

660. දන් පැසුළු බෙවෙහි සමෘද්ධිමත් සිටුකුලයෙකැ උපන් මම යම් කලෙකැ තුරුණු වියෙහි සිටියා වමු ද, (එකලැ)

661-662. වධ (මරනු) පිණිස ගෙනයනු ලබන සොරකු දක මම ඔහු කෙරෙහි ඇලුණුමු. මාගේ පිය තෙමේ දහසකින් ඔහු ඒ වධයෙන් මුදු මාගේ සිත දන මා ඔහුට (සරණ කොට) දුන්නේ යැ. මම ඔහුට නිසැක වූමු, අතිශයින් ප්‍රිය වූමු. හිත වූමු.

663. කිලිටි අදහස් ඇති ඒ සොරා මාගේ අබරණවලට ලොබින් වොරප්‍රසාස (සොරුන් හෙළා මරන) පර්වතයට ගෙන ගොස් (මා) මරන්නට සිතුවේ යැ.

112 අපදනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

664. තද්භං පණ්ණිකාන භක්ඛකං සුක්ඛකඤ්ජරි
රක්ඛනති අක්ඛනො පාණං ඉදං වචනමට්ඨවිං.
665. “ඉදං සුචණ්ණං කෙයුරං මුක්ඛා වෙඵරියා ඛ්ඛු
සබ්බං භරස්සු භද්දනො මඤ්ඤ දසිති සාවය.”
666. ඔරොපයස්සු කල්‍යාණි මා බාළහං පරිදෙවසි
න වා’හං අභිජානාමි අභග්ඛා ධනමාභතං.’
667. යනො සරාමි අක්ඛානං යනො පනතාසමි විඤ්ඤතං
න වා හං අභිජානාමි අඤ්ඤං පියතරං තයා.
668. එභි තං උපගුභිසසං කසසඤ්ඤා¹ තං පදාකච්ඡං
න වදන්ති පුනො අත්ථි² මම තුග්ගඤ්ඤා සබ්බමො.
669. න භි³ සබ්බසු ධානෙසු පුරියො හොති පණ්ණිතො
ඉත්ථි පණ්ණිතා හොති තස්ස තස්ස වීචකඛණා.
670. න භි⁴ සබ්බසු ධානෙසු පුරියො හොති පණ්ණිතො
ඉත්ථි පණ්ණිතා හොති ලහුං අත්ථිවිජිනතකා.⁴
671. ලහුඤ්ඤා වත ඛිප්පඤ්ඤා නිකිට්ඨො⁵ සමචෙතයි.
මීගමුණ්ණො⁶ යරා එවං’ තද්භං සක්ඛකං වධිං.
672. යො ව උපපතිතං අත්ථං න ඛිප්පමනුච්ඡකති
සො භඤ්ඤනෙ මඤ්ඤති වොරොව ගිරිගඤ්ඤරො.
673. යො ව උපපතිතං අත්ථං ඛිප්පමෙව නිබ්බාධති
මුච්චනෙ සක්ඛසම්බාධා තද්භං සක්ඛකා යරා.
674. තද් තං පාතයිකාන ගිරිඤ්ඤමභි සක්ඛකං
සක්ඛිකං සෙතවජානං උපෙඤා පබ්බජිං අහං.
675. සණ්ඛාසෙන ව කෙසෙ මෙ ඤ්ඤාච්ඡාසං සබ්බසො තද්
පබ්බාචෙඤා සසමයං ආච්ඡන්ධිසු නිරන්තරං.

---

1. කච්චාන - සිඞ්ඞි, මණ්ණ.
 2. තං වදමි පුත තත්ථි - භා.
 3. භො - මනො.
 4. මුක්ඛකමභි විතතො - මනො.
 5. නිකිට්ඨො - සි, PTS.
 නොකඤ්ඤා - සිඞ්ඞි.
 6. මීගං උග්ගං - මඤ්ඤ.
 7. විතතමුණ්ණොසතොනෙව - භා.
 මීගං පුණ්ණොස තෙනෙව - PTS.

664. එවිට මම සැමියා ප්‍රණාම කොට මොනොවට බදා-
දිලි වූ සියදිවි රක්තොම මෙවදන් කීවු:

665. “ස්වාමීනි, මම අභ්‍යුපදනා ද, බොහෝ මුතු හා
වෙරළමිණි ද යන සියල්ල ගනු මැනැවැ, මාද දස්සකැයි අස්වනු
මැනැවි” යි.

(එවිට සොරා)

666. “හද්‍රාව, (අබරණ) මුදුනු, දැඩි වෑ නො වැළපෙනු,
තෝ නසා බන සැහැර ගැනීමක් මම නො ද දන්මි.”

(හද්‍රා)

667. “යම කලෙක පටන් තමා සරණුයෙමි ද යම කලෙක
පටන් දන්තාබවට පැමිණියා වෙමි ද, තොපට වඩා අන් ප්‍රිය-
තරයෙක් මම නො ද දනිමි.

668. එව, තොප වැළදගන්නෙමි, කොප ප්‍රදක්මිණා කරන්නෙමි,
මාගේ ක් තොපගේ ක් සබ්බමයෙක් දන් යලි නො ද ඇත්තේ යි.”
(මෙසේ කියා සොරා ප්‍රපාතයට පෙරළා හැරියා යැ.)

(මෙය දක දෙවියෙක් මෙසේ කියයි:)

669. “සියලු තන්හි පුරුෂ තෙමේ පණ්ඩිත නො වෙ මැ යි,
ස්ත්‍රී ද පණ්ඩිත වෙයි, ඒ ඒ කරුණෙහි විවක්ෂණ ද වෙ.

670. සියලු තන්හි පුරුෂ තෙමේ පණ්ඩිත නො වෙ මැ යි,
ස්ත්‍රී ද පණ්ඩිත වෙයි, වහා අරුත් සිතන්නී ද වෙ.”

671. ඒකාන්තයෙන් නිකාෂයා කෙරෙහි මැනැවින් සිතීම්.
මෘගරොමයෙකින් යමසේ ද, එසෙයින් එකල්හි මම සතුරා නැසීම්.

672. යමෙක් උපන් කරුණ වහා වටහා නො ගනී ද, හේ
ශිරිඟුහායෙහි නැසුණු අනුවණ සොරු මෙන් නැසෙයි.

673. යමෙකුත් උපන් කරුණ වහා වටහාගනී ද, හේ
යමසේ එදවසැ මම සතුරාගෙන් මිදිණුමු ද, එසේ සතුරු උවදුරින්
මිදෙයි.

674. එදවසැ මම ඒ සතුරා ශිරිදුර්ගයෙහි භෙළා සොකාම-
බරයන් (සුදුවත් හඳනා නිවටුන්) වෙතැ ඵලැඹැ පැවිදි වූවු.

675. එකල්හි (බහු) හඹුවකින් මාගේ කෙහෙ සඵප්‍රකාරයෙන්
උදුරා පැවිදි කොට නිරතුරු ස්වසමය කීහු.

- 676. තතො තං උග්ගභෙතොන භීසිදිතොන එකිකා සමයං තං විවිතොසිං සුවානො මානුසං කරං.
- 677. ජිනතං ගග්ග සමීපෙ මෙ පාතයිතො අපකසමී දිසවා නිමිතොමලභිං හත්තං තං පුළවාකුලං.
- 678. තතො වුට්ඨාය සංවිග්ගා අපුච්ඡං සහධම්මකෙ තෙ අවොචුං: 'විජානනති තමත්තං' සකාභිකාවො.'
- 679. සාහං තමත්තං පුච්ඡස්සං උපෙත්වා බුද්ධසාවකෙ තෙ මමාදය ගච්ඡිංසු බුද්ධසෙට්ඨස්ස සත්තිකං.
- 680. සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි 'ඛන්ධායතනධාතූයො අසුභානිච්චා දුක්ඛාති' අනත්තා'ති ච නායකො.
- 681. තස්ස ධම්මං සුභිත්වා'හං ධම්මවක්ඛුං විසොධයිං තතො විඤ්ඤාතසද්ධම්මා පබ්බජ්ජං උපසම්පදං.
- 682. ආයාචිං සො' තද ආහ 'එහි හදෙදු'ති නායමකා තද'හං උපසම්පන්නා පරිත්තං' තොයමද්දසං.
- 683. පාදපක්ඛාලනොනා'හං ඤාත්වා සඋදයං වයං' තපා සබ්බෙපි සම්බාරා ඉති සංවිජාතයිං' තද
- 684. තතො වික්කං විමුච්චි මෙ අනුපාදය සබ්බසො ඛිපොභිඤ්ඤානමග්ගං මං තද පඤ්ඤපයි' ජිනො.
- 685. ඉදධිසු ච වසී භොමී දිබ්බාය සොතධාතූයා පරවික්කානි ජානාමී සඤ්ඤාසාසනකාරිකා.
- 686. පුබ්බෙතිවාසං ජානාමී දිබ්බවක්ඛුවිසොධිතං තෙවෙත්වා ආසවෙ සබ්බෙ විසුද්ධා'සිං සුනිම්මලා.
- 687. පරිවිච්ඡොඡ්ඡො මයා සත්ථා කතං බුද්ධස්ස සාසනං ඔභිතො ගරුකො භාචො හවනොකති සමුභතා.

- 1. තං අත්තං - මජ්ඣං.
- 2. අසුභානිච්චා දුක්ඛාති - මජ්ඣං.
- 3. ධම්මවක්ඛු - මජ්ඣං.
- 4. ආයං විජාතා - මජ්ඣං.
- 5. ගච්ඡනති - සී.
- 6. සඋදයබ්බයං - මජ්ඣං.
- 7. සම්බාරො විදිතං විජාතයිං - මජ්ඣං.
- 8. තද ච යපමී - සී.

676-677. ඔවුන්ගෙන් එය ඉගෙන එකලා වූ හිඳ ඒ සමය විමසාලුමු (එවිට) සුනඛයෙක් සුන් මිනිස් අතක් ධූමාගෙන අවුත් මා වෙතැ භෙළා ඉවත් වූ ගියේ යැ. පණුවන් පිරුණු ඒ අත දක අසුබනීම්නි ලියුමු.

678. එතැනින් නැගූ සංවිඳන වූ සහධූමියන් පුළුවන්මු. උහු 'එහි අරුත ශාකාභිඤ්ඤා දනිතැ' යි කීහු.

679. 'බුද්ධිශ්‍රාවකයන් වෙතැ එළැඹූ එහි අරුත පුළුවන්තෙමි'යි ඒ මම (ඔවුන්ට කීමු.) ඔහු මා කැඳවාගෙන බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙතැ ගියාහු යැ.

680. ඒ නායකයන් වහන්සේ 'ස්කන්ධ - ආයතන - ධාතුහු අඟුහහ, අනිත්‍යහ, දුඛභයි ද අනාත්මහ' යි ද දහම දෙසූ සේකැ.

681-682. ඔබගේ දහම අසා මම ධර්මඤ්ඤා (සොනාපකි මඟඤ්ඤා) පිරිසිදු කළමු. ඉක්බිති දත් සදහම ඇතියෙම පැවිද්ද හා උපසම්පදව යාච්ඤා කළමු. එකල්හි ඒ නායකයන් වහන්සේ 'හද්‍රාවනි, එව' යි වදලසේකැ. එවිට උපසම්පන්න වූ මම මද ජලයක් දුටුමු.

683. එකල්හි මම පා දෙවීමෙන් (ඒ ජලය) උදයව්‍යය (ඇති වීම හා නැතිවීම) සහිත යයි දන සියලු සංස්කාරයෝ ද එසෙයින් මැ ඇති වූ නැති වන්තාහ යි මෙසේ සිතමු.

684. එයින් මාගේ සිත උපාදන විසින් ග්‍රහණය නො කොට සෑමඅයුරින් (කෙලෙසුන්ගෙන්) සිත මිදුනේ යැ. එකල්හි ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ බිප්පාභිඤ්ඤා (වහා දහම අවබෝධ කළ) මෙහෙණන් අතර මා අග්‍ර කොට පැනවූ සේකැ.

685. බුදුරදුන්ගේ අනුසසුන් කරන මම සාද්ධිත්ති ද දිබ්බ-සෝඛධාතුයෙහි ද වශී වෙමි පරසින් දනිමි.

686. පෙර වීසු කදපිළිවෙළ දනිමි, දිවැස පිරිසිදු කරන ලද යැ. සියලු ආසුචි ක්‍ෂය කොට මොනොවට කෙලෙස්මල රහිත වූ විභූති වූමු.

687. මා විසින් ශාස්තෘ ඇසුරු කරන ලදහ, බුදුසසුන් කරන ලද යැ. ඉරු වූ කෙලෙස්බර බහා තබන ලද යැ. තෘෂ්ණාව නසන ලදී

- 688. යසස'න්දාය පබ්බජිතා අගාරස්මානගාරියං
සො මෙ අපේවා අනුපාතො සබ්බසංගොච්ඡාකම්මො.
- 689. අසුධම්මිනිරුත්තිසු පටිභාණෙ තථෙව ච
ඤ්ඤා මෙ වීජුලං සුඛං බුද්ධිසංචයසස සාසනො.¹
- 690. කිලෙසා කොපිතා මඤ්ඤා හවා සබ්බෙ සමුහතා
නාහිව බන්ධනං ඡෙත්වා විහරාමී අනාසවා.
- 691. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසංචයසස සන්තීකේ
තිසෙසා වීජු අනුපාතො කතං බුද්ධිසස සාසනං.
- 692. පටිසම්භිද්ද වතසෙසා වං විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිසස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං හද්ද කුණ්ඩලකෙසා භික්ඛුනී ඉමා
ගාරායො අභාසිත්වානී.

කුණ්ඩලකෙසාපෙරියාපදනං පඨමං.

22. කිසාගොතමී අපදනං.

- 693. පදුමුතතරො නාම ජිනො සබ්බධම්මානපාරගු
ඉතො සතසහසසම්භි කපෙප උපපත්ථි නායකො.
- 694. තද්භං භංසවතීයං ජාතා අඤ්ඤාතරෙ කුලෙ
උපෙත්වා තං නරවරං සරණං සමුපාගමී.
- 695. ධම්මඤ්ඤා තසස අපෙසාසිං වතුසච්චුපසංභිතං
මධුරං පරමසාදං වච්චසන්තී සුඛාවහං.
- 696. තද් වං භික්ඛුනීං විරො ලුබ්ච්චරධාරිනීං
ධපෙතොතා එතඤ්ඤාභි වණ්ණෙසි පුරිසුත්තමො.
- 697. ජනෙත්වානපාකං පිතීං සුත්වා භික්ඛුණියා ගුණං
කාරං කත්වාන බුද්ධිසස යථාසත්ති යථාබලං.
- 698. නිපච්ච මුනිවීරං තං තං ධානමභිපත්තිං
තද්දනුමොදී සම්බුද්ධො ධානලාභාය නායකො.

- 1. වාහසා - PTS.
- 2. මම බුද්ධිසස සාසනෙ - මජ්ඣං.
- 3. වතසෙසා - මජ්ඣං.
- 4. විතසසන්තී - යනා.
- 5. කද්වී - PTS.

688. යම් අතීයක් පිණිස ගිහිගෙන් නික් මැ බුදුසසුන්හි පැවිදි වූවා නම් සියලු සංයෝජනයන්ගේ ඝෛය වීම වූ ඒ අතීය මෑ වීසින් අනුප්‍රාප්ත යැ.

689. අතී - ධම් - නිරුක්තියෙහි ද ප්‍රතිභාණයෙහි ද එසේ මැ බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ අනුශාසනයෙහි ද මාගේ ඥානය පැතිර පවත්නේ යැ, විශුද්ධ වැ සිටුනේ යි.

690. මා වීසින් ක්ලේශයෝ දවන ලද්දහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. බැඳුම් සිදු කරන ඇත් රැහිනක සෙයින් ආසුච රහිත වූවා වාස කරමි.

691. බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙතැ ඒකාන්තයෙන් මට ස්වාගත-යෙක් (යහපතෙක්) වියැ. ත්‍රිවිද්‍යා අනුප්‍රාප්ත යැ. බුදුසසුන් කරන ලදී.

692. මේ සිටුපිළිසැඹියා ද අභටවීමොණ්ණ ද මේ අභිඤ ද සාක්කාත් කරන ලද යැ, බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසෙයින් හදු කුණ්ඩලකේසා මෙහෙණ මේ ගාථා පැවසූ.

පළමුවැනි කුණ්ඩලකේසා සට්ඨරාපදන යි.

කීසාගොතමී අපදනාය

693. (තුන්ලොවට) නායක වූ සියලු ධර්මයන්ගේ පරතෙරට පැමිණි පදුමුකතර නම් ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ (ලොවැ) පහළ වූ සේකැ.

694. එකල්හි මම භංසවතී නුවර එක්තරා කුලයෙකැ උපන්-නෙම ඒ නරොත්තමයන් වහන්සේ කරා එළැඹි (ඔවුන්) සරණ කොට ගියමු.

695. ඔබගේ චතුක්කතයෙන් යුක්ත වූ මධුර වූ පරමාස්වාද-ජනක වූ වාක්ත (දු:ඛොපසම සංඛාරාන) ශාන්ති සුඛය එළවන ධර්මය ද ඇසුමු.

696. එකල්හි වීර වූ පුරුෂොක්තමන් වහන්සේ ඒතදග්‍රයෙහි තබමින් රුක්ඝවීචර ධරන මෙහෙණක වර්ණනා කළ සේකැ.

697. මෙහෙණගේ ගුණ අසා අපමණ ප්‍රීතිය උපදවා ශක්ති පමණින් බල පමණින් බුදුරජාණන් වහන්සේට සත්කාර කොට

698. ඒ මුනිවරයන් වහන්සේ ප්‍රණාම කොට ඒ තනතුර ප්‍රාප්තා කළමු. එකල්හි නායක වූ සම්බුද්ධියන් වහන්සේ අනු-මෝදනා කළ සේකැ.

699. සතසහසෙස ඉතො කපෙස ඔකකාකකුලසමභවො:
ගොතමො නාම ගොතෙනන සඤා ලොකෙ හවිසසති.
700. “තසස ධම්මෙසු දයාද ඔරසා ධම්මනිමිතා
ගොතමී භාම නාමෙනා¹ හෙසසසි සන්ඤා සාවිකා.”
701. තං සුඤා මුදිතා හුඤා යාවථිවං තද ජිනං
මෙතඤ්ඤා පරිචරිං පච්චයෙහි විනායකං.
702. තෙන කමම්මන සුකතෙන වෙනනාපඤ්ඤිති ව
ජභිඤා මානුසං දෙහං තාවනිංසං අභවජහං.
703. ඉමසම් හද්දකෙ කපෙස බ්‍රහ්මිධන්ඤු මහායසො
කසසපො නාම ගොතෙනන උසඤ්චී වදනං වරො.
704. උපට්ඨාකො මහෙසිසස තද ආසි නරිසසරො
කාසිරාජා කිකි නාම ඛාරාණසි පුරුකතමෙ.
705. පඤ්චම් තසස ධිතා²සි ධම්මා නාමෙන විසුතා
ධම්මෙ. සුඤා ජිනභසස පබ්බජ්ඨං සමරොච්ඡිං.
706. අනුජානී න නො තාතො අගාරෙව තද මයං
විසං වසසසහසසානී විචරිමහ අතඤ්ඤිතා.
707. කොමාරිබ්‍රහ්මචරියං රාජකඤ්ඤා සුබෙධිතා
බුද්ධුපට්ඨානනිරතා මුදිතා සත්තධිතරො.
708. සමඤ්චි සමඤ්ඤතතා ව භිකඤ්චී භිකඤ්ඤසිකා
ධම්මා වෙච සුධම්මා ව සත්තමී සබ්බද්ධසිකා.
709. බෙමා උපපලවණණා ව පටාචාරා ව කුණධලා
අහං වෙච ධම්මදිනනා විසාඛා හොති සත්තමී.
710. තෙහි කමෙමහි සුකතෙහි වෙනනාපඤ්ඤිති ව
ජභිඤා මානුසං දෙහං තාවනිංසමභවජහං.
711. පච්චිමෙ ව හවෙදනී ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ අහං
දුග්ගතෙ අධනෙ නට්ඨො³ ගතා ව සධනං කුලං.
712. පනිං ධපෙඤා සෙසා දිසනති⁴ අධනා ඉති
යද ව සසුතා⁴ ආසිං සබ්බසං දධිතා තද.

1. කිසාගොතමී නාමෙන - මජ්ඣං.
2. භීවෙ - සතා.
නිදෙධ - PTS.
3. දෙසසනති - මජ්ඣං.
4. පසුතා - මජ්ඣං.

699. මෙකපින් සියදහස්වන කප්ති ඔකකාක කුලය උපත් කොට ඇති ගෝත්‍රයෙන් ගෞතම නම් වූ ශාස්තෘහු ලොව පහළ වන්නාහ.

700. “තෝ ඔබ දහමිති දශාද වූ ඖරස වූ ධර්මනිර්මිත වූ නමින් ගෝතමී නම් වූ ශාස්තෘවිකාවක් වන්නෙහි.”

701. එ අසා මෘදු වැ විනාශක වූ ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ දිවිහිම කොට සිවුපසයෙන් උවචැන් කළමු.

702. එ කුශලකර්මයෙන් ද වෙතනාප්‍රණ්ඩි හේතුයෙන් ද මම මිනිස්කය හැරපියා තවතිසාවට ගියමු.

703. මේ හද කල්පයෙහි බ්‍රහ්මඛන්ධු වූ මහායශස් ඇති ගෝත්‍රයෙන් කාශාප නම් වූ සර්වඥයන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ සේකැ.

704. එ සමයෙහි මහර්මී බුදුරජාණන් වහන්සේට උපසායක වූ නරෙස්වර කිකී නම් කසිරපෙක් බරණැස් පුරවරයෙහි වූයේ යැ.

705. ඒ රජුට ධම්මා යන නමින් වීශ්‍රැත වූ පස්වැනි දුහිතෘ වූමු. ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ ධර්මය අසා ප්‍රවුජ්‍යාව කැමැති වූමු.

706-707. පියතෙමේ අපට පැවිද්ද නො අනුදත්තේ යැ, එකල්හි අපි ගෙහි මැ හවුරුදු විසිදහසක් මුළුල්ලෙහි අනලස් වුවමෝ කුමරි බඹසර සැරුම්ප. රාජකන්‍යා වූ සුවසේ වැඩුණු බුදුවටන්හි නියැලී ප්‍රමුදිත වූ සප්තදුහිතෘහු නම්:

708. සමණි යැ, සමණභ්‍රතා යැ, හිකඛුනී යැ, හිකඛුසිකා යැ, ධම්මා යැ, සුධම්මා යැ, සත්වැනි සඛසදසිකා යැ යන මොහු වෙති.

709. (මෙකලැ) බෙම්මා යැ, උප්පලවණණා යැ, පටාවාරා යැ, කුණඩලා යැ, මම් යැ, ධම්මදින්නා යැ යන අපි වෙමු. විශාඛා සත්වැනි වෙයි.

710. එ කුශලකම්මයෙන් ද වෙතනාප්‍රණ්ඩියෙන් ද මම මිනිස් කය හැරපියා තවතිසා දෙවිලොවට ගියමු.

711. මෙකලැ පැසුලු බෙවෙහි මම දුගී ධන නැති ධනය නැසුණු සිවු කුලයෙකැ උපන්මු. ධන ඇති (පති) කුලයකට ගියා ද වෙමි.

712. සැමියා තබා සෙස්සෝ ‘නිර්ධන එකකැ’යි මට දොෂ කරන්. යම් කලෙකැ සපුත්‍ර වුවා ද එකලැ සියල්ලන්ට ප්‍රිය වූමු.

713. යද සො තරුණො හද්‍රො¹ කොමලඛො² සුඛධිතො
සසාණම්ච කතො මෙ තද යමචසං ගතො.
714. සොකචචා දිනවදනා අසසුනොතො රුදමුචා
මතං කුණපමාදය වීලපනී හමාමහං.
715. තද එකෙන සන්දිධා උපෙචා භිසජ්ජතමං.³
අචොචං "දෙභී හෙසජ්ජං පුත්තසඤ්චනනනී හො."
716. "න විජ්ජනො මතා යසම් ගෙහෙ සිද්ධිත්තං තතො
ආහරා"ති ජිනො ආහ වීනගොසාසගකොච්චෙද.
717. තද ගමිත්වා සාවචී න ලභිං තාදිසං සරං
කුතො සිද්ධිත්තං කසමා තතො ලද්ධා සනීං අහං.
718. කුණපං ජඩ්ධිත්තාන උපෙසිං ලොකතායකං
දුරතොච මම දිසා අචොච මධුරස්සරො.
719. "ගො ච වසසතං ජිචෙ අපස්සං උදයබ්බයං
එකාහං ජීවිතං සෙගො පසසතො උදයබ්බයං.
720. න ගාමධිචො නො නිගමස්ස ධමමො
නවාපයං එකකුලස්ස ධමමො
සබ්බස්ස ලොකස්ස සදෙවකස්ස
එසොච ධමමො යදිදං අනිචතා."
721. සාහං සුත්වානිමා ගාරා ධමචකචුං විසොධසීං
තතො වීඤ්ඤතසද්ධමො පබ්බජීං අනගාරියං.
722. තථා පබ්බජීතා සනතී පුඤ්ඤනී ජිනසාසනෙ
න වීරෙතෙච කාලෙන අරහත්තමපාපුඤ්.
723. ඉද්ධිසු ච වසී හොම් දිබ්බාය සොතධාතුයා
පරවිත්තානි ජානාමි සන්ධිසාසනකාරිකා.
724. පුබ්බනිවාසං ජානාමි දිබ්බචකචුං විසොධිතං
ධෙපෙචා ආසචෙ සබ්බ වීසුද්ධාසීං සුනීමෙලා.

---

1. පුත්තො - සිදු.
2. කොමලකො - මිඳසං.
කොමාරකො - හතා.
3. භිසසුත්තමං - මිඳසං.
භිසජ්ජතමං - සිදු.

713. යම් කලෙකි හේ (පුත්) තරුණ ද, හදු ද, කොමළ අවයව ඇත්තේ ද, සුවයේ වැඩුණේ වේද, සිය පණ මෙන් මට කාන්ත ද, එකල්හි මරුවශයට ගියේ යි.

714. සොවීන් පෙළුණු මම බැහැ මුහුණු ඇති වැ කඳුළු පිරුණු නෙන් ඇති වැ හඬන මුව ඇති වැ මළකුණ රැගෙන වැලපෙමින් (ඒ ඒ තෙත) ඇවිද්දේමි.

715. එවිටැ එකකු වීසින් දක්වනු ලද්දෙමි වෛද්‍යරාජයන් (බුදුරදුන්) වෙතැ පැමිණ “විත්වත් උතුමාණනි, සුතු ජීවත් කරන බෙහෙදක් දෙනු මැනැවැ”යි කීමු.

716. “යම් ගෙයෙකැ මළාහු නො වෙන් ද, එබඳු ගෙයකින් සිදුහතු (අබ) සුභක් ගෙන එව” යි හික්මවීමේ උපායෙහි දක්‍ෂ ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ වදළසේකැ.

717-718. එවිටැ සැවතට ගොස් (ඇවිද) එබඳු ගෙයක් නො ලත්මු. සිදුහතු කොතැනින් ලබම ද? කුමක් හෙයින් ද? එයින් මම සිතිය ලැබ මළකුණ හැරදමා ලෝකනායකයන් වහන්සේ වෙතැ එළැඹිණමු. මධුරස්වර ඇති ඔබ දුර දී මැ මා දක මෙසේ වදළාහ:

719. පඤ්ඤාසකකියාගේ උදයව්‍යය (ඇතිවීම හා නැතිවීම) නො දක්නා යමෙක් හවුරුදු සියයක් ජීවත්වන්නේ නමුදු (ඔහුගේ ජීවත් වීමට වඩා) උදයව්‍යය නුවණින් දක්නහුගේ එක් දවසක් ජීවත්වීම උතුම් වෙයි.

720. මේ මරණ දහම එක් ගමකට අයත් ස්වභාවයෙක් නොවෙයි, එක් නියම ගමකට අයත් ස්වභාවයෙක් ද නො වෙයි, එක් කුලයකට අයත් ස්වභාවයකුදු නො වෙයි, කෙල දහම සදේවක ලෝකයට මැ අයත් ස්වභාවයෙකි. එනම් අනිත්‍යතාව යි.

721. ඒ මම මේ ගාථා අසා සොනාපඤ්ඤාසකකියා පිරිසිදු කළමු. ඉක්බිති දත් සදහම් ඇත්තෙමි බුදුසසුනෙහි පැවිදී වුමු.

722. එසේ පැවිදී වුවා මැ ජිනසසුන්හි යෙදෙන්නෙමි (විවසුන් වඩනුයෙමි) නොබෝ කලකින් මැ රහත්බවට පැමිණියමු.

723. ශාස්තෘශාසනකාරිණි වූයෙමි, සෘද්ධියෙහි ද දිව්‍යශාන්ත ධාතුයෙහි ද වඩී වෙමි. පරසින් දනිමි.

724. පෙර විසු කදපිළිවෙළ දනිමි, දිවැස පිරිසිදු කරන ලදී. සියලු ආසුව නසා අතිශයින් නිර්මල වූයෙමි විශුද්ධ වුමු.

122 අපදනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

- 725. පරිවිණේණො මයා සඤා කතං බුද්ධස්ස සාසනං
ඔභිතො ගරුකොභාරො භවනෙත්ති සමුභතා.
- 726. යසස්සඤාය පබ්බජිතා අගාරසමානගාරියං
යො මෙ අඤ්ඤා අනුපපන්නො සබ්බසංයොජනකඛියො.
- 727. අසුඛමනිරුක්ඛිතස්ස පච්ඡාදනෙ තපෙවච
කුණං මෙ විමලං සුඛං බුද්ධසෙට්ඨස්ස වාහසා.
- 728. සඛකාරකුටා ආභජා සුසානා රජියාපි ච
තතො සඛතාචිකං කඤ්ඤා දුට්ඨං ධාරෙමි විචරං.
- 729. ජිනො තස්මිං ගුණෙ තුට්ඨො දුට්ඨවරධාරණෙ
යපෙසි එතදග්ගමති පරිසාසු විනායකො.

730-732. කිලෙසා කාපිතා මඤ්ඤා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉඤ්ඤා සුදං කිසාගොතමි භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො අභාසිජාති.

කිසාගොතමිථෙරියාපදනං දුකියං.

23. ධම්මදිනනාපදනං

- 733. පදුමුත්තරො නාම ජිනො සබ්බධම්මානපාරගු
ඉතො සතසහස්සමති කප්පෙ උප්පජ්ඣි නායකො.
- 734. තද්භං භංසවතියං කුලෙ අඤ්ඤතරෙ අනුං
පරකමමකරි ආසිං නිපකා සිලසංවුත්තා.
- 735. පදුමුත්තර බුද්ධස්ස සුජාතො අග්ගසාවකො
චිහාරා අභිනිකමම පිණ්ඩපාතාය ගච්ඡති.
- 736. සටං ගහෙඤා ගච්ඡන්ති තද උදකභාරිකා
තං දිඤ්ඤා අදදිං¹ සුචං² පසන්නා සෙභි පාණ්ඨි.

---

1. අද්දං - මජ්ඣං.
2. සුචං - PTS

725. ශාස්තෘහු මා විසින් ඇසුරු කරන ලදහ. බුදුසසුන් කරන ලදී. මහත් කෙලෙස් බර බහා තබන ලද්දේ වෙයි. තෘෂ්ණාව මුලිනුපුටා නසන ලදී.

726. යම් අතීයක් පිණිස ගිහිගෙන් නික්මූ බුදුසසුන්හි පැවිදි වූවා වෙම ද, සියලු සංයෝජනයන්ගේ ඤා යථිම වූ ඒ අතීය මා විසින් අනුප්‍රාප්ත යි.

727. අතී - ධම් - නිරුක්තියෙහි ද එසේ මැ ප්‍රතිභාණයෙහි ද බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ අනුබලයෙන් මාගේ ඥානය නිර්මල යැ. පිරිසිදු යැ.

728. කසලගොඩින් ද සොහොනෙන් ද වීථියෙන් ද (රෙදි කඩ) අවුලාගෙන අවුත් එයින් සහලක් කොට රුඤ්ඤ සිවුරු ධරමි,

729. (තමන්හට නායකයකු නැති හෙයින්) විනායක වූ බුදු රජාණන් වහන්සේ රුඤ්ඤ වීචර බැරිම වූ ඒ ගුණයෙහි සතුටු වූ සේක් පිරිස් මධ්‍යයෙහි මා ඒතදග්‍රයෙහි තැබුසේකැ.

730-732. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසෙයින් කිසාගොතමී මෙහෙණ මේ ගාරා පැවැසූ.

දෙවැනි කිසාගොතමී සථවිරාපදන යි.

23. ධම්මදිත්තාපදනය

733. මෙ කපින් සුවහස් වන කප්හි සියලු ධම්යන්ගේ පාරයට පැමිණි ලෝකනායක වූ පිඤ්ඤා නම් බුදුරජාණන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ සේකැ.

734. එ සමයෙහි මම භංසවතී නුවර එක්තරා කුලයෙකැ උපන්මු. නුවණැති ශීලයෙන් සංවර වූ මෙරමා වැඩ කරන්නක් (දස්සක්) වූමු.

735. පිඤ්ඤා බුදුරජුන්ගේ සුජාත නම් අග්‍රශ්‍රාවකයාණෝ වෙහෙරින් නික්මූ පිඤ්ඤ පිණිස වඩනාහ.

736. එකලා සටවෙට්ඨාවක් (කළැස්සක්) වූ මම කළයක් රැගෙන යන්නෙමි ඔබ දක සිකිස ප්‍රාණපරිත්‍යාගයෙන් ප්‍රභන්ත වූ පුපයක් හුටු.

124 අපද්‍රව්‍යපාලි-එකුපොසරීකවග්ගො

- 737. පවිඤ්ඤානෙතො තඤ්ච නිසිනෙතො පරිභුඤ්ඤි සො තනො නොකාන තං ගෙහං අද්ධං තස්සි භොජනං.
- 738. තනො මෙ අයාතො තුට්ඨො අකරි සුඤ්ඤං සකං සද්දුයා සහ ගතොන සමුද්ධං අභිවාද්ධං.
- 739. තද්‍ර සො ධම්මකරීකං භික්ඛුනිං පරිකිත්තං යං පෙසි එතද්දාසම් තං සුඤ්ඤා මුදිතා අහං.
- 740. නිමනතධිකා සුගතං සසඛං ලොකනායකං මහාදනං දදිකාන තං යානං අභිපසාදිං.
- 741. තනො මං සුගතො ආහ සනනිතකාදසුසසරො “මච්චපට්ඨානනිරතෙ සසඛං පරිවෙසිතෙ.
- 742. සද්ධම්මසවණෙ සුතෙත ගුණවද්ධිතමානසෙ හදෙද්ද හවසසු මුදිතා ලච්ඡසෙ පණ්ඩිඵලං.
- 743. සතසහසෙස ඉතො කප්පෙ ඔකකාකකුලසම්භවො ගොතමො නාම ගොතෙතන සඤ්ඤා ලොකෙ භවීසසති.
- 744. තස්ස ධම්මෙසු දයාද්‍ර ඔරසා ධම්මනිමේතා ධම්මදිනනාති නාමෙන හෙසසසි සත්ථුසාවිකා”.
- 745. තං සුඤ්ඤා මුදිතා හුඤ්ඤා යාවජීවං මහාමුනිං මෙතෙවිත්තා පරිවරිං පව්වයෙහි වීනායකං.
- 746. තෙන කමමන සුකතෙන වෙතනාපණ්ඩිති ච ජභිකා මානුසං දෙහං තාවතීංසං අගච්ඡහං.
- 747. ඉලිසීං හද්දකෙ කප්පෙ බුභම්බකුචු මහායසො කසසපො නාම ගොතෙතන උප්පජ්ඣ වදනං වරො.
- 748. උපට්ඨාකො මහෙසිසස තද්‍ර ආසි නරිසසරො කාසිරාජා කිකි නාම බාරාණසිපුරුත්තමෙ.
- 749. ඡට්ඨා තස්සාසහං ධිතා සුධම්මා ඉති විසසුතා ධම්මං සුඤ්ඤා ජිනග්ගසස පබ්බජ්ජං සමරොවධිං.

737. ඔබ (එය) පිළිගෙන එහි මෑ හිඳ වැළඳුණ. ඉක්බිති ඒ තෙරණුවන් ගෙට කැඳවා ගෙන ගොස් ඔබව ඔබාපුන් පිළිගැන්වූහ.

738. එයින් මාගේ ස්වාමී තෙමේ සතුටු වූයේ (මා) සිය ලෙහෙලිය කෙළේ යැ. නැන්දනිය සමග (අරමට) ගොස් සම්බුදු රදුන් අභිවාදන කළහ.

739-740. එකල්හි උන්වහන්සේ ධර්මකර්ම මෙහෙණක ගුණ කර්මය කරනසේක් එකඟුයෙහි තැබුසේකැ. එ අසා ප්‍රමුදිත වූ මම සඬකයා සහිත ලෝකනායක වූ සුගතයන් වහන්සේ නිමන්ත්‍රණ කොට මහදන් දී ඒ තනතුර ප්‍රාර්ථනා කළහ.

741-742. ඉක්බිති සුගත වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ ගැඹුරු නීත්‍යාදසහිත මනාහඬ ඇති වැ මට මෙසේ වදාළසේක: “උපසාන කිරීමෙහි ඇඳුණු, සඬකයා සහිත මා වළඳවන, සඳහම් ඇසීමෙහි යෙදුණු, ගුණයෙන් වැඩුණු සිත් ඇති හදාවනි, ප්‍රමුදිත වච, ප්‍රාර්ථනාඵලය ලබන්නෙහි.

743. මෙයින් සුවභස්වන කප්පි ඔක්කාක කුලය උපත් කොට ඇති ගෝත්‍රයෙන් ගෞතම නම් වූ ශාස්තෘහු ලොවැ පහළ වන්නාහ.

744. (තෝ) ඔබ දහමිහි දයාද වූ ඔරස වූ ධර්මනිර්මිත වූ නමින් ධම්මදින්නා සි ප්‍රසිද්ධ ශාස්තෘ ශ්‍රාවකාවක් වන්නෙහි”යි.

745. එ අසා සතොස් වැ විනායක වූ මහාමුනිවරයන් වහන්සේ මෙත්සින් ඇතියෙම් දිවිහිම කොට ප්‍රත්‍යයෙන් උපසාන කළහ.

746. ඒ කුශලකම් හේතුයෙන්ද වෙනනාප්‍රණ්ඩි හේතුයෙන්ද මිනිස් කය හැරපියා තවතියා දෙවිලොවට ගියහ.

747. මේ හදු කල්පයෙහි බ්‍රාහ්මණවංශික මහා යශස් ඇති ගෝත්‍රයෙන් කාශ්‍යප නම් වූ වික්තෘවර සර්වඥයන් වහන්සේ (ලෝකයෙහි) පහළ වූ සේකැ.

748. එකල මහර්මී බුදුරජුනට උපසායක වූ නරෙස්වර කිසි නම් කාශීරාජයෙක් බරණැස් පුරවරයෙහි වූයේ යැ.

749. මම ඒ රජුට සුධම්මා සි ප්‍රසිද්ධ සවැනි දුහිතෘ වූහ. ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ ධර්මය අසා ප්‍රවුණාව කැමැති වූහ.

750. නානුජානාසී¹ මං නානො අගාරො'නාලයා² මයං
විසං වසසසහසසානි විවරිමහ අකඤ්ඤා.
භාණවාරං තකියං.
751. කොමාරිබුහවරියං රාජකඤ්ඤා සුඛෙධිතා
බුඤ්ඤපට්ඨාන නිරතා මුදිතා සත්ත ධිතරො.
752. සමණී සමණගුත්තා ව භික්ඛුනී භික්ඛුදසිකා
ධම්මා වෙච්ච සුධම්මා ව සත්තමී සඤ්ඤසිකා.
753. ඛෙමා උපපලවණණං ව පටාවාරා ව කුණඩලා
ගොතමී ව අහං වෙච්ච වීසාඛා හොති සත්තමී.
754. තෙහි කමෙච්චි සුකතෙහි වෙතනාපණ්ඩිති ව
ජහිතා මානුසං දෙහං තාවකීංසං අභවජහං.
755. පාප්‍රමෙ ව භවෙද්දති ගිරිධබජපුරුත්තමෙ
ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ ඵීතෙ සබ්බකාමසමීඤ්ඤකො.³
756. යද් රූපගුණොපෙතා පට්ඨමෙ යොධ්ධනො ධීතා
තද් පරකුලං ගන්තවා වසීං සුඛසමපිතා.
757. උපපතා ලොකසරණං සුණ්ඤ්ඤා ධම්මදෙසනං
අනාගාමීඵලං පනෙතා සාමිකො මෙ සුබුද්ධිමා.
758. තද් තං අනුජානෙතවා පබ්බජීං අනගාරියං
න විරෙතෙච්ච කාලෙන අරහත්තමපාපුණ්ණං.
759. තද් උපාසකො සො මං උපගන්තවා අපුච්චට්
ගමිතීරෙ නිපුණෙ පඤ්ඤා තෙ සමෙඛ ව්‍යාකරිං අහං.
760. ඵීනො තසමිං ගුණෙ තුට්ඨවා එතදග්ගෙ ධම්මෙ මං
භික්ඛුනීං ධම්මකරීතං නාඤ්ඤා පසසාමී ඵදීසං.
761. ධම්මදික්ඛා යථා ධීරා එවං ධාරෙට්ඨ භික්ඛවො
එවාහං පණ්ණිතා ජාතා නායකෙනානුකම්පිතා.
762. පරිවිලෝණො මයා සත්වා කතං බුද්ධිසස සාසනං
ඔභිතො ගරුකො භාරො භවනෙත්ති සමුභතා.
763. යසසත්වාය පබ්බජිතා අගාරජානගාරියං
සො මෙ අපට්ඨා අනුපපනො සබ්බසංයොජනකම්මො.

1. අනුජානි න නො - මිජසං.
2. සමීඤ්ඤ - මිජසං.
3. සබ්බකාමසමීඤ්ඤකො.

750-751. පිය තෙමේ මා නො අනුදත්තේ යැ. අපි ගිහිගෙහි අනාලය වුවමෝ විසිදහසක් හවුරුදු අනලස් වැ කුමරිසිඹසර සැරුම්හ. රාජකතතා වූ සුවසේ වැඩුණු බුද්ධොපසරානගෙහි නිරත ප්‍රමුදිත සත් දුභිංඝු නම:

752. සමභි යැ, සමභගුත්තා යැ, භික්ඛුනී යැ, භික්ඛුනීදසිකා යැ, ධම්මා යැ, සුධම්මා යැ, සත්වැනි සඤ්ඤසිකා යැ යන මොහු වෙත්.

753. (මෙකලා) බෙමා යැ, උපලවත්තා යැ, පටාවාරා යැ, කුණ්ඩලකෙසා යැ, කිසාගොතම් යැ, මම යැ යන අපි වෙමු, වීශාඛා සත්වැනි වෙයි.

754. මම ඵ කුශල කම්මයෙන් ද, වෙතනාප්‍රණ්ඩියෙන් ද, මිනිස්කය හැරපියා තවිකිසා දෙවලොවට ගියමු.

755. දන් පශ්චිම හවයෙහි ගිරිවුජ (-රජගහ) පුරවරයෙහි ධනාඨා සියලු කම්මැපතින් සමෘද්ධ වූ සිටු කුලයෙකැ උපන්මු.

756. යම් කලෙකැ රුපයෙන් ගුණයෙන් යුතුවැ පළමු යොවුන් වියෙහි සිටියා වෙමි ද එකලා පර (-පති) කුලයට ගොස් සැපයෙන් සමර්පිත වූමු.

757. වෙසෙසින් බුද්ධිමත් වූ මාගේ ස්වාමිපුරුෂ (-වීශාඛ) තෙමේ ලෝකනාරාමයන් වහන්සේ වෙතැ එළැඹැ දම් දෙසුම් අසා අනාගාමී ඵලයට පැමිණියේ යි.

758. එකල්හි ඔහු අනුදන්වා බුදුසසුන්හි පැවිදි වූමු. නොබෝ කලකින් මැ රහත්බවට පැමිණියමු.

759. ඵ උවසු මා වෙතැ අවුත් ගැඹුරු සියුම් පැන විවාලේ යැ. මම ඵ සියල්ල විසදා කීමු.

760-761. ඵ ගුණයෙහි සතුවූ වූ බුදුහු “තෙල මෙහෙණ බදු ධම්කවික අනෙකක නො දක්මි, ධම්මදික්ඛා යම් හෙයෙකින් ධිර ද මහණෙනි, එසේ ධරවු” යි මා ඵතදග්‍රයෙහි තබාලූහ. මෙසේ ලෝක-නාරාමයන් වහන්සේ විසින් අනුකම්පිත වූ මම නුවණැති වූමු.

762. මා විසින් ශාස්තෘහු ඇසුරු කරන ලදහ, බුදුසසුන් කරන ලද යැ, ගුරු වූ කෙලෙස් බර බහා තබන ලද යැ, තෘෂ්ණාව සමුල කොට නසන ලදී.

763. යම් ඵලයක් සදහා ගිහිගෙන් නික්මැ බුදුසසුන්හි පැවිදි වූමු නම් සියලු සංයෝජනයන්ගේ ඤය ඵම වූ ඵ ඵලය මාහට අනු පිළිවෙළින් පැමිණියේ වෙයි.

764. ඉද්ධිසු ව වසි භොමී දිබ්බාය සොනධාතුයො
පරවිත්තානී ජානාමී සඤ්ච සාසනකාරිකා.

765. පුට්ඨෙත්තිවාසං ජානාමී දිබ්බවකචු වීසොධිතං
ධෙපෙකා ආසවෙ සඛෙඛ වීසුද්ධාමනි සුනිම්මලා.

766-768. කිලෙසා ක්කාපිතා මඤ්ඤං -පෙ- කතං බුද්ධසස
සාසනං.

ඉක්ඛං සුදං ධම්මදින්නා භික්ඛුනී ඉමා ගාථායො
අභාසිකානි.

ධම්මදින්නාපෙට්ඨියාපදනං තතියං.

24. සකුලාපදනං.

769. පදුමුත්තරො නාම ජිනො සබ්බධම්මානපාරගු
ඉතො සතසහසසමනි කප්පෙ උපපජ්ඣී නායකො.

770. භිතාය සබ්බසන්නානං සුඛාය වදනං වරො
අකාය පුරිසාරඤ්ඤෙ පටිපනෙතා සදෙවකෙ.

771. යසග්ගප්පනො සිරිමා වණ්ණකිත්තිහතො¹ ජිනො
සුඡිතො සබ්බලොකසස දීසා සබ්බාසු වීඤ්ඤො.

772. උත්තිණ්ණවිචිකිට්ඨො යො වීතිවත්තකථංකමො
සමපුණ්ණමනසධිකපො පනො සමොධිමුත්තමං.

773. අනුප්පත්තසස මග්ගසස උප්පාදෙනා නරුත්තමො
අනකඛාතඤ්ඤො අකඛාසි අසඤ්ජාතඤ්ඤො සඤ්ජනී.

774. මග්ගඤ්ඤෙ ව මග්ගවීදු මග්ගකඛාසී නරාසභො
මග්ගසස කුසලො සකා සාරථීනං වරුත්තමො.

775. මහාකරුණිකො සකා² ධම්මං දෙසෙසි නායකො
නිමුග්ගෙ කාමපඤ්ඤාමනි සමුද්ධිරනී පාණිනො.

1. කිත්තිවණ්ණහතො - මජ්ඣ. 2. තද මහාකාරුණිකො - සීඉ.

764. ශාස්තෘන් වහන්සේගේ අනුසසුන් කරන මම සෘද්ධියෙහි ද දිබ්බසොතධාතුයෙහි ද වර්ෂී වෙමි. පරසින් ද දනිමි.

765. පෙර විසු කදපිළිවෙළ දනිමි, දිවැස පිරිසිදු කරන ලදී. සියලු ආභුසවන් නසා වෙසෙසින් මල රහිත වැ විභුදා වෙමි.

766-768. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ..... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසෙසින් ධම්මදින්නා මෙහෙණ මේ ගාථා පැවැසූ

තෙවැනි ධම්මදින්නා සචරාපදන සි.

24. සකුලාපදනය

769. මෙකපින් සියක්දහස් වන කප්භි (ලොවී ලොවතුරු) සියලු දහමිහි පරතෙර පැමිණි (ලොවට) නායක වූ පියුමතුරා නම් සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ (ලොවට) පහළ වූ සේකැ.

770. වක්කෘන් (දේශකයන්) අතර උත්තම වූ ආජානෙය (උතුම්) පුරුෂ වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ දෙවියන් සහිත ලෝකයෙහි සියලු සත්තට හිත පිණිස සුව පිණිස වැඩ පිණිස පිළිපත් සේකැ.

771. ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ යශසින් අගපත් සේකැ, ශ්‍රීමත් සේකැ, කීර්ති ප්‍රශංසා දරු සේකැ, සියලු ලොකයා විසින් පූජිත සේකැ, සියලු දිශායෙහි (සර්වභෙහ සි) ප්‍රකට වූ සේකැ.

772. ඔබ විවිකිව්ජායෙන් නැගී සිටිසේකැ, ඉක්මැවූ සැක ඇති සේකැ, පිරිපුන් වික්කසඛකල්පනා ඇති සේකැ, උතුම් සම්බොධියට පැමිණි සේකැ.

773. නරොක්කමයන් වහන්සේ නූපන් (නිවන්) මග උපදවාලූ සේකැ, (අන් ශාස්තෘවරයන්) ප්‍රකාශ නො කළ දෑ ප්‍රකාශ කළ සේකැ, නූපන් (ආචාර) ලොවුතුරු දහම් උපදවාලූ (අනාවරණය) කළ සේකැ.

774. තරශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ නිවන්මග දන්සේකැ, නිවන් මග අවබෝධ කළ සේකැ, නිවන් මග ප්‍රකාශ කළසේකැ, නිවන් මගෙහි දක්ෂ සේකැ, ශාස්තෘ සේකැ, උත්තම පුරුෂදම්මසාරථී සේකැ.

775. (ලොක) නායක ශාස්තෘ වූ මහාකාරුණිකයන් වහන්සේ දහම් දෙසූ සේකැ, කාම නැමැති මධවගුරෙහි එරුණු ප්‍රාණින් නගා සිටුවන සේකි.

776. තද්භං භංසවතියං ජාතා ඛතඤ්ඤානද්දතා
සුරුපා සධනා වාසිං දධිතා ච සිරිමනී.
777. ආනන්දස්ස මහාරඤ්ඤා ධිතා පරමසොහනා
වෙමාකුභගිනී වාපි පදුමුක්කරනාමිනො.
778. රාජකඤ්ඤාහි සහිතා සබ්බාහරණභුසිතා
උපගමම¹ මහාචීරං අපෙසාසිං ධමමදෙසනං.
779. තද භි සො ලොකගරු භික්ඛුනිං දිබ්බවක්ඛුක්කං
කිත්තයං පරිසාමචේකි² අග්ගට්ඨානෙ ධපෙසි තං.
780. සුඤ්ඤා නමහං හට්ඨා දනං දන්තාන සන්චිතො
සුචේතාන³ ච සමුද්ධං දිබ්බවක්ඛුං අපඤ්ඤං.
781. තතො⁴ අවොච මං සඤ්ඤා “නන්දෙ උච්ඡස් පඤ්ඤං
පදීපධමමදනානං ඵලමෙතං සුනිවජ්ඣං,
782. සතසහස්සෙ ඉතො කපෙස ඔක්කාකකුලසමභවො
ගොතමො නාම ගොතෙන සඤ්ඤා ලොකෙ හවිසසනී.
783. තස්ස ධමමසු දයාද ඔරසා ධමමනිමිතා
සකුලා නාම⁵ නාමෙන හෙසසෙසි සන්චුසාවිකා.’
784. තෙන කමමන සුක්කෙන වෙතනාපඤ්ඤිති ච
ජහිතා මානුසං දෙහං තාවනිංසං අගච්ඡ⁶භං.
785. ඉමමහි හද්දකෙ කපෙස භුභමබ්ච්චි මහායසො
කසසපො නාම ගොතෙන උපපත්ථී වදනං වරො.
786. පරිබ්බාජකීනී ආසිං තද්භං එකචාරිනී
භික්ඛාය විචරිතාන අලහිං තෙලමත්තකං.
787. තෙන දීපං පදීපෙතා උපලස්සිං සබ්බසංවරිං
වෙතියං දීපදග්ගස්ස⁷ වීපසනෙනන වෙතස්ස.
788. තෙන කමමන සුක්කෙන වෙතනාපඤ්ඤිති ච
ජහිතා මානුසං දෙහං තාවනිංසං අගච්ඡ⁶භං.

---

1. වෙමාකා - මෙසං.
 2. උපගමම - මෙසං.
 3. වතුපරිසාය මචේකි - සා.
 4. සුචේතාන - මෙසං.
 5. තද - සිමු.
 6. සකුලානි ච - ආ.
 7. දව්පදගගසස - මෙසං.

776. එසමයෙහි මම භංසවතී නුවඳ කැන් දුවක් වැ ඉපැදු මනාරු ඇති ධනඇත්තක් වූවු, ප්‍රිය ද ශ්‍රීමත් ද වූවු.

777. ආනන්ද මහරජුගේ අතිශය ශෝභා ඇති දුභිතෘ වූවු. පියුමතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ වෛමානෘක (අත් මවකගෙන් උපන්) නැගණි ද වූවු.

778. රාජකන්‍යාවන් සහිත වූවා සර්වාභරණමූෂිත වැ මහාවීරයන් වහන්සේ වෙතැ එළැඹූ ධර්මදේශනා ශ්‍රවණ කළවු.

779. එකල්හි ඒ ලෝකගුරු තරාගතයන් වහන්සේ දිවැස් ඇති මෛත්‍රණක කීර්තනය (-ගුණ කථා) කරන සේක් පර්ෂද්ධධ්‍යයෙහි ඇඳ අග්‍රසථානයෙහි තබාලූ සේකැ.

780. එ අසා මම ප්‍රීතිමත් වූවා ශාස්තෘ වූ සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට දන් දී සුචා ද කොට දිවැස ප්‍රාර්ථනා කළවු.

781. ඉක්බිති ශාස්තෘන් වහන්සේ නන්දවතී, පැතු දැ ලබන්නෙහි, ප්‍රදීපදන-ධර්මදනයන්ගේ මේ සුනිශ්චිත වූ ප්‍රතිඵල යි මට වදළහ.

782. මෙයින් සුවභස්වන කප්පි ඔක්කාක කුලය උපන් කොට ඇති ගෝත්‍රයෙන් ගෞතම නම් ශාස්තෘහු ලො වැ පහළ වන්නාහ.

783. ඔබ දහමිහි දයාද වූ ධර්මනිර්මිත වූ එහෙයින් ම ඔරොස වූ නමින් සකුලා නම් වූ බුද්ධශ්‍රාවිකාවක් වන්නෙහි'යි.

784. ඒ කුශල කම්මයන් ද වෙතනාප්‍රණිධියෙන් ද මිනිස් කය හැරපියා තච්චිසා දෙවිලොවට (උපන් විසින්) ගියවු.

785. මේ හදු කල්පයෙහි බ්‍රහ්මධන්වු වූ මහායශස් ඇති ගෝත්‍රයෙන් කාශ්‍යප නම් වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ සේකැ.

786. එකල මම එකලා වැ හැසිරෙන පිරිවැජ්ජක් වූවු. හික්‍ෂා යෙහි හැසිර තෙල් සුභක් ලත්වු.

787. එ තෙලින් පහනක් දල්වා වෙසෙසින් පහන් වූ සිතින් ද්වීපදෙකමයන් වහන්සේගේ සැය මුළු රැයෙකැ උච්චන් කළවු.

788. මම ඒ කුශල කම්මයන් ද වෙතනාප්‍රණිධියෙන් ද මිනිස් කය හැරපියා තච්චිසාවට ගියවු.

- 789. යක් යක්ඛපපජ්ජාමි තස්ස කලමස්ස වාහසා
පජ්ජනති¹ මහාදීපා තක් තක් ගතාය මෙ.
- 790. තිරොකුඬ්ඛං තිරොසෙලං සමතිග්ගඤ්ඤ පබ්බතං
පස්සාම² හං³ යදිවජාමී දීපදනසසීදං ඵලං.
- 791. විසුඤ්ඤායනා භොමී යසසා ව ජලාම⁴ හං.
සඤ්ඤාපඤ්ඤාවතී වෙව දීපදනසසීදං ඵලං.
- 792. පඤ්ඤමෙ ව භවෙදනී ජාතා විපකුලෙ අභං
පහුතධනධඤ්ඤෙඤ මුදිතෙ රාජපුට්තෙ.
- 793. අහුං⁵ සබ්බඛගසමපනතා සබ්බාභරණභුසිතා
පුරපච්චෙසෙ සුගතං වාතපානෙන ධීතා අභං.
- 794. දිසවා ජලනතං යසසා දෙවමානුසංසකකතං
අනුඛාසඤ්ජන⁵සමපනතං ලකඛණෙහි විභුසිතං.
- 795. උදග්ගවික්කා සුමනා පබ්බජ්ජං සමරොවධීං
න විරෙතෙව කාලෙන අරභතමපාසුඤ්ඤං.
- 796. ඉද්ධිසු ව වසී භොමී දිඤ්ඤාය සොතධාතුයා
පරවික්කානී ජානාමී සක්ඛ්ඛසාසනකාරිකා.
- 797. පුබ්බෙතිවාසං ජානාමී දිඤ්ඤවකඤ්ඤ විසොධිතං
බෙපෙඤ්ඤා ආසවෙ සබ්බෙ විසුඤ්ඤාසීං සුනිමමලා.
- 798. පරිවිණේණං මයා සඤ්ඤා කතං බුද්ධස්ස සාසනං
ඔභිතො ගරුකොභාරො භවිතොක්ඛි සමුග්ගතා.
- 799. යසස්සඤ්ඤාය පබ්බජිතා අගාරඤ්ඤානගාරියං
සො මෙ අපෙඤ්ඤා අනුපානො තිබ්බසංයොජනකඛියො.
- 800. තතො මහාකාරුණිකො එතදග්ගෙ යථෙසි මං
“දිඤ්ඤවකඤ්ඤානං අග්ගා සකුලා”ති නරුක්කමො.
- 801-803. කිලෙසා ක්ඛාපිතා මඤ්ඤං -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉක්කං සුදං සකුලා භික්ඛුනී ඉමා ගාථායො
අභාසිකානි.

සකුලාපෙරියාපදනං චතුක්කං.

---

1. සංජලනති -- සංජා. සංවරනති - PTS.	3. අභං - මස්සං.
2. පස්සාමිහං - සමු.	4. දෙවමානුසංස - මස්සං.
	5. අනුඛාසඤ්ජන - සුඤ්.

789. යම් යම් තෙතෙතැ උපදිම ද ඒ කම්වෙගයෙන් ඒ ඒ තෙතැ ගිය මට මහාප්‍රදීපයෝ දැල්වෙත්.

790. මම යමක් (දක්නට) රිසියෙම ද, (එය) පවුර සරඤා, ගෛලය සරසැ පර්වතය ඉක් මැ ගෙන දක්මි. මේ (වූකලි) ප්‍රදීප ද්‍රව්‍යයාගේ එල යි.

791. මම වෙසෙසින් පහන් නුවන් ඇතියෙමි, යශසින් ද දිලියෙමි, ශ්‍රද්ධා-ප්‍රඥ ද ඇති වෙමි. මේ (වනාභි) ප්‍රදීප ද්‍රව්‍යයාගේ එල යි.

792. මම මෙකලැ පැසුලු බෙවෙහි බොහෝ ධන ධාන්‍ය ඇති ප්‍රමුදිත වූ රාජසුභිත බ්‍රාහ්මණ කුලයෙකැ උපන්නෙමි -

793-794. සර්වාඛත සම්පන්න සර්වාභරණභූෂිත වූවු. මම වාකවුඵව වෙතැ සිවියා යශසින් දිලියෙන, දෙවමිනිසුන් විසින් සත්කෘත, (සත්කාර කරන ලද) අසු අනුවාසකතයෙන් හා දෙතීස් මහපුරිස් ලකුණෙන් හෙබි සුගතයන් වහන්සේ නගරයට පිවිසෙන වෙලෙහි දකැ -

795. ඔදවැඩි සිත් ඇතියෙමි සුමනස් වැ පැවිද්ද රිසි කළවු. (පැවිද්ද ලබා) නොබෝ කලෙකින් මැ රහත්බවට පැමිණියවු.

796. ශාස්තෘශාසනකාරී වූ මම සෘද්ධියෙහි ද දිබ්බසොතධාතු-යෙහි ද වශී වෙමි, මෙරමා සිත් දනිමි.

797. පෙරවිසු කදපිළිවෙළ දනිමි. දිවැස පිරිසිදු කරනලදී. සියලු ආසුඵයන් නසා මොනොවට මල රහිත වැ වීඉඳා වූවු.

798. මා විසින් ශාස්තෘන් වහන්සේ ඇසුරු කරන ලදහ. බුදු සසුන් කරන ලද යැ, මහත් කෙලෙස්බර බහා තබන ලද යැ, තෘෂ්ණාව මුලිනුපුටා හරන ලදී.

799. යම් අසීයක් පිණිස ගිහිගෙන් නික්මැ බුදුසසුනැහි පැවිදි වූවා වෙමි ද, සියලු සංයොජනයන්ගේ ඤයය වූ ඒ අතරීය මා විසින් අනුප්‍රාප්ත යි.

800. ඉක්බිති මහාකාරුණික නරොත්තමයන් වහන්සේ “සකුලා දිවැස් ඇති මෙහෙණත් අතරැ අග්‍රය”යි මා එතදග්‍රයෙහි තබා වදළ සේක.

801-803. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ... බුදුසසුන් කරන ලදී. මෙසෙසින් සකුලා මෙහෙණ මේ ගාරා පැවසූ.

සතරවැනි සකුලා සචරිතපදන යි.

25. නන්දජනපදකල්‍යාණී අපදනං

- 804. පුදුමුක්තරො නාම ජිනො සබ්බධම්මානපාරගු
ඉතො සත්ඝභසසමභි කපෙප උපපජ්ජි නායකො.
- 805. ඔවාදකො විඤ්ඤපකො කාරකො සබ්බපාණිනං
දෙසනාකුසලො බුද්ධො තාරෙසි ජනතං බහුං.
- 896. අනුකම්පකො කාරුණිකො භීතෙසී සබ්බපාණිනං
සම්පන්නෙ තිස්සීයෙ සබ්බෙ පඤ්ඤිලෙ පතීට්ඨභි.
- 807. එවං නිරාකුලං ආසි සුඤ්ඤකං තිස්සීයෙහි ව
විචින්නං අරභනෙතභි වසීභුතෙහි තාදිභි.
- 808. රත්තනාවධිපඤ්ඤසං උග්ගතො සො මහාමුනී
කඤ්ඤිතභසියසඛිනාසො බන්ධිංසවරලක්ඛිණො.
- 809. වසස්සත්ඝභසසානි ආශු විජ්ජති තාවදෙ
තාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනතං බහුං.
- 810. තද්භං භංසවණියං ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ අහුං
නානාරත්තපජ්ජාතෙ මහාසුබ්බමපසිතෙ.
- 811. උපෙචා තං මහාවීරං අසෙසාසිං ධම්මදෙසනං
අමතං පරමසසාදං පරමස්ථිතිවෙදකං.
- 812. තදු නිමනනධීචාන සසඛිතං ලොකනායකං¹
දචා තස්ස මහාදනං පසන්භා සෙහි පාණිභි.
- 813. ක්ඛාගිනීනං භික්ඛුනීනං අභ්ගවධානං අපස්ඨිං
නිපච්ච සිරසා වීරං සසඛිතං ලොකනායකං.
- 814. තදු අදනාඤ්ඤමකො තිලොකසරණො පභු
ව්‍යාකාසි නරසද්දුලො² ලච්ඡසෙ තං සුපජ්ජිතං.
- 815. සත්ඝභසෙස ඉතො කපෙප ඔක්කකකුලසම්භවො
ගොතමො නාම ගොතන්න සචා ලොකෙ භවීසස්ථි.

1. භිභවන්නං - PTS.
 2. බ්‍යාකාසි නරසාරථි - මජ්ඣං
 — සාරථි P.T.S

25. නන්ද ජනපදකලාසාහි අපදනය

804. සියලු ධර්මයන්ගේ පාරයට පැමිණි ලෝකනායක වූ පසුබුන්තර ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ මෙයින් සුවහස්වන කප්ඵි (ලොවැ) පහළ වදල සේකැ.

805. සියලු ප්‍රාණින්ට අවවාද කරන, (දහම්) අවබෝධ කරවන (සසරින්) එතර කරවන, දේශනාකුශල වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ බොහෝ ජනතාව (සසරින්) එතෙර කරවූ සේකැ.

806. සියලු ප්‍රාණින්ට අනුකම්පා කරන කරුණා ඇති හිතෙහි වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ වෙතැ පැමිණි සියලු අන්තොටුවන් පත් සිල්හි පිහිට වූ සේකි.

807. මෙසේ (ලොව) නිරවුල් වියැ, අන්තොටුවන්ගෙන් සිස් ද වියැ, චිත්තවශී වූ මැදහත් ඉණ ඇති රහතුන්ගෙන් විසිතුරු වී.

808. ඒ මහාමුනිහු අටපනස් රියනක් උස් වූහ, රන්ඇඟැයක් බඳු වූහ, දෙනිස් මහාසුරිස් ලකුණින් යුතු වූහ.

809. එකලැ (මිනිස්නට) හවුරුදු සියක්දහසක් ආයු වෙයි. එ පමණ කල් වැඩසිටීමින් ඔබ බොහෝ ජනතාව සසරින් ගොඩ නඟාලූහ.

810. එකලැ මම භංසවතී නුවරැ නන් රුවනින් බබළන මහත් සුවයෙන් සමර්පිත සිටුකුලෙකැ උපන්වූ.

811. ඒ (පියුමතුරා) මහාවීරයන් වහන්සේ වෙතැ එළැඹැ අමෘත වූ පරම ආස්වාදකර පරමාත්මප්‍රකාශක ධර්මදේශනා ශ්‍රවණ කළෙමු.

812-813. එකල්හි සඬ්ඝයා සහිත ලෝකනායකයන් වහන්සේ නිමන්ත්‍රණ කොට ඔබට මහදන් දී සිය දිවිහිමියෙන් ප්‍රසන්න වූවා සඬ්ඝයා සහිත ලෝකනායක වීරයන් වහන්සේ (වෙත) මස්තකයෙන් වැඳ වැටී ක්‍රියාසිතී (ධ්‍යාන කරන) භික්ෂුණින් අතරැ අග්‍ර ස්ථානය ප්‍රාප්තී කළෙමු.

814. එවිට අදන්තදමක වූ තිලොකසරණ වූ ප්‍රභූ වූ නර ශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ 'ඒ මහා ප්‍රාඤ්ඤාව ලබන්නෙහි'යි ප්‍රකාශ කළ සේකැ. (වැළිදු)

815. "මෙකපින් සුවහස්වන කප්ඵි ඔක්කාක කුලය උපන් කොට ඇති ගෝත්‍රයෙන් ගෝතම නම් වූ ශාස්තෘහු ලොවැ පහළ වන්නාහ.

136 අපදනපාළි-එකුපොසටීකවග්ගො

816. තස්ස ධම්මෙසු දයාද ඔරසා ධම්මනිමිතා
නන්දනී නාම නාමෙන භෙසසසි සන්චුසාවිකා.
817. තං සුඤ්චා මුදිතා හුඤ්චා යාවථිවං තද ජිනං
මෙතච්ඡිනා පරිවරිං පච්චයෙති විනායකං.
818. තෙන කම්මෙන සුකමෙන වෙනනාපණ්ඩිතී ව
ජනිඤා මාත්‍රසං දෙහං තාවනිංසගච්ඡතං.
819. තතො වුතා යාමමගං තතො'හං කුසිතං අගං¹
තතො ව නිමොඤ්ඤං වසවතනිපුරං තතො.²
820. යඤ්ච යන්චිපපජ්ජාමි තස්ස කම්මස්ස වාහසා
තඤ්ච තඤ්ච රාජානං මහෙසිත්තමකාරසිං.
821. තතො වුතා මත්‍රසසනෙ රාජානං වස්ඤ්චන්තං
මණ්ඩලිනඤ්ච රාජානං මහෙසිත්තමකාරසිං.
822. සම්පසනිං අත්‍රභොජිනා දෙවෙසු මත්‍රපෙසු ව
සබ්බඤ්ච සුඤ්චා හුඤ්චා නෙකකපෙසසු සංසරිං.
823. පච්ඡිමෙ භවෙ සම්පඤ්ඤා පුරමිනි³ කපිලවහයෙ
රජෙඤ්ච සුදොදනසාහං ධීතා ආසිං අනිඤ්චතා.
824. සිරිංව⁴ රුපිනිං දිස්වා නඤ්චතං ආසි තං කුලං
තෙන නන්දනී මෙ නාමං සුඤ්චරොපපදං⁵ අභු.
825. යුවනිනඤ්ච සබ්බසං කලයාණිනී ව විසුඤ්චා
තඤ්චිති නගරෙ රම්මෙ ධම්මෙ ව⁶ යසොධරා.
826. ජෙට්ඨො භාතා තිලොකග්ගො පච්ඡිමො⁷ අරහා තථා
එකාකිනී ගඤ්චාහං මාතරා පරිචොදිතා:
827. “සාකියමහි කුලෙ ජාතා පුතෙන බුද්ධානුජා කුචං
නානෙතපි විනා භුතා අගාරෙ කිත්ත චච්ඡසි?

1. ගතා - මජ්ඣං.
2. ගතා - සා.
3. පුරමෙ - සිච්ච, මජ්ඣං.
4. සිරියා - මජ්ඣං.
5. සුඤ්චරං පවරං - මජ්ඣං, PTS.
6. ධම්මෙතා තං - මජ්ඣං.
7. මජ්ඣමො - සි, PTS.

816. ඔබ දහමිහි දයාද වූ ඔෆරය වූ ධර්මනිර්මිත වූ නමින් නන්ද නම් වූ ශාස්තෘශ්‍රාවිකාවක් වන්නෙහි'' යි (ප්‍රකාශ කළයේකැ.)

817. එ අසා ප්‍රමුදිත වූ මෙන්සින් ඇතිව විනායක වූ ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ දිවිහිම කොට (සිවු) පසින් උවටැත් කළවු.

818. මම ඒ කුශලකර්ම හේතුවෙන් ද වෙනනාප්‍රණිධි හේතු-යෙන් ද මිනිස්කය හැරපියා තවිකියා දෙවලොවට ගියවු.

819. මම ඉසින් ව්‍යුහ වූවා යාම දෙවිලොවට ගියවු, එසින් කුෂිකයට ද, එසින් නිර්මාණරකියට ද එසින් වශවර්කි පුරයට ද ගියවු.

820. ඒ කර්මබලයෙන් යම් යම් තෙතෙකැ උපන්වු ද, ඒ ඒ තැන (දෙව්) රජුනට මෙහෙසිබව කරවුවු.

821. ඒ දෙවිලොවින් ව්‍යුහ වූවා මිනිසත්බෙවෙහි සක්චිති රජුනට ද පෙදෙසි රජුනට ද මෙහෙසිබව කරවුවු.

822. සැපත් වළඳා දෙවියන් කෙරෙහි ද මිනිසුන් කෙරෙහි ද සුඛිත වූ නොයෙක් කප්ති සැරිසැරුවු.

823. පශ්චිම භවය පැමිණිකල්හි මම කිඹුල්වත් නුවට සුදෙධාදන රජුහට අනිඤ්ඤ වූ දුහිතෘ වූවු.

824. සිරිකතවත් රූමත් මා දක එකුලය ප්‍රිතිමත් වියැ, ඒ හෙතුවෙන් නන්ද යන මාගේ නාමය 'සුඤ්චි' යන උපපද ඇති වී.

825. ඒ රම්‍ය වූ නගරයෙහි යශෝධරාව තබා සියලු යුවතීන් අතර 'කල්‍යාණි' යි ප්‍රකට වූවු.

826. (මාගේ) දෙවු බැයා තුන්ලොවට අඟු වූ බුදුරජාණෝ යැ, එසෙසින් මැ කණිටු බැයා රහත් නමකි. එකලා වූ ගිහිගෙහි සිටුනා මම මව විසින් වෝදනා කරන ලදවු:

827. "දියණිනි, කෝ ශාක්‍යකුලයෙහි උපන්හි, බුදුරජුන්ගේ බුහුන වෙහි, නන්දයන්ගෙනුදු වෙන් වූවා කුමක් හෙයින් ගෙහි වසනෙහි ද?

188 අපද්‍යනපාළි-එකුපොසටිකවග්ගො

- 828. ජරාවසානං යොධධංකං රූපං අසුච්චමචනං
රොගභ්‍යානුච්ච ආරොග්‍යං ජීවිතං මරණනතිකං.
- 829. ඉදමපි තෙ සුභං රූපං සසිකනිකං මනොහරං
භූසනානමලධිකාරං සිරිසඛිකාතසනිභං.
- 830. පිණ්ඩිතං¹ ලොකසාරංච නයනානං රසායනං
සුඤ්ඤනං කිසිත්ථනනං ඔකකාකකුලං² නන්දනං.
- 831. න වීරෙනෙච කාලෙන ජරා සමනිභොසසති³
චීභාය ගෙහං තාරුඤ්ඤං⁴ චර ධම්මමනිඤ්ඤිතෙ.
- 832. සුඤ්ඤාභං මාකුචචනං පබ්බජීං අනගාරීයං
දෙවෙන නකු විනෙන්න රූපයොධධනලාලිකා.⁵
- 833. මහතා ච සයනෙන්න කුමාරජෙකිතපරං මම.⁶
කාකුං ච වදනෙ මාතා න වාහං තස් උසසුකා.
- 834. තතො මහාකාරුණිකො දිඤ්ඤා මං කාමලාලසං⁷
නිඤ්ඤනස් රූපසමිං මම වකඤ්ඤපථෙ ජිනො.
- 835. සමකන අනුභාවෙන⁸ ඉත්ථීං මාපෙසි සොහනි.
දසසනීයං සුරුවීරං මමතොපි සුරුවීරිනිං.
- 836. තුමහං විමිතිතා දිඤ්ඤා අතිවිමිතිතදෙහිනිං
චිනතයිං 'සඵලං මෙති තෙනලාහඤ්ඤි මානුසං'.
- 837. තමහං එහි සුභගෙ යෙනතො නං වදෙහි මෙ
කුලං තෙ නාමගොතතඤ්ඤි වද මෙ යදි තෙ පියං.
- 838. න පඤ්ඤාලො⁹ සුභගෙ උච්චමෙඛ මං නිවෙසය¹⁰
සිද්ධන්තිව¹¹ මමඛනානි සුපසුපය මුහුත්තකං.
- 839. තතො සිසං මමඛෙක සා කඤ්ඤා සධි සුලොචනා
තස්සා නලාථෙ පතිතා ලුතා¹² පරමදරුණා.

---

1. සුඤ්ඤිතං - පි, මජ්ඣ., PTS.	7. කමලානනං - යා.
2. උකකාක - මජ්ඣ.	8. අනුභාවෙන - මජ්ඣ.
3. සමධිගෙසනි - මජ්ඣ., PTS.	9. වකඤ්ඤාලො - මජ්ඣ.
4. තාරුඤ්ඤං - පි, මජ්ඣ., PTS.	10. නිවෙසය - මජ්ඣ.
5. ලාලිකා - මජ්ඣ.	11. නිඤ්ඤනති - පි, PTS.
6. මම - මජ්ඣ.	12. ලුතා - මජ්ඣ.

828. යොවුන්බව ජරාව අන්ත කොට ඇත්තේ යැ, රූපය අපච්ඡි යයි සම්මත යැ, නිරෝගී බව රෝගය අන්ත කොට ඇත්තේ යැ, ජීවිතය මරණය අන්ත කොට ඇත්තේ යි.

829-830. චන්ද්‍රයා සේ කාන්ත වූ මනහර වූ භූෂණයනට වඩා අලංකාර වූ ශ්‍රී සමුභයක් බඳු වූ ලෝකසාරය පිටු කළාක් වැනි වූ නෙත්‍රසායන වූ තොපගේ මේ ශ්‍රහ වූ රූපය ද-

831. නොබෝ කලකින් ම ජරාව (මහලු බව) මැඩලන්නේ යැ (ජරාවෙන් රූපය මඩිනු ලැබේ.) අනිත්දින දියණියනි, ගෙය හැරපියා තුරුණුවියෙහි දී ධර්මවාරී වව" යි.

832. රූපලාවණ්‍ය යොබ්බනලාලන පරවශ වූ මම මවුගේ බස් අසා බුදුසසුන්හි කයින් පැවිදි වූමු, එසේ වුවද සිතින් පැවිදි නුවූමු.

833. මවු තොමෝ මහත්ප්‍රයත්නයෙන් මා ධ්‍යාන ඉගැන් මෙහි යෙදුනක කරන්නට කපා කරයි, මම එහි නොද උත්සුක වූමු.

834-835. ඉක්බිති මහාකාරුණික ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ කාමයෙහි ලොල්වූ මා දක රූපයෙහි කළකිරවනු පිණිස මා ඇස් හමුයෙහි ස්වකීය අනුභාවයෙන් ශොභා ඇති දකුම්කලු ඉතා මනහර මාහටත් වඩා අතිශයින් රුමත් වූ ස්ත්‍රීයක මැවූසේකැ.

836. අතිවිෂමයජනක සිරුරු ඇති ඇය දක විස්මයට පැමිණි මම "මාගේ නෙත්‍රලාභයත් මිනිසත්බවත් සඵලැ" යි සිතූමු.

(මම)

837. "ප්‍රියාවනි, එව, යමකින් ප්‍රයෝජන ඇත් ද එය මට කියව, ඉදින් තොපට ප්‍රිය වේ නම් තොපගේ නාමගොනු ද කියව" යි කීමු.

(නිර්මිත ස්ත්‍රීය)

838. "ප්‍රියාවනි, ප්‍රශ්න කිරීමට කල් නො වෙයි මා (නොපගේ) ඇකයට ගනු, මාගේ අවයව කිදා බස්නාක් මෙනි, මොහොතක් (මා) හොච්ච" යි කීවු.

839. ඉක්බිති ශොභන නෙන් ඇති ඕ මාගේ ඇකයෙහි ත්‍රිය තබා ශයනය කළා යැ. (එ වෙලෙහි) ඉතා දරුණු මතුපිට වෙක් ඇයගේ නලලෙහි වැටුණි.

840. සහ තසසා නිපානෙන පිළකා උපපජ්ජථ
පගාරිංසු පභිනානා ච කුණපා පුබ්බලොභිතා.
841. පභිනානං වදනං වාසි කුණපං පුතිගන්ධිකං¹
උදුමාතං විනීලඤ්ච විපුබ්බඤ්ච² සරීරකං.
842. සා පච්චෙධිතසබ්බධිභි නිසසසන්ති මුහුං මුහුං
චෙදයන්ති සකං දුඛං කරුණං පරිදෙවයි.
843. “දුගෙනින දුක්ඛිතා හොමි චුසයන්ති ච චෙදනා
මහාදුගෙනි නිමුඟ්ඨාමිති සරණං හොමි මෙ සධි.”
844. “කුභිං වදනසොභා තෙ කුභිං තෙ තුඛිතනාසිකා
තඛෙබ්බෙවරොධං තෙ වදනං තෙ කුභිං ගතං.
945. කුභිං සසිනිහං වතනං³ කමුඛිචා කුභිං ගතා
දෙදුලාලාලා ව⁴ තෙ කණණො චෙචණණං සමුපාගතා.
846. මකුළමුරුභාකාරා⁵ කලසාව⁶ පයොධරා
පභිනානා පුතිකුණපා දුග්ගන්ධිතමාගතා.
847. තනුමජ්ඣා පුචුපෙසාණි⁷ සුනා වණිතතිබ්බිසා⁸
ජාතා අමෙජ්ඣිහරිතා අහො රූපං අසසිසතං.
848. සබ්බං සරීරසඤ්ජාතං පුතිගන්ධං භයානතං
සුසානඵච බිභවජං රමනෙත යඤ්ච බාලිසා⁹”
849. තද මහාකාරුණිකො භාතා මෙ ලොකනායකො
දිසවා සංවිග්ගචිතං මං ඉමා ගාථා අභාසථ.
850. “ආතුරං අසුචිං පුතිං පසස නෙදු සමුසසයං
අසුභාය චිතං භාවෙහි එකග්ගං සුසමාහිතං.
851. යථා ඉදං නථා එතං යථා එතං නථා ඉදං
දුගන්ධං පුතිකං වාසි බාලානං අභිනන්දිතං.

---

1. පුතිගන්ධිතං - මජ්ඣ. .
 2. පුබ්බඤ්චොසි - මජ්ඣ. .
 සබ්බඤ්චොසි - PTS.
 3. වණණං - මජ්ඣ. .
 4. දෙදුලාලොලාව - මජ්ඣ. .
 දුමාමාලඤ්ච - සා. .
 5. මකුළකාරකාකාරා - මජ්ඣ. .
 මකුළපදුමාකාරා - සා. .
 6. කලිකාව - මජ්ඣ. .
 7. චෙදිබජ්ඣාව පුපෙසාණි - මජ්ඣ. .
 චෙදිමජ්ඣා පුචුපෙසාණි - PTS.
 8. සුනාව නිතතිබ්බිසා - මජ්ඣ. .
 9. බාලියා - සිච්ච.

840. ඒ මකුළුවා වැටීම සමගම සොළක් නැඟුණේ ය. (පොළ) බිඳිණ. (පුපුළේ යැ) කුණු වූ පුයා ලෙහෙ වැගිරිණි.

841. මුව ද බිඳුණේ කුණු දුගඳ ඇති වියැ, සිරුර ඉදිමි නිල් වැ පුයා වගුරුවාලී යැ.

842. වෙවිලන සියලු අවයව ඇති ම වරින් වර නිශ්ශ්වාස කරන්නී සිය දුක හඟවමින් බැගුණේ වැලපුණා යැ.

843. “දුකින් දුක්ඇති වෙමි, වේදනාවෝ (මා) පහසින්, මහ-දුක්හි එවිට මම ගැලුණා වෙමි, යෙහෙලිය, මට පිහිට වව” යි.

844. “නොපගේ මුඛශෝභාව කොහි ද? නොපගේ කුඟු නැඟැය කොහි ද? නොපගේ තඹවන් බිඹුපල බඳු ලවන් කොහි ද? නොපගේ මුව කොහි ගියේ ද?

845. ඉඳුවන් උවන කොහි ගියේ ද? රන් මිහිඟු බෙරයක් බඳු ශ්‍රීවා ව කොහි ගියා ද? රනෝවිලි වන් ලෙලදෙන කර්ණයෝ විවර්ණයට එළැඹියාහ.

846. පද්මකුඳුලාකාර (පිඹුම් කැකුළු බඳු) කලස් වැනි පයෝධරයෝ බිඳුණාහු කුණු වැ ගියාහු දුගඳ ඇතිබවට පැමිණියාහු යැ.

847. සිහිනිහ හා පුළුකුල ඇති ම ඉදිමුණි වුණයෙන් කිලිටි වුවා අසුචියෙන් හරිත වුවා යැ. රූපය අශාශ්වත යැ ආශ්වයා යි.

848. මුළා වූවෝ යම් තෙතෙකැ ඇලෙන් ද, සිරුරෙහි හටගත් ඒ සියල්ල දුහඳ යැ, බිහිසුණු යැ, සොහොනක් සෙයින් පිළිකුලැ”යි. කිඹු.

849. එවෙලෙහි මහාකාරුණික මාගේ බැයා වූ ලෝකනාථයන් වහන්සේ කලකිරුණු සිතැති මා දක මේ ගාරා වදළසේකැ:

850. “නඤ්චෙනි ලෙඩ වන, කුණු වන, වැගිරෙන අපිරිසිදු (මෙය) බලව. සිත අසුභ වශයෙන් වඩා එකඟ කරගනුව.

851. දුගඳ වහනය වන, මළ වැගිරෙන, නුනුවණ අයගේ මන වඩන. මෙය යම්සේ ද එය මෙසේ යි. එය යම්සේ ද මෙය එසේ යි.

142 අපද්‍යනපාළි-එකුපොසටීකවග්ගො

852. එවමෙතං අවෙකඛන්තී රන්තින්ද්වමනන්දීතා
තනො සතාය පඤ්ඤාය අභිනිබ්බිජ්ජ දකඛසි.”
853. තතො’භං අතීසංචිග්ගා¹ සුඤ්ඤා භාථා සුභාසිතා.
තත්‍රච්ඡිතා විපසන්තී² අරහත්තමපාපුඡිං.
854. යඤ්ඤා යඤ්ඤා නිසිත්තාභං සද්දං ක්‍රියාපරායනා
ජිනො තසමිං ගුණෙ තුට්ඨො එතදගුණ ධරෙසි මං.
- 855-857. කිලෙසා ක්‍රියා මග්ගං -පෙ- කතං බුද්ධස්ස
සාසනං
ඉඤ්ඤා සුදං නන්දං භික්ඛන්ති ජනපදකලාසාණි ඉමා
භාථායො අභාසිජාති.

නන්දප්‍රේමියාපදනං පඤ්චමං.

26. සොණාපදනං

858. පදුමුත්තරො නාම ජිනො සබ්බධම්මානපාරගු
ඉතො සතසහස්සමභි කප්පෙ උපපජ්ජී නායකො.
859. තද්දං සෙට්ඨිකුලෙ ජාතා සුඛිතා සුචිතා පියා
උපෙඤ්ඤා තං මුනිවරං අසෙසාසිං මධුරං වචං.
860. ආරභ්විට්ඨියානග්ගං වග්ගෙණ්ණසිං භික්ඛන්තිං ජිනො
තං සුඤ්ඤා මුද්දිතා හුඤ්ඤා කාරං කඤ්ඤාන සන්ඤ්ඤානො.
861. අභිවාදිය සම්බුද්ධං තං ධානං පඤ්ඤා තද්දං
අනුමොදි මහාවීරො “සිජ්ඣිතං පණ්ඩිතං තච.
862. සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ ඔක්කාකකුලසමභවො
ගොතමො නාම ගොතෙතන සඤ්ඤා ලොකෙ භවිසන්ති.
863. තසස්ස ධම්මෙසු දයාදු ඔරසා ධම්මනිමිත්තා
සොණානි නාම නාමෙන භෙසසසි සන්ඤ්ඤාසාවිතා.
864. තං සුඤ්ඤා මුද්දිතා හුඤ්ඤා යාවජීවං තද්දං ජිනං
මෙතච්ඡිතා පරිවරිං පච්චයෙභි විනායකං.

1. තතොභමාසිං සංචිග්ගා - සතා, PTS.
2. තත්‍රච්ඡිතාවසං සන්තී - මජ්ඣං.
3. වග්ගෙණ්ණසිං - සතා.

852. d දවල් අනලස් වූ මෙසේ සිතන්නී, ඒ නිසාම සිය නැණින් එළඹ දකුව.”

853. මනාව දේශනා කළ ඒ ගාථා අසා, අනිශ්චය වශයෙන් සංවේගයට පැමිණීමට, එහි ම සිටෑ විදසුන් වඩා රහත් වීමි.

854. ඒ ඒ තත්ති සියලු කල්හි මැ ධ්‍යානපරවශ වූ, පිළිපත් මා, මාගේ ඉණය දක බුදුරජාණන් වහන්සේ එතැගුයෙහි තැබූ සේක.

855-857. මා විසින් ක්ලේශයෝ දවන ලදහ ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසෙයින් තන්ද ජනපදකල්‍යාණී මෙහෙණ මේ ගාථා පැවසූ.

පස්වැනි නන්ද සටවිරාපදනා යි.

26. සොණාපදනාය

858. මෙකපින් සුවහස්වන කප්භි සියලු දහමිහි සරතෙඳ පැමිණි (ලොවට) නායක වූ පියුමකුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ පහළ වූ සේකැ.

859. එකල්හි සිටුකුලෙකැ සුඛිත වූ පුජිත වූ ප්‍රිය වූ උපන් නෙමි ඒ මුනින්ද්‍රයන් වහන්සේ වෙතැ එළැඹී මිහිරි වදන් ඇසුමු.

860. ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ පිරිසුන් වැර ඇති මෙහෙණන් අතර එක් මෙහෙණක අග්‍ර කොට වර්ණනා කළසේකැ, ඒ අසා ප්‍රමුදිත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේට සත්කාර කොට -

861. සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ සකසා වැද එවෙලෙහි ඒ තනතුර ප්‍රාප්තියා කළමු. මහාවීරයන් වහන්සේ “නොපගේ ප්‍රාප්තියාට සමාඛ වෙව්”යි අනුමොදනා කළසේකැ, (වැළියු වදරනසේක්)

862. මෙයින් සුවහස්වන කප්භි ඔක්කාක කුලය උපත් කොට ඇති ගොත්‍රයෙන් ගොතම නම් වූ ශාස්තෘහු ලොවැ පහළ වන්නාහ.

863. ඔබ දහමිහි දයාද (හිමි) වූ (ලොවකුරු දහමින් උපන් හෙයින් ධර්මනිර්මිත වූ නමින් සෝණා නම් වූ ඖරස ශාස්තෘශ්‍රාවිකා වක් වන්නනු” යි.

864. එවිටැ එ අසා සතුටු වූ මෙත්සිත් ඇතියෙමි විනායක වූ ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ දීවිහිමි කොට ප්‍රත්‍යයෙන් උපසරාන කළමු.

- 865. තෙන කමෙමන සුකතෙන වෙනතාපණ්ඩිති ව ජනීඨා මානුසං දෙහං තාවනීසං අගඤජහං.
- 866. පව්ත්තමෙ ව හවෙදනී ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ අහං සාවත්ථියං පුරවරෙ ඉදෙධ ජීතෙ මහදානෙන.
- 867. යද ව යොධධනපහතො ගණ්ඨා පන්කුලං අහං දසපුත්තානි අජනීං සුරුපානි විසෙසතො.
- 868. සුඛෙධිතා ව නෙ සඛෙඛ ජගනෙතමනොහරා අමීත්තානමපි තෙ රුචිතා මමං පගෙව්¹ තෙ පියා.
- 869. තතො මඤ්ඤං අකාමාය දසපුත්තපුරකඛිතො පබ්බජීත්ථ ස මෙ හත්තා දෙවදෙවස්ස සාසනෙ.
- 870. තදෙකිකා විවිනෙතසිං ජීවිතෙතාලමස්සු මෙ වත්තාය² පතිපුත්තෙහි වුධථාය ව වරාකියා.
- 871. අහමපි තත්ථ ගව්ඤ්ඤං සමපනො යත්ථ මෙ පති'' එවා'හං විනාශිතාන පබ්බජී අනගාරියං.
- 872. තතො ව මං භික්ඛුනියො එකං භික්ඛුනුපස්සයෙ විහාය ගච්ඡමොවාදං "තාපෙහි උදකං" ඉති.
- 873. තද උදකමාභිඨා ඔකිරිතාන කුමනියා වුට්ඨො³ යපෙතා ආසීතා තතො විත්තං සමාදනිං.
- 874. ඛජෙධ අනිච්චතො දිස්වා දුක්ඛතො ව අනත්තතො ඡෙත්වාන⁴ ආසවෙ සඛෙඛ අරහත්තමපාපුණිං.
- 875. තද'ගණ්ඨා භික්ඛුනියො උඡෙණාදකමපුච්ඡිසුං තෙජොධාතුං අධිට්ඨාය ඛිපං සනත්තාපධිං ජලං.
- 876. විමුක්තා තා ජිනවරං එතමත්ථමසාවයුං තං සුඨා මුදිතො නාචො ඉමං ගාථං අභාසථ:

- 1. පඤ්ඤි - සි.
- 2. ජිතාය - සි, සතා, PTS.
- 3. වුට්ඨො - සි., ඡෙණා, සතා, PTS.
- 4. ඛෙජෙතො - සතා, PTS.

865. ඒ කුශලකම්භේතයෙන් ද වෙනනාප්‍රණිධි භේතයෙන් ද මිනිස්කය හැරපියා කවිකියාවට ගියමු.

866. මම දන් පැසුළු බෙවෙහි ද සැවැත් පුරවරයෙහි සමාදානී මත් ධනාඨ්‍ය මහත් ධන ඇති සිටුකුලෙකැ උපන්මු.

867-868. යම් කලෙකැ යොවුන්බවට පැමිණියා වෙම ද, එකලැ මම පතිකුලයට ගොස් සුරූපී දසසුන්කෙනෙකුන් දනවුමු. සුවසේ වැඩුණු ඔහු සියල්ලෝ වෙසෙසින් දනමනනුවන් හරනාහු වූහ. අමිතුරනට ද රිසි වූහ. උහු මට ප්‍රිය වෙත් යනු කවර කථා යැ.

869. ඉක්බිති අකැමැති මා නොතකා දසපුකුන් විසින් පෙරටු කරන ලද මාගේ ඒ ස්වාමීපුත්‍ර දෙවියන්ට දෙවි වූ බුදුරදුන් සසුන්හි පැවිදි වූයේ යි.

870. එකල්හි එකලා වූවා (මෙසේ) සිතුවු: “සැමියා හා පුකුන් විසින් හැරදමනලද මහලු ද වූ පින්මද මට ජීවිතයෙන් කමෙක් නැති.

871. යම් තෙනකැ මාගේ ස්වාමීපුත්‍ර පැමිණියේ ද, මම දු එහි යන්නෙමි.” මම මෙසේ සිතා බුදුසසුන්හි පැවිදි වූමු.

872. ඉක්බිති භික්ෂුණියු “ජලය රත් කරවයි” යි මෙහෙණ-වරෙහි එකලා වූ මා හැරපියා භික්ෂුනොවාදය අසන්නට ගියාහු යැ.

873. එකල්හි දිය ගෙනවුත් සැලෙකැ වත් කොට උදුනෙහි තබා ඉක්බිති හුන්නොම සිත සමාධිගත කළමු.

874. ස්කන්ධ අනිත්‍ය වශයෙන් දුඃඛවශයෙන් අනාත්ම වශයෙන් දැක සියලු ආසුව සිදපියා රහත්බවට පැමිණියමු.

875. එවිටැ භික්ෂුණියු අවුත් හුණුදිය පුළුවන්හු. (මම) තෙපො ධාතුව ඉටා ජලය වහා හුණු කළමු.

876. විස්මයට පත් ඔහු තෙල කරුණ ජීනවරයන් වහන්සේට ඇස්වූහ. එ අසා සතුටු වූ නාරයන් වහන්සේ මේ භාජාව වදළු සේකැ.

877. යො වෙ¹ වසසතං ජීවෙ කුසිතො භීතවීරියො
එකාහං ජීවිතං සෙයොයා වීරියමාරහතො දුක්ඛං.²
878. ආරාධිතො මහාවීරො මම³ සුපට්ඨපත්තියා
ආරඤ්චීරියානග්ගං මමාහ ස⁴ මහාමුනී.
- 879-881. කිලෙසා ක්කාපිතා මග්ගං -පෙ- කතං බුද්ධස්ස
සාසනං.
ඉජං සුදං සොණා භික්ඛුනී ඉමා ගාථායො
අභාසිජාති.

සොණාචේරියාපදනං ජට්ඨං.

27. හදුකාපිලානි අපදනං

882. පදුමුක්ඛරො නාම ජීනො සබ්බධමෙමිසු වක්ඛුමා⁵
ඉතො සතසහසීසමිති කපො උපපජී නායමො.
883. තදු'හු භංසවතීයං වීදෙහො නාම නාමනෝ⁶
සෙට්ඨි පහුතරතනො තසස ජායා අහොස'හං.
884. කදවි යො නරාදිවං උපෙචච සපරිජ්ජනෝ⁷
ධම්මමහෙසාසි බුද්ධාස්ස සබ්බදුක්ඛකම්භයාවහං.⁷
885. සාවකං ධුතවාදනං අග්ගං කිත්තෙසි නායමො
සුඤ්ඤා සත්තාභිකං දනං දඤ්ඤා බුද්ධස්ස තාදිතො.
886. නිපචච සිරසා පාදෙ තං යානං අභිපජ්ඨි
ස භාසයනොතා පරිසං තදු භී තරපුබ්භවො.
887. සෙට්ඨිතො අනුකම්පාය ඉමා ගාථා අභාසට්:
''ලච්ඡසෙ පජීතං යානං භිබ්බුතො හොති සුත්තක.
888. සතසහසෙස ඉතො කපො ඔක්කාකකුලසම්භවො
ගොතමො නාම ගොතෙන්න සඤ්ඤා ලොකෙ භවීසසති.

---

1. ව - සිමු, මජ්ඣං.
2. යො - සිමු, මජ්ඣං.
3. මම - භාසි - සිමු.
4. සබ්බධමොතපාරඤ්ඤා - මජ්ඣං.
5. නාමනො - සො, ඒඊඊ,
නායමො - චේද.
6. සපරිජ්ජනො - චේද.
7. සබ්බදුක්ඛකම්භයං - සිමු, මජ්ඣං.

877. “වත්පිළිවෙත් ආදියෙහි මැලි හෙයින් කුසිත වූ කායික ලෙවනසික වියඹ රහිත යමෙක් ඉදින් හවුරුදු සියයක් ජීවත් වෙ ද, ඔහුගේ ජීවත් වීමට වඩා දැඩි සේ වැරවසින පුභුල්හුගේ එක්දවසක් ජීවත් වීම උතුම්.”

878. මාගේ මනා පිළිවෙතින් මහාවීරයන් වහන්සේ ආරාධිතහ (සතුටු කරන ලද). ඒ මහාමුනිවරයන් වහන්සේ මා රුකුළු වැර ඇති මෙහෙණන් අතර අග්‍ර කොට වදල සේකි.

879-881. මා විසින් ක්ලේශයෝ දවන ලද්දහ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසෙයින් සොණා මෙහෙණ මේ ගාරා පැවසූ යැ.

සවැනි සොණා සථවීරාපදන සි.

27. හදදකාපිලානි අපදනය

882. සියලු ධර්මයන්හි වක්ඡුර්මත් වූ (සියලු ධර්ම දක්) (ලොවට) නායක වූ පිපුමතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙයින් ලක්ෂයක් වන කප්භි (ලොවට) පහළ වූ සේකැ.

883. එසමයෙහි භංසවතී නුවර නමින් විදේශ නම් වූ බොහෝ රන්රුවන් ඇති සිටුවරයෙක් වියැ, මම ඔහුගේ භායඹා වූමු.

884. කිසියම් දිනෙකැ හේ පිරිවරජනයා සහිත වැ නරාදිත්‍යා යන් (බුදුරදුන්) වෙතැ එළැඹැ නිවන්සුව එළවන බුදුදහම ශ්‍රවණ කෙළේ යැ.

885. බුදුරජාණෝ ධුතවාදී භික්ෂූන් අතර එක් ශ්‍රාවකයකු අග්‍ර කොට වදලහ. එ අයා සිටු තෙමේ තාදී ගුණ ඇති බුදුරදුන්ට සන්දිනක දනක් දී -

886-887. දෙහොත් මුදුන් නහා සිරිපා නැමැද ඒ තනතුර ප්‍රාප්තියා කෙළේ සි. එවිට නරොත්තම බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිවර ජනයා ප්‍රීතිමත් කරවමින් සිටුහට අනුකම්පා පිණිස මේ ගාරා වදලසේකැ: ‘දරුව නිවුනෙක් වන්න, පැතු තනතුර මතු ලබන්නෙහි.

888. මෙකපින් සුවහස්වන කප්භි ඔක්කාක කුලය සමඟට කොට ඇති ගොතින් ගෞතම නම් වූ සතරහු (ලොවට) පහළ වන්නාහ.

889. තසස ධම්මසු දයාදෙ ඔරසො ධම්මනිම්මිතො
කසසපො නාම නාමෙන හෙසසසි සක්ඛිසාවකො.'¹
890. තං සුඤ්චා මුද්දිතො සුඤ්චා යාවජ්චං තදු ජිනං
මෙඤ්චිතො පරිචරි පච්චයෙති විනායකං.
891. සාසනං ජොතයිඤ්චාන² මද්දිඤ්චා ච කුතිජ්චයෙ
වෙනෙයො³ විතයිඤ්චා ච නිබ්බුතො සො සයාඤ්චකො.
892. නිබ්බුතෙ තමහි ලොකග්ගෙ පුජනඤ්චාය සක්ඛිතො
ඤ්චිම්මෙඤ්ච සමානෙඤ්චා සහ තෙහි අකාරයි.
893. සත්තයොජනිකං චුපං උඤ්චධං රතනාමයං
ජලනතං සතරංසිච සාලරාජංච චුලලිතං.
894. සත්තසතසහසසානි පානියො⁴ තඤ්ච කාර'යි
නළඤ්චි විය ජොතනනි⁴ රතනෙහෙච සත්තහි.
895. ගජධිතෙලෙන පුරෙඤ්චා දීපානුජාලයි තහි.
පුජඤ්චාය⁵ මහෙසිසස සබ්බභූතානුකම්පිතො.
896. සත්ත සතසහසසානි පුණ්ණකුම්භානි කාරයි
රතනෙහෙච පුණ්ණානි පුජඤ්චාය මහෙසිතො.
897. මජ්ඣිම ආට්ඨව්ඨ කුම්භිනං උසස්ථිතා කඤ්චනගහියා
අතිරොචනති වජ්ජනන සරදෙච දිවාකරො.
898. චතුරාරෙඤ්ච සොහනති තොරණා රතනාමයා
උසස්ථිතා එලකා රම්මා සොහනති රතනාමයා.
899. විරොචනති පරිකම්භිතා අචිතංසා⁶ සුනිම්මිතා
උසස්ථිතානි පටාකානි රතනානි විරොචරෙ.
900. සුරතනං සුකතං වෙන⁷ වෙනියං රතනාමයං
අතිරොචනි වජ්ජනන සසංකුඤ්චාච⁸ දිවාකරො.

---

1. ජොතයිඤ්චා ඤ්චා - සිච්චි, රෙඤ්ච.
2. වෙනෙයො - මජ්ඣිම.
3. පානියො - සයා.
4. ජොතනන - සයා, PTS.
5. පුජනඤ්චාය - මජ්ඣිම.
6. අචිතංසා - මජ්ඣිම.
7. වෙනියං - මජ්ඣිම.
8. සසංකුඤ්චාච - සයා.

889. ඔබ දහමට හිමි වූ දහමින් නිපන් නමින් කසුප් නම් වූ උරෙහි ද ස්වර සවිවෙක් වන්නෙහි.''

890. එවිටු එ අසා පුච්ඡිත වැ විනයක ජිනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ මෙන් සිත් ඇතියේ සිවුපසයෙන් දිවිහිම කොට උවටුන් කෙළේ යි.

891. ඒ තරාගතයන් වහන්සේ අන්තොටුවන් ද මැඩ විනෙදනා ද විනයනය කොට සසුන් බබුළුවා සවිවන් සහිත වැ පිරිනිව්සේකි.

892-893. ලෝකනාරාමයන් වහන්සේ පිරිනිව් කල්හි ශාස්තෘ වූ ඔබ පුදනු පිණිස නැ - මිතුරන් කැඳවා ඔවුන් සමග දිලියෙන සුයෘයා වැනි පිපුණු ශාලවෘක්ෂ රාජයකු වැනි සත් යොත්තක් උස් වූ රත්නමය ස්තූපයක් කරවූයේ යැ.

894. ඒ සෑයෙහි නඩාග්නියක් (ඇවිලගත් හුණවනයක්) සෙයින් දිලියෙන සත් සියදහසක් පාත්‍රාකෘතීහු සත්රුවනින් මැ කරවූයේ යැ.

895. සියලු සත්තට අනුකම්පා කරන මහර්ෂීන් වහන්සේට පූජා පිණිස සුවඳ තෙලින් (පාත්‍ර) පුරවා එහි පහන් දල්වූයේ යැ.

896. මහර්ෂීන් වහන්සේට පූජා පිණිස රුවනින් මැ පිරුණු සත් සියදහසක් පුන්කුඹු කරවූයේ යැ.

897. කුඹු මධ්‍යයෙහි අටෙන් අටෙන් රන්ඇඟැහු ඔසවනලදහ. සරා කල්හි හිරුසෙයින් (ඔහු) පැහැයෙන් වෙසෙසින් බබළයි.

898. සිවුදෙරහි රුවන්මුවා තොරණහු හොබිනි, ඔසවන ලද රුවන්මුවා සිත්කලු පුවරුහු ද හොබිනි.

899. (සැය) වටා බදනාලද මනාසේ නිමවනලද අවිනාසයෝ බබළති, ඔසවනලද රුවන් පතාක ද බබළති.

900. ඉතා රතු මොනොවට කළ රුවන්මුවා තෙලසෑය සෑදූ වලා සහිත හිරුසේ පැහැයෙන් වෙසෙසින් බබළයි.

150 අපදනපාළි-එකුපොසටීකවග්ගො

901. ධුපසස වෙදියො තිසෙසා¹ හරිතාලෙන පුරයි
එකං මනොසිලායෙකං අඤ්ජනෙන ච එකිකං.
902. පුජාමතාදීසං රමමං කාරෙකා වරවාදිනො
අදසි දනං සඛසස යාවජීවං යථාබලං.

  903. සභා'හං සෙට්ඨිනා තෙන තාති පුඤ්ඤාති සබ්බසො.
යාවජීවං කරිකාන සභාව සුගතීං ගතා.
  904. සමපකතියොනුභොකාන දෙවසෙන අථ මානුසෙ
ජායා විය සරීරෙන සභ තෙනෙව සංසරිං.
  905. එකනවුතෙ ඉතො කපෙව විපසී නාම නායකො
උපපජ්ඣී වාරුතයනො² සබ්බධම්මවිපසසකො
  906. තද'යං බන්ධුමතියං බ්‍රාහ්මණො සාධුස්මමනො
අධෙඨා සපාගමනා'සී³ ධනෙන ච සුදුගගතො.
  907. තදපි තසස්'හං ආසිං බ්‍රාහ්මණී සමචෙතසා
කදවි සො දීජ්චරො සංගමෙසි මහාමුනිං.
  908. තිස්සිනං ජනකායසමීං දෙසෙත්තං අමතං පදං
සුචා ධම්මං පමුදිනො අදසි එකසාටකං.
  909. සරමෙකෙන වජෙත්තාගතානෙතං⁴ මම'බ්‍රවී⁵
අනුමොද මහාපඤ්ඤා⁶ දිනතං බුද්ධසස් සාටකං.
  910. තද'හං අඤ්ජිං කතා අනුමොදිං සුජීණිතා'
සුදිනෙතා සාටකො සාමී බුද්ධසෙට්ඨසස් තාදිනො.
  911. සුබිතො සජ්ජනො හුතා සංසරෙත්තා හවාහවො
ධාරාණසිපුරෙ රමමෙ රාජා ආසි මභීපති.
  912. තද තසස් මහෙසීහං ඉත්ථිගුම්මසස් උකතවා
තසස්සාතිද්ධිතා ආසිං පුබ්බසොගෙන හතතුඤ්ජනා.⁸

---

1. ධුපසසිම දියා තිසෙසා - සි, ගා.
2. උපපජ්ඣී වාරුදසසනො - මජ්ඣ.
3. අධෙඨා සනෙතා ගුණෙන:පි - මජ්ඣ.
4. වජෙත්ත ගතානෙතං - මජ්ඣ, සීචු.
5. ස මබ්‍රවී - මජ්ඣ.
6. මහාපු.ඤ්ඤා - ජෙද්ද.
7. සුජීණියා - ජෙද්ද.
8. වුකතරි - සගා, PTS.
හතතරි - ජෙද්ද.

901. ස්තුපයාගේ වෙදිකා තුනෙකි. එකක් හිරියෙලින් (රන් වන් ගෙරිකයෙන්) ද එකක් මනොසිලා (රතුගෙරික)යෙන් ද, එකක් අඤ්ජන (කළු ගෙරික)යෙන් ද පිරවී.

902. උත්තමවාදී වූ බුදුරදුනට තෙල බඳු රමා පුජා පවත්වා සහනට දිවිහිම කොට ශක්තිපමණින් දන් දුන්නේ යි.

903. මම ඒ සිටුහු සමග දිවි ඇති තාක් සර්වප්‍රකාරයෙන් ඒ පුණාකම් සිදු කොට එක් වැ මැ සුගතියට ගියමු.

904. දෙව බවෙහි ද වැළි මිනිස් බවෙහි ද සැපත් වළඳා සිරුරින් සෙවනැල්ල මෙන් ඔහු සමග මැ සැරූමු.

905. මෙකපින් එක් අනුවන කප්පි මනහර නුවන් ඇති සියලු දහම් වෙසෙසින් දක්නා ලොකනායක විදර්ශි බුදුරජාණන් වහන්සේ (ලොවැ) පහළ වූ සේකැ.

906. එසමයෙහි මේ සිටු තෙමේ බන්ධුමතී නගරයෙහි ශාස්ත්‍රාගම යෙන් ආඨා, ධනයෙන් ඉතා දුගී වූ බමුණෙක් වී.

907-908. එකල්හි දු මම සම අදහස් ඇති ඔහුගේ බැමිණි (බිරිය) වූමු, ඒ බමුණු උතුලා කිසියම් දිනෙකැ පිරිස් මැද වැඩ හුන් අමා දහම් දෙසන මහමුනිදුන් හමු වියැ. දහම් අසා කුටුපස් වූයේ (හැඳ පෙඬ වූ දෙවතින්) එක්වතක් (මුනිදුනට) දුන්නේ යැ.

909. එක්වතකින් යුතු වැ ගෙට අවුත් තෙල මට කී: “මහා නුවණැත්ත, (මා විසින්) බුදුරදුනට සඵවක් දෙන ලදී. (එයින්) අනුමොදන් වව” යි.

910. එසඳ මම අතිශයින් ප්‍රීතියට පැමිණියා ඇදිලි බැඳ “හිමියනි, තාදී ශුණ ඇති බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට සඵව මොනොවට දෙන ලද” යි අනුමොදන් වූමු.

911. (භේ) සුඛිත වූයේ සවිසැපතින් සැදුණේ කුදුමහත් බෙවෙහි සරත්‍රයේ (එක් කලෙකැ) සිත්කලු බරණැස් පුරයෙහි රජ වූයේ යැ.

912. එසමයෙහි මම ඔහුට මෙහෙසි වූමු, ඔහුගේ (අත්ත:පුර) ස්ත්‍රීසමුහයාට උතුම් වූමු. පූර්වජාතිසෙනාහ හේතුයෙන් ස්වාමියාට ප්‍රිය වූමු.

152 අපදනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

- 913. පිණ්ඩාය විවරනොත සො¹ අට්ඨ පච්චිකනායකො දිසා පමුදිතො හුඤා දඤා පිණ්ඩං මහාරභං.
- 914. පුනො නිමනකසිඤාන කඤා රනනමණ්ඤපං කච්චාචරභි කතං ජනං² සොචණ්ණණං සතභක්කං.³
- 915. සමානොඤාන තෙ සබ්බෙ තෙසං දනමදසි සො සොණ්ණසනොපච්චධානං⁴ පසනොකා සෙභි පාණ්ඨි.
- 916. තමපි දනං සභා⁵දසිං කාසිරාචෙත⁶භං තද පුනා⁷භං බාරාණසියං අජාසිං දාරගාමකෙ⁸
- 917. කුටුඤ්ඤකකුලෙ ඵිනෙ සුඛිතො සො සභාතුකො චෙට්ඨස්ස භාතුනො ජායා අහොසිං සුපනිබ්බතා.
- 918. පච්චිකඤ්ඤං දිසාන මම භතතු කනීයසි⁹ භාගනතං තස්ස දඤාන ආගමෙ තමභි පාවදී¹⁰
- 919. නාභිනාඤ්ඤා සො දනං තතො තස්ස අදස¹¹භං උචා ආනීය තං අනතං පුනො තමස්සච සො අද.
- 920. තදනතං ජබ්බසිඤාන දුට්ඨා ඤ්ඤාසස්භං තද පතතං කලලපුණ්ණං තං අදසිං තස්ස නාදිනො.
- 921. දනෙ ච ගහණෙ චෙච අමෙජෙකි පදුමෙ යථා¹² සමචිතමුඛං දිසා තදභං සංචිජිං භුසං.
- 922. පුනො පතතං ගහෙඤාන සොධසිඤා සුගන්ධිනා පසනනචිකතා පුරෙඤා සසතං සකකරං අදං.
- 923. යඤ්ඤපපජ්ජාමි සුරූපා භොමි දනතො ඤ්ඤාසස් අපකාචරන¹³ දුග්ගන්ධා වදනොන ච.
- 924. පුන කසස්පච්චරස්ස නිට්ඨායනාකමභි¹⁴ චෙතියෙ සොචණ්ණඉට්ඨකචරං අදසිං මුදිතා අභං.

---

1. තෙ - මජ්ඣ., චේද.	5. ජානා කාසිකොමකෙ - මජ්ඣ., සා.
2. පතතං - මජ්ඣ., PTS. කතමිට්ඨං - සා.	6. කණීයස සම භතතුනො - සීචු, මජ්ඣ., කණීයසො - සා., PTS.
3. චත තතතකං - මජ්ඣ.	7. පාවදී - සීචු, මජ්ඣ.
4. සොණ්ණසනොපච්චධානං - මජ්ඣ., සෙනාසනොපච්චධානං - සා., සෙනාසනොපච්චධානං - චේද.	8. අපචෙ පදුමෙච ච - මජ්ඣ., සා., PTS. මජ්ඣකමනසො දඤු - චේද.
	9. අපසාදෙත - චේද.
	10. නිට්ඨාපෙනමපි - චේද.

913. හේ පිටු පිණිස හැසිරෙන අට පසේබුදු කෙනකුන් දක සොමනස් වැ මහාර්භ පිණ්ඩාභාරයක් දී-

914-915. යළි නිමන්ත්‍රණ කොට රන්තමය මණ්ඩපයක් තනා තරහලුන් විසින් කරන ලද රන්මුවා සියහත් සැතක් (නභා) ඒ සියලු පසේබුදුන් වහන්සේ එහි වැඩම කරවා රන් අසුන්හි වැඩ හුන් ඔබට සියකින් දන් දුන්නේ යි.

916. එසඳ මම ඒ දන් ද කසිරපු හා එක් වැ දුන්මු. යළි මම බරණැස දෙරගමෙකැ උපතුමු.

917. හේ (බරණැස් රජ) සමෘද්ධිමත් කෙළෙහි කුලෙකැ බැයන් සහිත වූයේ සුඛිත වැ උපන්නේ යැ. මම දෙටු බැයාගේ මනා පතිවුත ඇති භාය්‍යා වූමු.

918. පසේබුදු කෙනකුන් දක මාගේ සැමියාගේ කණිටු බුහුන ඔහුගේ අහර කොටස (පසේබුදුන්ට) දී ඔහු ආකල්හි (එය) කීවා යැ.

919. හේ දනය අහිනන්දන නො කෙළේ යැ. (සතුටු නො වීයැ) මම එ අහර (පසේබුදුන්ගේ පාත්‍රයෙන්) උකහා ගෙන ඔහුට දුන්මු. හේ යළි ඔබට මැ දුන්නේ යි.

920. එකල්හි මම දොමිත වූවා එ අහර ඉවතැ ලා පසේ බුදුරදුන්ගේ පාත්‍රය කලලින් පිරුණක් කොට අකම්පා ගුණ ඇති ඔබට දුන්මු.

921. දීමෙහිත් ගැනීමෙහිත් අමෙධ්‍යයෙහි හා පද්මයෙහි යම්සේ ද එසේ සමයින් ඇති මුහුණ දක එකල්හි මම බෙහෙවින් සංවේගයට පැමිණියමු.

922. නැවත පාත්‍රය ගෙන සුවද දියෙන් යෝධා පහන්සිත් ඇති වැ පාත්‍රය පුරා ගිතෙල් සහිත සකුරු දුන්මු.

923. යම් යම් තෙතෙකැ උපදනෙම් ද දන හේතුයෙන් සුරූප වෙමි. පසේබුදුන්ට (කළ) අපකාර හේතුයෙන් දුගඳ මුඛ ඇති වෙමි.

924. යළි කසුස් බුදුරදුන්ගේ සැය නිමවන කල්හි ප්‍රමුදිත වූ මම රන්මුවා ගඬොලක් දුන්මු.

925. වතුජාතෙන ගජෙන නිවයිතා¹ තමිටඨකං
මුක්තා දුග්ගන්ධදෙසමො සබ්බඛයසුසමාගතො.
926. සක්කපාතිසහසසාති රතනෙහෙව සක්කති
කාරෙතො සතපුරානී වට්ටියො² ච සහසසසො.
927. පකඛිපිතො පදීපෙතො ධපඨි³ සක්කපනතිසො
සුජන්තං⁴ ලොකනාරථස්ස විපසනෙනන චෙතසා.
928. තදපි තමභි පුඤ්ඤමභි භාගිනී⁵භං වීසෙසනො
සුතා කාසිසු සඤ්ජාතො සුමිතො ඉති වීසසුතො
929. තසසා⁶භං හරියා ආසිං සුඛිතා සජ්ජිතා පියා
තදපි පච්චෙකමුත්තො අදසි⁷ සන්චෙට්ඨනං.
930. තසසා⁸පි භාගිනී ආසිං මොදිතො දනමුක්තමං
සුතා⁹පි කාසිරට්ඨමභි ජාතො කොලියජාතියා.
931. තද කොලියපුත්තානං සතෙභි සහ පඤ්චභි
පඤ්ච පච්චෙකමුත්තානං සතානි සමුපට්ඨති.
932. තෙමාසං තපපඨිතානං¹⁰ අදසි ච තිච්චරං¹¹
ජායා තසස තද ආසිං පුඤ්ඤකමමපරානුගා.
933. තතො චුතො අහු රාජා නන්දො නාම මහායසො
තසසාපි මහෙසී ආසිං සබ්බකාමසමිඤ්ඤිති.
934. තද ච යො¹² භවිතාන ඛුභමදනො මභීපති
පදුමච්ඡිපුත්තානං පච්චෙකමුත්තං තද.
935. සතානි පඤ්ච¹³නුතානි යාවථිචං උපට්ඨති
රාජ්ජයානෙන නිවාසෙතො නිබ්බුතානි ච සුජඨි.
936. චෙතියානි ච කාරෙතො පබ්බජිතො උභො මයං
භාවෙතො අපමඤ්ඤායො බ්‍රහ්මලොකං අගමහසෙ.
937. තතො චුතො මහාතිසෙඤ්ඤා සුජාතො පිප්ඵලායනො
මාතා සුමනදෙවිති කොසියගොතො දීපො පිතා.

1. තෙමයිතො - සතා, චෙද.
2. වට්ටිති - මජ්ඣ, චෙද.
3. ධපඨි - මජ්ඣ.
4. සුජන්තං - මජ්ඣ.
5. අදසි - මජ්ඣ.

6. වාසඨිතාන - සතා, PTS.
7. පකඛිචර - චෙද.
8. තද රාජා - මජ්ඣ,
තතො චුතො - සිද්ධි.

925. සිවුදැගදින් ඒ ගඩොල කබා දුගදදෙසින් මිදුණි සියල් අභින් මොනොවට යුතු වූවු.

926-927. (මාගේ ස්වාමිපුරුෂ) සත්රුවනින් මැ ගීතෙල් පුරාලු (පහන්) තැටි සන්දහසක් කරවා දහස්ගණනින් වැටී ද බහා (එ පහන් දල්වා වෙසෙසින් පහන් වූ සිතින් යුතු වැ ලෝකනාථයන් වහන්සේට පූජා පිණිස පංකාති (ජෙලි) සතක් සතක් කොට තැබුයේ යි.

928. එදවසැ ද මම එපින්කම්හි වෙසෙසින් සහභාගිනී වූවු. යළි (ස්වාමිපුරුෂ) කසි දනවුහි උපන්නේ සුමිත්‍ර යයි ප්‍රසිද්ධ වූයේ යැ.

929. මම ඔහුට භායනී වූවු. සුඛිත වුවා සර්වාකාරයෙන් සජ්ඣත වුවා ප්‍රිය වූවු. එකල්හි දු (ස්වාමිපුරුෂ) පසේ බුදුකෙනෙකුන්හට සන (රන්) නළල්පටක් දුන්නේ යැ.

930. උතුම් දනය අනුමෝදන් වැ ඒ පුණ්‍යකම්යට ද සහභාගිනී වූවු. යළිදු (ස්වාමිපුරුෂ) කසිරට කොලිය ජාතියෙහි උපන්නේ යැ.

931. එසද (හේ) කොලියපුතුන් පන්සියයක් සමග පන්සියයක් පසේබුදුන් වහන්සේට උපසාදන කෙළේ යැ.

932. තෙමසක් මුළුල්ලෙහි (බොජුනෙන්) සතස්වා තුන්සිවුරු ද දුන්නේ යි. එකලැ (මම) පුණ්‍යකම්පථානුගත වූ ඔහුගේ භායනී වූවු.

933. (හේ) එතැනින් ව්‍යුත වූයේ ලභායශස් ඇති නන්ද නම් රජ වූයේ හැ. (මම ද) ඔහුට සියලුකාමයෙන් සමාදාන වූ මෙහෙසි වූවු.

934-935. එකලැ හේ බබ්දන් රජ වැ පදුමවකිගේ පුතුන් වූ පන්සියයක් පසේමුනිඳුන් රාජොද්‍යානයෙහි නිවාසග්‍රහණ කරවා දිවහිම් කොට උපසාදන කෙළේ යැ. පිරිනිවන් පෑ කල්හි දු ඔබ පිදුයේ යි.

936. ජෛතව්‍ය ද කරවා අපි දෙදෙන පැවිදි වැ අපමණකූ වඩා බඹලොව ගියෙවු.

937. (හේ) එසින් ව්‍යුත වූයේ මහාතිස් බමුණුගම පිස්ලායන නමින් උපන්නේ යැ. මවු සුමනදෙවී නම් වූ. කොසියගොතන බමුණු පියා වියැ.

938. අභං මඤ්ජනපදෙ සාගලායං පුරුකතමෙ
කපිලසාස දීපසාසා'සිං ධිතා මාතා සුච්චති.
939. සනකඝඤ්ඤානිමෙඛන නිලමිණිකාන මං පිතා
අද් කසාපධිරසාස කාමාසාවජ්ජනසාස' මං.
940. කදව්ච්චි සො කාරුණිකො ගන්තවා කමලිකතපෙකඛනං¹
කාකාදිකෙහි ඛජ්ජනොත පාණෙ දිස්වාන සංචිච්චි.
941. සරෙ වා'භං තිලෙ ජාතෙ දිස්වානාතපනාපනෙ
තිමි කාමකහි ඛජ්ජනොත සංවෙගමලහිං තද්.
942. තද් සො පඛඛච්චි ධිරො අභං තමනුපඛඛච්චිං
පඝඤ්ච වසාසානි නිවසිං පරිබ්බාජවතෙ² අභං.
943. යද් පඛඛච්චිතා ආසි ගොතමි ජීනපොසිකා
තද්'භං තමුපාගන්තවා බුද්ධොත අනුසාසිතා.
944. න චිරොතොව කාලොත අරභභාමපාපුණිං
අභො කලාසාණමිභතතං කසාපසාස සිරිමතො.
945. සුතො බුද්ධසාස දයාදෙ කසාපො සුසමාභිතො
පුබ්බෙතිවාසං ගයා වෙදී සභ්භාපායඝඤ්ච පසසති.
946. අපො ජාතිකඛයං පතොතා අභිඤ්ඤාවොසිතො මුනි
එතාහි තිහි චීජ්ජාහි තෙච්චිජ්ජා භොති බ්‍රාහ්මණො.
947. තපෙච්චි භද්ද කාපිලානී මතච්චිජ්ජා මච්ච්චාසිති
ධාරෙති අතතිමං දෙභං ජෙතවා මාරං සවාහිතිං.
948. දිස්වා ආදිනවං ලොකෙ උභො පඛඛච්චිතා මයං
තසාමභා ඛිණාසවා දතොසා සීතිභුතාමභ නිබ්බුතා.
- 949-951. කිලොසා කාපිතා මඤ්ඤං -පෙ- කතං බුද්ධසාස
සාසනං.
ඉසං සුදං භද්දකාපිලානී හිකඛුනී ඉමා ගාරායො
අභාසිසානි.

භද්දකාපිලානී පෙරියාපදනං සතතමං.

1. කාමෙහි වජ්ජනසාස - මජ්ඣ, සා, පෙද.
2. පෙකපිකො - මජ්ඣ, සා, PTS.
3. පරිබ්බාජවතෙ - සා, PTS.

938. මම මදද දනවුහි සාගල පුරවරයෙහි කපිල බමුණුහුගේ දුහිතෘ වුමු. මවු සුවිමනී නම වු.

939. පිය තෙමේ සතරන් ප්‍රතිබිම්බයකින් මා පිළිරුව නිමවා කාමාසායෙන් තොර වූ කසසප ධරයන් (පිප්පල මාණවකයන්) හට මා (සරණ කොට) දුන්නේ යි.

940. කිසියම් දිනකැ හේ (මාගේ ස්වාමිපුරුෂ) කර්මාන්ත ස්ථානය දක්නට ගොස් කාකාදීන් විසින් කනු ලබන පණුවන් දක සංවෙගයට පත් වියැ.

941. මම දු එවෙලෙහි ගෙහි වූ තල අවවෙහි ලා වියලන කල්හි කවුඩන් විසින් කනුලබන කෘමීන් දක සංවෙග ලත්වු.

942. එකල්හි ඒ ධර වූ කාශ්‍යප පැවිදි වූයේ යැ. මම ඔහු අනු වැ පැවිදි වුමු. මම හවුරුදු පසක් මුළුල්ලෙහි පිරිවැදි-වත්හි වුසුමු.

943. යම් කලෙකැ බුදුරදුන් හැදූ වැඩු මවු වූ මහාපජාපභී ගොතමී පැවිදි වූවා ද, එකලා මම බුදුරදුන් විසින් අනුශාසිත වූවා ඔබ කරා එළැඹැ (මහණ මහලු පැවිදි ලත්වු).

944. නොබෝකලෙකින් ම රහත්බවට පැමිණියමු. කාශ්‍යප ශ්‍රීමත්හුගේ කළ්‍යාණමිත්‍රතාව ආශ්වයාචය යි.

945. බුදුහු අනුජාත පුත්‍ර වූ එහෙයින් ම බුද්ධියාද වූ මොනොවට සමාහිත වූ යම් කාශ්‍යප සථවිර කෙනෙක් පෙරවිසූ කදපිළිවෙළ දනිත් ද ස්වර්ගය හා අපාය හා (දිවැසින්) දකිත් ද.

946. වැළි අර්භතියට පැමිණියාහු ද මාර්ගඥානයෙන් දන කරණි අවසන් කළ ඒ ක්ෂිණාසුව මුනිහු තෙල ත්‍රිවිද්‍යා හේතුකොට ගෙන ත්‍රිවිද්‍යාප්‍රාප්ත බ්‍රාහ්මණ වෙත්.

947. එසෙයින් ම හද්දකාපිලානී ත්‍රිවිද්‍යාප්‍රාප්ත යැ, මරු පලවා හරනාසුලු යැ. සෙනා සහිත මරු දිනා පැසුළු කස ධරන්තී වෙයි.

948. ලොකයෙහි ආදිනව දක අපි දෙදෙනා පැවිදි වුමහ, ඒ අපි ක්ෂිණාසුවයමහ, දණ්ඨයමහ, ශීර්භුතයමහ, නිර්වෘතයමහ.

949-951. මා විසින් ක්ලේශයෝ දවන ලද්දහ ... බුදුසසුන් කොට නිමවන ලදී.

මෙසෙයින් හද්දකාපිලානී මෙහෙණ මේ ගාථා පැවසූ යැ.

සත්වැහි හද්දකාපිලානී සථවිරාපදන යි.

28. යසොධරාපදනා

- 952. එකසමී සමයෙ රමම ඉදො රාජගහේ පුරෙ පඤ්ඤාරමිච්චි වරෙකසමී වසනොත නරතායමක.
- 953. වසනතීයා තමනි නගරෙ රමම භික්ඛුක්ඛුපසසයෙ යසොධරා භික්ඛුතීයා එවං ආසි චිතකකතං;
- 954. “නාදො රාහුලභද්දෙ ව සාවකභ්ගා තථෙව ව සුඤ්ඤාදනො මහාරාජා ගොතමී ව පජාපතී.
- 955. අභිඤ්ඤාතා ව මහාපෙරා පෙරියො ව මහිඤ්ඤා සනතං ගතාව ආසුං තෙ දීපවච්චි නිරාසවා.
- 956. ලොකනාථෙ ධරනොව අහසෙ ව සිවං පදං ගමීසසාමී”ති චිනොතතො පසසනතී ආයුමකතො.
- 957. පසසිතො ආයුසඤ්ඤාරං තදභෙව ඛයං ගතං පඤ්ඤාවරමාදය නිකමිතො සකසමා.
- 958. පුරකඛතා භික්ඛුතීභි සතෙහි සහසෙසභි සා¹ මහිඤ්ඤා මහාපඤ්ඤා සමමුඤ්ඤං උපසඤ්ඤාමී.
- 959. සමමුඤ්ඤං අභිවාදෙතො සඤ්ඤාතො වකකලකච්චො නිසිනතා එකමනාමහි ඉදං වචනමමුචී:
- 960. “අට්ඨසකතතිවසසා”භං² පච්ඡමො වතතෙ වයො³ පඤ්ඤාරං භි⁴ අනුපපතො ආරොචෙමී මහාමුතො.
- 961. පරිපසෙසා වයො මඤ්ඤං පරිතො මම ජීවිතං පහාය වො ගමීසසාමී කතං මෙ සරණමතතො.
- 962. වයං භි⁵ පච්ඡමෙ කාලෙ මරණං උපරුජනිතී⁶ අජජ රතනං මහාවීර පාසුණසසාමී නිබ්බුතං.

- 1. සතෙහි සහ පඤ්ඤාවචි - සිමු, PTS.
- 2. වසසාමිභි - සිමු.
- 3. පච්ඡමා වතතති වයා - සා.
- 4. පඤ්ඤාරමිච්චි - මජ්ඣ.
- 5. වයමිභි - මජ්ඣ.
- 6. උපරුඤ්ඤාමී - මජ්ඣ.
- උපරුජනිතී - පුජා.

28. යශොධරාපදනාය.

952. එක්සමයෙක්හි රමා වූ සමාදාමිත් රජගහ නුවර එක්තරා ගිරිගුහායෙක්හි නරනායක වූ තපාගතයන් වහන්සේ වැඩ වෙසෙන සෙමෙහි -

953. එනුවර මනරම් මෙහෙණුවරෙකු වෙසෙන යශොධරා තෙරණියනට මෙබඳු විතර්කයෙක් වූයේ යැ:

954-955. “නන්ද යැ, රාහුලහදු යැ; එසෙයින් මැ අග්‍රශ්‍රාවක යැ, සුදෙධාදන මහරජ යැ, පජාපතිගොතමී යැ, ප්‍රසිද්ධ මහතෙරණුවෝ යැ, මහත් සෘද්ධි ඇති තෙරණියෝ යැ යන ඔබ ආයුච්ච රහිත වූවාහු (තෙල් රහිත) පහන්සිළු සෙයින් ශාන්තියට ගියාහු මැ වූහු.

956. ලෝකනාථයන් වහන්සේ ක්‍රියමාන කල්හි මැ මම දු ශාන්තියට යන්නෙමි” යි සිතා තමන් ආයු පමණ බලන්නී -

957. එදවසැ මැ ඝෟයයට ගිය අයුසසංස්කාර දැක පා සිවුරු ගෙන සිය අසපුවෙන් නික්මැ -

958. සිය ගණන් දහස්ගණන් මෙහෙණන් විසින් පෙරවූ කරනලද මහත් සෘද්ධි ඇති මහත් ප්‍රඥ ඇති ඒ යශොධරාවෝ සම්බුදුරජුන් කරා එළැඹුණාහ.

959. සම්බුදුහු වැද සක් ලකුණු ඇති සථරහු වෙතැ එකක් පසෙකැ හුන්නා මෙවදන් බිණුහු:

960. “මහාමුනීකුමනී, (ඔබට) සැලකරමි: මම අටසැත්තැ හැවිරිදි වෙමි. (මම) පැසුළු වයස වෙයි, මරණ නමැති ප්‍රපාතයට පැමිණ සිටියා වෙමි.

961. මාගේ වයස මුහුකුරා සිටුවනේ යැ, මාගේ ජීවිතය මද කල් පවත්නේ යැ, තොප හැර යන්නෙමි, මා විසින් තමහට පිහිට කරගන්නා ලදී.

962. මරණ තෙම පශච්චිකාලයෙහි ආයු පෙළ යි, මහාවීරයන් වහන්සේ අද රැය නිවනට පැමිණෙන්නෙමි.

963. නඤ්ඤි ජාති ජරා ව්‍යාධි මරණඤ්ඤා යතිං මුනෝ¹
තඤ්ඤා ගච්ඡාමංභං වීර ගතො යඤ්ඤා න දික්ඛති.²
964. යාවතා පරිසා එඤ්ඤා සමුපාසනති සන්ධුනො
අපරාධං පජානනති³ ඛමනතං සමුච්චා මුනො.
965. සංසරිතො ව සංසාරෙ ඛලිතං වෙ මමං තධි
ආරොවෙමි මහාවීර අපරාධං ඛමස්සු මෙ.
966. සුඤ්ඤාන තස්සො වචනං මුනිනො ඉදමබුච්චි
කිමුත්තරං තෙ වක්ඛාමි නිබ්බානාය වජ්ජනියො.
967. ඉද්ධිං වාපි නිදඤ්ඤාමි මම සාසනකාරියො
පරිසානඤ්ඤා සබ්බාසං කඛිං ඡිද්දස්සු යාසනො.
968. සුඤ්ඤා තං මුනිනො වාවං භික්ඛුනී සා යසොධරා
වජ්ජිතො මුනිරාජං තං ඉදං වචනමබුච්චි:
969. “යසොධරා අහං වීර අභාරෙ තෙ පජාපති
සාකියමිති කුලෙ ජාතා ඉත්ථියමෙඛ පතිට්ඨිතා.
970. ථීනං සතසහස්සානං නචුතීනං ජඵනතරි⁴
අභාරෙ තෙ අහං වීර පාමොක්ඛා සබ්බඉත්තරා.
971. රුපාවාරභුණුපෙතා යොබ්බනට්ඨා පියංවද
සබ්බා මං අපවායනති දෙවතා වීය මානුසා.
972. කඤ්ඤාසහස්සපමුච්චා සක්ඛපුත්තනිවෙයනො
සමානසුඛදුක්ඛා තා දෙවතා වීය නඤ්ඤො.
973. කාමධාතුමනික්ඛනතා⁵ සඤ්ඤිතා රුපධාතුයා
රුපෙන සදිසා නඤ්ඤි යඵපෙනා ලොකනායකං.”
974. එවමාදීනි වචනා උපපතිතාන අඛරං
ඉද්ධි අනෙකා දඤ්ඤාසි බුද්ධානුඤ්ඤා යසොධරා.*

1. මහාමුනො - මජ්ඣං.
2. අපරාමරං සනත්තරං ගමියාමි අසම්බතං - සීචු.
අපරාමරං ජුරං - මජ්ඣං.
3. නාම - සීචු, මජ්ඣං.
4. සඵන මෙත්ථි - සීචු.
අපරාධමජානනාත් - මජ්ඣං.
5. ඡද්දතතරි - මජ්ඣං.
6. කාමධාතුමනික්ඛනමි - මජ්ඣං.
* මජ්ඣං - එසා භාරා න දික්ඛතෙ, අභිව අසං භාරා දික්ඛතෙ:
“සමුද්ධං අභිවාදෙධා ඉද්ධිං දඤ්ඤාසි සන්ධුනො
නොනා නානාවධාතාරා මහාඉද්ධි දික්ඛති.”

963. මුනිවරයන් වහන්ස, යම් තෙතෙකු ජාති - ජරා - ව්‍යාධි - මරණ නැත් ද, යම් තෙතෙකු ගිය සත්‍ව නො පැනේ ද, වීරයන් වහන්ස, මම එහි යන්නෙමි.

964. මෙහි යම් පමණ පිරිස් කෙතෙක් ශාස්තෘන් වහන්සේ වෙතැ රැස් වූ හිඳිත් ද, (බහු මා කළ) දෙසක් දැනිත් නම් මුනිඳුන් හමියෙහි කමත්වා!

965. මහාවීරයාණනී, සැලකරමි: සසර සරා ඇවිදුනා සෙමෙහි තොප කෙරෙහි ඉදිත් මාගේ දෙසෙක් වී නම් එය ඤාමා කරව.”

966. ඇගේ වදන් අසා මුනින්ද්‍රයන් වහන්සේ මෙය වදළුසේකැ : “නිවනට යන තොපට මතු කුමක් නම් කියමි ද?

967. මාගේ අනුසසුන් කරන්න, සෘණී ද දක්ව, සසුන්හි ලා සියලු පිරිස් හි සැක ද සිඳුලව” යි.

968. මුනිඳුන්ගේ එවදන් අසා ඒ යශෝධරා මෙහෙණ එ මුනිරජුන් වැඳ මේ වචන කිවු:

969. වීරයන් වහන්ස, ශාක්‍යකුලයෙහි උපන් ස්ත්‍රීලක්‍ෂණයෙහි පිහිටි මම යශෝධරා වෙමි, ගිහිගෙහි දී තොපගේ පුරාපති (භාය්‍යා) වූවු.

970. වීරයාණනී, මම තොපගේ නිවසෙහි එක්ලක්‍ෂණයානු-දහසක් කාන්තාවනට ප්‍රමුඛ වූවු. සියල්ලට ඉසුරු ද වූවු.

971. රූප - ආචාර ගුණයෙන් යුතු යොවුන් වියෙහි සිටි මම ප්‍රියතෙපුල් ඇති වූවු, මිනිසුන් දෙවියන් පුදනු සෙයින් සියල්ලෝ මා පුදත්.

972. ශාක්‍යපුත්‍රයන්ගේ නිවෙස්හි සහසුකන්‍යාවනට ප්‍රමුඛ වූවු. සමාන සුවදුක් ඇති උහු (ඒ කන්‍යාවෝ) නදුකුයනෙහි දේවතා බඳු වූහ.

973. කාමධාතු ඉක්මැ වූවා රූපධාතූහි සිටියා වෙමි. ලෝක නායකයන් තබා රූපයෙන් (මට) සමාන වූවක් නැති.

974. යශෝධරාවෝ මේ ආදිය කියා අහසට පැන නැඟූ බුදුරදුන්ගේ අනුදන්මෙන් නොයෙක් සෘණී දැක් වූහ.

975. වක්ඛවාළසමං කාශං සීසං උක්ඛරතො කුරු
උභො පක්ඛා දුච්චි දීපා ජමබුදීපො¹ සරිරතො
976. දක්ඛිණිණ්ණි සරං පිඤ්ජං නානාසාමා තු පක්ඛකා
වජ්ජ ව සුරියො අක්ඛි² මෙරුපබ්බතතො සිඛා.³
977. වක්ඛවාළගිරි⁴ තුණ්ඩං ජමබුරුක්ඛං සමුලකං
වීජමානා උපාගග්ඛා වජ්ජතෙ ලොකනායකං.
978. හජ්චීවණ්ණං තථෙව⁵සසං පබ්බතං ජලධිං තථා
වජ්ජිමං සුරියං මෙරුං⁶ සක්ඛවණ්ණිණ්ණි දස්සයි.
979. “යසොධරා අහං වීර පාදෙ වජ්ජමී වක්ඛම”
සහස්සං ලොකධාතුනං ජුලලපථෙන⁷ ඡාදයි.
980. බුහුවණ්ණිණ්ණි මාපෙඤා ධම්මං දෙසෙසී සුඤ්ඤතං
“යසොධරා අහං වීර පාදෙ වජ්ජමී වක්ඛම.
981. ඉඤ්චිසු ව වසී භොමී දිබ්බාය සොතධාතුයා
වෙතොපරියඤ්ඤාණස්ස වසී භොමී මහාමුතී.
982. පුබ්බෙතිවාසං ඡානාමී දිබ්බවක්ඛු වීසොධිතං
සබ්බාසවා පරික්ඛිණා නජ්චදනී පුනඛතවො.
983. අක්ඛධම්මනිරුතනීසු පච්ඡානෙ තථෙව ව
ඤ්ඤං මඤ්ඤං මහාවීර උපුනනං තව සනතීතෙක.
984. බුද්ධානං ලොකනාථානං සධගමං තෙ⁸ සුද්දස්සිතං⁹
අධිකාරං ඛුං මඤ්ඤං තුඤ්ඤාය මහාමුතො.
985. යං මඤ්ඤං පුරිමං කම්මං තුසලං සරසෙ මුනෙ
තුඤ්ඤාය මහාවීර පුඤ්ඤං උපචිතං මයා.
986. අභබ්බධධානෙ වජ්ජඤා වාරධිඤා අනාවරං
තුඤ්ඤාය මහාවීර සඤ්ඤිතං චීවිතං මයා

1. ජමබුදීපං - සබ්බෙසු.
2. වක්ඛකව සුරියඤ්ඤාණී - මජ්ඣං, සී, සා.
3. වක්ඛසුරියවසාලකමී - සුඡා.
4. සිඛා - මජ්ඣං, සුඡා.
5. ගිරි - මජ්ඣං.
6. තුණ්ඩා - සුඡා.
7. වක්ඛසුරියමහාමෙරුං - සුඡා.
8. ජුලලපාථෙන - සුඡා.
9. සධගමනෙතසු - සී.
9. නිදස්සිතා - මජ්ඣං.

975. කය සක්වළ හා සම යැ, හිස උතුරුදෙසින් වූ කුරු දිවයින යැ, පියාපත් යුවළ (පුර්වවිදේහ-අපරගොයාන යන) දෙ දිව යැ, සිරුරින් දඹදිව යැ.

976. පිල්කළඹ දකුණු සයුර යැ, පියාපත් නානා (වෘක්ෂ) ශාඛා යැ, දෙයැස සදහිර යැ, මෙරුපර්වතයෙන් ශිඛා යැ.

977. තුඩ සක්වළ ගිර යැ (මෙබඳු ලිහිණි රුවක් මවා දඹදිවට සලකුණු වූ) දඹරුක මුල් සහිත වැ උපුටා (එයින්) පවත් සලමින් එළැඹූ ලෝකනායකයන් වහන්සේ වදිති.

978. ඇත්රුවක් ද, එසෙයින් ම අස්රුවක් ද, පව්වක් ද, මහසයුර ද, එසේ ම සඳු ද හිරු ද මෙරුව ද සක්රුව ද දක්වූහ.

979. වීරයන් වහන්ස, මම යශෝධරා යැ, වක්ෂර්මකුන් වහන්ස, (තොප) පා වදිමි යි (කියමින්) දහසක් ලොඛා විකසිත පද්මයකින් වැසූහ.

980. බුභ්මවෙශ ද මවා ඉන්‍යතාප්‍රතිසංයුක්ත ධර්මදේශනා කළාහ. (යළි මෙසේ ද කියයි:) වීරයාණනි, මම යශෝධරා යැ, වක්ෂර්මතාණනි, (තොප) පා වදිමි.

981. මහාමුනිකුමනි, සෘඤ්ඤයෙහි ද, දිබ්බසොතධාතුයෙහි (දිව කන්හි) ද වසී වෙමි. මෙරමාසින් දන්තා නුවණෙහි ද වශී වෙමි.

982. පෙර වීසු කදපිළිවෙළ දන්මි, දිවැස් පිරිසිදු කරනලදී. සියලු ආසුච ක්ෂීණ යැ, දන් පුනර්භවයෙක් නැති.

983. මහාවීරයන් වහන්ස, අභී - ධර්ම - නිරුක්තියෙහි ද, එසෙයින් ම ප්‍රතිභානායෙහි ද ඥානය තොප හමියෙහි දී මට උපන.

984. මහාමුනිකුමනි, ලෝකනාථ වූ බුදුවරයන්ගේ සබ්බමය තොප විසින් මොනොවට දක්වන ලද යැ, තොප පිණිස මාගේ අධිකාර ද බොහෝ යි.

985. මුනිකුමනි, පෙරදැහි (කළ) මාගේ යම් කුශලකර්මයෙක් වේ ද එය සිහි කරනු මැනවි, මහාවීරයාණනි, තොප පිණිස මා විසින් පින් රැස්කරනලද යැ.

986. මහාවීරයාණනි, අභව්‍යස්ථාන හැරපියා අනාවාර දුරු කොට තොප සදහා මා විසින් ජීවිතපරිත්‍යාග කරනලදී.

164 අපද්‍රව්‍යාලි-එකුපොසටීකවලෙහි

- 987. නෙකකොට්ඨසහසසානං හරියන්දායද්‍යයි මං.
න තත් වීමනා හොමි තුඤ්ඤාය මහාමුනි.
- 988. නෙකකොට්ඨසහසසානං' උපකාරායද්‍යයි මං.
න තත් වීමනා හොමි තුඤ්ඤාය මහාමුනි.
- 989. නෙකකොට්ඨසහසසානං භොජනන්දායද්‍යයි මං.
න තත් වීමනා හොමි තුඤ්ඤාය මහාමුනි.
- 990. නෙකකොට්ඨසහසසානි ජීවිතානි පරිච්ඡේදං.
භයමොක්ඛං කරිසසං ති උපාමී මම ජීවිතං.
- 991. අඛගගනෙ අලඛකාරෙ වජේ නානාවිදෙ ඛු
ඉත්ථිමණේඛ න ගුහාමි තුඤ්ඤාය මහාමුනි.
- 992. ධනධනුපරිච්ඡායං ගාමානි නිගමානි ව
ඛෙක්ඛා පුක්ඛා ව ධිතා ව පරිච්ඡිකතා මහාමුනෙ.
- 993. හත්ථි අසසා ගවා වාපි ද්‍යයිසො පරිවාරිකා
තුඤ්ඤාය මහාමීර පරිච්ඡිකතා අසඬ්ඛියා.
- 994. සං මඤ්ඤං පටිමනෙතසිද්ධං දුතං දසසාමි යාවක
වීමනං මෙ න පසසාමි දදතො දනමුක්ඛමං.
- 995. නානාවිධං ඛුං දුක්ඛං සංසාරෙ ව ඛුඤ්ඤිදෙ
තුඤ්ඤාය මහාමීර අනුභුක්ඛං අසඬ්ඛියං.
- 996. සුඛපත්තා න මොදමි න ව දුක්ඛසු දුමිනා
සඬ්ඛිත්තු ලිනා හොමි තුඤ්ඤාය මහාමුනි.
- 997. අනුමග්ගන සමුද්දායං යං ධම්මං අභිනිහරි
අනුභුතා සුඛං දුක්ඛං පතො ඛොධිං මහාමුනි.
- 998. මුඛදෙවසුඛං සමුද්දායං ගොතමං ලොකනායකං
අඤ්ඤාසං ලොකනාථානං සඬ්ඛිතා නෙ ඛු මියා.

- 1. සහායානි - මජ්ඣං, පුජා.
- 2. දදමි - මජ්ඣං.
- 3. ඛෙක්ඛං - මජ්ඣං.
- 4. පති මනෙතසි - සීඝ්‍ර.

987. මහාමුනිකුමනි, නොයෙක් කෙළදහස්ගණන් දැහි භායඤා පිණිස මා දුන්නහු. තොපට වැඩ පිණිස එහිලා දෙමනස් නො ද වෙමි.

988. නොයෙක් කෙළදහස් අක්ඛවහි (අනුනට) උපකාර පිණිස මා දුන්නහු, මහාමුනිකුමනි, තොපට වැඩ සඳහා එහිලා නො ද දෙමනස් වෙමි.

989. මහාමුනීන්ද්‍රයන් වහන්ස, අනේකකොටි සහසුජාතීන්හි ආහාර සඳහා මා (යඤ රාඤ්ඤාදීන්ට) දුන්නහු, තොපට අතී පිණිස එහිලා විරුද්ධමනස් ඇති නො වෙමි.

990. නොයෙක් කෙළදහස්ගණන් ජාතිවලා (තොප සඳහා මාගේ) ජීවිතය පරිත්‍යාග කළමු. (සිංහවාසාදීන්ගෙන් වන) බියෙන් (තොප) මුදුවන්නෙමැ යි මාගේ ජීවිතය (ඔවුනට) දුන්මු.

991. ශරීරගත පලදනා ද නන්වැදැරුම් බොහෝ වස්ත්‍ර ද ස්ත්‍රී ආභරණ ද මහාමුනිකුමනි, තොප පිණිස නො ද සභවා තබමි. (යදිනට දෙමි).

992. මහාමුනිකුමනි, (තොප පිණිස) ධනධාන්‍ය පරිත්‍යාග කළමු. ගම් නියමගම් ද කෙත් ද දුටුන්හු ද පරිත්‍යාග කරන ලදහ.

993. මහාවීරයාණනි, සඛිඛා රහිත ඇත්තු ද අස්සු ද ගවයෝ ද දස්සෝ ද සේවිකාවෝ ද තොප සඳහා මා විසින් පරිත්‍යාග කරන ලදහ.

994. 'යදියනට දන් දෙමි' යි යම් බසක් මට පවසන්නහු ද (එලෙසින්) උතුම් දන් දෙන තොප පිළිබඳ වූ මාගේ දෙමනසෙක් නො ද දක්මි.

995. මහාවීරයාණනි, සසඬ වීවිධ ජාතිවලා අපමණ වූ නන් වැදැරුම් බොහෝ දුක් තොප පිණිස විදුනා ලද යැ.

996. මහාමුනිකුමනි, සුවපක් වූවා (උදම් වැ) නො ද සතුටු වෙමි, දුකෙහි දී නො ද දුමනස් ඇති වෙමි. තොප සඳහා සැම තැන්හි තුලා බදු (සම) වෙමි.

997. සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ මගපිළිවෙළින් යම් ධර්මයක් ගෙනහැර වදළසේක් ද, මහාමුනීන්ද්‍රයන් වහන්සේ සුවදුක් අනුභව කොට (ඒ) සමා සමොධියට පැමිණි සේකැ.

998. බ්‍රහ්මදේව නම් වූ ලෝකනායක (පුරාණ) ගෞතම සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ අපි දෙදෙනමෝ දුටුමහ. (අපරභාගයෙහි පහළ වූ) අන්‍ය ලෝකනායකයන් වහන්සේගේ සමාගම් ද තොප විසිතුණු මා විසිතුණු ලබන ලද යැ.

999. අධිකාරං ඛහුං මග්ගං තුග්ගකුසාය මහාමුනො
ගවෙසනො බුද්ධිධම්මෙ අභං තෙ පරිවාරිකා.
1000. කපෙස සතසහසෙස ව චතුරො ව අසධ්ධියෙ
දීපඛකරො මහාවීරො උපපජ්ඣි ලොකනායකො.
1001. පච්චන්තදෙසවීසයෙ නිමනෙතථා තරාගතං
තසස ආගමනං මග්ගං සොධෙතනි තුඛධම්මානසා.
1002. තෙන කාලෙන සො ආසි සුමෙධො නාම බ්‍රාහ්මණො
මග්ගඤ්ඤි පටියාදෙසි ආයතො¹ සබ්බදසසිතො.
1003. තෙන කාලෙන² භං ආසිං කඤ්ඤු බ්‍රාහ්මණසමභවා
සුමීතතා නාම නාමෙන උපගඤ්ඤි සමාගමං.
1004. අධධ උපලභකුසානි පුජනකුසාය සජ්ඣිතො
ආදය ජනසම්මජ්ඣකි³ අද්දසං ඉසිමුග්ගතං.
1005. වීරානුපරි ආසිතං⁴ අතිකන්තං මනොහරං
දිඨ්ඨා තද අමඤ්ඤිසසං “සඵලං ජීවිතං මම.”
1006. පරකකමං තං සඵලං අද්දසං ඉසිතො තද
පුබ්බකමෙවන සමබුද්ධි වීතඤ්ඤාපි පසිදි මම.
1007. භීයොසා වීතං පසාදෙසිං ඉසෙ උග්ගතමානසෙ⁵
දෙයාං අඤ්ඤං න පසසාමී දෙමි පුජානි තෙ ඉසෙ.
1008. පඤ්ඤි භකුසා තව භොතකු තයො භොතකු මමං ඉසෙ
තෙන සිද්ධි⁶ සමා භොතකු⁷ බොධකුසාය තවං ඉසෙ.
- භාණවාරං චතුසං.**
1009. ඉසි ගහෙතා පුජානි ආගච්ඡන්තං මහායසං
පුජෙසි ජනසම්මජ්ඣකි⁸ බොධකුසාය මහාඉසිං⁹.
1010. පසසිතා ජනසම්මජ්ඣකි දීපඛකරො මහාමුනි
වියාකාසි මහාවීරො ඉසිං උග්ගතමානසං.*

1. ආයතං - සිමු.

2. ජනතාමජ්ඣකි - සිමු.

3. වීරානුගතං දසිතං - මජ්ඣං, සා.

4. ඉසිමුග්ගතමානසෙ - සිමු.

5. සද්ධිං - මජ්ඣං, සා.

6. භොතකු - මජ්ඣං.

7. ජනතාමජ්ඣකි - සිමු.

8. මහාඉසි - සිමු, මජ්ඣං.

* ඉමියනානන්තරං සිමු, මජ්ඣං, පොඤ්ඤෙසු අයං ඤාතං දිසානෙ, ත ඤු පුජාදිප්පං:

“අපරිමෙයො ඉතො කපෙස දීපඛකරො මහාමුනි

මෙ කථො වියාකාසි උජ්ඣවාටං මහාමුනි.”

999. මහාමුනිකුමනි, තොප පිණිස මා වීසින් කරනලද අධි-
කාර බෙහෙව, බුදුකුරුදැහැමි සොයන නොපට මම පරිවාරිකා වූමු.

1000. (මෙ කපින්) චතුරාසඛ්‍යායක් අධික කොට ඇති සුව-
භස්වන කප්ති ලෝකනායක වූ දීපඛකර බුදුරජාණන් වහන්සේ
ලොවැ පහළ වූ සේකැ.

1001. පසල් දනව්වෙකැ (දනෝ) නරාගනයන් වහන්සේට
නිමන්ත්‍රණ කොට ඔබ වඩනා මහ තුටුසින් ඇත්තාහු පිරිසිදු කෙරෙත්.

1002. එ සමයෙහි සුමෙධ නම් බ්‍රාහ්මණයෙක් වූයේ යැ,
හේ සියල්ල දක්නාසුලු වඩනා බුදුරදුනට මහ ද සකසා දුන්නේ යි.

1003. එකල්හි මම බමුණුකුලෙහි උපන්නෙමි නමින් සුමිත්තා
නම් වූ කනාචක් වූමු. (තරාගන) සමාගමයට ද එළැඹුණුමු.

1004. ශාස්තෘන් වහන්සේ සුදනු සඳහා උපුල් අටමටක්
රැගෙන (ගිය මම) ජනසමාගම මධ්‍යයෙහි (හුන්) උග්‍ර තපොවුත
ඇති සෘෂි කෙනෙකුන් දුටුමු.

1005. එසඳ වැහැරි මතුයෙහි හුන් අතිකාන්ත වූ මනොහර
වූ සෘෂිහු දක “මාගේ ජීවිතය සඵල යැ” යි සිතුවු.

1006. එදවසැ (සුමෙධ) සෘෂිහුගේ එල සහිත ඒ (ජීවිත
පරිත්‍යාග සඛ්ඛ්‍යාත) පරාක්‍රමය දුටුමු. පූර්වපුණ්‍යකර්ම හේතුවෙන්
සම්බුද්ධියන් වහන්සේ කෙරෙහි මාගේ සිත ද ප්‍රසන්න වී.

1007. උදර මනස් ඇති සෘෂිවරයා කෙරෙහි බෙහෙවින් සිත
පහදවාලූමු. (මෙසේ ද කීමු:) තපස්වීකුමනි, දියයුතු අන්දමක්
නො දක්මී, තොපට (මේ) මල් දෙමී.

1008. තවුසාණනි, (මේ උපුල් අට මීටෙන්) පස් මීටෙක්
තොපට වේවා. තුන් මීටෙක් මට වේවා. එයින් (අපගේ ප්‍රාණීනා)
සිඤ්ඤිය සම වේවා. සෘෂි කුමනි, තොපගේ බුද්ධිකිය පිණිස ද වේවා.

1009. සුමෙධ තවුස් තෙමේ ඒ මල් රැගෙන බුදුබව පිණිස
(එයින්) ජනසන්නිපාත මධ්‍යයෙහි වැඩම කරන මහායශස් ඇති
මහර්ෂි බුදුරජාණන් වහන්සේ පිදුයේ යි.

1010. ජනසමාගම මධ්‍යයෙහි (සිටුනා) උදරසින් ඇති සෘෂිහු
දක මහාවීර වූ දීපඛකර මුනින්ද්‍රයන් වහන්සේ මෙසේ වදළසේකැ:

168 අපදනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

1011. සමචික්ඛා සමකමො සමකාරි හවීසසති
පියා හෙසසති කච්චෙන කුසග්ගාය මහාඉසෙ.¹
1012. සුදසසනා සුපපියා² ච මනාපා පියවාදිති
තසස ධම්මෙසු දයාද පියා හෙසසති³ ඉත්ථිකා,
1013. යථාපි හණ්ඨසාමුග්ගං අනුරකඛනී⁴ සාමීනො
එවං කුසලධම්මානං අනුරකඛීසසනෙ අයං.
1014. තසස තෙ⁵ අනුකමපනති සුරධිසසති පාරථී
සීහොව පඤ්ඤං හෙත්වා⁶ පාපුණිසසති බොධියං.
1015. අපරිමෙයො ඉතො කපෙස යං මං බුද්ධො වියාකරී
තං වාචං අනුමොදනති එවංකාරි හවී අහං.
1016. තසස කම්මසස සුකතසස තස්ථ චිත්තං පසාදධිං
දෙවමානුසකං යොනිං උපපජ්ජ⁷ අසඛිඛියං.
1017. අනුභොත්වා සුඛං දුක්ඛං දෙවෙසු මානුසෙසු ච
පච්ඡිමෙ හවෙ සමපනෙන අජාධිං සාකියෙ කුලෙ.
1018. රූපවතී භොගවතී යසසීලවතී තථා
සබ්බධගසමපද භොමී කුසලෙසු අතිසක්ඛතා.
1019. ලාභං සිලොකං සක්ඛාරං ලොකධම්මසමාගමං
චිත්තඤ්ඤි දුක්ඛිතං නත්ථී වසාමී අකුතොහයා.
1020. නිබ්බිද්දිත්වාන සංසාරෙ පබ්බජිං අනගාරියං
සහසසපරිවාරෙන පබ්බජිත්වා අතිඤ්ඤිතා.
1021. අගාරං චීජ්ඣිත්වාන පබ්බජිං අනගාරියං
අඤ්ඤිමාසෙ අසමපනෙන චතුසච්චං අපාපුණිං.
1022. චීවරං පිණ්ඩපාතං ච පච්චයං සයනාසනං
උපනෙතනී බහු තෙතෙ සාගරසෙසව උමමියො.

---

1. මහාඉසි - සිඵු.
2. සුපියා - මජ්ඣ.
3. විමර්සනී - මජ්ඣ.
4. අනුරකඛනී - මජ්ඣ.
5. මං - සඤා.
6. හිත්වා - සි, සඤා.
හෙත්වා - PTS.
7. අනුභොත්වා - සිඵු, මජ්ඣ.

1011. (මෝ තොප හා) සමසින් ඇති, සමකර්ම ඇති සම වැ ක්‍රියා කරන්නක් වෙයි, මහානවුස, තොපට වැඩ පිණිස ක්‍රියා යෙන් ප්‍රිය ද වේ.

1012. මනාදකුම් ඇති, මොනොවට ප්‍රිය වූ, මන වඩන, ප්‍රිය තෙසුල් බණන, ඒ තොපගේ ධර්මයට දයාද වූ ප්‍රිය භායභාවක් වෙයි.

1013. යම්සේ ධනනිම්මයෝ භාණ්ඩසමුද්දගය (ධනාගාරය) රකිත් ද, එසෙයින් කුසල්දහම් පිළිබඳ සමුද්දගය මෝ තොමෝ රක්නී යැ.

1014. ඒ තොපට අනුකම්පා කරමින් පාරම් ධර්ම පුරන්නී යැ, පඤ්ජරය (කුඩුව) බිඳ පියා පලායන සිංහයකු සෙයින් මෝ අර්භත්වයට පැමිණෙයි.

1015. මෙකපින් පෙර අපරිමෙය කපෙක්භි (දීපධකර) බුදු රජාණන් වහන්සේ මට යමක් ප්‍රකාශ කළසේක් ද, එවදන් අනුව සතුටුවන මම් එසේ කරන්නක් වූවු.

1016-1017. එ බුදුන් කෙරෙහි සිත පහදවා දුටු. ඒ කුශල කර්ම බලයෙන් අපමණ දෙවිමිනිස්දැහි උපත ලබා දෙවියන් කෙරෙහි දු මිනිසුන් තකරෙහි දු සුවදුක් වළඳ කොට පැසුළු භවය එළැඹූ සිටි කල්හි ශාක්‍ය කුලයෙහි උපන්වූ.

1018. රු ඇති වෙමි, හෝඟ ඇති වෙමි, යශස් හා සිල් ඇති වෙමි. එසෙයින් සර්වාඛග සම්පත් ඇති වෙමි. කුසල් දහම්හි අතිශක්තෘත ද, (බෙහෙවින් කරනලද සත්කාර ඇති) වෙමි.

1019. ලාභ යැ, ගුණකර්ම යැ, සත්කාර යැ, ලෝකධර්ම සමාගම යැ යන සියල්ල ලබමි. දුඛිත වූ ද සිතෙක් නැති. බිය රහිත වැ වෙසෙමි.

1020. සසඨ කලකිරි දහසක් පිරිවරින් යුක්ත වැ ශාසනයෙහි පැවිදි වූවු. පැවිදි වැ පළිබෝධ රහිත වූවු.

1021. ගිහිගෙය හැරපියා අනගාරිය සංඛ්‍යාත ශාසනයෙහි පැවිදි වූවු, අධමසක් නො පත් කල්හි සිව්සස් අවබොධ කළවු.

1022. බොහෝ දෙන සාගරයාගේ රළ මෙන් නොයෙක් සිවුරු ද පිණ්ඩපාතය ද ගිලන්පස ද යෙනසුන් ද එළවන්.

- 1023. කිලෙසා ක්‍රියාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුහතා නාගීව ඛන්ධනං ඡෙත්වා විහරාමී අනාසවා.
- 1024. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ තිසෙස්සා වීජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- 1025. පටිසම්භිද්ද වතසෙස්සා ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ ඡලභිඤ්ඤා සවජ්ජකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- 1026. එවං බහුච්චිං දුක්ඛං සමපත්ති ච බහුබ්බිධා විසුද්ධිභාවං සමපන්නා ලභාමී සබ්බසම්පදා.
- 1027. සා දදති සකත්තානං පුඤ්ඤාභාසා මහෙසිනො සභාසම්පදා භොන්ති තිබ්බානපදමසබ්බතං.
- 1028. පරික්ඛණං අනිතං ච පච්චුප්පන්නං අනාගතං සබ්බං කල්මං මමං ඛිණං පාදෙ වජ්ජමී චක්ඛම.

ඉඤ්ඤාං සුදං යසොධරා භික්ඛුනී ඉමා ගාථායො අභාසිත්වා¹.

යසොධරාචේරියාපදනං අට්ඨමං.

3-9. දසභික්ඛුනීසභස්සාපදනං

- 1029. කප්පෙ ච සතසභසෙස්ස චතුරො ච අසබ්බියෙ දීපඤ්ඤො නාම ජිනො උපපජ්ජී ලොකනායකො.
- 1030. දීපඤ්ඤො මහාවීරො වියාකාසි විනායකො සුමෙධං ච සුමීත්තං ච සමානසුඛදුක්ඛිතං.
- 1031. සදෙවකං ච පස්සන්තා විචරන්තා සදෙවකං තෙසං පකිත්තෙන අමෙහ උපගමමි සමාගමං².
- 1032. අමුභං සබ්බපති භොභී³ අනාගතසමාගමෙ සබ්බාව තුග්ගං හරියා මනාපා පියවාදිකා.
- 1033. දුනාසීලමයං සබ්බං භාවනා ච සුභාවිතා⁴ දීසරත්තං ච නො⁴ සබ්බං පරිච්චින්නං මහාමුත්තෙ.

---

1. සදෙවකෙ - සීඝ්‍ර.
 2. සකා පතිභොන්ති - PSS.
 3. භාවකං ච සුභාවිතං - PTS.
 4. මයං - PTS.

1023. මා විසින්, ක්ලේශයේ දවන ලදහු. සියලු හවයේ නසන ලදහු, බැඳුම් සිදු ඇතින්තක මෙන් ආසුච රහිත වැ වෙසෙමි.

1024. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් සම්පයෙහි ඒකාන්තයෙන් මාගේ ස්වාගතය විය, ත්‍රිවිද්‍යාවේ ලබන ලදහු, බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරන ලදී.

1025. සිවු පිළිසිඹියාවේ ද මේ අෂ්ට විමොක්‍ෂයෝ ද ඡඩ-හිඤ්චෝ ද පසක් කරන ලදහු, බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරන ලදී.

1026. මෙසේ බහුවිධ වූ දුකට ද බහුප්‍රකාර වූ සම්පත්තීන්ට ද විශුද්ධතාවයට ද පැමිණියවු, සියලු සම්පත් ලබමි.

1027. ඕ යසෝධරා පින් සඳහා මහර්මින්ට සිය අත්බැව දෙසි, ඇට සභාසම්පත්තීහු වෙති, නිර්වාණපදය අසංඛත යි.

1028. අතීත වූ ද ප්‍රත්‍යුත්පන්න වූ ද අනාගත වූ ද කම්ය ගෙවී ගියේය, මාගේ සියලු කර්ම ඤය වී, පසැස් ඇති සර්වඥ-යෙනී, ඔබගේ පාසඟුළුවන් වදිමි.

මෙසේ යසෝධරා මෙහෙණ මේ ගාථා කිවු යැ.

අටවැනි යසෝධරා ථෙරි අපදන යි.

3-9 දසදහසක් හිකපුණින්ගේ අපදනය

1029. මෙයින් පෙර සාරාසංඛාකල්පලක්ෂයෙහි ලෝකනායක වූ දීපංකර නම් ජිනපඤ්චාරයෝ උපන්න.

1030. සත්වයන් විනයනය කරන මහාවීර වූ දීපඛාර සර්වඥයන් වහන්සේ සුමේධ ද සුමිඤ්ඤ ද යන මොවුන් සමාන සුවදුක් ඇතිබව ප්‍රකාශ කළසේක.

1031. ඒ ප්‍රකීර්තනයෙහි දී දෙවියන් සහිත ලෝවැසියන් දක්-නමෝ සදේවක ලෝකයෙහි හැසිරෙන්නමෝ අපි ඔවුන්ගේ සමාගමයට පැමිණ -

1032. අනාගත සමාගමයෙහි අප සියල්ලන්ට ස්වාමි වුව මැනැව, අප සියල්ලෝ ම ඔබට මනවඩන ප්‍රියවදන් කියන භායඤ්ච වමහ.

1033. මහාමුනි වූ සර්වඥයෙනී, අප විසින් දන - සිලමය වූ සියලු කුසල් කරනලද, භාවනා ද මොනොවට වඩන ලදු. බොහෝ කලක් සියල්ල පරිත්‍යාග කරන ලදී.

172 අපදනපාළි-එකුපොසථිකවග්ගො

- 1034. ගඤ්ඤං විලෙපනං මාලං දීපං ච රතනාමයං
යං කිංකරී පඤ්ඤාං සබ්බං පරිච්චිකං මහාමුනො.
- 1035. අඤ්ඤං චා'පි කතං කම්මං පරිභොගං ච මානුසං
දීඤ්ඤං හි නො සබ්බං පරිච්චිකං මහාමුනො.
- 1036. අනෙකජාතිසංසාරං බහුං පුඤ්ඤං හි නො කතං
ඉසසරමනුභොජානං සංසරීඤ්ඤාං හවාහවෙ.
- 1037. පවිජ්ජිමහවෙ සම්පනෙ සකාසුඤ්ඤානිවෙසනෙ
නානාකුලුපපනකායො අච්ඡරාකාමවංශිණී.
- 1038. ලාභග්ගෙන යසං පතො පුජිතා සබ්බසක්කතා
ලාභියො අනතපානානං සද්ධං සම්මානිතා මයං.
- 1039. අගාරං පජභිඤ්ඤානං පබ්බජිතානගාරියං
අධිමාමෙස අසම්පනෙ සබ්බං පතොමහ නිබ්බුතී.
- 1040. ලාභියො අනතපානානං චක්ඛෙතොසනානි ච
උපෙනති පච්චියා සබ්බං සද්ධං සක්කතපුජිතා.
- 1041. කිලෙසා ක්ඛාපිතාමහාකං හවා සබ්බං සමුහතා
නාභිච්චි බන්ධනං ඡෙඤ්ඤා විහරාම අනාසවා.
- 1042. සවාගතං චත නො ආසි බුද්ධියෙධංසං සනතිකෙ
තිසෙසා විජජා අනුප්පතො කතං බුද්ධියං සාසනං.
- 1043. පටිසම්භිද්ධං චතසෙසා ච -පෙ- කතං බුද්ධියං සාසනං.

ඉදං සුදං යසොධරාපමුඛානී දසභිකඛුනිසහසසානි
හගවතො සම්මුඛා ඉමා ගාථායො අභාසිඤ්ඤානි.

දසභිකඛුනිසහසසාපදනං නවමං.

1034. මහාමුනි වූ සර්වඥයෙහි, සුවඳ විලෙචුන් මල් හා පහන් ද පතන ලද රුවන්මුඛා වූ යම් කිසිවක් ඇද්ද, ඒ සියල්ල පරිත්‍යාග කරන ලදී.

1035. මහාමුනි වූ සර්වඥයෙහි, අන්‍ය වූ ද කුඹලකර්ම කරන ලද, මානුෂික වූ පරිභෝග වස්තු ද යන සියල්ල අප විසින් බොහෝ කලක් පරිත්‍යාග කරන ලදී.

1036. නොයෙක් ජාති ඇති සංසාරයෙහි අප විසින් බොහෝ පින්කම් කරන ලදී. ඵෙශ්වයභීය වළඳා කුදුමහත් හවයෙහි සැරිසරා-

1037. පශ්චිම හවය පැමිණි කල්හි කැමැති වර්ණ ඇති අප්පරාවෝ නානාකුලයෙහි උපන්නාහු ශාකාපුත්‍ර වූ සිඳුහත් කුමරුන්ගේ නිවෙසනයෙහි -

1038. අග්‍ර වූ ලාභයෙන් යුක්ත ව පුදනු ලැබූ සියල්ලන් විසින් සත්කාර කරන ලද හැම කල්හි සම්මානිත වූ අපි ආහාර පාන ලබනසුලු වූමහ.

1039. ගිහිගෙය හැර ශාසනයෙහි පැවිදි ව අඩමසක් නො පත් කල්හි සියල්ලෝ නිවනට පැමිණියමහ.

1040. ආහාර පාන ද වස්ත්‍ර හා සෙනසුන් ද ලාභී වූමහ. සියලු ප්‍රත්‍යයෝ ලැබෙත්. හැම කල්හි සත්කෘත පූජිත වූමහ.

1041. අප විසින් ක්ලේශයෝ දවන ලදහ, සියලු හවයෝ නසන ලදහ, බැඳුම් සිද ඇතින්නන් මෙන් ආසුව රහිත වූ වාස කරමහ.

1042. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන්ගේ ශාසනයට ඵකාන්තයෙන් අපගේ මනා පැමිණීම විය, ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ, බුදුසසුන් කරන ලද.

1043. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසේ යසොධරාවන් ප්‍රමුඛ දසදහසක් හිඤ්ඤානු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුයෙහි මේ ගාථා ප්‍රකාශ කළාහ.

නවවැනි දසදහසක් හිඤ්ඤානුගේ අපදාන යි.

3-10. අධ්‍යාරසහිකවුනීසහසසාපදනා

- 1044. අධ්‍යාරසසහසසානී හිකවුනී සකාසමභවා
යසොධරාපමුධානී සමුද්ධං උපසඩකමුං.
- 1045. අධ්‍යාරසසහසසානී සබ්බා භොතනී මහිඤ්ඤා
වන්දනනී මුනිනො පාදෙ ආරොචෙනනී යථාබ්චං.
- 1046. ජාති ඛිණා ජරා ව්‍යාධි මරණං ච මහාමුනී
අනාසවං පදං සන්තං අමතං යාම නායක.
- 1047. බලිතං වෙ පුරෙ අනී සබ්බාසමුච්චි මහාමුනී
අපරාධමජානනනී¹ බම අමුභං චීනායක.
- 1048. “ඉඤ්ඤිං වාපි නිදසෙසප මම සාසනකාරිකා
පරිසානං ච සබ්බාසං කබ්බං ජිනුථ යාවතා.”²
- 1049. යසොධරී මහාවීර මනාපා පියදසසනා
සබ්බා කුඤ්ඤං මහාවීර අගාරසමිං පජාපතී.
- 1050. ජීනං සතසහසසානං නවුතීනං ජඵුකතරී
අගාරෙ තෙ මයං වීර පාමොකබ්බා සබ්බඉසසරා.
- 1051. රුපාවාරඉඤ්ඤපෙනා යොබ්බනවධා පියංවද
සබ්බායො අපවායනනී දෙවතා වීය මානුසා.
- 1052. අධ්‍යාරසසහසසානී සබ්බා සාකියසමභවා
යසොධරා³ සහසසානී පාමොකබ්බා ඉසසරා තද.
- 1053. කාමධාතූමනීකතන්තා සණ්ඨිතා රුපධාතූයා
රුපෙන සද්දිසා නනී සහසසානං මහාමුනී,
- 1054. සමුද්ධං අභිවාදෙත්වා ඉඤ්ඤිං දසෙසසු සන්චිනො
නොකා⁴ නානාවිධාකාරා මහාඉඤ්ඤිපි දසෙසසුං.
- 1055. වකඤ්චාලසමං කායං සීසං උකතරතො කුරු
උභො පකබ්බ ඉචෙ දීපා ජමුද්දීපං සරීරතො.
- 1056. දකඤ්චං ච සරං පිඤ්ඤං නානාසාධා කු පකතකා
වන්දසුරවීසාලකබ්බා⁴ මෙරුපබ්බතතො සිධා.

---

1. අපරාධං පජානනනී - PTS.
 2. යසොවතී - සී, PTS.
 3. ලොකෙ - සිමු.
 4. වන්දං ච පුරියං වකඤ්චි - මජ්ඣං, PTS.

10. යසොධරා ප්‍රමුඛ අටළොස්දහසක් හිකභූමිත්ගේ අපදනාය

1044. යසොධරාවන් ප්‍රමුඛ ශාකාචංශයෙහි උපන් අටළොස් දහසක් හිකභූමිහු සම්බුදුන් කරා පැමිණියාහු ය.

1045. අටළොස්දහසක් හිකභූමිහු සියල්ලෝ මහත් සෘද්ධි ඇත්තාහු වෙති, මුනින්ද්‍රයන්ගේ පාසඟුළුවන් වදිති, ශක්ති පරිදි දන්වා සිටීන්,

1046. මහාමුනිකුමනි, ජාතිය ද ජරාව ද ව්‍යාධිය ද මරණය ද ඤාය විය, නායකයාණනි, අනාභුව වූ ශාන්ත වූ අමාතපදයට යමහ.

1047. මහාමුනින්ද්‍රයෙනි, ඉදින් පෙර සියල්ලන්ගේ මැ යම් දෙසෙක් ඇද්ද, විනායකයෙනි, ඒ අපරාධය නො දන්නා වූ අපට කමා කළ මැනැව.

1048. මාගේ සසුන් කරන මෙහෙණියනි. සෘද්ධිය ද දක්වවු, යම්පමණ පිරිස් වැසියන්ගේ සැකය ද සිදිවු.

1049. මහාවීරයන් වහන්ස, යශස් දරන මනවධන ප්‍රියදර්ශන ඇති සියල්ලෝ ගිහිගෙයි දී නුඹ වහන්සේගේ ප්‍රජාපතී වූමහ.

1050. වීරයන් වහන්ස, අපි නුඹ වහන්සේගේ භවනයෙහි සියදහසක් ස්ත්‍රීන්ට ද, සයක් අධික වූ අනුවකට ද ප්‍රමුඛව සියල්ලන්ට ඉසුරු ඇති වූමහ.

1051. රූපයෙන් හා ආචාරගුණයෙන් යුක්ත වූ යොවුන් වියෙහි සිටී ප්‍රියවදන් ඇති සියල්ලෝ ඡිනිස්ලොවැ දෙවියකුට මෙන් පුදත්.

1052. ශාකාකුලයෙහි උපන් සියල්ලෝ අටළොස්දහසක් වූහ, (ඔවුනතුරෙහි) යශස්ධර වූ දහසක් දෙන එකල්හි ප්‍රමුඛ වූවාහු ඉසුරුඇති වූහ.

1053. මහාමුනින්ද්‍රයෙනි, කාමධාතුව ඉක්මවූවාහු, රූපධාතුවෙහි සිටියාහු ඒ දහසක් ස්ත්‍රීන්ට රූපයෙන් සදෘශ වූවාහු නැති.

1054. සම්බුදුන් වැද ශාස්තෘන් වහන්සේට සෘද්ධි දැක්වූහ, ලොවැ නන්වැදැරුම් වූ මහත් සෘද්ධි ද දැක්වූහ.

1055. සක්වළ සම වූ කය ඇති උතුරුකුරුයෙහි හිස ඇති (විලෙභ ගොයාන යන) දෙදිවයිනැ දෙපියා ඇති ශරීරයෙන් දඹදිව වසා සිටී -

1056. දකුණු සයුර විල්කලබ ඇති නානාශාඛා බදු පත්‍ර ඇති සදු හිරු මෙන් විශාල දැස් ඇති මේරූපර්වතයෙහි සිඵ ඇති-

- 1057. වහ්නවාලගිරිතුණඛා ජමුවුරුකඩං සමුලකං
වීජමානා උපගන්ඛා වන්දනභී ලොකනායකං.
- 1058. හත්ථිවණණං තරෙවසසං පබ්බතං ජලධිං තථා
වන්දං ව සුරීයං මෙරුං සකකවණණං ව දසසයුං.
- 1359. යසොධරා මයං වීර පාදෙ වන්දම වක්ඛම
තච වීර පභාවෙන නිජථනභා නරනායක.
- 1060. ඉද්ධිසු ව වසී හොම. දිබ්බාය යොනධාතුයා
වෙනොපරියක්ඛණසස වසී හොම මහාමුනෙ.
- 1061. පුබ්බෙ නිවාසං ජානාම දිබ්බවක්ඛු වීසොධිතං
සබ්බාසවා පරික්ඛණා නත්ථී'දනී පුනඛතවො.
- 1062. අසුධමමනිරුක්ඛිසු පථිභානෙ තරෙව ව
ක්ඛණං අමභං මහාවීර උපසන්නං තච සතභිකෙ
- 1363. පුබ්බානං ලොකනාරානං සබ්බමං නො නිදසසිතං
අධිකාරා බහු අමභං තුඤ්ඤායාය මහාමුනෙ.
- 1064. යං අමභං පුරිමං කමමිං කුසලං සරසෙ මුනෙ
තුඤ්ඤායාය මහාවීර පුඤ්ඤානුපවිතානී නො.
- 1065. අභබ්බච්චානෙ වජේජඛා වාරගිමභ අනාවරං
තුඤ්ඤායාය මහාවීර වක්ඛානී ජීවිතානී නො.
- 1066. නෙකකොට්ඨහසසානං හරියඤාය'දසී නො
න තස් වීමනා හොම තුඤ්ඤායාය මහාමුනෙ.
- 1067. නෙකකොට්ඨහසසානං උපකාරාය'දසී නො
න තස් වීමනා හොම තුඤ්ඤායාය මහාමුනෙ.
- 1068. නෙකකොට්ඨහසසානං භොජනඤාය'දසී නො
න තස් වීමනා හොම තුඤ්ඤායාය මහාමුනෙ.
- 1069. නෙකකොට්ඨහසසානී ජීවිතානී වජීමභ නො
'භයමොක්ඛං කරිසසාම' ජීවිතානී වජීමභ සෙ.
- 1070. අබ්බගනෙ අලඛකාරෙ වජේ නානාවිදෙ බහු
ඉත්ථිහණෙඛ න ඉභාම තුඤ්ඤායාය මහාමුනෙ.

1057. සක්වලගිරෙහි තුඩු ඇති ව (ගුරුඵවෙස් ගෙන) මුල් සහිත දඹරුක සලමින් සමීපයට පැමිණ ලෝකනායකයන් වදිති.

1058. හස්තීවෙගය ද එසේ මැ අශ්වවෙගය ද පර්වත ද එසේ මැ සයුර ද සඳු ද හිරු ද මෙරගල් ද ශක්‍රවෙගය ද දක්වුහ.

1059. පසැස් ඇති වීරයන් වහන්ස, යශස්ධර වූ ඇපි පා සභුඵවන් වදුම්හ. නරනායක වූ වීරයන් වහන්ස, ඔබගේ මනිම යෙන් නිෂ්පන්තයම්හ.

1060. මහාමුනින්ද්‍රයන් වහන්ස, සෘද්ධිවිෂයෙහි ද දිවයෝධාහි ද වඬි වම්හ, පරසින් දන්තා නුවණෙහි වඬි වම්හ.

1061. පෙර විසූ කදපිළිවෙළ දනුම්හ, දිව ඇස පිරිසිදු කරනලද සියලු ආයුධයෝ ඝෟය වූහ, දන් පුනර්භවයෙක් නැති.

1062. මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සමීපයෙහි අපට අඤ්ඤා මම නිරුක්ති විෂයෙහි ද පටිභානගෙහි ද නුවණ උපත.

1063. මහාමුනිවරය, පූර්වලෝකනාඵයන්ගේ සංගමය අපට දක්වනලද, නුඹ වහන්සේ සඳහා අපගේ අධිකාරයෝ බොහෝ වූහ.

1064. මුනින්ද්‍රයන් වහන්ස, අපගේ යම් පූර්වකුලකර්මයක් ජිහිකරන්නහු ද, මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සඳහා අප විසින් පුණ්‍යයෝ රැස්කරන ලදහ.

1065. අභවාසථානයන් හැරපියා අනාවාරය වැළැකුම්හ., මහා වීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සඳහා අප විසින් දිවි පුදනලද.

1066. මහාමුනිවරය, නොයෙක් කෙළසුවහසුන්ට භායභී පිණිස අප දුන්නේ ය, එහි ලා නුඹ වහන්සේ සඳහා නො සතුටු නො වම්හ.

1067. නොයෙක් කෙළසුවහසුන්ට උපකාර පිණිස අප දුන්නේ ය, මහාමුනිවරය, එහි ලා නුඹ වහන්සේට නො සතුටු නො වම්හ.

1068. නොයෙක් කෙළසුවහසුන්ට භෞජන සඳහා අප දුන්නේ ය, මහාමුනිවරය, එහි ලා නුඹ වහන්සේට නො සතුටු නො වම්හ.

1069. අපගේ නොයෙක් කෙළ සුවහස් ජීවිතයන් පිදුම්හ, හයින් මිදීම කරම්හ'යි ජීවිතයන් න්‍යාග කළම්හ.

1070. මහාමුනිවරය, නුඹ වහන්සේ සඳහා ශරීරගත ආභරණ ද නන්වැදුරුම් බොහෝ වස්ත්‍ර ද ස්ත්‍රි භාණ්ඩ ද නො සභවම්හ.

178 අපදනපාළි-එකපොසරීකවග්ගො

- 1071. ධනධනඤ්ඤපරිවාගං ගාමානි නිගමානි ච
ඛෙක්ඛා පුක්ඛා ච ධීතා ච පරිවචක්ඛා¹ මහාමුනෙ
- 1072. හතී අසාං ගවා වාපි² දසියො පරිවාරිකා
තුඤ්ඤාසාය මහාවීර පරිච්චක්ඛා අසඬියා³.
- 1073. යං අමෙක පටිමනොසි දනං දසසාම යාවකෙ
චිමනං නො න පසසාම දදතො දනමුක්ඛමා.
- 1074. නානාවීධං බහුං දුක්ඛං සංසාරෙ ච බහුබ්බිධෙ
තුඤ්ඤාසාය මහාවීර අනුභුක්ඛං අසඬියං.
- 1075. සුඛපෑක්ඛා න මොදම⁴ න ච දුක්ඛබ්බු දුමමනා
සබ්බස්ස තුලිතා හොම තුඤ්ඤාසාය මහාමුනෙ.
- 1076. අනුමග්ගෙන සමුඤ්ඤා යං ධම්මං අභිනිහරී
අනුභුක්ඛා සුඛං දුක්ඛං පතො බොධිං මහාමුනී,
- 1077. බ්‍රහ්මදෙවං ච සමුඤ්ඤං ගොතමං ලොකනායකං
අඤ්ඤස්සං ලොකනාරාතං සබ්බමා තෙහි නො බහු.
- 1078. අධිකාරා බහු අමනං⁵ තුඤ්ඤාසාය මහාමුනෙ
ගවෙසතො බුද්ධධම්මෙ මයං තෙ පරිවාරිකා.
- 1079. කප්පෙ ච සතසහසෙස චතුරො ච අසඬියො
දීපඤ්ඤරො මහාවීරො උපපජ්ජී ලොකනායකො,
- 1080. පච්චන්තදෙසවීසයෙ නිමනොන්තවා තථාගතං
තස්ස ආගමනං මග්ගං සොධෙත්තී තුට්ඨමානසා.
- 1081. තෙන කාලෙන සො ආසි සුමෙධො නාම බ්‍රාහ්මණො
මග්ගං ච පටියාදෙසි ආයතං⁶ සබ්බදස්සිතො.
- 1082. තෙන කාලෙන ආසිමහ සබ්බා බ්‍රාහ්මණසමභවා
ඵලදජාතී පුපථානී ආහරිමික සමාගමං.
- 1083. තස්මිං සො සමයෙ බුද්ධො දීපඤ්ඤරො මහායසො
වියාකාසි මහාවීරො ඉසිමුක්ඛතමානසං.

- 1. ඛෙක්ඛා-පුක්ඛා ච ධීතා ච පරිච්චක්ඛා-- PTS.
- 2. හතීඅසාංගවා වාපි - PTS.
- 3. පරිච්චක්ඛා අසංඤ්ඤා - PTS.
- 4. තුමොදම - මජ්ඣ.
- 5. අධිකාරං බහුං අමනං - PTS
- 6. ආයතො - මජ්ඣ., PTS.

1071. මහාමුනිවරය, ධනධාන්‍ය පරිත්‍යාග කළමහ, ගම් ද නියමගම් ද කෙත් ද පුත්‍රයෝ ද දුතීතෘහු ද පරිත්‍යා කරන ලදහ.

1072. මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සඳහා අසංඛ්‍ය වූ ඇත් අස් ගවයෝ ද දසිහු ද පිරිවර ස්ත්‍රීහු ද පරිත්‍යාග කරන ලදහ.

1073. යම්ගෙයකින් අප යාවකයන්ට දන් දෙමහ යි ප්‍රතිඥ කෙළේ ද එකල්හි උතුම් දනය දෙන නුඹ වහන්සේට අපගේ නො සතුටක් නො දක්වමහ.

1074. මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සඳහා බහුප්‍රකාර වූ සංසාරයෙහි අසංඛ්‍ය වූ නන්වැදැරුම් බොහෝ දුක් විදුනා ලද.

1075. මහාමුනිවරය, නුඹවහන්සේ සඳහා සුවපත් වූවමෝ සතුටු නො වමහ, දුකෙහි නොටුසතු නො ද වමහ, හැම තන්හි සම වමහ.

1076. සම්බුද්ධයන් වහන්සේ (අන් බුදුවරයන්) ගියමහින් යම් බෝසඹර දහමක් රැස් කළාහු ද, එයින් මහාමුනිහු සුවදුක් වීද බුද්ධ බොධියට පැමිණියහ.

1077. බුඞ්මදෙව සම්බුදුන් ද ගෞතම ලොකනායකයන් වහන්සේ ද අන්‍ය ලොකනාර්ථයන් වහන්සේ ද යන ඒ බුදුවරුන් සමග අපගේ බොහෝ සංගමයෝ වූහ.

1078. මහාමුනිවරය, නුඹ වහන්සේ සඳහා අපගේ බොහෝ අධිකාරයෝ වූහ, බුද්ධධර්මයන් ගවේෂණය කරන නුඹ වහන්සේට ඇපි පරිවාරිකා වූමහ.

1079. සාරාසංඛ්‍යකල්පලක්‍ෂ්‍යකින් මතුයෙහි මහාවීර වූ දීපඛකර නම් ලෝකනායකයන් වහන්සේ පහළ වූ යේක.

1080. ප්‍රත්‍යන්ත දේශයෙහි (මනුෂ්‍යයෝ) තරාගතයන් වහන්සේ පවරා සතුටු සිත් ඇත්තාහු උන් වහන්සේ වඩනා මහ ඉඳි කෙරෙත්.

1081. එකල්හි ඒ ගෞතම බුදුහු සුමේධ නම් බමුණු වූහ, සර්වදර්ශී වූ බුදුරදුන්ට දීර්ඝ වූ මාර්ගය ද පිළියෙළ කළහ.

1082. එකල්හි අප සියල්ලෝ බමුණු කුලයෙහි උපනුමහ, දිය ගොඩ උපදනා මල් ඒ සමාගමයට ගෙන ආමහ.

1083. එසමයෙහි මහායඤ් ඇති මහාවීර වූ ඒ දිවකුරු බුදුහු උද්භත වූ සිත් ඇති සෘෂිහුට විවරණ දුන්හ.

180 අපදනපාළි-එකුපොසටිකවග්ගො

- 1084. වලකී රවකී පඨවී සඤ්ඤාමනී සදෙවකං
 නසස කමමං පකිතෙතොතා ඉසිත්තානතමානසො 1
- 1085. දෙවකඤ්ඤා මනුඤ්ඤා ව මයං වා'පි සදෙවකා
 නානාසුජනියං හණ්ඛං සුජයිත්වාන පත්ඤ්ඤං.
- 1086. තෙසං බුද්ධො වීයාකාසි ජොතිදීපසනාමකො
 "අජජ යෙ පජීතා අජී තෙ හවිසසනනී සමුඛා."
- 1087. අපරිමෙයො ඉතො කපෙස යං නො බුද්ධො වීයාකරී
 නං වාචමනුමොදනනී ඵවධකාරී අහුමෙ නො.
- 1088. නසස කමමසස සුකතසස තත්ඵ වීතං පසාදියං
 දෙවමානුසකං යොනී අනුභොතො අසඤ්ඤියං.
- 1089. සුඛදුකෙඛ'නුභොතවාන දෙවෙසු මානුසෙසු ව
 පච්ඡමභවෙ සමපතෙ ජාතා'මභ සාකියෙ කුලෙ.
- 1090. රූපවතී භොගවතී යසසීලවතී තතො
 සබ්බධසමපද භොම කුලෙසු අතිසකතා.
- 1091. ලාභං සිලොකං සකකාරං ලොකධම්මසමාගමං
 වීතං ව දුකඛිතං නජී වසාම අකුතොභයා.
- 1092. චුක්ඛං භෙතං භගවතා රඤ්ඤා අනොපුරෙ තද
 බතතියානං පුරෙ වීරො උපකාරං ව නිඤ්ඤි.
- 1093. උපකාරා ව යා නාරී යා ව නාරී සුඛෙ දුඛෙ
 අත්ඛායී ව යා නාරී යා ව නාරී'නුකම්පිකා.
- 1094. ධම්මං වරෙ සුවරිතං න නං දුවරිතං වරෙ
 ධම්මචාරී සුඛං සෙති අසමිං ලොකෙ පරමිඤ්ඤි ව.
- 1095. අගාරං වීජභිත්වාන පබ්බජිමභ'නගාරියං
 අධිභිමාපෙ අසමපතෙ චතුසව්චං ජුසිමෙ නො.
- 1096. වීචරං පිණ්ඩසාතං ව පච්චියං සයනාසනං
 උපනොතනී ඛණ්ණං අමෙභ සාගරසෙසව උමියො.

1. ඉසිමුග්ග න මානසං - මණසං, PTS.
 2. පසාදස්සං - සිඉ.

1084. ලුණුගත වූ සිත් ඇති ඒ සෘෂිභ්‍රමේ අධිකාර කර්මය පවසන කල්හි මහ පොළොව සැලෙයි නාද කෙරෙයි සදෙවක ලොකය කම්පා වෙයි.

1085. දිව්‍යකන්‍යාවෝ ද මනුෂ්‍යයෝ ද ඇපි ද දෙවියන් සහිත ලෝවැසියෝ ද නානාසුඡ්‍රීය භාණ්ඩ පුද ප්‍රාර්ථනා කළමහ.

1086. දීපධකර නම් බුදුහු ඔවුනට 'අද ප්‍රාර්ථනා කළ යම් කෙනෙක් ඇද්ද ඔහු සම්මුඛි වන්නාහ' යි ප්‍රකාශ කළ සේක.

1087. මෙයින් අපරිමෙය කල්පයෙහි දිවකුරු බුදුහු අපට යමක් ප්‍රකාශ කළසේක් ද, අපි ඒ බස අනුමෝදන් වෙමින් එ පරිදි කරනසුලු වූමහ.

1088. එහි සිත් පහදවා මොනවට කළ ඒ කර්මයාගේ විපාකයෙන් අසාධ්‍ය වූ දෙවිමිනිස් දෙගතිය ලබා -

1089. දෙවිලොව ද මිනිස්ලොව ද සුවදුක් විඳ පස්වීම භවය පැමිණි කල්හි ශාක්‍යකුලයෙහි උපතුවහ.

1090. රු ඇත්තමෝ භෞග ඇත්තමෝ යශස් හා සිල් ඇත්තමෝ යළි සීයලු ශරීර සම්පත් ඇත්තමෝ කුලයන්හි අතිශයින් සත්කාර කරන ලදුවමහ.

1091. ලාභය ප්‍රශංසාය සත්කාරය ලොකධම්මසමාගමය හා දුළුපත් සිත ද නැති, කොයිනුත් නො බිය වූ වාස කරමහ.

1092. එකල්හි (සුදෙවුන්) රජුගේ ඇනොවුරෙහි දී භාග්‍ය-වකුන් විසින් තෙල වදරන ලද මෑ යි, වීරයන් වහන්සේ ඝණ්ඨිස-යන්ගේ කිඹුල්වත් පුරෙහි දී, (පෙර ලද) උපකාරය ද ප්‍රකාශ කළහ.

1093. යම් ස්ත්‍රියක් උපකාර ඇති වූ ද යම් ස්ත්‍රියක් සුව දුක් දෙකෙහි සම වූ ද, යම් ස්ත්‍රියක් හිතවැඩි පවසන්නී ද යම් ස්ත්‍රියක් (ස්වාමියාට) අනුකම්පා කරන්නී ද -

1094. සුවරිත ධම්මයෙහි හැසිරෙන්නේ යෑ, දුශ්චරිතයෙහි නො හැසිරෙන්නේ යෑ, ධම්මචාරී පුද්ගල මෙලොවෑ ද පරලොවෑ ද සුවසේ හැසිරෙයි.

1095. ගිහිගෙය හැරපියා ශාසනයෙහි පැවිදි වූමහ, අධිමසක් නො පත් කල්හි ඇපි සිවුසස් අවබොධ කළමහ.

1096. සාගරයාගේ රළ මෙන් අපට බොහෝ දෙන සිවුරු ද පිඬුවා ද ගිලන්පස ද සෙනසුන් ද එළවත්.

- 1097. කිලොසා ක්‍රියාපිතා අමතං හවා සඤ්ඤ සමුහතා
නාභීව ඛන්ධනං ඡේතවා විහරාම අනාසවා.
- 1098. ස්වාගතං වත නො ආසි බුද්ධපට්ඨස්ස සන්තිකෙ
තිසෙසා විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- 1099. පටිසම්බිද්ද වතසෙසා ව -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං
- 1100. එවං බහුච්චිධං දුක්ඛං සමපතති ව බහුබ්බිධා
ච්ච්චුඛාචං සමපන්නා ලභාම සබ්බසමපද.
- 1101. යා දදන්ති සකන්නානං පුඤ්ඤ ඤාය මහෙසිනො
සභායසමපද භොන්ති නිබ්බානපදමසම්බන්ධං
- 1102. පරිකම්භං අතීතං ව පවුප්පන්නං අනාගතං
සබ්බං කම්මම්පි නො ඛිණං පාදෙ ව්ඤ්ඤ වනඛම.
- 1103. නිබ්බානාය වජන්තීනං කිං වො වක්ඛාම උත්තරි.
සන්තසම්බන්ධදෙසං හි පපොපාරි අමතං පදං.

ඉඤ්ඤං සුදං යසොධරාපමුඛානී අට්ඨාරසභිකඛුනී-
සභස්සානී හගවතො සමුච්චා ඉමා ගාථායො අභාසිඤ්ඤානී.

යසොධරාපමුඛඅට්ඨාරසභිකඛුනීසභස්සාපදනං දසමං.

කුණ්ඩලකෙසීවග්ගො තතියො.

තඤ්ඤානං :

කුණ්ඩලා ගොතමී වෙව ධම්මදින්නා ව සකුලා
වරනඤ්ඤ ව සොණා ව කාපිලානී යසොධරා,
දසසභ සභභිකඛුනී අට්ඨාරසභස්සකා
ගාථාසතානී වනාරි ජ ව සත්තනී මෙව ව.

1097. අප විසින් ක්ලේශයෝ දවන ලදහ, සියලු හවයෝ නසන ලදහ, බැඳුම් සිදු ඇතිනීයන් මෙන් ආසුව රහිත වූ වාස කරමහ.

1098. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් සම්පයෙහි අපගේ ස්වාභ්‍යය විය, ත්‍රිවිද්‍යාවෝ පසක් කරන ලදහ, බුදුසසුන් කරන ලද.

1099. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද පසක් කරන ලදහ ... බුදුසසුන් කරන ලද.

1100. මෙසේ බහුප්‍රකාර දුක් විද බහුප්‍රකාර සම්පත් ලැබ විසුඤ්චාවයට පැමිණියමෝ සියලු සම්පත් ලබමහ.

1101. යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් ස්වකීය ආත්මභාවය පින් සඳහා මහර්ෂීන්ට පුදත් ද ඔවුන්ට සභායසම්පත්තිහු වෙති, අසංඛන වූ නිවන ද වේ.

1102. අතීතය ද ප්‍රත්‍යක්ෂත්පත්තය ද අනාගතය ද ගෙවී ගියේ යැ, අපගේ සියලු කර්ම ද ඤය වී, පසැස් ඇති සර්වඥයෙහි, ඔබගේ පාසභුළුවන් වදුමහ.

1103. නිවනට වදනා වූ නොපට මතුයෙහි කුමක් කියන්නෙමි ද, යම් හෙයෙකින් සන්තූන් සංඛනදෙස ඇති අමානපදයට පැමිණෙ වූ ද එහෙයිනි.

මෙසේ යසෝධරාවන් ප්‍රමුඛ වූ අටලොස්දහසක් භික්ෂුණිහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුයෙහි මේ ගාරා ප්‍රකාශ කළාහු යැ.

දසවැනි යසෝධරා ප්‍රමුඛ අටලොස් මෙහෙණදහසුන්ගේ අපදන යි.

තුන්වැනි කුණ්ඩලකෙසි වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

කුණ්ඩලකෙසි අපදන යැ, කිසාගොතමි අපදන යැ, ධම්මදික්ඛා අපදන යැ, සකුලාපදන යැ, ජනපදකලායාණි නඤ්ජපදන යැ, සොණාපදන යැ, කාපිලානී අපදන යැ, යසෝධරාපදන යැ -

දසදහසක් භික්ෂුණින්ගේ අපදන යැ, අටලොස්දහසක් භික්ෂුණින්ගේ අපදන යැ යි දසමෙකි. ගාරා සාරසිය සැත්තැසයෙක් ද වේ.

4-1. යසවතීපමුබ්‍රහ්මනීනං අපදනං

- 1104. හවා සබ්බෙ පරිකම්භා හවසන්ති විලොචිතා සබ්බාසවා ච නො නත්ථි ආරොචෙම මහාමුතො.
- 1105. පුරිමං කුසලං කමමං යං කිංඤ්චි යාධු පත්ථිතං පරිභොගමයං දික්ඛං තුඤ්ඤාදාය මහාමුතො.
- 1106. බුද්ධපච්චිකම්බුධානං බුද්ධානං සාවකාන ච පරිභොගමයං දික්ඛං තුඤ්ඤාදාය මහාමුතො.
- 1107. උච්චතීවමයං කමමං භික්ඛුනං යාධු පත්ථිතං උච්චාකුලපරිකමමං කතමෙතං මහාමුතො.
- 1108. තෙනෙව සුක්ඛමුලෙන වොදිතා කමමසමෙද මානුසිකමත්ඝකනිතා ජායංසු බ්‍රහ්මයෙ කුලෙ.
- 1109. උපපන්නෙ ච කතෙ කමෙම ජාතියා වාපි එකතො පච්ඡමෙ එකතො ජාතා බ්‍රහ්මයා කුලසමෙචා.
- 1110. රූපවතී භොගවතී ලාභසක්කාරපුජ්ඣා අනොපපුරෙ මහාචීර දෙවානං වීය නාඤ්ඤො.
- 1111. නිබ්බිද්දිතා අගාරමහා පබ්බජ්ඣනාගාරියං කතීපාභං උපාදය සබ්බා පක්ඛාමෙ නිබ්බුතී.
- 1112. චීවරං පිණ්ඩපාකං ච පච්චයං සයනාසනං උපනෙතති බහු අමෙහ සද සක්කතපුජ්ඣා
- 1113. කිලෙසා ක්ඛාපිතා අමිතං හවා සබ්බෙ සමුභතා නාභිව බ්‍රහ්මනං ඡෙත්වා වීහරාම අනාසවා.
- 1114-1115. සවාගනං වත නො ආසි -පෙ- පටිසම්භිද වතසෙසා ච -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං යසවතීපමුබ්‍රහ්මනී අධාරසබ්බකියකඤ්ඤා භික්ඛුනීසහස්සානී හගවතො සම්මුඛා ඉමා ආරායො අභාසිත්ථාති.

යසවතීපමුබ්‍රහ්මනීඅධාරසබ්බකියකඤ්ඤා පඨමං.

යසවතීප්‍රමුඛ. ගිඤ්ඤාණීන්ගේ අපදනාය

1104. මහාමුනිවරය, ඔබට ආරෝචනය කරමිහ., අපගේ සියලු හවයෝ ඤාය වූහ, හවසන්සිය මුදනා ලද, අපගේ සියලු ආසුචයෝ නැති.

1105. මහාමුනිවරය, පූර්වකුශලකම් (ජනිත වූ) මනා කොට පනන ලද යම් කිසි පරිභොගාර්භ (වස්තුවක් ඇද්ද) එය කුඹ-වහන්සේ සඳහා දෙන ලද.

1106. මහාමුනිවරය, කුඹ වහන්සේ සඳහා බුදු පසේබුදුවර-යන්ට ද බුද්ධිශ්‍රාවකයන්ට ද පරිභොගාර්භ වස්තු දෙන ලද.

1107. මහාමුනිවරය, ගිඤ්ඤාණීන්ට (පරිත්‍යාගයෙන්) කුදුමහත් පින්කම් කොට මොනවට පනනලද උච්චාකුල (උපනට නිසි) වතාවත් කරන ලද.

1108. එ මැ කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද කම්සමපත්තියෙන් මානුෂික (රූපාදිය) ඉක්මවුවාහු කැත් කුලයෙහි උපන්හ.

1109. උපතෙහි ද පින්කම් කරන කල්හි ද ජාතියෙන් ද එක්ව විසුමහ, පස්වීම හවයෙහි එක්ව ඤේත්‍රිය කුලයෙහි උපතුමහ.

1110. මහාවීරයන් වහන්ස, රූපවත් ව භොගවත් ව ලාභ-යත්කාරයෙන් පුජිත ව දෙවියන්ගේ නන්දනයෙහි මෙන් අන්ත: පුරයෙහි විසුමහ.

1111. ගිහිගෙයින් කලකිරී ශාසනයෙහි පැවිදි වූමහ, කිහිප දවසක් ඉක්මැයැමෙන් ඇපි සියලුදෙන නිවනට පැමිණියමහ.

1112. හැම කල්හි අපට සත්කාර පුජා කරන බොහෝ ජනයෝ සිවුරු පිඬුවා ගිලන්පස හා සෙනසුන් ද එළවත්.

1113. අප විසින් කල්ලේයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ, බැඳුම් සිද ඇතින්නන් මෙන් ආසුච රහිත ව වාස කරමහ.

1114. බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් සමීපයෙහි අපගේ පැමිණීම ස්වාගත විය ... බුදුසසුන් කරන ලද.

1115. සිව්පිළිසිඹියා ලබන ලද ... බුදුසසුන් කරන ලදි.

මෙසේ යසවතී ප්‍රමුඛ අටළොස්දහසක් ඤේත්‍රියකන්‍යා ගිඤ්ඤාණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුයෙහි මේ ගාථා කීහ.

යසවතී ප්‍රමුඛ අටළොස් මෙහෙණදහසුන්ගේ අපදන සි.

4-2 බ්‍රාහ්මණකඤ්ඤාභික්ඛුනීනං අපදනං

- 1116. චූලොසිනීසහස්සානී බ්‍රහ්මඤ්ඤකුලසමභවා
සුබ්‍රමාලහස්පාද පුරෙ තුය්‍යං මහාමුනෙ.
- 1117. වෙස්සසුද්දකුලෙ ජාතා දෙවා නාගා ච කිනකරා
වාතුද්දිසා බහු කඤ්ඤා පුරෙ තුය්‍යං මහාමුනෙ.
- 1118. කෙවී පබ්බජිතා අජී සච්චදස්සාවීනො බහු
දෙවා ච කිනකරා නාගා බුජ්ඣ්ඤ්ඤානී අනාගතෙ.
- 1119. අනුභොක්ඛා යසං සබ්බං පඤ්ඤානං සබ්බසම්පද
කුට්ඨි පසාදං පච්චිද්ධා බුජ්ඣ්ඤ්ඤානී අනාගතෙ.
- 1120. අමෙහ බ්‍රාහ්මණධීනා තු බ්‍රහ්මඤ්ඤකුලසමභවා
පෙකබ්බනො නො මහාවීර පාදෙ වජ්ජම වක්ඛුම.
- 1121. උපහතා හවා සබ්බෙ මූලතණ්ඨා සමුහතා
සමුච්ඡිනතා අනුසයා පුඤ්ඤසබ්බාරා දුලිතා.
- 1122. සමාධිගොචරා සබ්බා සමාපනතිවසී තථා
කුමාරන ධම්මරතියා විහරීස්සාම නො සද.
- 1123. හවනෙක්ඛී අවිජ්ජා ච සබ්බාරා'පි ච බෙජිතා
සුදුද්දසං පදං ගතතුං අනුජානාථ නායක.
- 1124. උපකාරා මමං තුමෙහ දීඝරතං කතාවීනො
බහුනං සංසයං ඡෙත්වා සබ්බා ගච්ජන්තු¹ නිබ්බුනිං.
- 1125. වජ්ජිත්වා මුනීනො පාදෙ කත්වා ඉඤ්චීකුබ්බණං
කාවී දසෙස්සනී ආලොකං අක්ඛකාරමථාපරා.
- 1126. දසෙස්සනී වජ්ජසුරියෙ සාගරං ච සමච්ජනං
සිනෙරුපච්චිහණ්ඨං ච දසෙස්සනී පාරිච්ඡන්තං.

1. ගෙජන - PTS.

ත්‍රිත්වමණකතා හික්ෂණින්ගේ අපදන

1116. මහාමුනිවරයන් වහන්ස, පෙර තුඹ වහන්සේට (සුළු) අසුදහසක් සියුමැලි අත්පා ඇති බමුණකුලයෙහි උපන් (කන්‍යාවෝ වූහ.)

1117. මහාමුනිවරයන් වහන්ස, පෙර තුඹ වහන්සේට වෛශ්‍ය ඉඳු කුලයෙහි උපන්නා වූ ද දේව නාග කින්තර වූ ද සිව්මහ දිවයිනේ, වූ බොහෝ කන්‍යාවෝ වූහ.

1118. කිසි කෙනෙක් පැවිදි වූවාහු ඇත, බොහෝ දෙන සිවුසස් දක්නාසුලු වෙති, දෙවියෝ ද කින්තරයෝ ද නාගයෝ ද අනාගතයෙහි සිවුසස් අවබෝධ කරන්නාහ.

1119. සියලු යගස් වළඳා සියලු සම්පතට පැමිණ තුඹ වහන්සේ කෙරෙහි ප්‍රසාදය උපදවා අනාගතයෙහි සත්‍යාවබෝධය කරන්නාහ.

1120. පසැස් ඇති මහාවීරයන් වහන්ස, බමුණු කුලයෙහි උපන් ත්‍රිත්වමණකතා වූ අපි වැලිත් දක්නාවූ තුඹ වහන්සේගේ පාසඟුළුවන් වදුමහ.

1121. සියලු හවයෝ නසන ලදහ, තෘෂ්ණාමූලය මුලුසුන් කරන ලද, අනුශයයෝ සිදින ලදහ, පුණ්‍යසංස්කාරයෝ බිඳින ලදහ.

1122. සියල්ලෝ සමාධි ගෝචර කොට ඇත්තාහ, එසේ මැ සම්මවත්ති වහී වූහ, හැම කල්හි ඇපි ධ්‍යානය හේතු කොට ධර්මතියෙන් යුක්ත වූ වාසය කරමහ.

1123. හවනෙන්ති වූ අවිද්‍යාව ද සංස්කාරයෝ ද ගෙවන ලදහ, නායකයන් වහන්ස, සුදුර්දම වූ නිර්වාණ පදයට යන්නට අනුදන වදළ මැනැව.

1124. කළ කිස ඇති තෙපි බොහෝ කලක් මට උපකාර වූවහු යැ, බොහෝ දෙනාගේ සැක සිදපියා සියල්ලෝ නිවනට යෙක්වා.

1125. මුනින්ද්‍රයන්ගේ පාසඟුළුවන් වැද සෘද්ධිවිකූර්වණ කොට කිසි කෙනෙක් අභ්‍යොක්‍ය දක්වති, යළි අනාගතයේ අධිකාරය දක්වත්.

1126. සඳහිරු දක්වති. මසුන් සහිත සයුර ද මහමෙර හා කුලපව් ද පරසතු රූක ද දක්වත්.

- 1127. තාවතීංසං ච භවනං යාමං දසෙසනන් ඉද්ධියා
තුසිතං නිමමනෙ දෙවෙ චසවතති මනිසසරෙ.
- 1128. බ්‍රහ්මානො කාචී දසෙසනන් වඩකමං ච මහාරහං
බ්‍රහ්මචණ්ණං ච මාපෙතා ධම්මං දෙසෙනති සුඤ්ඤතං.
- 1129. නානාවිකුඛිණං කතවා ඉද්ධීං දසස්ස සත්ථුනො
දසාධිංසු බලං සබ්බා පාදෙ වැද්දිංසු සත්ථුනො.
- 1130. ඉද්ධිසු ච වසී භොම දිඛිඛාය සොතධාතුයා
වෙතොපරීයඤ්ඤාසස වසී භොම මහාමුනො.
- 1131. පුබ්බනිවාසං ජානාම දිඛිචකඛු විසොධිතං
සබ්බාසවා පරිකතීණා නත්ථිදති පුනඛතාවො.
- 1132. අත්ඨමමනිරුත්තිසු පටිභානෙ තථෙච ච
ඤ්ඤං අමහං මහාවීර උඤ්ඤතං තච සනතිකො.
- 1133. පුබ්බානං ලොකනාරානං සඛමං නො නිදසසිතං
අධිකාරා බහු අමහං තුඤ්ඤතාය මහාමුනො.
- 1134. යං අමෙහති කතං කමමං කුසලං සරතං මුනෙ
තුඤ්ඤතාය මහාවීර පුඤ්ඤානුපටිතානි නො
- 1135. සතසහසෙස ඉතො කපප පදුමුත්තරො මහාමුනී
පුරං හංසවතී නාම සමුද්ධිසා කුලාසයං.
- 1136. ආරෙන හංසවතීයා ගඛසා සන්දති සබ්බද
උබ්බාලා නදියා භික්ඛු ගමනං න ලහනති තෙ.
- 1137. දිවසං දෙච තයො වෙච සත්තාහං මාසකං තනො
චතුමාසමි සලිපුණ්ණං ගමනං න ලහනති තෙ.
- 1138. තද අහු සත්තසාරො ජථිලො නාම රච්චිකො
ඔරුදෙඛ භික්ඛවො දීචා සෙතුං ගඛසාය කාරධි.
- 1139. තද සත්තසහසෙසභි සෙතුං ගඛසාය කාරධි
සඛසස ඔරිමෙ තීරෙ විහාරං ච අකාරධි.

1127. තවතිසා හවන ද යාමය ද තුසිතය ද නිර්මාණරති දෙවියන් ද මහත් ඉසුරු ඇති වසවර්තී දෙවියන් ද සෘද්ධියෙන් දක්වත්.

1128. කිසි කෙනෙක් බලුන් දක්වති, මාහැඟි සක්මන ද කෙරෙති, බුභ්මවෙශය ද මවා ඉන්‍යන ධර්මය දේශනා කෙරෙත්.

1129. නානා විකුර්වණ කොට ශාස්තෘන් වහන්සේට සෘද්ධි දක්වා සියල්ලෝ බලය දැක් වූහ, ශාස්තෘන් වහන්සේගේ පාසඟුවන වන් වැන්දහ.

1130. මහාමුනිවරය, සෘද්ධියෙහි ද වර්ධ වමහ, දිව්‍යශ්‍රාත්‍ර-ධාතූයෙහි ද වෙතොපරියඤානෙයෙහි ද වර්ධ වමහ.

1131. පෙර විසූ කදපිළිවෙළ දනුමහ, දිව ඇස පිරිසිදු කරන ලද, සියලු ආසුවයෝ ඤාය කරන ලදහ, දන් පුනර්භව-යෙක් නැති.

1132. මහාවීරයන් වහන්ස, තුම් වහන්සේ සම්පයෙහි අපට අභිධම්මනිරුක්තීන්හි ද ප්‍රතිභානෙයෙහි ද ඤානය උපන.

1133. මහාමුනිවරය, පූර්වලෝකනාථයන්ගේ සංගමය අපට දක්වන ලද, තුම් වහන්සේ සදහා අපගේ බොහෝ අධිකාරයෝ වූහ.

1134. මුනිවරය, යම් කුශලකම්යක් කරන ලද ද, එය සිහි කළ මැනැව්, මහාවීරයන් වහන්ස, තුම් වහන්සේ සදහා අප විසින් පින් රැස්කරන ලද.

1135. මෙයින් සියදහස්වන කල්පයෙහි පිපුමකුරා නම් මහා මුනිහු වූහ, ඒ සම්බුදුන්ට කුලභවන වූ කුචිර භංසවතී නම් විය.

1136. භංසවතී නගරද්වාරයෙන් හැම කල්හි ගංගානදිය ගලයි, නදියෙන් බාධිත වූ ඒ භික්ෂුහු (පරතෙර) ගමන නො ලබන්.

1137. ඒ භික්ෂුහු දවසක් දෙකක් තුනක් ද සතියක් මාසයක් ද යළි සපුරා සාරමසක් ද (පරතෙර) ගමන නො ලබන්.

1138. එකල්හි සත්ඵසාර වූ බෝසත් ජවිල නම් රැවියෙක් විය, හේ ඇවිරුණු භික්ෂුන් දක ගඛනායෙහි හෙයක් කැරැවී.

1139. එකල්හි සියදහසකින් ගඛනායෙහි හෙයක් කැරැවී සඛනායාට (ගභින්) මෙතෙර විහාරයක් ද කැරැවී.

- 1140. ඉත්ථියො පුරිසා වෙව උච්චතීවකුලානි ච
නස්ස සෙතුවීභාලෙ ව¹ සමභාගං අකංසු තෙ.
- 1141. අමෙහ අශෙඤ්ඤ ච මනුජා වීජසනෙතන වෙනසා
නස්ස කමෙමසු දයාද නගරෙ ජනපදෙසු ච.
- 1142. ඉත්ථි පුරිසා කුමාරා ච බහු වෙව කුමාරිකා
සෙතුවො ච විහාරස්ස වාලුකා ආකිරිංසු තෙ.
- 1143. වීථිසමමජජනං කතා කදලී පුණ්ණසටෙ ධජේ²
ධුපං වුණ්ණං වං මාලං ච කාරං කතාන සක්ඛිනො.
- 1144. සෙතුවීභාලෙ කාරෙතා නිමනෙතතා වීනායකං
මහාදනං දදීතාන සමොධිං අභිපසාධී.
- 1145. පදුමුත්තරො මහාවීරො තාරකො සබ්බපාණිනං
අනුමොදනීයං කාසි ජට්ඨස්ස මහාමුනී.
- 1146. “සතසහසෙස අතීක්කනෙත කපපා හෙසසනි හද්දකො
භවාහවෙ”නුභොතාන පාපුණිස්සනි බොධියං.
- 1147. යෙ කෙච්චි හස්පරිකමමං කතාච්චි නරනාරියො
අනාගතස්මිං අද්ධානෙ සබ්බා හෙසසනනි සමුට්ඨා.
- 1148. තෙන කමමච්චිපාකෙන වෙනනාපණිධිභි ච
උපපන්නා දෙවභවනං තුඤ්ඤා නා පරිවාරිකා.
- 1149. දිබ්බං සුඛං අසචේඛියාං මානුසං ච අසචිත්තියං
අනුභොතනී වීරං කාලං සංසරිමහ භවාහවෙ.
- 1150. සතසහසෙස ඉතො කපප සුකතං කමමසමපදං
සුඛුමාලී මනුසෙසසු අරො දෙවපුරෙ වරෙ.
- 1151. රූපභොගයසෙ වෙව අරො කිත්තිං ච සක්කතං
ලභාම සතතං සබ්බං සුකතං කමමසමපදං.
- 1152. පච්ඡිමෙ භවෙ සමපකෙත ජාතාමහ බ්‍රාහ්මණෙ කුලෙ
සුඛුමාලභස්පාද සකාපුත්තනිවෙසනො.

---

1. තෙසු සෙතුවීභාලෙසු - සීමු.
 2. පුණ්ණකුච්චදා - PTS.
 පුණ්ණසටා ධජා - මජ්ඣං.
 3. ඛුමුඛුණ්ණෙභව - PTS.

1140. ස්ත්‍රීහු ද පුරුෂයෝ ද උස්පහක් කුලවැසියෝ ද යන ඔහු ඒ හෙයෙහි ද විහාරයෙහි ද සම කොටස් කළහ.

1141. ඇපිදු නගරයෙහි ද ජනපදයෙහි ද වූ අන් මිනිස්සු ද පහන් සිතින් යුක්ත වූ ඔහුගේ කුලකම්යන්හි හිමිකරු වූමහ.

1142. බොහෝ ස්ත්‍රීපුරුෂයෝ ද කුමරු කුමරියෝ ද යන ඔහු හෙයට ද විහාරයට ද වැළි විසුළහ.

1143. විදි හැමදු රඹගස් පුන්කලස් හා ධජ ද සුවද දුම් හා සුණු ද මල්මාලා ද (යන මෙයින්) ශාස්තෘන් වහන්සේට සත්කාර කොට—

1144. හෙය හා විහාරය කරවා විනායක වූ බුදුරජුන් පවරා මහදන් දී සම්බෝධිය ප්‍රාචීනා කෙළේ යි.

1145. මහාවීර වූ, සියලු ප්‍රාණින් (සසරින්) තරණය කරවන පියුමකුරා මහාමුනිහු ජවිල රැවියාට අනුමෙවෙහි කළහ.

1146. කජ් සියදහසක් ඉක්මැඟිය කල්හි හදුකල්පයෙක් වන්නේ යැ, කුදුමහත් හවයෙහි සුවදුක් විද සම්බෝධියට පැමිණෙන්නේ යැ.

1147. යම්කිසි ස්ත්‍රී පුරුෂ කෙනෙක් එහි අත්තම් කළාහු ද, ඔහු සියල්ලෝ අනාගත කාලයෙහි (ඒ බුදුන්ට) හමු වන්නාහ.

1148. ඒ කම්චිපාකයන් ද වික්‍රමපුණ්ඩියෙන් ද ඒ (අපි) දෙවලොවට පැමිණියමෝ නුඹ වහන්සේට පිරිවර වූමහ.

1149. අසංඛ්‍ය වූ දිව සුව ද අසංඛ්‍ය වූ මිනිස් සුව ද විදි- මින් බොහෝ කලක් කුදුමහත් හවයෙහි සැරිසැරූමහ.

1150. මෙයින් සියදහස්වන කපෙහි මොනොවට කළ යම් කම්සම්පත්තියක් වී ද එයින් මිනිසුන් කෙරෙහි ද යළි උතුම් දෙවලොව ද සියුණැලි වූ උපනුමහ.

1151. සුකෘත වූ යම් කම්සම්පත්තියක් ඇද්ද එයින් රූප භොග යශස් ද යළි කීර්තිය ද සත්කාර ද යන සියල්ල නිරතුරු ලබමහ.

1152. පස්වීම හවය පැමිණි කල්හි බමුණුකුලෙහි උපනුමහ, සියුණැලි අත්පා ඇත්තමෝ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ගේ මාළිගායෙහි වීසුමහ.

- 1153. සබ්බකාලෙපි පඨවීං න සක්ඝාම'නලබ්භනං
විකලලභුමිමසුචිං න පක්ඝාම මහාමුනො.
- 1154. අගාරං වසනොන අමෙහ සක්ඝාරං සබ්බකාලිනං
උපනොනති සද සබ්බං පුබ්බකමමබලොන නො,
- 1155. අගාරං පජතිජාන පබ්බජිජා'නගාරිසං
සංසාරපථනිකතිණ්ණො වීතරාගා භවාමසෙ.
- 1156. විවරං පිණ්ඩපාතං ව පච්චයං සයනාසනං
උපනොනති සද අමෙහ සහස්සානි තනො තනො.
- 1157. කිලෙසා කුට්ඨාපිතා'මනාකං භවා සබ්බෙ සමුභතා
නාභීව බන්ධනං ජෙත්වා විහරාම අනාසවා.
- 1158. සවාගනං වන නො ආසී බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ
තිසෙසා විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- 1159. පටිසම්භිද්ද ... කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉක්ඛං සුදං චතුරාසීතිබ්බාහමණකඤ්ඤභිකචුනීසහස්සානි
භගවතො සමමුඛා ඉමා ගාථායො අභාසිජාති.

චතුරාසීතිකචුනීසහස්සාපදනං දුතියං.

4-3 උපපලදධිකාපදනං

- 1160. නගරෙ අරුණවතියා අරුණො නාම බන්ධියො
කස්ස රකෙඤ්ඤ අහං හරියා එකජ්ඣං වාරයාමහං.
- 1161. රහොගතා නිසීදිජා ඵච වීනොග්ග'හං තද
ආදය ගමනීයං භි කුසලං නත්ථී මෙ කතං.
- 1162. මහාභිතාපං කමුකං ඝොරරුපං සුදුරුණං
නිරයං නුන ගච්ජාමි එක්ඛ මෙ නත්ථී සංසයො.
- 1163. ඵවාහං වීනොගිජාන පහංසෙජාන මානසං
රාජානං උපගහානාන ඉදං වචනමබුචිං.

1153. මහාමුනිවරය, සියලු කල්හි මැ නො සැරැසු පොළොවක් නො දකුම්භ, නො පිරිසුදු මඩබිමක් නො දකුම්භ.

1154. ගිහිගෙයි වසන අපට සාර්වකාලික සත්කාරය විය, පූර්ව කම්බලයෙන් අපට හැම කල්හි සියල්ල එළවත්.

1155. ගිහිගෙය හැරපියා ශාසනයට වැදී සසරමභ තරණය කළමෝ ඒතරාග වූම්භ.

1156. හැම කල්හි අපට ඒ ඒ තැනින් දහස්ගණන් සිවුරු පිඬුවා ගිලන්පස හා සෙනසුන් එළවත්.

1157. අප විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ, සියලු භවයෝ නසන ලදහ, බැඳුම් සිදු ඇතින්නන් සෙයින් ආසුච රහිත වැ වාස කරම්භ.

1158. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන්ගේ සමීපයෙහි එකාන්තයෙන් අපගේ ස්වාගතය විය, ත්‍රිවිද්‍යා ලබන ලද, බුදුසසුන් කරන ලද.

1159. සිවුපිළිසිඹියා ලබන ලද... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසේ සුවාසුදහසක් බමුණු කන්‍යා මෙහෙණහු භාගාවතුන් වහන්සේ හමුයෙහි මෙ ගාථා කීවාහු යැ.

දෙවැනි සුවාසු මෙහෙණහසුන්ගේ අපදන යි.

4-3 උප්පලදයිකාපදනය

1160. අරුණවතී නගරයෙහි අරුණ නම් රජෙක් විය, එ රජුට භාය්‍යා වූ මම් එක් තැනැ සිත් අලවා වේසෙම්.

1161. එකල්හි මම රහොගත වැ හිඳ මෙසේ සිතීමි; යම් භෙයෙකින් මා විසින් කළ ගෙනයායුතු කුඹලයක් නැද්ද, එහෙයින් -

1162. මහත් තැවුලි ඇති කටුක වූ කැකුළු පියවි ඇති ඉතා දරුණු වූ තීරයට එකාන්තයෙන් යෙමි, මෙහි ලා මට සැකයෙක් නැති.

1163. මම මෙසේ සිතා සිත පහදවාගෙන රජු සමීපයට ගොස් මෙවදන් කීමි:

1164. “ඉඤ්චි නාම මයං දෙව පුරියානුග්ගා සදු
එකං මෙ සමණං දෙඤ්චි භොජයිස්සාමී ඛක්ඛිඤ්චි.”
1165. අද්ධි මෙ තදු රාජා සමණං භාවිඤ්චිඤ්චි
තස්ස පඤ්ඤා ගභෙඤ්චින පරමනෙතන පුරයිං.
1166. පුරෙඤ්චා පරමං අනං සහසසග්ගනකෙතනං¹
මහාවෙලෙන ඡාදෙඤ්චා අද්ධිං තුට්ඨමානසා.
1167. තෙන කමෙතන සුකතෙන වෙතනාපඤ්චිචි ව
ජඤ්චා මානුසං දෙභං නාවනිංසං අගච්ඡතං.
1168. සහසසං දෙවරාජුතං² මහෙසිකතමකාරයිං.
සහසසං චිකකච්ඡතං මහෙසිකතමකාරයිං.
1169. පදෙසරජ්ජං වීජුලං ගණනානො අසඤ්චියං
නානාවිධං බහුං අඤ්ඤං තස්ස කමච්චලං තනො.
1170. උපපලසෙසව මෙ වරණණං අභිරුපා සුදුසස්සා
ඉඤ්චි සබ්බඛගසමපන්නා අභිජාතා ජුතිඤ්චරා.
1171. පච්ඡිමභවෙ සමපතෙත අජායිං සාක්ඛියෙ කුලෙ
නාරිසහසස්පාමොකඛා සුදොදනසුතස්සභං.
1172. නිබ්බද්දිඤ්චා අගාරෙභං පබ්බජිං අනගාරියං
සඤ්චිං රතනිමපඤ්චා වතුසච්චමපාපුඤ්චිං.
1173. වීචරං පිණ්ඩපාතං ව පච්චියං සයනාසනං
පරිමෙතුං න සසෙකාමී පිණ්ඩපාතසස්සිදං ඵලං.
1174. යං මඤ්චං පුරිමං කමමං කුසලං ඤරසෙ චුක්ඛි
කුඤ්චාය මහාවීර පරිච්චතං බහුං මයා.
1175. එකතියෙ ඉතො කප්පෙ යං දනමද්දිං තදු
දුග්ගතිං නාභිජානාමී පිණ්ඩපාතසස්සිදං ඵලං.
1176. ඤෙ ගතියො පජානාමී දෙවතං අච මානුසං
අඤ්ඤං ගතීං න ඡානාමී පිණ්ඩපාතසස්සිදං ඵලං.
1177. උචෙව කුලෙ පජායාමී මහාසාලෙ මහඤ්චෙන
අඤ්ඤං කුලෙ න ඡානාමී පිණ්ඩපාතසස්සිදං ඵලං.

1. සහගතධරෙපනං - සිඵු.
2. සහසදෙවරාජුතං - සිඵු.

1164. “දේවයන් වහන්ස, ඇපි ස්ත්රීහු නම් හැම කල්හි පුරුෂයන් අනුව ගීයමිහ, ඝනත්‍රියය, මට එක් මහණකු දුන මැනැවැ, වළඳවින්නෙමි” යි.

1165. එකල්හි රජ, වැඩු ශ්‍රද්ධාදී ඉඳුරන් ඇති මහණකු මට දින, ඔබගේ පාත්‍රය ගෙන උතුම් අහරින් පිරවීමි.

1166. උතුම් අහර පුරවා මම දහසක් අගනා මහත් වස්ත්‍රයකින් වසා සතුටු සිත් ඇති වැ දිනිමි.

1167. මොනවට කළ ඒ පින්කමින් ද වික්තප්‍රණීධියෙන් ද මම මිනිස්කය හැරපියා තවුනිසා දෙව්ලොවට ගියෙමි.

1168. දහසක් දෙව්වරුන්ට මෙහෙසිබව කළමු, දහසක් සක්වික්තනට මෙහෙසිබව කළමු.

1169. මහත් වූ ප්‍රදේශ රාජ්‍යය ගණනින් අසංඛ්‍ය වෙයි, ඒ කුලයාගේ එයින් අන්‍ය වූ නන්වැදැරුම් බොහෝ කම්ඵලය විය.

1170. මාගේ පැහැය උපුලකට බඳු වෙයි, අභිරූප වූ දකුම් කලු වූ සර්වාඛය සම්පන්න අභිභූත වූ සෝභාවත් ස්ත්‍රියක් වෙමි.

1171. පැසුළු හවය පැමිණි කල්හි ශාක්‍යකුලයෙහි උපන්මු, මම ශ්‍රද්ධාදාන පුත්‍රයාගේ ස්ත්‍රීන් දහසකට පාමොක් වූමු.

1172. මම ගීහිගෙයි කලකිරී ශාසනයෙහි පැවිදි වූමු, සත්වැනි රාත්‍රියට නො පැමිණ වතුසඤ්ඤාවබොධයට පැමිණියමු.

1173. සිවුරු පිඬුවා හිලන්පස හා සෙනසුන් ද පමණ කරන්නට නො හැකි වෙමි, මේ පිණ්ඩපාතයාගේ අනුසයි.

1174. මුනිවරයන් වහන්ස, මාගේ යම් පූර්වකුලකර්මයක් සිහි කරන්නහු ද මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සදහා මා විසින් බොහෝ දෑ පරිත්‍යාග කරන ලද.

1175. මෙයින් එක්තිස්වැනි කපැ එකල යම් දතක් දුනුමු ද, එයින් දුගතිය නො දනිමි, පිණ්ඩපාතයාගේ මේ විපාක යි.

1176. දෙව්බව ද යළි මිනිස්බව ද යන දෙගන්ය දනිමි, අන් ගතියක් නො දනිමි, මේ පිණ්ඩපාතයාගේ විපාක යි.

1177. මහාසාර වූ මහද්ධන ඇති උද්ව්‍යකුලයෙහි උපදිමි, අන් කුලයක් නො දනිමි, පිණ්ඩපාතයාගේ මේ විපාක යි.

- 1178. භවාභවෙ සංසරිතො සුක්කමුලෙන වොදිතා
අමනාපං න පසසාමි සොමනසසකතං ඵලං.¹
- 1179. ඉඤ්ඤ ව වසී භොමි දිඛාය සොතධාතුයා
වෙතොපරියඤ්ඤාසස වසී භොමි මහාමුනි.
- 1180. පුඛෙඛ නිවාසං ජානාමි දිඛවකඛු වීසොධිතං
සබ්බාසවා පරිඛනිණා නාඤ්ඤිති පුනඛතවො.
- 1181. අසුඛමච්චනිරුතඤ්ඤ පටිභානෙ තරෙච ව
ඤ්ඤං මම මහාචීර උපපතතං තව සතතිකෙ.
- 1182-1184. කිලෙසා ක්ඛාපිතා මඤ්ඤං ... කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉසං සුදං උපලද්ධිකා භික්ඛුනි භගවතො
සච්චුධා ඉමා ගාථායො අභාසිසාති.

උපලද්ධිකාචේරියාපදනං කතියං.

4-4 සිභාලමාතාපදනං

- 1185. පදුමුක්කරො නාම ජිනො සබ්බධම්මානපාරගු
ඉතො සතසහස්සමභි කප්පෙ උපපජ්ඣ නායකො.
- 1186. තදහං භංසවතියං ජාතාමච්චකුලෙ අහුං
නානාරතනපජ්ජානෙ ඉඤ්ඤං ජීනෙ මහදුනෙ.
- 1187. පිතුනා සහ ගන්තවාන මහාජනපුරකඛතා
ධම්මං බුද්ධස්ස සුචාන පබ්බජී අනගාරියං.
- 1188. පබ්බජිතාන කායෙන පාපකම්මං වීචජ්ජයි.
වච්ඤ්චරිතං භිතා ආජීවං පරිසොධයි.
- 1189. බුඤ්ඤං පසන්නා ධම්මෙ ව සබ්බෙ ව තිබ්බගාරවා
සද්ධම්මසවනෙ යුක්තා බුද්ධදස්සනලාලසා.
- 1190. අඤ්ඤං සද්ධාධිමුක්තානං අසෙසාසිං භික්ඛුනිං තද
තං යානං පසුඛිතාන නිසෙසා සික්ඛා අපුරයි,
තතො මං සුගතො ආහ කරුණානුගතාසයො.

---

1. ඡොමනසසකතාඵලං - සිඞු.

1178. කුසුමනන් හවයෙහි සැරියරා කුශලමුලයෙන් මෙහෙයන ලද වැ අමනාප දෑක් නො දක්මි, සොමනස් සහගියබැවිහි මේ විපාක යි.

1179. සෘද්ධියෙහි ද දිවසෝධාහි ද වගී වෙමි, මහාමුනිවරය, වෙනොපරියඤාණයෙහි වගී වෙමි.

1180. පෙර විසු කදපිළිවෙළ දනිමි, දිව ඇස පිරිසිදු කරන ලද සියලු ආසුවයෝ ඤය කරන ලදහ, දැන් පුනර්භවයෙක් නැති.

1181. මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සමීපයෙහි අති ධර්ම නිරුක්තීන්හි ද එසේ ම ප්‍රතිභානායෙහි ද මාගේ ඤාණය උපත.

1182-, 1184. මා විසින් කෙලෙස් දවන ලදහ ... බුදුසසුන් කරන ලද.

මෙසේ උපපලදයිකා මෙහෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුයෙහි මේ ගාරා පැවසූ යැ යි.

තුන්වැනි උපපලදයිකා මෙහෙණියගේ අපදන යි.

4-4 සිගාලමාකාපදනාය

1185. මෙයින් සියදහස්වන කපෙහි ලෝකනායක වූ සියලු ධර්මයන්ගේ පරතෙරට ගිය පියුමතුරා නම් ජිතපඤ්චාරයෝ පහළ වූහ.

1186. එකල්හි මම භංසවකියෙහි නන්රුවනින් බබළන සමෘද්ධ වූ ආස්‍ය වූ මහන් ධන ඇති ඇමැතිකුලයෙක උපන්වු.

1187. මහාජනායා විසින් පෙරවූ කරන ලද වැ පියා සමග ගොස් බුදුරජුන්ගේ දහම අසා ශාසනයට පැමිණියෙමි.

1188. පැවිදි වැ කයින් පවකම් දුරු කළවු, වාක් දුසිරිත හැරපියා ආර්ථය පිරිසුදු කළවු.

1189. බුදුන් කෙරෙහි පහන් වුවා දහමිහි ද සඟුන් කෙරෙහි ද දැඩි ගෞරව ඇති වැ බණ ඇසීමෙහි යෙදුණි, බුදුන් දැකීමෙහි ලොල් වූවු,

1190. එකල්හි සද්ධාධිමුක්ත වූවන් කෙරෙහි අග්‍ර වූ මෙහෙණක ආසුමු, ඒ තනතුර පතා ශ්‍රීවිධ ශික්‍ෂාවන් පිරුවු, ඉක්බිති කරුණා-යෙන් යුත් සිත් ඇති සුභතයන් වහන්සේ මට මේ වදළහ.

- 1191. “යසස සඳා නරාගතෙ අවලා සුපාතිට්ඨිතා
සීලං ච යසස කල්‍යාණං අරියකතාං පසංසිතං.
- 1192. සඛෙස පසාදෙ යසසඤ්ච උජුභුතං ච දසසනං
අදළිඤ්ඤාති තං ආහු අමොඝං තසස ජීවිතං.
- 1193. තසමා සඳා ච සීලං ච පසාදං ධම්මදසසනං
අනුසුඤ්ඤාච මෙධාවී සරං බුද්ධානසාසනං.”
- 1194. තං සුඤ්ඤා පමුදිතා අපුච්ඡං පණ්ඩිතං මම
තද අනොමො අමිතො ව්‍යාකරිත චිතායකො.
- 1195. බුද්ධෙ පසන්නා කල්‍යාණී ලච්ඡයෙ තං සුපඤ්ඤං
සතසහසෙස ඉතො කපෙ ඔසකාකකුලසමභවො
ගොතමො නාම නාමෙන සඤ්ඤා ලොකෙ භවිසසති.
- 1196. තසස ධම්මෙසු දයාද ඔරසා ධම්මනිමිතො
සීගාලකසා මාතා ති හෙසසති සඤ්ඤා සාවිතා.
- 1197. තං සුඤ්ඤා මුදිතා හුඤ්ඤා යාවජීවං තද ජිතං
මෙඤ්ඤාතිතො පරිවරිං පටිපතතිචිතායකං.
- 1198. තෙන කමමන සුකතෙන වෙනනාපණ්ඩිතී ච
ජනිතා මානුසං දෙහං තාවතිංසං අගච්ඡතං.
- 1199. පච්ඡමෙ ච භවෙද්දති ගිරිඤ්ඤාපුරුකාමෙ
ජාතා සෙඤ්ඤාලෙ ජිතෙ මහාරතකසඤ්ඤායෙ.
- 1200. පුඤ්ඤා සීගාලකො නාම මමාසි චීපථෙ රතො
දිඤ්ඤාභනපකඤ්ඤාදි දියාපුජනනපරො.
- 1201. නානාදියා නමසසනාං පිණ්ඩාය නගරං චජං
තං දියා ඔච්චි බුද්ධා මග්ගො ඤ්ඤා චිතායකො.
- 1202. තසස දෙසයතො ධම්මං නිනාදෙ චිත්තයො අහු
දෙවකොච්ඡාරනාචිතං ධම්මාච්ඡිසමයො අහු.
- 1203. තදහං පරිසං ගහනා සුඤ්ඤා සුගතභාසිතං
සොනාපකඤ්ඤාලං පග්ගා පඤ්ඤා අනගාරියං.

1. දිඤ්ඤා-සඤ්ඤා - සිඤ්ඤා.
2. පසාද - සිඤ්ඤා.
3. තදහං - PTS.

1191. “භටාගතයන් කෙරෙහි යමක්භූතේ ශ්‍රද්ධා නො සැලී පිහිටියා ද, යමක්භට (මාර්ගඵලසම්ප්‍රසක්ත හෙයින්) ආයතීකාන්ත වූ පසස්තා ලද කලාණ ඡීලය ඇද්ද,

1192. යමක්භට සංඛ්‍යා කෙරෙහි ප්‍රසාදය ඇද්ද, ධර්මදර්ශනය සෘජු වූයේත් වේ ද, ඔහු නො දිළින්දෙකැ යි කියති, ඔහුගේ ජීවිතය නො සිස් වේ.

1193. එහෙයින් නුවණැතිගේ බුදුන්ගේ අනුසසුන් සිහි කෙරෙමින් ශ්‍රද්ධාව ද ඡීලය ද ප්‍රසාදය ද ධර්මදර්ශනය ද යන මෙහි යෙදෙන්නේ” යයි.

1194. ඒ අසා මම සතුටුව මාගේ ප්‍රණීධිය (ගෙන) පුළුවුණු, එකල්හි අමත ඉණ ඇති අනොම නම් විනායකයන් වහන්සේ මේ ප්‍රකාශ කළහ.

1195. කලාණිය, (නෝ) බුදුන් කෙරෙහි පහන් වූවා තෙල පතන ලද්ද ලබන්නාව, මෙයින් ලක්ෂයක් වන කල්පයෙහි ඔක්කාක කුලයෙහි උපන් නමින් ‘ගොතම’ නම් වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වන්නාහ.

1196. ඔබගේ දහමහි දයාද ඇති ඔරස වූ ධම් නිර්මිත වූ ‘සිංහලමාතු’ යන නම ඇති ශාස්තෘශ්‍රාවිකාවක් වන්නී ය.

1197. ඒ අසා සතුටු වූ එකල්හි යාවජීවයෙන් මෙන් සිත් ඇති වූ ජින වූ ලෝකනායකයන් වහන්සේට පිළිවෙතින් පරිවරියා කළු.

1198. මනා කොට කරන ලද ඒ පින්කමින් ද සිත පිහිටුවීමෙන් ද මම මිනිස්කය හැරපියා තවතිසා දෙවලොවට ගියමු.

1199. යළි දන් පස්වීම හවයෙහි ගිරිවුජ (රජගහ) පුරවරයෙහි මහත් රත්නයකදී ඇති සමාද්ධ වූ සිටුකුලයෙහි උපන්මු.

1200. මට විරුද්ධ මාර්ගයෙහි ඇලුණු දාස්විගහනයට පිවිසි දිශාවන් පිදීමෙහි, තත්පර වූ, ‘සිංහලක’ නම් පිනෙක් වී.

1201. පිඬු සිඟා නුවරට වඩනා විනායක වූ බුදුන් නානා-දිශාවන් නමස්කර කරන ඔහු දක මාර්ගයෙහි සිට -

1202. ඔහුට දහම දෙසන බුදුරජුන්ගේ නිනාදය විස්මය දනවනු විය, දෙකෙළක් ස්ත්‍රී පුරුෂයනට ධර්මවබෝධය වී.

1203. එකල්හි මම පිරිය කරා ගොස් සුගතයන්ගේ භාෂිතය අසා සොවන් ඵලයට පැමිණියා ශාසනයට පැමිණියමු.

- 1204. න විරෙතෙව කාලෙන බුද්ධසස්සනලාලසා අනුසස්සතිං තං භාවෙතො අරහතං අපාපුණිං.
- 1205. දසස්සනස්සාය බුද්ධසස්ස සබ්බද්ව වජාමහං අතිත්තායෙව පස්සාමී රූපං නායනනාදුතං.
- 1206. සබ්බපාරමිසම්භූතං ලකඛිනීලයනං වරං රූපං සබ්බසුභාකිණිණං අතිත්තා විහරාමහං.
- 1207. ජිනො තසම්. ඉග්ගෙ තුට්ඨො එකදග්ගෙ යට්ඨෙසි මං 'සිගාලකසස්ස යා මාතා අග්ගා සද්ධාධිමුක්ඛිකා.'
- 1208. ඉද්ධිසු ව වසී භොමී දිබ්බාය සොකධාතුයා වෙතොපරියඤ්ඤාණසස්ස වසී භොමී මහාමුනී.
- 1209. පුට්ඨෙව නිවාසං ජානාමී දිබ්බවක්ඛු වීසොධිතං සබ්බාසවා පරිකඛිණා නස්ථිද්ධි සුනඛ්භවො.
- 1210. අස්ඨධම්මනිරුක්ඛිසු පටිභානෙ තපෙව ව ඤාණං මම මහාචීර උප්පාතං තව සනතිකෙ.
- 1211-1213. කිලෙසා ක්ඛාපිතා -පෙ- කතං බුද්ධසස්ස සායනං.

ඉක්ඛං සුද්දං සිගාලමාතා භික්ඛුනී භගවතො සම්මුඛා ඉමා ගාරායො අභාසිස්සාති.

සිගාලමාතාපෙරියාපදනං වක්ඛුස්සං.

4-5 සුකකාපදනං

- 1214. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ විපසී නාම නායකො උප්පජ්ඣී වාරුත්තයනො' සබ්බධම්මවිපසස්සකො.
- 1215. තද්භං ඛන්ඩුමනියං ජාතා අඤ්ඤතරෙ කුලෙ ධම්මං සුඤ්ඤාන මුනිනො පබ්බජිං අනගාරියං.
- 1216. ඛණ්ණසුත්තා ධම්මධරා පටිභානවතී තථා විචික්ඛකථිකා වාපි ජිනසාසනකාරිකා.

1. වාරුදසස්සකො - මජ්ඣ.

1204. නොබෝ කලකින් ම බුදුන් දැකීමෙහි ලොල් වූ මම ඒ බුද්ධානුස්මානිය වඩා රහත්බවට පැමිණියමු.

1205. බුදුන් දැකීම පිණිස මම හැම දින මැ යම්, නයන නැඳුන වූ බුද්ධරූපය තෘප්ති රහිත ව මැ දක්මි.

1206. සියලු පාරමිබලයෙන් හවගත් ලක්ෂම් නිවාස වූ සියලු ශුභ ලක්ෂණයෙන් ගැවැසිගත් උත්තම රූපය මම අතෘප්ත වැ (බලමින්) වෙසෙමි.

1207. ඒ ගුණයෙහි සතුටු වූ ජීන වූ බුදුහු 'සිගාලක' ගේ මාතෘ වූ මෙහෙණ අග්‍ර වූ ශ්‍රද්ධාධිමුක්ති ඇත්තී යයි මා එතද-ග්‍රයෙහි තැබූහ.

1208. මහාමුනීද්‍රයන් වහන්ස, සෘඤ්ඤ වීෂයෙහි ද දිවාශ්‍රාත්‍ර ධාතුයෙහි ද වැසී වෙමි, පරසිත් දන්තෘ නුවණෙහි ද වැසී වෙමි.

1209. පූර්වනිවාස දැනිමි, දිවඥාස පිරිපිදු කරන ලද සියලු ආසුචයෝ ඝෞර්‍ය වූහ, දන් පුනර්භවයෙක් නැති,

1210. මහාවීරයන් වහන්ස, ඔබවහන්සේ සමීපයෙහි අඤ්ඤා ධර්ම නිරුත්තීන්හි ද එසේ මැ පටිභානායෙහි ද මාගේ ඝෞර්‍ය උපත.

1211-1213. මා විසින් ක්ලේශයෝ දවන ලදහු ... බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරන ලද.

මෙසෙයින් සිගාලමාතෘ මෙහෙණ මේ ඌජා කිවු යැ.

හතරවැනි සිගාලමාතෘ ස්වරූපදන යි.

4-6 සුකකාපදන

1214. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි මනහර ඇස් ඇති සර්ව-ධම්යන් දක්නා වූ විපසයි නම් ලෝකනායකයන් වහන්සේ පහළ වූ සේක.

1215. එකල්හි මම බන්ධුමතී නුවර එක්තරා කුලයෙක්හි උපන්මු, මුනින්ද්‍රයන්ගේ දහම් අසා ශාසනයෙහි පැවිදි වූමු.

1216. බහුශ්‍රැත වූ ධම්ධර වූ එසේම ම වැටහෙන නුවණැති බුදුසසුන් පිළිපදනා විවිඉ ධම්කර්මාවක් ද වූමු.

202 අපදනපාළි-විකර්ශාවලංකා

- 1217. තද ධම්මකරං කතවා ජනකාය භික්ඛං ඛණ්ණං
තතො චුතා'භං තුසිතං උපපන්නා යසසයිභි.
- 1218. එකතියෙ ඉන්ද්‍රා කප්පෙ සිඛි වීඨ සිඛී ජිනො
තපනෙතො යසසා ලොකෙ උපපජ්ඣී චුදතං විරො.
- 1219. තදපි පබ්බජිතො භුට්ඨසාසනකොවිද
ජොතෙතො ජීනවිකාභානී තතොපි කිද්දිං ගතො.
- 1220. එකතියෙ ඉතො කප්පෙ වෙසාහු නාම නායකො
උපපජ්ඣී මහාඤ්ඤාභි තදපි ච තපෙච්ඡං.
- 1221. පබ්බජිතො ධම්මධරා ජොතයි ජීනසාසනං
ගතො මරුඤ්ජරං රමිං අනුභොසිං මහාසුඛං.
- 1222. ඉමඤ්ඤි හඤ්ඤෙ කප්පෙ කකුසන්ධො ජීනුක්ඛනමො
උපපජ්ඣී නරසඤ්ඤො¹ තදපි ච තපෙච්ඡං.
- 1223. පබ්බජිතො මුනිමතං ජොතයිතො යථායුක්ඛං
තතො චුතා'භං කිද්දිං අගං සභවනං යථා.
- 1224. ඉමඤ්ඤි යෙව කප්පඤ්ඤි කොණාගමන නායකො
උපපජ්ඣී ලොකසරණො සබ්බසත්තනමුක්ඛතමො.
- 1225. තදපි පබ්බජිතො සාසනෙ තස්ස කාදිනො
බහුසුත්තා ධම්මධරා ජොතයි ජීනසාසනං.
- 1226. ඉමඤ්ඤි යෙව කප්පඤ්ඤි කසාපො පුරිසුක්ඛනමො
උපපජ්ඣී ලොකනායකො අරණං මිරණභාගො.²
- 1227. තඤ්ඤාපි නරචිරස්ස පබ්බජිතො සාසනෙ
පරියාපුතසද්ධමො පරිපුච්ඡාවිසාරදො.
- 1228. සුඤ්ඤා ලජ්ජිතී වෙච තීසු සිසඛාසු කොවිද
ඛණ්ණං ධම්මකරං කතවා යාවජීථි භිතාවභං.³
- 1229. තෙන කමම්භන සුකතෙන වෙතනාපණිධිභි ච
ජභිතො මානුසං දෙහං තාචකිංසං අගච්ඡං.

---

1. වරසද්දො - PTS.
 2. අරණං අමතංගතො - සිඞ්.
 3. මහාසුතෙ - සිඞ්.

1217. එකල ජනතාවට හිත වූ බොහෝ ධර්මකරා කොට මම එයින් සැවැ යශස් ඇති වූ තුසිත දෙවලොවැ උපන්මු.

1218. මෙයින් එක්තියවන කපැ ගිනියිලක් මෙන් දිලියෙන යශසින් යුත් දේශකයන් අතුරෙන් උතුම වූ සිව් නම් ජිතපඤ්චාරයන් වහන්සේ ලොවැ උපන්හ.

1219. එකල්හි දු පැවිදි වැ බුදුසසුන්හි නිපුණ වැ බුදුවදන් බබුළුවා එයිනුදු සැවැ දෙවලො වැ උපන්මු.

1220. මෙයින් එක්තියවන කපැ මහත් ඥාන ඇති වෙස්සඟු නම් නායකයන් වහන්සේ උපන්හ, එකල්හි දු මම එසෙයින් මැ -

1221. පැවිදි වැ ධර්මධර වූවා බුදුසසුන හෙබැවිමි, (ඉනුදු සැවැ) සිත්කලු දෙවලොවට ගොස් මහත් සුව වින්දමු.

1222. මේ හදුකල්පයෙහි නරභාර්දුල වූ කකුසන්ධ නම් ජිනොත්තමයන් වහන්සේ උපන්හ. එකල්හිදු මා එසෙයින් මැ -

1223. පැවිදි ව, ආයු පමණින් සිට බුද්ධිමතය බබුළුවා එයින් ව්‍යුත වූ මම සිය හවනයට මෙන් දෙවලොවට ගියමු.

1224. මේ කල්පයෙහි මැ ලොවට සරණ වූ සියලු සත්තට උතුම වූ කොණාගමන නම් නායකයන් වහන්සේ උපන්හ.

1225. එකල්හි දු ඒ තාදී බුදුරදුන්ගේ සසුන්හි පැවිදි වැ බහුශ්‍රැත ව, ධර්මධර ව, බුදුසසුන බැබළවිමි.

1226. මේ කල්පයෙහි මැ කෙලෙස් රණ රහිත වූ මරණාන්තයට (නිවනට) පැමිණි ලෝකනායක වූ කසාප නම් පුරුෂොත්තමයන් වහන්සේ උපන්හ.

1227. ඒ නරවිරයන්ගේ ද සසුන්හි පැවිදි වැ පුහුණු කළ සදහම් ඇති ව පරිපාව්ජායෙහි විශාරද වූවා -

1228. සුසීල ද උජ්ජා ඇත්තී ද වී ත්‍රිවිධ ශික්ෂායෙහි නිපුණ වී යාවජ්ජවයෙන් හිත එළවන බොහෝ ධර්මකරා කොට -

1229. මනා කොට කළ ඒ කර්මයන් ද වෙනනා පිහිටු-වීමෙන් ද මම මිනිස්කය භෑජ්ජියා තව්තිසා දෙවලොවට ගියමු.

- 1230. පව්ඪමෙ ව භවෙ'දනි ගිරිබ්බජපුරුක්කමෙ
ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ ඒතෙ මහාරතනසංඝෝයෙ.
- 1231. යද භික්ඛුසහස්සෙන පරිතො ලොකනායකො
උපාගමී රාජගහං සහස්සකෙකින වණ්ණිතො.
- 1232. "දනොතා දනොතනී සහ සුරාණපටිලෙහී විපච්චුකෙතා
විපච්චුකෙතහී
සිධිගීතිකඛසවණ්ණෙණ රජාගහං පාවිසි භගවා."
- 1233. දිස්වා බුද්ධානුභාවං තං සුඤ්චා ව ගුණසංඝෝයං
බුද්ධො විතං පසාදෙඤ්චා පුජයිං තං යථාබලං.
- 1234. අපරෙත ව කාලෙත ධම්මදින්නාය සත්තීකෙ
අගාරා නික්ඛමීඤ්චාන පබ්බජිං අනගාරියං.
- 1235. කෙසෙසු ජීජ්ජමානෙසු කිලෙසෙ කුම්භපයිං අහං
උග්ගහිං සාසනං සබ්බං පබ්බජීඤ්චා 'විරෙතහං.
- 1236. තතො ධම්මමදෙසෙසිං මහාජනසමාගමෙ
ධම්මෙ දෙසියමානමිකි ධම්මාභිසම්මයො අහු.
- 1237. නෙකපාණසහස්සානං තං විදිඤ්චා'නිවිලිකිතො
අභිප්පසනොතා මෙ යකෙඛා භමීඤ්චාන ගිරිබ්බජං.
- 1238. "කිං'මෙ කතා රාජගහෙ මනුසසා මධු පීතාව අවජරෙ
යෙ සුක්කං න උපාසතනී දෙසෙතනිං අමතං පදං.
- 1239. තඤ්ච අප්පට්ඨානීයං අසෙවනකමොජවං
පිටතනී මඤ්ඤා සප්පඤ්ඤා වලාභකමීවදාගු."
- 1240. ඉභ්බියා ව වසී හොමී දිබ්බාය සොතධාතුයා
වෙතොපරියඤ්ඤාසස වසී හොමී මහාමුතො.
- 1241. පුට්ඨෙකි නිවාසං ජාතාමී දිබ්බවක්ඛු විසොධිතං
සබ්බාසවා පරික්ඛණො නත්ථී'දනී පුනඛපාවො.
- 1242. අඤ්චම්මනිරුක්ඛීසු පටිභානෙ තථෙව ව
ඤ්ඤං මම මහාවීර උපන්නං තව සත්තීකෙ.
- 1243-1245. කිලෙසා කුම්භපිතා මඤ්ඤං -පෙ- කතං
බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉඤ්චං සුදං සුක්කා භික්ඛුනී භගවතො සත්තීකෙ
ඉමා ගාථායො අභාසිඤ්චානි.

සුක්කාචේරියාපදනං පඤ්චමං.

1230. දන් පස්විම හවයෙහි ගිරිවුජ (රජගහ) පුරවරයෙහි සමාදා වූ මහත් රත්න සංඝය ඇති සිටුකුලයෙහි ජාත වූවා -

1231. යම් කලෙක භික්ඛදහසුන් විසින් පිරිවරන ලද ලෝක-නායකයන් වහන්සේ සහසැස්සු විසින් පසස්නා ලද්දහු රජගහ නුවරට වැඩිසේක් ද (කිසෙ යැ යත්:)

1232. රත්නිකක් සම වර්ණ ඇති භාගාවකුන් වහන්සේ (තමන්) දැමුණු 'සේක් (තමන්) විප්‍රමුක්ත සේක් (කෙලෙසුන් කෙරෙන්) වෙසෙසින් මිදුණු පුරාණ ජවල වූ දහසක් රහකුන් සමග රජගහ නුවරට පිවිසි සේකැ යි.

1233. ඒ බුද්ධානුභාවය ද දක ගුණ සමූහය ද අසා බුදුන් කෙරෙහි සිත පහදවා ශක්ති පරිදි උන්වහන්සේ පිදිමි.

1234. යළි පසුකලෙක ගිහිගෙන් නික්මැ ධර්මදිනනා මෙහෙණ සමීපයෙහි අනගාරිය සාසනායෙහි පැවිදි වීමි.

1235. මම කෙස් සිදිනු ලබන් මැ කෙලෙසුන් දවීමි, පැවිදි වැ නොබෝ කලෙකින් මම සියලු ශාසනය ඉගෙනගන්මි.

1236-1237. ඉක්බිති මහජන සමාගමයෙහි දහම දෙසීමි, (මා) දහම දෙසන කල්හි නොයෙක් දහස්ගණන් සත්තියන්ට ධර්මාව-බෝධය වී, ඒ දන අතිශයින් විස්මයට පැමිණි මාගේ (දහමට) පැහැදුණු යඤ්ඤයක් රජගහනුවර හැසිරැ -

1238. “යම් කෙනෙක් අමානපදය දේශනා කරන සුක්කා මෙහෙණන් ඇසුරු නො කෙරෙත් ද, මේ රජගහනුවර මිනිස්සු කුමක් කළාහු සුරා පානය කළවුන් සෙසින් සිටිත් ද” යි.

1239. බැහැර නො ලියැයුතු පියවින් මිහිරි වූ ඕජාවක් ඒ ධර්මය ද මැගියෝ වලාහකයක් මෙන් නුවණැත්තාහු පානය කෙරෙති සිතමි.

1240. මහාමුනිවරය, සෘණියෙහි ද දිවාශ්‍රොත්‍රධාතූයෙහි ද වැඩි වෙමි, පරසින් දන්නා නුවණෙහි ද වැඩි වෙමි.

1241. පෙර විසූ කදපිළිවෙළ දනිමි, දිව ඇස පිරිසිදු කරන ලද, සියලු ආසුවයෝ ඤය වූහ, දන් පුනර්භවයෙක් නැති.

1242. මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සමීපයෙහි අසී ධර්ම නිරුක්තීන්හි ද එසේ මැ පවිභානායෙහි ද මාගේ නුවණ උපත.

1243-1245. ක්ලේශයෝ දවන ලදහ ... බුදුසසුන් කරන ලදි. මෙසේ සුක්කා මෙහෙණ මේ ගාරා ප්‍රකාශ කළා යි.

පස්වැනි සුක්කා සාවිරාපදන යි.

පස්වැනි බණවරයි.

4-6. රූපනාදාපදනං.

- 1246. එකනවුතෙ ඉතො කපෙව විපසී නාම නායකො
උපප්පි වාරුනායනො සබ්බධෙවෙසු වක්ඛුමා.
- 1247. තද්භං බන්ධුමනියං ඉදෙධි ඒතෙ මහාකුලෙ
ජාතා සුරුතා දග්ගිකා පුජනියා ජනස්ස ව.
- 1248. උපගන්තො මහාවීරං විපසීං ලොකනායකං
ධම්මං සුභික්ඛං සරණං උපෙසිං නරනායකං.
- 1249. සීලෙසු සංවුතා හුතො නිබ්බුතෙ ව නරුක්ඛමෙ
ධාතුච්චපස්ස උපරි සොණණච්චත්තං අපුජසීං.
- 1250. මුක්ඛවාගා සීලවනී යාවජීවං තතො වුතා
ජභිතා මානුසං දෙහං තාවනිංසුපගා අහං.
- 1251. තද දස්භි යානෙහි අධිභොජාන සෙසකෙ
රූපසද්දෙහි ගජෙහි රසෙහි චුසනෙහි ව.
- 1252. ආයුතා'පි ව වණ්ණණන සුඛෙන යසසාපි ව
තරෙවාධිපතෙයොන අධිගස්ස විරොචහං.
- 1253. පච්ඡිමෙ ව හවෙ'දනි ජාතාහං කපිලවග්ගෙ
ධීතා ඛෙමකසස්සාස්ස නන්දනාමා'නිවිසසුතා.
- 1254. අභිරූපං උපපදං අහු මෙ කතනිසුවකං
යද්භං යොබ්බනප්පත්තා රූපලාවඤ්ඤභුසිතා.
- 1255. තද මමකං¹ සකාශානං විවාදෙ සුමහා අහු
පබ්බාපෙසි තකො තාතො මා සකාශා විනසසිසුංති.²
- 1256. පබ්බජිතො තපාගතං³ රූපදෙසසීං නරුක්ඛමං
සුතාන නොපගච්ඡාමි මම රූපෙන ගබ්බිතා.
- 1257. ඔවාදමපි න ගච්ඡාමි බුද්ධදස්සනභිරුක්ඛා
තද ජිනො උපායෙන උපනෙතො යසසනිකං.
- 1258. නිසෙසා'ස්සීයො නිදෙසසසි ඉද්ධියා මග්ගකොච්චෙද
අච්ඡරාරූපසද්දියං කරුණිං ජරිතං මතං.

1. ඉදං මමකං - ඡෙසං, PTS.
 2. විනසුං ඉති - ඡෙසං, සි, PTS.
 3. තපා වාහං - PTS.

6. රූපනන්දපදනය

1246. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි මනහර ඇස් ඇති සියලු දහම් විසයෙහි නුවණැස් ඇති විසසී නම් නායකයන් වහන්සේ පහළ වූ සේක.

1247. එකල මම බන්ධුමනී නුවර සමාඥ වූ ධනධාන්‍යා-යෙන් පිරුණු මහාකුලයෙහි උපන්තී මනා රූ ඇති මහජනයාට ප්‍රිය ද පුජනීය ද වූමු.

1248. මහාවීර වූ විසසී ලෝකනායකයන් වහන්සේ කරා එළඹූ බණ අසා නරනායක වූ බුදුන් සරණ ගියමු.

1249. සීලයෙන් සංවර වූ යළි බුදුන් පිරිනිව් කල්හි ධාතු ස්තූපය මතුයෙහි රන්සතක් පිදුමු.

1250. මුදන ලද ත්‍යාග ඇති ව යාවජීවයෙන් සිල්වත් වූ එයින් සැවූ මම මිනිස්කය හැරපියා තවතිසාවට පැමිණියමු.

1251-1252. එකල්හි මම රූපයෙන් ශබ්දයෙන් ගන්ධයෙන් රසයෙන් හා ස්ප්‍ර්ෂාවයෙන් ද - ආයුෂයෙන් ද වර්ණයෙන් සුඛ-යෙන් යශසින් ද එසේ මෑ ආධිපත්‍යයෙන් ද යන දසකරුණෙන් සෙසු දෙවියන් යටපත් කොට අභිභවා බැබැලීම්.

1253. දන් මම පශ්චිම භවයෙහි කිඹුල්වත් නුවර උපන්මු. බෙමක ශාක්‍ය රජුගේ දියණි වූ අතිශයින් ප්‍රසිද්ධ නන්ද නම් වූමු.

1254. කාන්තිය සුවනය කරන “අභිරූප” යන උපපදය මට විය, යම් කලෙක මම රූප ලාවණයෙන් අලඬකාර වූ යොවුන් වියට පැමිණියම් ද -

1255. එකල මා සඳහා ශාක්‍යයන්ගේ ඉතා මහත් විවාදයක් විය, ඉක්බිති පියරජ තෙමේ ශාක්‍යයෝ නහමක් වැනසෙත්ව’ යි මා පැවිදි කැඳවී.

1256. පැවිදි වූ නරෝත්තම වූ තපාගතයන් රූපයට ද්වේෂ්‍ය වූහ යි අසා මාගේ රූපයෙන් ගර්විත වූ බුදුන් වෙත නො යමි.

1257. බුදුන් දකිමෙහි බියපත් වූවා අවවාදයට ද නො යමි, එකල බුදුහු උපායෙකින් තමන් වහන්සේ සමීපයට (මා) පමුණුවා -

1258. මාර්ගයෙහි නිපුණු වූ බුදුහු අපසරා රූපයක් බඳු වූ තරුණියක ද ජරාවට පැමිණියක ද මළ එකක ද යන තුන් ස්ත්‍රී කෙනෙකුන් සෘද්ධියෙන් දක්වූ සේක.

208 අපදනපාළි-බන්ධනවග්ගො

1259. තායො දිසවා සුසංචිග්ගො වීරකතා සෙ කලෙබරෙ
අටධාසිං හවනිබ්බිකතා තද මං ආහ නායකො
1260. “ආතුරං අසුචිං සුතීං පසස නඤ්ඤ සමුසසයං
උග්ගරතතං පග්ගරතතං බාලානං අභිනාජ්ඣතං.
1261. අසුභාය වීතතං භාවෙහි එකග්ගං සුසමාහිතං
යථා ඉදං තථා එතං යථා එතං තථා ඉදං.
1262. එවමෙතං අවෙසබ්බනාචී රක්ඛිජ්ඣවමතජ්ඣතා
තතො සකාය පඤ්ඤාය අභිනිබ්බිජ්ජ වච්ඡයි.”
1263. තසසා මෙ අපමකොය වීහරනායා’ධ යොනිසො
යථාභුතං අයං කායො දිට්ඨො සනතරබාහිරො.
1264. අට නිබ්බිඤ්ඤං කායෙ අජකිත්තං ච වීරජජ’භං
අපමකො වීසංයුතො උපසච්ඡා’ඝි නිබ්බුතං.
1265. ඉද්ධිසු ච වසී භොමී දිබ්බාය සොතධාතුයා
වෙතොපරියඤ්ඤාසස වසී භොමී මහාමුතො.
1266. සුබ්බෙ නිවාසං ජානාමී දිබ්බවකච්ඡු විසොධිතං
සබ්බාසවා පරිකඛිණා නාච්ඤ්ඤි සුනබ්බවො.
1267. අඤ්ඤමනිරුක්ඛිසු පටිභානෙ තථෙව ච
ඤ්ඤං මම මහාවීර උප්පනතං තව සතතිකෙ.
- 1268-1270. කීලෙසා කුට්ඨිකා මග්ගා -පෙ- කතං
බුද්ධසස සාසනං.
ඉඤ්ඤං සුදං රුපනඤ්ඤ භික්ඛුනී හගවතො සතතිකෙ
ඉමා ගාථායො අභාසිජාතී.

රුපනඤ්ඤපෙරියාපදනං ඡව්ඨං

4 - 7 අධ්මකාසී අපදනං

1271. ඉමමිහි හද්දකෙ කප්පෙ බ්‍රහ්මබ්බු මහායසො
කසසපො නාම නාමෙත උප්පජ්ඣ වදනං වරො.

1259. ඔවුන් දක අතිශයින් සංවේගයට පැමිණියා සිය සිරුරෙහි වීරක්ත වූ හවයෙහි කලකිරී සිටියමු, එකල්හි මට නායකයන් වහන්සේ මේ වදනු:

1260. “නන්දවෙනි, (රොගයෙන්) ආතුර වූ අපවිත්‍ර වූ කුණු වූ සෙමි සොටු නැහෙන මල මු වැගිරෙන, බාලයන් වීසින් අභිනාදනය කළ ශරීරය බලව.

1261. අරමුණෙහි එකඟ වූ මොනොවට සමාහිත වූ සිත අසුභය නිමිති කොට වඩව, මේ කය යම්සේද තෙල කයන් එබඳු යැ, තෙල අසුභය යම්සේද මේ කයන් එබඳු යැ.

1262. ඊ දහවලෑ නො මැලී වෑ තෙල අසුභය මෙසේ බලමින් යළි ස්වකීය ප්‍රඥයෙන් නිර්වේදයට පැමිණ වාසය කරන්නාව.

1263. මෙහි නො පමාව නුවණින් යුක්ත වූ වාසය කරන ඒ මා වීසින් සානාර බාහිර වූ මේ කය තතුසේ දක්නා ලද්දේ ය.

1264. ඉක්බිති මම කයෙහි කලකිරීම්, මම අධ්‍යාත්මයෙහි ද නො ඇලුණිමි. අප්‍රමාද වූ සංයෝග රහිත වූවා උපශාන්ත වූ (කෙලෙස් පිරිනිවනින්) පිරිනිවියා වෙමි.

1265. මහාමුනිවරය, මම සෘද්ධි විෂයෙහි ද දිව්‍යශ්‍රාත්‍රධාතූ-යෙහි ද වැඩි වෙමි. පරසින් දන්නා නුවණෙහි ද වැඩි වෙමි.

1266. පෙර විසූ කදපිළිවෙළ දනිමි, දිව ඇය පිරිසිදු කරන ලද, සියලු ආසුවයෝ ඝනය වූහ, දන් පුනර්භවයෙක් නැති.

1267. මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සම්පයෙහි අත්‍ය ධර්ම - නිරුක්තීන්හි ද එසේ මැ පටිභානායෙහි ද මාගේ ඥානය උපත.

1268-1270. ක්ලේශයෝ දවන ලදහ... බුදුසසුන් කරන ලදී. මෙසේ රූපනන්ද මෙහෙණ මේ භාථාවන් කිවු යැ.

සවැනි රූපනන්ද සථවීරාවදන සි.

7. අධ්‍යයන අපදන

1271. මේ හදුකල්පයෙහි බ්‍රහ්මඛන්දු වූ මහා යශස් ඇති වාදීන් කෙරෙහි උතුම් වූ නමින් කස්සප නම් වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ උපන්සේක.

- 1272. තදහං පබ්බජිතාන තස්ස බුද්ධස්ස සාසනෙ සංවුතා පාතීමොක්ඛසමීං ඉන්ද්‍රියෙසු ව පඤ්ඤි.
- 1273. මහනඤ්ඤන්ථි ව අසනෙ යුක්තා ජාගරියෙපි ව වසන්තී යුක්තයොගා'හං භීතඤ්ඤන්ථිං චිතතාසවං.
- 1274. අකෙකාසිං දුට්ඨචිත්තාහං 'ගණිකෙ'ති ව හණිං තද තෙන පාපෙන කමෙමන නිරයමඤ් අපච්චිසං.
- 1275. තෙනෙව කමමසෙසෙන අජායිං ගණිකාකුලෙ ඛහුසොව පරාධීනා පච්ඡමාය ව ජාතියං.
- 1276. කාසිසු සෙට්ඨිකුලජා බුහුමවරියඵලෙනහං අච්ඡරා වීය දෙවෙසු අහොසිං රුපසමපද.
- 1277. දීඤ්ඤාන දස්සනීයං මං ගිරිබ්බජජුරුක්කමෙ ගණිකතෙන නිවෙදසසුං අකෙකාසනඵලෙන මෙ.
- 1278. සා'හං සුචාන සද්ධමමං බුද්ධසෙට්ඨස්ස දෙසිතං පුබ්බවාසෙසමපනතා පබ්බජිං අනගාරියං.
- 1279. තතොපසමපදජාය ගච්ඡන්තී ජිනසන්තිකං මග්ගෙ බුක්කෙ ධීතෙ සුචා ලභිං දුතොපසමපදං.
- 1280. සබ්බං කමමං පරිකඛණං පුඤ්ඤං පාපං තථෙව ව සබ්බසංසාරච්ඡිත්තිණ්ණො ගණිකතං ව ඛෙපිතං.
- 1281. ඉද්ධිසු ව වසී හොමී දිබ්බාය සොතධාතුයා වෙතොපරියඤ්ඤාණස්ස වසී හොමී මහාච්ඡිතෙ.
- 1282. පුබ්බෙ නිවාසං ජාතාමී දිබ්බවක්ඛු වීසොධිතං සබ්බාසවා පරිකඛණා නන්දිති පුනඛතවො.
- 1283. අසුඛමමනිරුත්තිසු පටිභානෙ තථෙව ව ඤාණං මම මහාවීර උපනතං තව සන්තිකෙ.
- 1284-1286. කිලෙසා ක්කාපිතා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං සුදං අධිඤ්ඤාසී භික්ඛුන්ථි ඉමා ගාථායො අභාසිජාති.

අධිඤ්ඤාසීථෙරියාපදනං සත්තමං.

1272. එකල්හි මම ඒ බුදුන්ගේ ශාසනයෙහි පැවිදි වූ ප්‍රාති-
මෝක්ෂයෙහි ද පඤ්ඤාදියයන්හි ද සංවෘත වූ -

1273-74. හෝජනයෙහි පමණ දන්නී නිදිවැරීමෙහි ද යෙදුණි,
යෝගයෙහි යෙදී වාස කරන මම රහත් මෙහෙණකට ආනුෂංග කළමු,
එකල මම දුෂ්ට සිත් ඇති වූ ‘ගණිකාවකු’ යි කීමි. ඒ පව
කැමිත් නිරයෙහි පැසිණිමි.

1275. එ මැ කර්මාවශේෂයෙන් බෙහෙවින් මැ පරාධීන
වූ ගණිකා කුලයෙහි උපන්මු. යළි පශ්චිම ජාතියෙහි -

1276. බබ්බර එලයෙන් මම කාසිපනපදයෙහි සිටුකුලයෙකු
ඉපිද රූ සපුයෙන් දෙව්ලොවූ අප්සරාවක මෙන් වීමු.

1277. දර්ශනීය වූ මා දක මාගේ ආනුෂංගඵලය හේතු
කොටගෙන රජගහ පුරවරයෙහි ගණිකා බැව්හි තබාසුහ.

1278. ඒ මම බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් විසින් දෙසනලද සදහම් අසා
සුඵවාසනායෙන් සමන්විත වූ ශාසනයෙහි පැවිදි වීමු.

1279. ඉක්බිති උපසම්පද වීම සදහා බුදුන් සම්පයට යන්නී
මහැ ධූර්තයන් සිටියවුන් අසා දුතොපසම්පදව ලදීමු.

1280. සියලු කර්ම ද එසේ මැ පින්පව ද ඝණ විය,
සියලු සසර තරණය කළමු. ගණිකාවට ද ඝණ කරනලද.

1281. මහාමුනිවරයා, සාද්ධිත්ති ද දිවසෝධායෙහි ද වර්ෂ
වෙමි, වෙතොපරියක්කණයාගේ ද වර්ෂ වෙමි.

1282. පෙර විසු කදපිළිවෙළ දනිමි, දිව ඇස පිරිසිදු කරනලද,
සර්වාසුඵයෝ පරික්ෂිණයහ, දන් පුනර්භවයෙක් නැති.

1283. මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹවහන්සේ සම්පයෙහි අත් -
ධමම - නිරුත්තීන්හි ද එසේ මැ පටිභානයෙහි ද මාගේ නුවණ උපන.

1284-1286. කෙලෙස්හු දවන ලදහ... බුදුසසුන කරන ලදී.
මෙසේ අධිඝකාසී මෙහෙණ මේ ගාරා කිටු යැ.

සත්වැනි අධිඝකාසී යථිචාරාවදන යි.

4-8 පුණ්ණාපදනං

- 1287. විපසිනො හගවතො සිව්නො වෙසාහුස්ස ච කකුසන්ධස්ස මුනිනො කොණාගමනතාදීනො.
- 1288. කසුපස්ස ච බුද්ධස්ස පබ්බජිත්වාන සාසනෙ භික්ඛුනී සීලසම්පන්නා නිපකා සංවුනිත්ථො.
- 1289. බහුස්සුතා ධම්මධරා ධම්මසුපරිපුරිතා උග්ගහෙතා ච ධම්මානං සොතා පටිරූපාසිකා.
- 1290. දෙසෙතඤ්ඤි ජනමජේකඛි'හං අහොසිං ජිනසාසනෙ බාහුසච්චෙන තෙනා'හං පෙසලා අතිමඤ්ඤියං.
- 1291. පච්ඡිමෙ ච හවෙ'දනි සාවකීයං පුරුක්කමෙ අනාථපිණ්ඩිනො ගෙහෙ ජාතා'හං කුම්භදසියා.
- 1292. ගතා උදකභාරිකං සොකීයං දිජමද්දසං සීතච්චං තොයමජකම්මෙ තං දීඤ්ඤා ඉදමබ්බවිං.
- 1293. උදභාරි අහං සිතෙ සද උදකමොතරිං අය්‍යානං දණ්ඨහයභීතා වාචාදෙසහයට්ඨිතා.
- 1294. කසස බ්‍රාහ්මණ ඤාතො සද උදකමොතරිං චෙට්ඨමානෙහි ගතෙහි සීතං චෙදයසෙ භුසං.
- 1295. ජානනති වත මං හොති පුණ්ණිකෙ පරිපුරිතෙ කරොනතං කුසලං කම්මං රුක්ඛනතං කතපාපකං.
- 1296. යො වුට්ඨො දහරො වාපි පාපකම්මං පකුබ්බති දකාභිසිඤ්ඤිතා හොති පාපකම්මා පච්චවිති.
- 1297. උක්කරනතස්ස අකුබ්බිං ධම්මසුපරිපුරිතං පදං තං ච ඤ්ඤා සංචිග්ගො පබ්බජිත්වා'රහා අහු.
- 1298. පුරෙතඤ්ඤි උනකසතං ජාතා දුසිකුලෙ යතො තතො 'පුණ්ණා'ති නාමං මෙ භුජිස්සං මං අකංසු'තෙ.
- 1299. සෙට්ඨිං තතොත්ථමොදෙත්වා පබ්බජිං අනගාරියං න විරෙතෙව කාලෙන අරහතං අපාපුණිං.

8. පුණණාපදනය

1287. විපසී භාගාවතුන් වහන්සේගේ ද, සිබි - වෙසසතු - කකුසතධ යන මුනිවරයන්ගේ ද, කොණාගමන කාදීන් වහන්සේගේ ද-

1288. කසසප බුදුරදුන්ගේ ද ශාසනයෙහි පැවිදි වූ සිල්සපත් නුවණැති සන්හුන් ඉදුරන් ඇති මෙහෙණක් වූ -

1289. බහුශ්‍රැත වූ ධර්මධර වූ ධර්මාඤ්ච පුළුවන්තා වූ (මම) දහම් උගන්නී ද අසන්නී ද (ගුරුන්) ඇසුරුකරන්නී ද වීම්.

1290. ජනයා මැද දහම් දෙසන මම බුදුසසුන්හි (ප්‍රකට) වීම්, ඒ බහුශ්‍රැත භාවය හේතු කොටගෙන මම ප්‍රියසීල මෙහෙණන් ඉක්මවා සිතීම්.

1291. යළි දන් පශ්චිම භවයෙහි සැවැත් පුරයෙහි මම අනේපිඬු සිටුහුගේ ගෙයි කළදස්සක කුස උපන්වූ.

1292. දිය ගෙන ඒමට ගියා දියමැද සිතලෙන් වෙඩුළන සොඤ්ඤ බමුණකු දිවිම්. ඔහු දක මෙය කීම්:

1293. හැම කලා සිතයෙහි දිය ගෙන යන මම හිමියන්ගේ අඬුවම් බියෙන් බිය පත්වූ වාක් දෙස හයින් පිඩිත වූ ජලයට බස්වූ.

1294. බමුණ, තෙපි කවරකුට බියපත් වූ හැම කල්හි වෙඩුළන ගාත්‍රයෙන් යුක්ත වූ දියට බසිනු ද, අනිශ්චිත සිත විදිනවූ යෑ.

1295. භවත්තිය පුණණාවෙනි, කුශලකර්මයක් කරන කළ පව වළභාලන මා ඡිකාන්තයෙන් දනෑ දනෑ ම පුළුවන්හි.

1296. භවත්තිය, මහලු වූ හෝ තරුණ වූ හෝ යමෙක් පව කම් කෙරේ නම් උදකැඹිණිවනගෙන් පාපකර්මයෙන් මිදේ යයි.

1297. දියෙන් නැඟිසිටිනහුට ධර්මාඤ්චයෙන් යුක්ත වූ වදනක් කීම්, එ ද අසා සංවෙගයට පත් හේ පැවිදි වූ රහත් වී.

1298. එකකින් උන වූ සියය පුරමින් යම් හෙයෙකින් දුස් කුලෙහි උපන්වූ ද, එහෙයින් “පුණණා” යයි මාගේ නම් විය, ඔව්හු මා නිදස් කළහ.

1299. ඉක්බිති සිටාණන්ට අනුමෝදනා කොට ශාසනයෙහි පැවිදි වීම්, නොබෝ කලෙකින් මෑ රහත්බවට පැමිණියවූ.

214 අපදනපාළි-විකර්ශාවග්ගො

- 1300. ඉදධිසු ව වසී හොමී දිබ්බාය සොතධාතුයා
වෙතොපරියඤාණසස වසී හොමී මහාමුනො.
- 1301. පුබ්බො නිවාසං ජානාමී දිබ්බවකච්චු වීසොධිතං
සබ්බාසවා පරිකම්භො නඤ්ඤිති පුනඛ්භවො.
- 1302. අසුධමමනිරුක්ඛිසු පටිභානො තථෙව ව
ඤාණං මෙ විමලං සුඤ්ඤං බුද්ධසෙට්ඨසස වාහසා.
- 1303. භාවනාය මහාපඤ්ඤා සුතෙන ව සුතාවීනී
මානෙන නීවකුලජා න භී කමමං වීනසසති.
- 1304-1306. කිලෙසා ක්ඛාපිතා -පෙ- කතං බුද්ධසස සාසනං.

ඉසං සුදං පුණ්ණං භීසමුනී ඉමා භාටායො
අභාසිජාති.

පුණ්ණපෙරියාපදනං අට්ඨමං.

4-9. අභිපාළි අපදනං

- 1307. යො රංසිච්චසිතාවෙලො චුසොසා නාම මහාමුනී
තසසා'හං හඹීනී ආසිං අජාධිං ඛතියෙ කුලෙ.
- 1308. තසස ධම්මං සුණ්ණා'හං විපසනෙතන වෙතසා
මහාදනං දදීනාන පසුධිං රුපසමපදං.
- 1309. එකනිංසෙ ඉතො කපෙස සිඛී ලොකග්ගනායකො
උපාජ්ජ ලොකපජ්ජාතො තිලොකසරණො ජිනො.
- 1310. තදු'රුණපුරෙ රමමෙ බුඝම ඤඤකුලසමභවා
විමුක්ඛචිත්තා කුපිතා භිකච්චුනී අභිසාපධිං.
- 1311. “වෙසිකාව අනාවාරා ජිනසාසනදුසිකා”
එවං අකෙසාසධිකාන තෙන පාපෙන කමුත්තා
- 1312. දුරුණං නිරයං ගනන්තා මහාදුක්ඛසමපජිතා
තතො වුතා මනුසෙසසු උපපනතා තපසඤ්ඤිනී.
- 1313. දසජාතිසහසසානී ගණිකතමකාරධිං
තමිතා පාපා න මුච්චිසසං භුජවා දුට්ඨවිසං යථා.

1300. මහාමුනිවරය, සෘද්ධිනිති ද දිබ්බසොතධාතුයෙහි වසී වෙමි, වෙතොපරියක්ඛණයාගේ ද වසී වෙමි.

1301. පුර්වනිවාස දනිමි, දිව ඇස ඉඬ කරන ලද, සර්වා. සුවයෝ පරික්ෂිණයහ, දන් පුනර්භවයෙක් නැති.

1302. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන්ගේ අනුභවිත් අභි ධම් නිරුක්තීන්ති ද එසේ මැ ප්‍රතිභානායෙහි ද මාගේ ඥානය නිර්මල විය, පරිඉද්ධ වී.

1303. භාවනායෙන් මහාප්‍රඥා ඇතිවිමි, ශ්‍රැතය හේතු කොට ගෙන ශ්‍රැතාවතී වෙමි, මානායෙන් නිවකලයෙහි උපන්මු. එසේ මැය, කම්ය නො නැසෙන්නේ යි.

1304-1306. ක්ලේශයෝ දවන ලදහු .. ... බුද්ධසසුන් කරන ලදී.
මෙසේ පුණ්ණා මෙහෙණ මේ භාටා කිවු යැ.

අටවැනි පුණ්ණා සඵරාවදන යි.

4-9. අමබපාලී අපදනය

1307. රස් පහස් ලද දැළි ඇති යම් පුසස නම් මහාමුනි කෙනෙක් වූවාහු ද, මම ඔබට බුහුන වීමු. කැත්තුලෙහි උපන්මු.

1308. ඒ බුද්ධන්ගේ දහම අසා වෙසෙසින් පහන් සිකින් යුක්ත වැ මහදන් දී රූප සම්පත් ප්‍රාභ්නා කළමු.

1309. මොබින් එක්තිස්වන කපෙහි ලෝකාග්‍රහායක වූ ලොවට ප්‍රදීප වූ තුන්ලොවට සරණ වූ සිව් නම් ජිතපක්ඛමාරයන් වහන්සේ පහළවූ සේක.

1310. එකල රමා වූ අරුණ පුරයෙහි බමුණු කුලයෙහි උපන්මු, කිපුණු සිත් ඇති වැ රහත් මෙහෙණකට ආප කළමු.

1311. “වෙවෙඤාචක මෙන් අනාවාර ඇති වැ බුද්ධසසුන දුෂණය කරන්නී” යයි මෙසේ ආක්‍රොශ කොට ඒ පව් කැමින් -

1312. දරුණු වූ නිරයට ගොස් මහත් වූ දුකින් මධනා ලදුමු, එයින් සැවැ මිනිස් ලොවැ බැගෑපත් වැ උපන්මු.

1313. දසදහසක් ජාතියෙහි ගණිකාබව කළමු, දුෂ්ට වූ විෂයක් වළඳා මෙන් ඒ පාපයෙන් නො මිදිණිමි.

- 1314. බ්‍රහ්මචරියමසෙවිසං කසත්තෙප ජින සාසනෙ තෙන කමමච්චාකෙන අජායිං තිදසෙ පුරෙ.
- 1315. පච්ඡිමභවෙ සමපකෙත අහොයිං ඔපපත්තකා අමබසාඛනාතරෙ ජාතා අමබපාලිති තෙන භං.
- 1316. පරිවුතා පාණකොට්ඨි පබ්බජිං ජිනසාසනෙ පත්තාභං අවලං යානං ධීතා බුද්ධස්ස ඔරසා.
- 1317. ඉද්ධිසු ච වසී හොමී සොතධාතුවිසුද්ධියා වෙතො පරියඤ්ඤාසං වසී හොමී මහාමුතො.
- 1318. පුබ්බෙ නිවාසං ජාතාමී දිබ්බවක්ඛු වීසොධිතං සබ්බාසවා පරිකම්භා නජීද්දති පුතබ්බාවො.
- 1319. අසුඛමමනිරුත්තීසු පටිභාතෙ නටෙච ච ඤ්ඤං මෙ විමලං සුද්ධං බුද්ධසෙට්ඨස්ස වාහසා.
- 1320-1322. කිලෙසා කුමාරිකා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං ඉදං සුදං අමබපාලි හික්ඛුන්ති ඉමා ගාථායො අභාසිත්තාති.

අමබපාලිට්ඨපදනං නවමං.

4-10. පෙසලාපදනං

- 1323. ඉමමහි භද්දකෙ කප්පෙ බ්‍රහ්මබ්‍රහ්මභායසො කසපො නාම නාමෙන උපපජ්ඣ වදනං වරො.
- 1324. සාවත්තියං පුරවරෙ උපාසකකුලෙ අභං පසුතා තං ජිනවරං දිස්වා සුඛා ච දෙසනං.
- 1325. තං වීරං සරණං ගතත්වා සීලානි ච සමාදිසීං කදවී සො මහාවීරො මහාජනසමාගමෙ.
- 1326. අත්තනො අභිසමොධිං පකාසෙසි නරාසහො “අනතුස්සුතෙසු ධම්මෙසු පුබ්බෙ දුක්ඛාදිකෙසු ච.
- 1327. වක්ඛු ඤ්ඤං ච පඤ්ඤා ච විජ්ජාලොකො ච ආසී මෙ” තං සුඛා උග්ගහෙත්වාන පරිපුජිං ච හික්ඛවො.
- 1328. තෙන කමමන සුක්කතෙන වෙතනාපණ්ඩිති ච ජහිත්වා මාත්‍රසං දෙභං තාවතීංසං අගච්ඡං.
- 1329. පච්ඡිමෙ ච භවෙද්දති ජාතා සෙට්ඨිමභාකුලෙ උපෙචච බුද්ධා සද්ධම්මං සුඛා සප්පුපසංහිතං.

1314. කසුප් බුදුන්ගේ ශාසනයෙහි බබ්සර විසිමි, ඒ කම් විපාකයෙන් දෙවිලොවැ උපන්වු.

1315. පශ්චිම භවය පැමිණි කල්හි ඔපපාතීකා වීම්, අඹ අතු අතර උපන්නී එයින් මම 'අබ්බපාලී' නම් වීමු.

1316. ප්‍රාණකොටින් විසින් පිරිවරන ලදු වැ බුදුසසුන්හි පැවිදි වීම්, අවල වූ (නිර්වාණ) ස්ථානයට පැමිණියා බුදුරදුන්ට ඔරණ වූ දියණියක් වීමු.

1317. දිවාශ්‍රොත්‍රධාතු විභුද්ධියෙන් යුක්ත වැ යාද්ධීන්හි ද වසී වෙමි, මහාත්‍රිතිවරය, වෙනොපරියඤ්ඤායාගේ ද වසී වෙමි.

1318. පූර්වතිවාස දනිමි, දිව ඇස පිරිසිදු කරන ලද, සියලු ආසුවයෝ ඤය කරන ලදහ, දැන් පුනර්භවයෙක් නැති.

1319. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන්ගේ අනුභවීන් අඤ්ඤා මම නිරුත්තීන්හි ද එසේ මැ පටිභානායෙහි ද මගේ ඥානය නිර්මල යැ, පරිභුද්ධ වී.

1320-1322. කල්පේශයෝ දවන ලදහ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසේ අබ්බපාලී මෙහෙණ මේ ගාරාවන් කිවු යැ.

නවවැනි අබ්බපාලී ස්ථවිරාවදන සි.

10. පෙසලාපදනය

1323. මේ හදුකල්පයෙහි බුඡ්ඡබන්ධු වූ මහායශස් ඇති වාදීන් කෙරෙහි උතුම වූ නමින් කසසප නම් බුදුහු උපන් සේක.

1324. මම සැවැත්පුරවරයෙහි උවසුකුලයෙක උපන්මු. ඒ ජීනවරයන් දැක දේශනාව ද අසා -

1325-1326. ඒ වීරයන් සරණ ගොස් සිල් ද සමාදන් වීම්, කිසිකලෙක ඒ නරාසහ වූ මහාවීරයන් වහන්සේ මහාජන සමාගමයෙහි තමන් වහන්සේගේ අභිසම්බෝධිය ප්‍රකාශ කළ සේක: "දුක්ඛා දි වූ පෙර නො ඇසූ වීරු ධර්මයන්හි -

1327. නුවණැස ද ඥානය ද ප්‍රඤ්ච ද මාගේ විද්‍යාලෝකය ද වී" යයි ඒ අසා ඉගෙන යළි භික්ෂුන් විවාළමු.

1328. මොනොවට කළ ඒ කර්මයෙන් ද වෛතනා පිහිටුවීමෙන් ද මම මිනිස්කය හැරපියා තවකියා දෙවිලොවට ගියමු.

1329. දැන් පශ්චිම භවයෙහි මහ සිටුකුලයෙහි උපන්මු. බුදුන් කරා එළඹැ සත්‍යප්‍රතිසංයුක්ත වූ සඤ්ඤා අසා -

218 අපද්‍යාපාළි-බන්ධනාවග්‍යො

- 1330. පබ්බජිතො විරෙතෙව සජීවජාති විවිතකයං
වෙපෙතො ආසවෙ සබ්බෙ අරහත්තං අපාපුණිං.
- 1331. ඉඤ්ඤි ව ච සී හොමී දිබ්බාය සොතධාතුයා
වෙතොපරියඤ්ඤාසස ව සී හොමී මහාමුනො.
- 1332. පුබ්බෙ නිවාසං ඡානාමී දිබ්බවකඤ්ඤි විසොධිතං
සබ්බාසවා පරිකම්භො නඤ්ඤි පුනබ්බවො.
- 1333. අඤ්ඤාමනිරුපකීඤ්ඤි පටිභානෙ තථෙව ච
ඤ්ඤං මෙ වීමලං සුඤ්ඤං බුද්ධසෙට්ඨස්ස වාභසා.
- 1334. කිලෙසා කුමාරිකා මඤ්ඤං භවා සබ්බෙ සමුභතා
නාභීව බන්ධනං ඡෙතො විහරාමී අනාසවා.
- 1335. සොගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ
තිසෙසා වීජා අනුපත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- 1336. පටිසම්භිද්ද වතසෙසා ච විමොක්ඛා'පි ච අට්ඨි'මෙ
ජලභිඤ්ඤා සවජ්ජනා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉඤ්ඤං සුඤ්ඤං පෙසලා භික්ඛුනී ඉමා ගාථායො
අභාසිජාතී.

පෙසලාචරියාපදනං දසමං.

බන්ධනාවග්‍යො චතුසො.

තප්පද්‍යාපනා:

බන්ධනා බ්‍රාහ්මණී වෙව තථා උපපලදයිකා
සිගාලමාතා සුක්කා ච අභිරුපා අධ්වකාසිකා,
පුණ්ණො ච අබ්බපාළි ච පෙසලාති ච තා දස
ගාථායො ඤ්ඤාතොක්ඛා ඤ්ඤාතිස වුත්තරි.

අට වග්‍යද්‍යාපනා:

සුමෙධා ඵකුපොසථා කුණ්ඩලකෙසී බන්ධනා
සහස්සං තිසතා ගාථා සත්තතාලිස පිණ්ඩිතා,
සහ උඤ්ඤාගාථා ගණිතායො විහාරිති
සහස්සං තිසතා ගාථා සත්තපඤ්ඤාසමෙව වා'නි.

චරියාපදනං සමන්තං.

සමන්තා අපද්‍යාපාළි.

1330. පැවිදි වැ නොබෝ කලෙකින් මැ සත්‍යාර්ථයන් විමසමින් සියලු ආසුවයන් ගෙවා රහත්බවට පැමිණියවු.

1331. මහාමුනිවරය, සාද්ධිනි ද දිවසෝධායෙහි ද වසී වෙමි, වෙනොපරියක්‍රණයාගේ ද වසී වෙමි.

1332. පූර්වනිවාස දනිමි, දිව ඇස විශොධිත යැ, සියලු ආසුවයෝ ඤය වූහ, දැන් පුනර්භවයෙක් නැති.

1333. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන්ගේ අනුභවින් අසු ධම්ම නිරුත්තීන්හි ද එසේ මැ පටිභානායෙහි ද මාගේ ඥානය විමල යැ, පරිභුද්ධ සි.

1334. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ, සියලු භවයෝ නසන ලදහ, කෙලෙස් බැඳුම් සිදු ආසුව රහිත වැ ඇතින්නක මෙන් වෙසෙමි.

1335. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් සමීපයෙහි එකැතින් මාගේ ස්වාගතය විය, ත්‍රිවිද්‍යා අනුප්‍රාප්තයහ, බුදුසසුන් කරන ලද.

1336. සිව්පිළිසිතියා ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්භිඤ ද පසක් කරන ලදහ, බුදුසසුන් කරන ලදි.

මෙසෙයින් පෙසලා මෙහෙණ මේ ගාථා කිවු යැ.

දසවැනි පේසලා සථිවරාවදන සි.

හතරවැනි බතනියා වර්ග සි.

එහි උද්දනය:

කැත් මෙහෙණන්ගේ අපදන යැ, බැමිණි මෙහෙණන්ගේ අපදන යැ, උපලදයිකා යැ, සිගාලමාතු යැ, සුක්කා යැ, අභිරූපනඤු යැ, අභිබ්බාසි යැ -

පුණ්ණා යැ, අම්බපාලි යැ, පෙසලා යැයි අපදන දසයක් වෙති, එහි ගාථා දෙසාලිසක් අධික කොට ඇති දෙසියයක් වෙත්.

යළි වර්ග උද්දනය:

සුමෙධා වර්ග යැ, එකුපොසථික වර්ග යැ, කුණ්ඩලකෙසි වර්ග යැ, බතනියා වර්ග සි එහි ගාථා සත්සාලිසක් හා එක්දහස් තුන්සියයෙකි.

විභාචිත් විසින් උද්දන ගාථා සමග ගණන ලද්දහු එක්දහස් තුන්සියසත්පනසෙකි.

පෙරිඅපදනය සමාප්ත යැ.

අපදනපාලි සමාප්ත සි.

ගාථාදීපාදානුකක්මණිකා

අ	පිටුවකා
අසකම්භාන සරසි	8
අසෙකාසිං දුට්ඨවිකාහං	210
අසබ්බෙත නාම බන්ධනබ්බං	48
අග්ගං සද්ධාධිමුක්ඛානං	196
අගාරං පඡ්භිජාන	172, 192
අගාරං වසනෙත අමෙත	192
අගාරං විඡ්භිජාන	168, 180
අඛකගතෙ අලංකාරෙ	164, 176
අධ්‍යුලභෙත ඡාදෙසි	56
අවඡ්ඡරානං සහසසානි	22
අවඡ්ඡරා සතසහසසා	26
අඤ්ජලිං පග්ගහෙජාන	30, 84
අඤ්ඤාඤ්ඤාපි කතං කම්මං	172
අඤ්ඤානභාපෙතනි භොජෙතනි	34
අට්ඨ උප්පලභාඡානි	166
අට්ඨසත්තනිවසසාහං	158
අට්ඨාරස සහසසානි	174
අතීකකතෙත ව සත්භාගෙ	72
අතී ව පඡචීනාවාසිං	98
අත්තදීපා තතො භොථ	70
අත්තො අභීසමෙධාධිං	216
අත්ඨමමනිරුතනීසු	70, 86, 90, 116, 118, 162, 176, 188, 196, 200, 204, 208, 216, 218
අත්ඨ ධමමෙ ව නෙරුතෙත	62
අථ නිබ්බිඤ්ඤං කාසෙ	208
අරො ඡාතිකකියං පතො	156
අදසි තසස මං තාතො	110
අදසි මෙ තද රාජා	194
අදසි මෙ මහාරාජා	10
අද්දසාහං ඉමං ඉඤ්ඤිං	92
අද්දසසනෙන විබෙතාගා	84
අධිකාරා ඛහු අමහං	178
අධිකාරං ඛහුං මයහං	166
අත්තං පානං බාදනීයං	92
අනිමිත්තං ව භාවෙති	82
අනුකම්පකො කාරුණිකො	134
අනුජානි න නො තාතො	76, 94, 102, 110, 118
අනුපාතනස්ස මග්ගස්ස	128
අනුභොජා යසං සධ්ධං	186
අනුභොජා සුඨං දුක්ඛං	96
අනුමග්ගෙන සමුඤ්ඤා	164, 168, 178

අ	පිටුවකයා
අනුමොදි මහාවීරො	108
අනෙකජාතිසංසාරං	172
අනන් පානං බාදනීයං	28
අපරිමෙයො ඉතො කපෙප	168, 180
අපරෙන ච කාලෙන	204
අපසද්දමනාකිණණං	78
අභබ්බධ්‍යානෙ වජෙජන්‍යා	90, 162, 176
අභිඤ්ඤකා ච මහාථෙරා	158
අභිරූපං උපපදං	206
අභිවාදිය සමුද්ධං	142
අමෙහ අඤ්ඤ ච මනුජා	190
අමහං සබ්බපතී භොහි	170
අමෙහ බ්‍රාහ්මණ ධීනානු	186
අයං පච්ඡිමකො මඤ්ඤං	34
අයොසන හතසෙසව	70
අලං පුභ්‍යා විසාදෙන	64
අචිත්තරාගා තං සුන්‍යා	44
අච්චිකා දියා නන්ති	22
අසඬ්ඬියානි දීපානි	18
අසජ්ජමානා අගමා	54
අසීති දෙවරාජුතං	20, 34, 36
අසුභාය විතං භාවෙහි	82, 208
අසමාහි පරිච්ඡේණණසි	62
අභමසි තත් ගච්ඡසං	144
අභං උපලච්ඡණණං ච	76, 102
අභං උපොසථං කන්‍යා	26
අභං ඛෙමා ච සපඤ්ඤ	94
අභං තෙන සමයෙන	26
අභං මඤ්ජනපදෙ	156
අභං සුගතමානා තෙ	46
අභුං සබ්බබ්හ සමපනතා	136
අභො අච්ඡරියං මඤ්ඤං	70
අභො'නුකල්පිකා අමහං	60
අභො සමමා උපායො තෙ	84

ආ

ආකාසායතනඤ්ඤව	64
ආතුරං අසුචිං සුභිං	82, 140, 208
ආනාඤ්ඤ ච තද්‍ර ඓසවො	52
ආයාචීං සො තද්‍ර ආභ	114
ආයුනාපි ච වඤ්ඤාන	206
ආරුධ්වරීරියානාගං	142

ආ	පිටුවකිසි
ආරඳුට්ටියේ පහිතකෙත	52
ආරමුණු මම එතං	12
ආරාධනා මහාවීරො	146
ආරාමං සුකතං කතං	2
ආසනං පරිවාරෙනා	18, 36
ආසීච්ඡාලයසමෙ	50

ඉ

ඉත්තියානකුච්චි පබ්බජ්ජං	48
ඉත්තියො නාම ලොකග්ග	48
ඉත්තියො පුරිසා චෙව	190
ඉත්තී නාම මයං දෙව	192
ඉත්තී පුරිසා කුමාරා ච	190
ඉදං පව්ඤ්චකං මඤ්ඤං	62
ඉදං සුවිණ්ණං කෙසුරං	112
ඉදමපි තෙ සුභං රූපං	138
ඉඤ්චාදෙසු කුසලා	16
ඉඤ්චා අභිනිලීතා	98
ඉඤ්චා ච චසී ආසී	70
ඉඤ්චා ච චසී ආසී	84
ඉඤ්චා ච චසී හොමී	90, 204
ඉඤ්චා චාපි නිදසෙසුච්ච	174
ඉඤ්චා චාපි නිදසෙසුභි	88, 160
ඉඤ්චා අනෙකා දසෙසුභි	92
ඉඤ්චා අනෙකා දසෙසුසුභි	60
ඉඤ්චා ච චසී හොම	62, 188
ඉඤ්චා ච චසී හොමී	106, 114, 120, 128, 132, 162, 196, 200, 208, 210, 214, 216, 218
ඉධ සඤ්චිත කුසලා	2
ඉමමහි හද්දකෙ කප්ප	130, 202, 208, 216
ඉමසුභි හද්දකෙ කප්ප	74, 94, 102, 110, 118, 124
ඉමසුභි යෙව කප්පමහි	2, 76, 202
ඉසි ගහෙනා පුප්ඵාති	166

ඊ

ඊදිසෙසි චනෙ රමෙම	80
------------------	----

උ

උඤ්චා ච මහාචෙසො	104
උඤ්චා චා පරිප්පාභො චා	22
උච්චනීචමයං කමමං	184
උච්චකුලෙ පජායාචී	194

	උ	පිටුවනිකා
උත්තරනතසස අකඛාසිං		212
උත්තිණණු විචිකිලෙජා සො		128
උදග්ගවිත්තා සුමනා		16, 132
උදහාරී අභං සීතෙ		212
උපකාරා ව යා නාරී		180
උපකාරා මමං තුමෙහ		186
උපගග්ගා මහාවීරං		206
උපට්ඨාකො මහෙසිසස	2, 94, 102, 110, 118,	124
උපසසයෙ යාධිවජා		44
උපභතා හවා සබෙධ		186
උප්පතෙත ව කතෙ කලෙම්		184
උප්පලසෙසව මෙ වණ්ණණු		16, 88, 194
උඛිඛතඨිකා පඨවිං		88
උභො පුත්තා කාලකතා		104

ඵ

ඵකකං සුබමාසීනං		80
ඵකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ		16, 194
ඵකනචුතෙ ඉතො කප්පෙ	12, 24, 28, 30, 74, 94, 150,	200, 206
ඵකද ලොකපජ්ජාතො		40
ඵකපුත්තපසුත්තාහං		104
ඵකසමීං සමයෙ රලෙම		158
ඵකිකා අභිනිමම්කා		56
ඵකිකා බහුධා ආසී		54
ඵවමාදීනී වජාන		160
ඵවමෙතං අවෙකඛතභි		142, 208
ඵවං නිරාකුලං ආසී		134
ඵවං බහුච්චිධං දුක්ඛං		96, 170, 182
ඵවං විලපමානං තං		52
ඵවං සමමා විමුත්තානා		70
ඵවාහං වින්තයිකාන		192
ඵසා අන්තරධායාමී		98
ඵහි කං උපගුතිසසං		112

ඹ

ඹකතානවංසසස යසො		46
ඹචීනිකා නං සලලං		30
ඹරසා මුඛතො ජාතා		92
ඹරොපයසසු කලායාණී		112
ඹරොහිකාන ගගනා		60
ඹවාදකො විඤ්ඤපකො		134
ඹවාදමපී න ගවජාමී		206

ක	පිටුවකිසා
කකුඛො වීලසනෙතාව	14
කඤ්ඤ සහසසපච්චා	160
කටච්ඡුභිකං දජාන	12
කජා පඤ්ඤා කුටී	60
කථං වරහි සමච්ඡදො	52
කදවී ධම්මං දෙසෙතෙතා	52
කදවී නියමානාය	16, 22
කදවී පිතුනා සඤ්ඤා	56
කදවී සො කාරුණිකො	156
කදවී සො නරාදීච්චො	76, 146
කප්ප ව සතසහසෙස	170, 178
කප්ප සතසහසෙස ව	166
කමට්ඨො මෙරුරාජාපි	64
කරෙහි උරං පහනචා	64
කසපසස ව බුද්ධසස	212
කසසබ්බාතමණු ජං භිතො	212
කාමධාතුවනිසනනා	160, 174
කාලපකමහි දිවසෙ	18, 36
කාසි රඤ්ඤා මහෙසී'හං	96
කාසිසු සෙට්ඨිකුලජා	210
කි	
කිලෙසා කුමාරා අමුභං	62, 184
කිලෙසා කුමාරා මඤ්ඤං	4, 6, 8, 10, 14, 16, 20, 24, 28, 54, 218
කිං මෙ ඉමාහි මාලාහි	14
කිං මෙ කතා රාජගහෙ	204
කු	
කුටුම්භික කුලෙ ජිතෙ	152
කුණපං ජට්ඨධිජාන	120
කුසලං විජ්ජනෙ මඤ්ඤං	40
කුසලාහං විරුද්ධසු	86
කුභිං වදන සොහා තෙ	140
කුභිං සසිනිහං වහං	140
කු	
කුටාගාරඤ්ඤා පාසාදං	28
කුටාගාරවගෙර රමෙම	66
කුටාගාරානි සබ්බානි	68

	කෙ	පිටුවනො
කෙවි පබ්බතීතා අප්ථි		186
කෙසෙසු ඡීජ්ජමානෙසු		204
කො		
කොණාගමනසස චූනිනො		6
කොණඛඤ්ඤනඤ නඤදි		46
කොමාරී බ්‍රහ්මචරියං	76, 94, 102, 110, 118, 126	
කොසෙය්‍ය කම්බලියානි		28
ඛ		
ඛජෙධ අනිච්චනො දිසවා		144
ඛලිතං චෙ පුරෙ අප්ථි		174
ඛෙමා උප්පලචණ්ණො ච		110, 118
ග		
ගච්ඡ පසස මහාගොගෙ		78
ගතා උදකභාරිකං		212
ගජධතෙලෙන පුරෙඤා		148
ගජං චිලෙපනං මාලං		172
ගරුචික්කං උප්පට්ඨපෙඤා		18, 36
ගොණක වික්කකාදීහි		32
ගොතථී ආදිකා තායො		62
ගොතථී නිධනං යාතා		70
ස		
සට්ඨං ගහෙඤා ගච්ඡන්ති		122
සනකඤ්චනබ්බෙඛන		156
සරමෙතෙන චජෙඤ		150
සරතො නික්ඛමිඤාන		8
සරෙ වාහං තිලෙ ජාතෙ		156
ච		
චක්කඛඤ්ඤපධජාතිණ්ණ		48
චක්කචික්ඛං සපරියං		56
චක්කවාළගිරිතුණංච		162
චක්කවාළගිරිතුණංච		176
චක්කවාළසමං කායං		162, 174
චක්කවාළසමං පාණිං		88
චක්ඛු සැණඤ්ච පඤ්ඤ ච		216
චතුජාතෙන ගජෙඤ		154
චතුචාරෙසු සොහන්ති		148
චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ		6, 10, 40

ව	පිටුවක
චතුසම්බි දෙවරාජුනං	26
චතුසාගර තොයානි	56
චක්‍ෂාතො ලොකපාලා තෙ	68
චන්ද්‍රභාගා නදීනීරෙ	8, 30, 40
චලනී රචනී පඨවී	180
චිතකානි කරිකාන	68
චිත්තසම්ච සිහුතමභි	98
චීරපභුනි යං මඤ්ඤං	46
චීරං ජීව මහාචීර	52
චීරානුපරි ආසිනං	166
චීවරං පිණ්ඩපාතකඤ්ඤ	100, 168, 180, 184, 192
චූලලාසිනී සහ ස්‍යානි	186
චේතයානි ච කාරෙකා	154
චොරං වධක්‍ෂං නීයනං	110

ඡ

ඡට්ඨානස්‍යාහං ධිතා	124
ඡන්දි-ස දෙවරාජුනං	40, 82
ඡන්දුරොදය කාලෙච	54
ඡිතං ගඤ්ඤ සම්මෙච මෙ	114

ඡ

ඡන්දනානපකං පිනිං	116
ඡරාවසානං යොධිකඤ්ඤං	138
ඡානී විණා ඡරා ව්‍යාධි	174
ඡානියා සත්තවස්‍යාහං	20, 28, 38
ඡානනනී වත මං භොනි	212
ඡන්දනා තසමීං ඉඤ්ඤ ඡුචෙධං	86, 100, 106, 122, 126, 200
ඡන්දෙධං භාතා තිලොකඤ්ඤා	136

ඤ

ඤායිනීනං භික්‍ෂුණීනං	134
----------------------	-----

ඤ

ඤාතො අචොච මං සත්ථා	106, 130
ඤාතො උපස්සයං ගතාධා	54
ඤාතො කලලිකවික්‍ෂං මං	82
ඤාතො ගොතමී ධාතුනි	70
ඤාතො ච මං භික්‍ෂුනියො	144
ඤාතො වික්‍ෂං විමුච්චි මෙ	114
ඤාතො චූතා අහු රාජා	154
ඤාතො චූතා ඡන්දපදෙ	96

	ක	පිටුවකිනා
කතො චුතා මනු සසතෙත		4, 72
කතො චුතා මනුසෙසසු		96, 110
කතො චුතා මයං සබ්බා		76
කතො චුතාමහං තිජෙථ		154
කතො චුතා යාමමගං	4, 72, 108,	136
කතො චුතා ඊට්ඨපුරෙ		96
කතො චුතා සපතිකා		60
කතො චුතාහං තුසිතං		74
කතො චුතාහං මනුපෙ		94
කතො ජරාභිභූතා සා		80
කතො තං උග්ගතෙහකිනා		114
කතො තෙසං අදං යාගුං		96
කතො දෙවා ච බ්‍රහ්මා ච		66
කතො ධම්මමදෙසෙසිං		204
කතොපණමාස සිරසා		84
කතොපසමපදන්දාය		210
කතො භොජනවජ්ඣුසම්ථි		86
කතො මහාකාරුණිකො	132,	138
කතො මග්ගං අකාමාය		144
කතො මං ස ජිනො ආහ		72
කතො මං සුගතො ආහ		124
කතො මුදිත වීතෙතාහං		100
කතො මෙ අයාතො තුට්ඨං		124
කතො මෙ ආසී සංවෙගො		82
කතො මෙ සාම් ආගතකිං		104
කතො යා සා වීක්ඛජ්ජනා		64
කතො චිතයධාරිනං		100
කතො චුට්ඨාය නිබ්බාසී		64
කතො චුට්ඨාය සංවිග්ගා		114
කතො සා අනුසාසෙකා		50
කතො සීසං මමධෙක්ඛසා		138
කතොහං අනිසංවිග්ගා		142
කතොහං චිතයං සබ්බං		106
කත්ථ තොයලවාසිකතා		42
කත්ථ මෙ සුකතං ව්‍යමහං	18, 26, 34,	36
කථා පඤ්ඤසතානම්පි		42
කථා පබ්බජිතා සන්තී		120
කථෙච හඤ්ඤාපිලානී		156
කථෙචාධිපතෙයොගන		58
කඤ්ඤා ජඩ්ධිසීකිනා		152
කද අදනකදමකො		134
කද ආවො ච මං සන්තා		102

	ත	පිටුවකො
තද අවො ව මං සබ්බං		42
තද අහු සත්තසාරො		188
තද ආමනහයි සන්ධා		66
තද උදකමාහිකා		144
තද උපාසිකා තස්ස		64
තද උපාසකො සො මං		126
තද කිසා ව පඤ්ච ව		104
තද කොලියපුත්තානං		154
තද ගහකා භික්ඛනියො		144
තද ගමිකා සාවතීං		120
තද ව භික්ඛනිං වීරො		116
තද ව සො හවීතාන		154
තද ජීනස්ස මාතුච්ඡා		42
තද තස්ස මහෙසීහං		150
තද තං අනුජානෙකා		126
තද තං පාතයිකාන		112
තදතිවීඝ්ණා සබ්බං		56, 90
තද දසභි ධානෙහි		208
තද ධම්මකථං කතා		202
තද නානෙදු නිරානනෙදු		66
තදපි තස්සහං ආසිං		150
තදපි පබ්බජිකාන		202
තද මමස්සං සත්තානං		208
තද මහාකාරුණිකො		82, 108, 140
තදයං බ්‍රහ්මචරියං		150
තද රුණපුරෙ රමමම		214
තද වීජාත දුක්ඛන		104
තද සත්තසහසෙසභි		188
තද ස රුජා සුගතං		86
තද සෙට්ඨිකුලෙ ජාතා		142
තද සො ධම්මකථිකං		124
තද සො පබ්බජී ධීරො		156
තදහං අඤ්ජලිං කතා		150
තදහං පණ්ණාසකාන		112
තදහං පබ්බජිකාන		210
තදහං පරිසං ගහකා		198
තදහං චූලචරිතං		78
තදහං බ්‍රහ්මචරියං		200, 206
තදහං බාරාණසියං		74
තදහං මුද්දිකා හුජා		102
තදහං හංසවතියං		56, 72, 100, 108, 116, 122, 130, 134, 196
තදහි සො ලොකගරු		130

	න	පිටුවකයා
නද නිපවව සමබුද්ධිං		54
නද නිමනාකයිකාන		134
නදපි නලේ අඤ්ඤමභි		154
නදහු භංසවතියං		146
නදෙකිකා විවිචනාසුං		144
නදෙතරා භික්ඛුනියො		48, 60
නනුමජ්ඣා පුට්ඨසෙසාණි		140
නමභං එභි සුභගෙ		138
නමභං ලොකනායකං		74
නමභං විමභිතා දිසවා		138
නමානෙතචාන තෙ සබ්බෙ		152
නමපි දනං සභාදසිං		152
නයා තාත සමජ්ඣිට්ඨො		52
නසමා සද්ධං ච සීලං ච		198
නසමීං සො සමයෙ චුලෙඤා		178
නසස කල්ලිසස සුකතසස		168, 180
නසස තෙ අනුකම්පනභි		168
නසස දෙසයතො ධම්මං		198
නසස ධම්මං සුභිකාභං		114, 214
නසස ධම්මෙසු දයාද	58, 72, 102, 108, 118, 124, 130,	136, 142, 198
නසස ධම්මෙසු දයාදෙ		198
නසස ධිතා චතුසාසිං		110
නසස බුද්ධිසස මාතුචජා		58
නසසාපි නරචීරසස		202
නසසාපි භගීනී ආසිං		154
නසසා මෙ අපමනාය		208
නසසාසිං ජෙට්ඨිකා ධිතා		76
නසසාසිං තතියා ධිතා		102
නසසාසිං දුතියා ධිතා		94
නසසාසුං සතඤ්ඤරො		4
නසසාභං භරියා ආසිං		154
නසසාභං සුප්පියා ආසිං		78
නං ච අප්පට්ඨානියං		204
නං ච ලඤං මයා චීරං		46
නං චීරං සරණං ගඤ්ඤා		216
නං සුචාන පමුදිතා		58
නං සුචා පමුදිතා හුචා		120
නං සුචා මුදිතා හුචා	72, 108, 118, 136, 142, 148.	198
නං සුචා චන සමීඤ්ඤිං		78
නං සුචාභං පමුදිතා		198
නා එවමනුසාසිකා		46
නායො දිසවා සුසංචිග්ගා		208

පිටුව:කා

තාවනිංසඤ්ඤා හවනං	188
තාවනිංසෙසු දෙවෙසු	58
තාසං සභාධිකා හුජා	4
තාසං සොකපභානාසං	44
තරොකුඬධං තිරොසෙලං	132
තිසෙසාච්චියො නිදසෙසසි	206
තිංසානං දෙවිරාජුනං	12
තූලිකා විකභිකාභි	34
තෙන කමමච්චපාකෙන	190
තෙන කමමෙන සුකතෙන	4, 8, 18, 22, 30, 36, 40, 72, 94, 102, 118, 124, 130, 136, 184, 190, 194, 198, 202, 216
තෙන කාලෙන ආසිමහ	178
තෙන කාලෙන සො ආසි	166, 178
තෙන කාලෙන සො ආසිං	166
තෙන දීපං පදීපෙචා	130
තෙනෙව කමමසෙසෙන	210
තෙනෙව රුක්ඛමුලෙන	184
තෙමාසං තපසධිචාන	154
තෙසට්ඨි වසෙවනතීනං	16
තෙසං බුද්ධො වියාකාසි	180
තෙභි කමමච්චි සුකතෙභි	76, 96, 104, 110, 118, 126

ඊ

ඊනං දදසි පබ්බජ්ජං	46
ඊනං ධම්මාභිසමයෙ	54
ඊනං සතසහසසානං	160
උපසෙ වෙදියො තිසෙසා	150

උ

උක්ඛිණංකු සරං පිණ්ඩං	162, 174
උච්චතා දච්චතාභි සහ	204
උසකොට්ඨසහ සසානි	90
උසකභිතඤ්ඤං සතකභිතඤ්ඤං	2
උසජාති සහ සසානි	214
උසනානං වකකච්චනතීනං	40
උසවසෙසහ සසානි	74
උසසනාසාය බුද්ධසෙස	200
උසෙසචා ඤ්චිට්ඨා ඉද්ධි	56
උසෙසචා පාච්චිරානි	60
උසෙසභාභි වජ්ජසුචියෙ	186
උනසිලමියං සබ්බං	170

පිටුවසංඛ්‍යා

දුගන ව ගහන වෙව	152
දුරුණං නිරයං ගන්තවා	212
දිට්ඨිගහහන පසඛනතා	84
දිඛවකඛු විසුද්ධං මෙ	20, 38
දිඛං සුඛං අසචෙතියං	190
දිවසං දො තයො වෙව	188
දිසවා ආදීනවං ලොකෙ	156
දිසවා විකතං පසාදෙකා	58
දිසවා ජලනතං යසසා	132
දිසවා තමමවං විනොතසි	80
දිසවාන දසසනීයං මං	210
දිසවා පච්චෙක සමුද්ධං	96
දිසවා බුද්ධානුභාවං තං	204
දීඝසනති වැදසුරියා	68
දීසඛොලී තමනාමෙ	50
දීපඛකරො මහාවීරො	170
දීප සතසහසසානී	20, 38
දුගෙකන දුකතිතා හොමී	140
දුගෙ කුලෙ පජායාමී	34
දුගෙ හගෙ සංසරාමී	22, 34
දෙයාධමෙමා ව මෙ නත්ති	22
දෙවකඤ්ඤ මනුසසා ව	180
දෙවලොකා වචීනාන	20, 38
දෙවා දීඛෙති ගජෙති	68
දෙවා නාගාසුරා බ්‍රහ්මා	66
දෙවෙ මහීඤ්ඤා අහුමන	2
දෙසෙනානී ජනමජ්ඣෙතං	212
දෙමනසං න ජානාමී	34
දොතංස ලකඛණොපෙනං	48
දොරෙන හංසවතියා	184
දොගතියො පජානාමී	194
දොනවුකෙ ඉතො කපෙස	14

ධ

ධඤ්ඤාහං නෙ මහාවීර	50
ධනධඤ්ඤපරිවවාගං	164, 178
ධමමඤ්ඤ තසස අපෙසසාසිං	116
ධමමදීනතා යථා ධීරා	126
ධමමං වරෙ සුවරිතං	180
ධාතියො මං උපට්ඨනති	34
ධීතාහං බුද්ධසෙට්ඨසස	88
ධීතු තුඤ්ඤං මහාවීර	88

න	පිටුවකයා
නගරෙ අරුණවතියා	14, 16, 192
නගරෙ බන්ධුමතියා	10, 22, 26, 30
නගරෙ භංසවතියා	18, 32, 36
න ගාමධිමෙමා නො නිගමසස ධිමෙමා	120
න ව මෙ වන්දනං වීර	62
න වීරෙතෙව කාලෙන	138, 156, 200
න ජරා මච්ච වා යසස	44
නතඬයා දණ්ඩුතියා	80
න තිත්තපුබ්බං තවදසසනෙන	50
නත්ථී ජාතිජරාව්‍යාධි	160
නදතො පරිසායං තෙ	50
න නු නාම ගහටෙය්‍යන	80
නන්දෙ රාහුලභද්දෙ ව	50, 158
න පඤ්ඤාකාලො සුභගෙ	138
නමො තෙ සබ්බදසසාවී	82
න යුත්තං සොච්ඡං පුත්ත	52
න රොවෙසි පතීං මඤ්ඤං	104
න විජ්ජනෙන මතා යසමීං	120
න සනතී පුත්තං තාණාය	106
න සොචියා පරෙසං සා	70
න හි සබ්බෙසු යානෙසු	112
නාගානං පචරං පුපථං	94
නාගාසුරා ව බ්‍රහ්මානො	68
නානා පරිමලාකිණ්ණණ්ණ	50
නානා දීසා නමසසනතං	198
නානා විකුබ්බණං කන්ධා	88, 188
නානාවීධං බහුං දුසකං	164, 178
නානුජානාසි මං කාතො	126
නාභිනන්දීඤ්ඤං සො දනං	152
නිඤ්ඤෙ ව මහාචුපෙ	6
නිකතිණ්ණං ජාතිසංසාරං	86
නිපච්ච මුනිවීරං තං	116
නිපච්ච සිරසා පාදෙ	146
නිපත්තවා මහෙසිසස	82
නිබ්බතති එකතො භොති	88
නිබ්බානං ගොතමී යාසි	44
නිබ්බානාය වජනතීනං	42, 182
නිබ්බාසිසසාම ඉච්චවං	62
නිබ්බණ්ණං සබ්බසංඛාරෙ	84
නිබ්බන්දීඤ්ඤං අගාරමහා	184
නිබ්බන්දීඤ්ඤං අගාරෙභං	194
නිබ්බන්දීඤ්ඤං සංසාරෙ	168

	න	පිටුවනො
නිබ්බූතෙ තලිහි ලොකගෙහ		148
නිමනභයිතො සුගතං		124
නිවන්තා උකඤ්ඤො'භාසි		104
නිසඤ්ඤ පාදමුලමහි		58
නිසිඤ්ඤං ජනකායසමිං		150
නිසිඤ්ඤො රුකබ්බුලමහි		80
නිසීදී තස්ස සමඤ්ඤො		32
නෙකකොටි සහසසානං		164, 176
නෙකකොටි සහසසානී		164, 176
නෙකසාණසහසසානී		204

ප

පකඛිපිතො පදීපෙතො		154
පච්චන්තාදෙස වීසයෙ		166, 178
පච්චයාකාරකුසලා		74
පච්චිකමුඛං දිසවාන		152
පච්චිමහවෙ සමපඤ්ඤො		194, 216
පච්චිමෙ හවෙ සමපඤ්ඤො		20, 38, 126, 172, 190
පච්චිමෙ ච හවෙදනී	76, 104, 110, 118, 126, 132, 144,	198, 204, 206, 212 216,
පඤ්ඤස සතානුනා		58
පඤ්ඤානා තව භොගානු		166
පඤ්ඤසං වක්ඛවතනීනං		12
පඤ්ඤමි තස්ස ධිතාසිං		118
පඤ්ඤානාමාසනමීදං		32
පඤ්ඤසං දෙවරාජුනං		22
පටිගච්චායුසඛිනාමෙ		42
පටිගභගෙතො තස්සෙව		124
පටිගභගෙතො සමබ්බුද්ධො		12, 30
පටිලොමෙන කුමාරානී		64
පටිසමහිද වතඤ්ඤො ච	4, 6, 8, 10, 28, 54, 62,	218
පණමාමි නරාදිවං		48
පණ්ඩිතාසි මහාපඤ්ඤ		70
පතාකා උසස්තානෙකා		68
පතීං ධපෙතො ඤෙසා		118
පඤ්ඤසං තෙසි පඤ්ඤසං		96
පද්මකරසස් බුද්ධසස්		122
පද්මකර නාම ජිනො	72, 100, 108, 142,	196
පද්මකරො නාම ජිනො	56, 116, 122, 128,	146
පද්මකරො මහාවීරො		190
පදෙසරඤ්ඤං වීජුලං		194
පනාදිතා දුඤ්ඤාභියො		64

ප	පිටුවකා
පබ්බජිතා විරෙතනව	218
පබ්බජිතා කරාගතං	206
පබ්බජිතා කද වාහං	84
පබ්බජිතා ධම්මධරා	202
පබ්බජිතා මුනිමතං	202
පබ්බතගෙහ දුමගෙහ වා	22
පභික්ඛා වදනං වාසී	140
පමොදිතාහං සුමනා	92
පරකකමං තං සඵලං	166
පරමමුඛා නිසීදිතා	18, 36
පරිකඛිණං අතීතඤ්ඤා	170, 182
පරිවිච්ඡේදන මයා සකා	44, 100, 106, 122, 126, 132
පරිවුතා පාණකොට්ඨි	216
පරිඤ්ඤානං මයාදුකඛං	44
පරිනිබ්බානුමිච්ඡාමි	48
පරිනිබ්බානාකාලං මෙ	54
පරිපජෙකා වයො මඤ්ඤා	158
පරිබ්බාජිකීනී ආසී	130
පරිසාහි වතුහි සො	92
පසංකච්ඡිතා සුමනා	8, 40
පසීදසසු මහාභොගෙ	44
පසස්සතා ආයුසඛිඛාරං	158
පසස්සතා ජනසම්මච්ඡේදනං	166
පාණිනා තානි පඤ්ඤා	70
පාදපකඛාලනෙනාහං	114
පිණ්ඩවාරං වරන්තසස	12
පිණ්ඩාය විචරන්තා සො	12, 152
පිණ්ඩිතං ලොකසාරං ව	138
පිතා අඤ්ඤානසකෙකා මෙ	60
පිතුනා සහ ගහචාන	196
පුතො ව රාහුලො නාම	88
පුතො සිගාලකො නාම	198
පුත කසසපච්චරස්ස	152
පුතො නිමන්තයිකාන	152
පුතො පක්ඛා ගහෙකාන	152
පුබ්බදකඛිණං පච්ඡාසු	66
පුබ්බානං ලොකනාථානං	176
පුබ්බනිවාසං අඤ්ඤාසී	70
පුබ්බනිවාසං ජානාම	176
පුබ්බනිවාසං ජානාමී	62, 86, 90, 106, 114, 120, 128, 134, 162, 188, 196, 200, 204, 208, 210, 216, 218
පුරකඛිතා භික්ඛුනිහි	158

	ප	පිටුවනිකා
සුරතො දෙවමනුජා		68
සුරීම. කුසල. කමම.		184
සුරීමාන. ජිනභ්‍යාන.		90
සුජා මෙ තාදීස. රමම.		150
සුරයිකා පරමනත.		10
සුරෙකා පරම. අනත.		194
සුරෙනී උනකසත.		212

	ඵ	පිටුවනිකා
ඵලලාරව්ඤ සංකාමෙ		48

	බ	පිටුවනිකා
බහු සුතා ධම්මධරා		200, 212
බාලං ආදය අතරි.		104
බීමබීසාරො තද රාජා		78
බුද්ධපථවක බුද්ධාන.		184
බුද්ධමාතානී පඤ්ඤාභ්ඤි.		66
බුද්ධසාසනපාලෙතා		52
බුද්ධසස පරිනිබ්බාන.		42
බුද්ධසස පරිනිබ්බානෙ		68
බුද්ධසස රංසි. දීඝවාන		14
බුද්ධසස වචන. සුකා		92
බුද්ධාන. ලොකනාථාන.		162
බුද්ධ පසතනා කල්‍යාණි		198
බුද්ධ පසතනා ධමමෙ ච		196
බුද්ධාන තසස ච සද්ධිමෙමා		44
බුද්ධවරියමසෙ වීසස.		216
බුද්ධදෙවඤ්ඤා සමබුද්ධි.		164, 178
බුද්ධවණ්ණඤ්ඤා මාපෙකා		162
බුද්ධමානො කාවී දසෙසනති		188

	භ	පිටුවනිකා
භගවතී කොණාගමනෙ		2
භවනෙභ්ඤ අවිජජා ච		186
භවාභවෙ සංසරනතී		34
භවාභවෙ සංසරිකා		196
භවාමී තෙන කමමන		74
භවා සමබබ පරිකම්භා		184
භාවනාය මහාපඤ්ඤා		212
භීකඛාය ගාමං ගව්ඡනො		96
භික්ඛුනී උපපලවණ්ණා		86
භික්ඛුනී නිලයො සුඤ්ඤා		44

භ

පිටුව යනා

භීතඛුනීභී විමුක්තාභී
 භීයොභා විතතං පසාදෙසිං
 භුඤ්ජිකාන සමමුදො
 භුමිවාලො තද ආසී
 භුමිං උදුක්කලං කකවා
 භොජයිකාන සත්තාභං

42
 166
 92
 42
 88
 100

ම

මකුළුමුරුගාකාරා
 මඟං ව පටියාදෙසි
 මඟඤ්ඤ ව මගභිදු
 මජ්ඣන්තිකමභී සුරියො
 මජ්ඣි අට්ඨට්ඨකුමභීනං
 මණ්ඩපෙ රුක්කමුලොවා
 මණිමයමභී පලලබ්භක
 මත්තඤ්ඤනී ව අසනො
 මධුරානි පහට්ඨානි
 මනිනාදී නරිකුතං
 මමඤ්ඤ විතමඤ්ඤය
 මම සුතනාභීනිකඛමම
 මයා භීතඛුනියො වීර
 මයං සභාවනිකඛනතා
 මහතා ව පයනෙතන
 මහතා ජනකායෙන
 මහතා පටිවාරෙන
 මහාකාරුණිකො සක්ඛං
 මහාදනං දදීකාන
 මහාධනෙ සෙට්ඨිකුලෙ
 මහානෙලසස ජදනං
 මහාභීතාපං කටුකං
 මහාසමුදො වතුරො
 මහොරගො මහානාගො
 මාතරං පිතරං වාපි
 මාතුච්ඡා තෙ මහාවීර
 මා නො සරණදෙ නාමෙ
 මිඤ්ඤා භීතඛුනියො තා භී
 මුක්තවාගා සීලවතී
 මුහුත්තතණ්ඨාසමනං

140
 90
 128
 32
 148
 20, 34, 38
 92
 210
 50
 46
 92
 60
 48
 42
 138
 62
 78
 128
 94
 98
 16
 10, 192
 88
 90
 72
 56
 64
 42
 206
 46

ය

යඤ්ඤ නාම ජිනසායං
 යඤ්ඤ යඤ්ඤ නිසිත්තාභං

50
 142

ය

පිටුවකො

යකු ය ක්ෂීපපජ්ජාමී	2, 4, 72, 108, 132, 152
යකු ය ක්ෂීපපකතාහං	74
යතො සරාමී අකතානං	112
යථා ඉදං තථා එතං	82, 140
යථා පි හණ්ඩසාමුග්ගං	168
යද ඉච්ජාමී ගමනං	34
යද ව පිණ්ඩාය මුනී	78
යද ව යොබ්බනපසකා	144
යද ව යොබ්බනුපෙතා	104
යද තෙ යොබ්බනපසකා	96
යද පබ්බජිතා ආසී	156
යද භීතඛුසහසෙසන	204
යද රූපගුණොපෙතා	126
යද චුද්ධා සුතමනී	96
යද සො තරුණො හද්දො	120
යදහං ලොකසරණං	84
යදහං යොබ්බනං පකා	76
යදී තෙ රූච්චතෙ රාජ	84
යදී තෙ රූචීතං අයො	42
යදී බුද්ධො අමීතගුණො	18
යදී බුද්ධො අමීතයසො	36
යසග්ගපසකො සිරිමා	128
යසොධරා අහං වීර	160, 162
යසොධරා මයං වීර	176
යසොධරී මහාවීර	174
යසසකාය පබ්බජිතා	44, 100, 106, 116, 122, 126, 132
යසසජ්ඣී සුගතෙ සද්ධා	66
යසස සද්ධා තථාගතෙ	198
යා ඛෙමං පරිවාරිංසු	66
යා කයා වණ්ණිතා වීර	102
යා දදන්ති සකකතානං	182
යා පධානතමා තාසං	64
යා වඩ්ඪයි පයතෙනන	66
යාවතා අභිකඛ්ඛාමී	18, 36
යාවතා පරියා අජථී	86
යාවතා පරියා එකු	160
යා සසඛ්ඛං අහොපෙසී	58
යුච්ඡිතඤ්ඤා සබ්බාසං	136
යෙ තෙච්චී හස්පරිකමමං	190
යෙන චෙඵචනං දිට්ඨං	78
යෙ රාගරතනානුපතසාඤ්ඤා	82
යො ව උපපතීතං අකුං	112

ස

පිටුවකයා

යො ව ව සසසනං ජීවේ	120, 146
යොනියො පච්චවේකඛිඤා	26
යො පි මෙ භවතෙ භක්‍ෂා	74
යො රංසිච්ච්චිනාවෙලො	214
යො චුඛෙඛා දහරො වා පි	212
යො සො මහක්‍ෂරො ඛජෙඛා	70
යං අමහං පුරිමං කමමං	176
යං අමහං පච්චිමනෙතසි	178
යං අමෙහති කනං කමමං	188
යං න දිට්ඨං පුරාණෙහි	52
යං මඤ්ඤං පුරිමං කමමං	162, 194
යං මඤ්ඤං පච්චිමනෙතසි	164
යං මයා පුරිතං කමමං	90
යං යං ජනපදං යාමී	6
යං යං යොක්‍ෂුපපජජාමී	20, 38

ර

රඤ්ඤා මාතා මහෙසිති	46
රකනානට්ඨපඤ්ඤාසං	134
රකනාමයං මණ්ඩපං ව	90
රක්‍ෂංසුකුපසබ්බානා	80
රජීකාය වජ්ජනීං තං	44
රච්චිං වෙච්චනං යෙන	78
රහොගතා නිසීදිඤා	10, 192
රාජකඤ්ඤාහි සහිතා	130
රාජානං උපස ධිකමම	10
රාජාපි රජුං ජඛෙඛිඤා	26
රාජපුරුෂොන නිබ්බන්තං	78
රාහුලො ව අහං වෙච්ච	88
රූපභොගයසෙ වෙච්ච	190
රූපවතී භොගවතී	168, 180, 184
රූපසද්දෙහි ගමෙහි	58
රූපාවාරගුණුපෙතා	174
රූපාවාර ගුණෙ යුක්තා	160
රූපෙන කීං තවානෙන	64

උ

ලහුඤ්ඤා වත විපඤ්ඤා	112
ලාභං සිලොකං සකකාරං	168, 180
ලාභගුණන යසං පක්‍ෂා	172
ලාභියො අතකපානානං	172
ලොකනාමෙ ධරනෙතච්ච	158

	ව	පිටප්පිටිය
වඳිනරකබණ මඟ		46
වැදිනි මුනිනො පාදෙ		186
වයං හි පවුමෙ කාලෙ		158
වරගනිකු මාලකු		28
වසනකියා තමහි නගරෙ		158
වසසසතසහසසානි		134
වාසවං විය වසසනන		58
විවරනි අමකුකුස		78
විපසසනො හගවනො		212
විපසසස හගවනො		8
විමහිතා තා ජිනවරං		144
වීරියං මෙ ධුරධොරඟ		16
වීරොවනි පරිකුකතා		148
විසුඛධනසා අජජ		22, 40
විසුඛධනයනා හොමී		132
විභාය නඤනං දිච්චා		78
වීරියමෙපනං කච්චා		190
විසානං වසකවකනිනං		12
වුතනං හෙතං හගවනං		180
වෙසස පුඤ්ඤ කුලෙ ජාතා		186
වෙසිකාව අනාවාරා		214

ස

සකකතා පුජිතා ආසිං		98
සකුණි ව යථාකාසෙ		54
සකෙත අනුභාවෙන		138
සඤ්චිතකණ්ණො සෙතකනි		80
සඤ්චාරාමමද්දසිමහ		74
සඤ්ච පසාදෙ යසසජී		198
සඤ්ච මධි දයා අජී		46
සඤ්චාසෙන ව කෙසෙ මෙ		112
සකත උපපලපුපථානි		16
සකතනී දෙව රාජුතං		16
සකතමාලා ගහෙකාන		14
සකතපානි සහසසානි		154
සකතයොජනිකං ධුපං		148
සකත රකනිදිවං තඤ්ච		18, 36
සකතසතසහසසානි		148
සකත සුලුපමා කාමා		98
සතසහසස අතිකතනො		190
සතසහසස ඉතො කපෙප		20, 34, 38, 58, 72, 90, 108, 118, 124, 130, 134, 142, 146, 188, 190

ස	පිටුවකිකා
සතං සහසසාන පි ධුක්ඛකානං	98
සතානි පඤ්ච'නුනානි	154
සතිපට්ඨානකුසලා	16
සදෙවකඤ්ඤා පසසන්තා	170
සද්ධමේසවනෙ යුක්තෙ	124
සන්ඛාතතා කුපීතාහුමී	32
සබ්බං කමමං පරිකම්මිණං	210
සබ්බං සරීරසඤ්ජාතං	140
සබ්බකාලමපි පයවීං	192
සබ්බඤ්ඤං චූලචිතං දීඝවා	92
සබ්බස්ස චිත්තා නන්දී	98
සබ්බ පාරමීසමභූතං	200
සබ්බබන්ධන මුක්තාහං	12
සබ්බවොසිත වොසානා	20, 38
සබ්බසො ජාදිතං ආසී	68
සබ්බාපි තා භික්ඛුනියො	68
සබ්බායො පුරතො නීතා	68
සමචිත්තා සමකමමා	168
සමණී සමණගුණා ව	76, 94, 102, 110, 118, 126
සමපක්ඛං අනුභොජානාන	12, 74, 110, 136
සමපක්ඛං නං කරිකාන	32
සමපක්ඛමනුභොජාන	4, 12
සමපක්ඛියො'නුභොජාන	150
සමිබ්බද්ධං අභිවාදෙඤ්ඤා	158, 174
සමිබ්බද්ධං පතිමානෙත්ථී	14
සමාධිගොචරා සබ්බා	186
සයමභූතො පඤ්ඤසතා	60
සහ ආවජ්ජනා මඤ්ඤං	18, 36
සහ තස්ස නිපාතෙන	140
සහ පුඤ්ඤස්ස කතතාරො	60
සහ මෙ ජාතමත්තමිහි	76
සහස්සං දෙවරාජුතං	194
සහාහං සෙට්ඨිනා තෙන	150
සා කඤ්ඤා කතකාභාසා	80
සාකියමිහි කුලෙ ජාතා	136
සාකියානිහි ධීරාහි	60
සා තාහි සහ ගන්ඤාන	64
සා දදති සකතානං	170
සා පවෙධිතසබ්බධිහි	140
සාවකං ධුතවාදනං	146
සාවඤ්ඤී නගරං ගන්ඤා	104
සාවඤ්ඤියං පුරවරෙ	216

ස

පිටප්පොත

සා වීසං වසසසතිකා	56
සාසනං ජොතධිකාන	148
සාහං තමඤං පුච්ඡසසං	114
සාහං තෙභි වීනා භුතා	96
සාහං සුඤාන සද්ධිමමං	210
සාහං සුඤානීමා ගාථා	120
සිද්ධාසුසස හගවතො	6
සිනෙරුං දණ්ඩං කඤාන	54
සිරිං ව රුපිනිං දීඝවා	136
සීලෙසු සංවුතා හුඤා	206
සුඛ දුකෙඛනු භොකාන	180
සුඛපඤානා න මොදම	178
සුඛපඤානා න මොදමී	164
සුඛිතො සජජිතො හුඤා	150
සුඛෙධිකා ව තෙ සබ්බෙ	144
සුඤ්ඤකන්ති විදිකාන	80
සුඤ්ඤා තමහං හට්ඨං	130
සුඤා තං මුනීනො වාවං	160
සුඤා දඤා මහාදනං	58
සුඤාන තසස වචනං	160
සුඤා සුඤ්ඤාන සෙට්ඨං තං	82
සුඤාහං මාතු වචනං	138
සුඤො බුද්ධසස දයාදෙ	156
සුදසසභා සුපටියා ව	168
සුදිනතං මෙ දනවරං	14
සුදුරට්ඨං පි තං සුඤා	66
සුද්ධෙ අනුතෙ මම භික්ඛුසබ්බෙ	48
සුපුපජිතභං උපගමෙ භික්ඛුනී	98
සුරතං සුතතං වෙතං	148
සුසීලා උජජනී වෙච	202
සුවණ්ණරාපි සංඤාසං	48
සුවණ්ණවණ්ණො හුඤාන	26
සෙට්ඨං තතොනුමොදෙඤා	212
සෙට්ඨිකා තද සුඤා	94
සෙට්ඨිනො අනුකමසාය	146
සෙතු වීභාරෙ කාරෙඤා	190
සෙසභාගානී ධයභිංසු	70
සෙසා සකාඤ්ඤෙ ජාතා	60
සොකඤා දීනවදනා	120
සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි	114
සො මෙ භුසනලොභෙන	110
සොවණ්ණමයං රුපිමයං	28

ස		පිටුවකයා
සො හෙතු ව සො පහවො		4
සවාගතං වත මෙ ආසී	4, 6, 8, 10, 28, 54, 62, 218	
සංකාරකුටා ආහසවා		122
සංසරිත්වා ව සංසාරෙ		160
සංසාරෙ සංසරනතාය		86
සංසාරෙ සංසරනනීනං		58
සංවස්ථිතො'යං සුගත		46

හ

හත්ථියානං අසසියානං		26
හත්ථිවණණං තථෙවසසං	162, 176	
හත්ථී අසසා ගවා වාපි	164, 178	
හන්දහං පරිනිබ්බසසං		54
හා යොගා විප්පයොගානා		66
හා සන්තිං ගොතමී යාති		52
හිතාය සබ්බසත්තානං		128
හෙමදෙලාභසවතා		80

සඤ්ඤා නාමානුකම්ම ඒකා

අ	පිටප්පිකා	ඛ	පිටප්පිකා
අඤ්ඤාසකක	60	බෙමකසකක	206
අරිට්ඨපුර	96	බෙමා	2, 72, 82, 94, 102, 110, 118, 126
අරුණ	192		
අරුණවතී	14		
ආ		ග	
ආනන්ද	42, 46, 50, 52, 66, 70, 130,	ගිරිබ්බජ	110
		ගිරිබ්බජපුරුණකම	198, 204
		ගෞතම	20, 72, 102, 108, 130, 134, 140, 142, 164
		ගෞතමී	50, 66, 68, 70, 118, 156, 158
උ		ච	
උදකදපීකා	24	චන්ද්‍රභාගා නදී	8, 30, 40
උප්පලදපීකා	198		
උප්පලචණණ	76, 86, 102, 110, 118, 126.		
උප්පලසව්‍යයා	88		
එ		ජ	
එකපිණ්ණවපාකදපීකා	12	ජටීල	188
එකුපොසටීකා	28	ජනපදකල්‍යාණී	142
		ජොකදීපසනාමක	180
ඔ		ඞ	
ඔක්කාකකුල	102, 108, 138, 142, 146	ඞාවතීස	76, 96, 102, 108, 130, 136, 142
ඔක්කාකකුලසමෙව	130, 134	ඞිරිට්ඨවූජ	96
		ඞුසීන	4, 8, 72, 108, 136
ක		ඳ	
කකුපඤ්ඤා	202	දීපඛකර	178
කට්ඨචුඡ්ඡිකඛාදපීකා	14	දෙවදන	60
කපිල (පුර)	136, 206		
කපිල	156		
කල්‍යාණී	136		
කසසපො	2, 76, 94, 102, 110, 130, 148, 156, 202		
කාසිරාජා	76, 94		
කකී	2, 76, 94, 102, 110, 118		
කසීගොතමී	76, 94, 102, 110	ධනඤ්ඤානී	2, 74
කුණ්ඩලා	76, 94, 118, 126	ධමමදිනකා	76, 94, 102, 110, 118, 126, 204
කොණ්ඩකඤ්ඤා	46	ධමමා	76, 94, 102, 110, 118, 120
කොණ්ඩගමන	2, 74, 202		
කොසියගොතන	154		

	න	පිට්ඨකයා	ම	පිට්ඨකයා
නඤ	42, 46,	50, 136, 154, 158	මඤර	56
නඤ	130, 136,	140, 206	මඤ්ඤා	46
නළමාලිකා		8	මහාගොතථි	42
නිමිමාකරකී	4,	108, 136	මහාතිස්ස	154
			මහානිධාන සුඤ්ඤා	76, 82
			මුච්චිඤ්ඤා	56
			මෙමචලාදායිකා ථෙරී	6
			මෙරු	56
			මෙරුරාජ	64
			මොදකදායිකා	32
				ස
පඤ්ඤිපා		20	යසොධරා	136, 158, 170, 174
පඤ්ඤිපි		18, 36	යාම	108, 136
පචාචාරා	76, 94,	102, 110, 118, 126		
පද්මචනී		154		
පද්මමුඤ්ඤා	56, 72, 90,	100, 108, 130, 134, 142, 146, 188, 190		
පිපඵලාසන		154		
				ර
			රාජගහ	158, 204
			රාහුල	42, 46, 50, 88
			රාහුලහද්ද	50, 158
				ඉ
			චසවණ්ණපුර	4, 72, 108, 136
			චිදෙහ	146
			චිපසසී	8, 30, 74, 94, 150, 200, 206
			චිසාධා	76, 94, 102, 110, 118, 126
			චිසුද්ධනායනා	132
			චේතසහ	202
			චේඵචන	78
				ස
			සකඨා	206
			සකුලා	130, 132
			සඛකදායිකා	76, 94, 102, 110, 118, 126
			සත්තපුලමාලිකා	14
			සමණාගුහකසමච්චයා	94
				ම
මණ්ඩපදායිකා		6		
මඤ්ඤනපද		156		
මඤ්ඤ		76		

	ස	පිට්ඨකය		ස	පිට්ඨකය
සමනලකය	76, 94,	102, 110, 118, 126	සුවිමනී		156
සමනී	76, 94,	102, 110, 118, 126	සුඤ්ඤාදන		158, 136
සලලපුප්ඵක		30	සුධම්මා	76, 94,	102, 110, 118, 120
සාකිය (කුල)		136	සුඤ්ඤ		136
සාගලා		76, 156	සුභා		108
සාවනී		104, 142	සුමනාදෙවී		154
සිඛි		200	සුමෙධා		4
සිගාලක සංඝමානා		198	සුමෙධ		178
සිගාලක		198	සොණා		142
සිඛිප්ඵ		6		හ	
සුකතා (භික්ෂුණී)		204	හංසවනී	18, 32,	72, 100, 108, 130, 134, 146

විෂයසපද්‍රව්‍ය කතමංගීකා

අ	පිටස්වකා	අ	පිටස්වකා
අගාරෙ	4	අමෙජ්ඣහරිතා	140
අච්චංසදං	14, 86	අමෙජ්ඣ	152
අච්චයං	82, 84	අඛරං	160
අච්චරියං	70	අඛරෙ	14
අජ්ඣකතං	82	අය්‍යමකා	124
අඤ්ඤා	84	අරණං	84
අභිභවලලකං	64	අරණො	202
අතප්පනෙය්‍යරූපෙන	80	අරහතං	84
අතිදයිතා	150	අරිඤ්ඤා	84
අතිසකතා	168, 180	අරුණං	94
අනුලිඤ්ඤාපරකකමා	90	අචිතංසා	148
අත්ථමමනිරුතක්ඛු	70, 86, 116	අච්චදියා	52
අත්ථවිච්චනාකා	112	අසුචිං	82
අත්ථ	62	අසුභාය	82
අදකතදමකො	134	අසෙවනකං	204
අඤ්ඤා	204	අසෙභි	68
අඤ්ඤාමාසෙ	84		
අඤ්ඤාචටනා	98	ආ	
අනගාරියං	8, 74	ආකාසායනනං	64
අනෙණා	46	ආකිඤ්ඤාඤ්ඤා	64
අනපෙකඛිනො	82	ආදිඤ්ඤා	68
අනච්චිකං	50	ආදෙය්‍යච්චනා	16
අනසසාසිතං	64	ආනාඤ්ඤාමහරිකාලො	46
අනාසචා	6, 12	ආයතපණිකෙ	50
අනිමිතං	82	ආරමමණං	12
අනුකමපකො	8	ආරාමං	2
අනුධානඤ්ඤානසම්පනතං	132	ආචෙලං	56
අනුමොදනා	121	ආසචා	86
අනොමො	198	ආසිච්චසාලය	50
අපරාජිතං	8		
අපරාධං	86	ඉ	
අපරාධො	86	ඉතතරං	50, 64
අපභවිචානියං	204	ඉඤ්ඤාමමසස	150
අප්පමෙය්‍යච්චලං	72	ඉඤ්චමණෙච	162, 176
අභබ්බධානො	90, 162, 176	ඉඤ්චමෙභ	160
අභිජ්ඣමානො උදකෙ	54	ඉඤ්චරතනං	2
අභිඤ්ඤාචොච්චනො	156	ඉඤ්ච	88
අභිධමමනායඤ්ඤා	86	ඉඤ්චපාද	98
අභිරුපිතී	80	ඉඤ්චියා	70, 84, 86
අමතංදද	82	ඉඤ්චිඤ්ඤා	66
අමතෙන	84	ඉඤ්ච	104, 142
අමරිඤ්ඤාසස	58	ඉඤ්චලිපපෙසස	96
අමිතො	198		

	ඉ	පිටුවකයා	ම	පිටුවකයා
ඉසිසකතම		54	මගනාකාසපදුමා	68
ඉසිසකතමිං		66	මපකතපදුමං	96
ඉසිසකතමො		58	මරසා	102
ඉසසරා		16	මරුදො	188
			මහිතො	100, 106
	ඊ			
ඊදිසෙ		80		
			ක	
	උ		කකුටො	14
උග්ගතො		134	කඛං	88
උග්ගතමානසං		166	කකුචනගසීයා	148
උච්චාකුලීනා		34	කකුචනගසීයසඛකාසො	134
උච්චමෙත		138	කකුච්ච	80
උකතරායං		66	කකුච්චසහසසපමුඛා	160
උදකභාරිකා		122	කටච්ඡුභිකකං	12
උදග්ගචිකා	16,	132	කටුකං	10
උදග්ගචිකො		82	කට්ඨිසසචිකතකාභි	34
උදයනං		80	කතඤ්ඤි	8
උදභාරෙන		22	කථාවඤ්ඤි	86
උද්දකකලං		88	කදලී	190
උද්දචකනකලොමීභි		34	කදලුපමං	50
උද්දුමානං		140	කනකාභාසා	80
උපට්ඨාතො	2,	76	කනීයසී	152
උපාදිකා		12	කනඤ්ඤවකං	206
උපාමඤ්ඤාමාකා		80	කපමභි	2
උපාලසස	16,	88	කපාකපච්චාරදං	100
උපාලභක්ඛානි		166	කපො	72
උපාලා		14	කමුඛිචා	140
උපාදෙතා		128	කමමසස	2
උඛධාලභා		188	කමාරෙභි	152
උඛබ්බිදා		148	කමාරො	60
			කමෙමන	4
			කරුණං	52
			කරුණං රාවං	64
			කරුණකර	82
උචා		152	කලලපුණ්ණං	152
උචමිසො	168,	180	කලසාකාරසුක්ඛි	80
			කලිමලාකිමණ්ණං	50
			කලෙඛරං	48
			කලෙඛරෙ	50
			කලිතචිකතං	82
			කාමං	80
එකජකිං	10,	192	කාමබ්බෙකොසකාරිනං	70
එකනකලොමී		34	කාමරාගච්චමොභිතා	84
එකාසනචලං		34	කාමලාලසං	138
එකිකා	54,	104	කාමචණ්ණිනි	172
එකදග්ගං		72		
එකදග්ගමභි		72		
එකදග්ගෙ		86		

ක	පිටුව	ආ	පිටුව
කාමසුඛං	82	ගඛනිතා	206
කාමය	82	ගරුලං	56
කාරං	72, 116, 142	ගහවෙධන	80
කාරය නාහසස	8	ගාථා	82
කාසිරාජා	102	ගායනෙ	78
කිත්තයං	130	ගිරිගඤ්ඤා	112
කිත්තිජනනං	138	ගිරිබඩජපුරුකතමෙ	78
කිත්තිකරී	8	ගුණජචර	50
කිත්තිකරීදෙහං	8	ගුණසනානිවයං	78
කිලෙසා	4, 6, 10, 86	ගුණෙ	86
කුතින්චියෙ	148	ගොණකච්ඡනකාදීභි	32
කුටිතා	32	ගොඤ්ඤන	2
කුඤ්ඤසනා	80	ගොතමීනිබ්බානෙ	68
කුණ්ඩං	104		
කුම්භද්ධි	26		
කුසලං	10	ඝ	
කුචාගාරවරෙ	66	සරතො	8
කුචාගාරානි	68	සොරරූපං	10
කෙයුරං	112		
කෙසරී	14		
කොකිලාගිතසහිතං	78	ච	
කොට්ඨකං	22, 60	ච සකංකුසධජාකිලෙණ්ණ	48
කොමලධො	120	චක්ඛුම	88
කොමාරකො	88	චක්ඛුමා	72
කොමාරිචුභමිවරියං	76, 94, 102, 110, 126	ච සකවාලගිරිකුණ්ඩා	176
කොසෙයානඛලිචයානි	28	චතුරස්ස රථං	98
		චතුරොසෙ	84
		චක්කාය	144
ඛ		චන්දලොධා	48
ඛත්තිය	10	චන්දසුරියා	68
ඛනතී	4	චන්දසුර විසාලකඛා	174
ඛජෙධා	70	චරිමො	34
ඛලිතං	86, 174	චලාචලං	64
ඛලිත ජනනියසයො	110	චාරිකී	18
චූජ්ජා	34	චාරුතයනො	74, 94, 150
චෙමං	76	චික්ඛලලභුමී	192
චෙලාසිකා	34	චිතකානි	68
චොමකසොසිකානි	28	චිත්තං	8, 82
		චිත්තප්පසාදෙන	8
		චිත්තමුඤ්ජරං	88
භ		චීරානං	166
භනි	70	චීවරං	6
භන්ධගෙහං	86	චූණ්ණං	190
භන්ධහි	68	චූලලො	144
භන්ධා	16	චූලලොසිකී සහසයානි	186
		චෙනනාපණ්ඩිභි	4, 72, 104

	න	පිටුවකයා	ප	පිටුවකයා
නිබ්බානදෙ		84	පරිකිත්තයං	124
නිබ්බානෙ		68	පරිච්ඡේදණිකා	132
නිබ්බේද බහුලා		82	පරිනිබ්බානං	68
නිරයං		10	පරිඤ්ඤාපකිනී	130
නිරුනනෙ		66	පරියාපුත්තසඳ්ධමමො	202
නිරුසනා		64	පරිවජ්ජිතස නායාපා	70
නිරිඤ්ඤා		52	පරිවෙසිකෙ	124
නිරිහකෙ		50	පරිසා	16, 86
නිසසසනතී		140	පරිසසමො	52
නෙකජාතිපු		4	පවාසිනෙ	104
නෙකෙතන		80	පවෙධමානා	80
නෙරුකෙත		62	පවෙධිතසබ්බකි	140
නෙවස ඤ්ඤිං		64	පසන්තවිත්තා	8
			පසුතිසමයෙ	104
			පහුතරතනො	146
			පාටිභීරං	36
			පාටිභීරානි	60
			පාණිනො	8
			පාණිහි	6
			පානියො	148
			පාදප කබාලනෙත	114
			පාදපුජනතපෑරා	50
			පාදමුලමි	82
			පාදෙ	88
			පාපිම	98
			පාමොක්ඛ	160
			පාරිට්ඨකකං	186
			පාසාදවරෙ	14
			පිඤ්ජං	162, 174
			පිණ්ඩවාරං	12
			පිණ්ඩපාතස	12
			පිණ්ඩාය	78
			පිතරං	72
			පියංවද	160
			පිලඤ්චිකතිං	60
			පිතමට්ඨං	96
			පුඤ්ඤකම්මයමොභිකා	4
			පුඤ්ඤකම්මසස	6
			පුණ්ණකුමතානි	148
			පුණ්ණසට්ඨෙ	190
			පුණ්ණලොචනො	66
			පුටුපඤ්ඤ	70
			පුටුසෙසාණි	140
			පුනබ්බවො	10, 70, 86
			පුනො	152
පච්චනනදෙසවිසයෙ		166		
පච්චයාකාරකොච්චද		84		
පච්චමකො		34		
පච්චමං		66		
පඤ්චනෙතො		66		
ප ඤ්ඤිකතිං		66		
පවාකානි		148		
පටිපත්ත ඵලෙන		74		
පටිභානෙ	62, 70, 86,	116		
පටිසම්භිද	4, 62,	116		
පණ්ඩිතා	70,	112		
පණ්ඩි		72		
පතාකා		68		
පත්තං		10		
පදකම්ණං		84		
පදුමානනලොචනා		60		
පදුමොදරෙ		96		
පබ්බජ්ජා	76,	84		
පබ්බාරමහි		158		
පහවො		4		
පයකෙතන		138		
පරකම්මකරී		122		
පරමසාධිවෙදකං		134		
පරමනෙතන		10		
පරමසසාදං		116		
පරමාසනෙ		64		
පරායකෙත		50		

ප	පිටස්වකා	බ	පිටස්වකා
පුපඵකඤ්චිකා	68	බුද්ධුපට්ඨානනිර්තා	4
පුපඵදනසස	16	බුහමවරියං	4, 74
පුපඵචුලසි	64	බුහමවරියඵලෙන	74
පුඛදකඛණපඵජාසු	66	බුහම ඤඤකුලසමකවා	186
පුඛසඤ්ඤං	82	බුහමනිවෙසනං	54
පුඛසෙකාහෙන	150	බුහමබස්සු	2, 74, 102, 130
පුඛෙබනිච්චාසං	62, 70, 86	බුහමා	66
පුරකඛතා	158	බුහමානො	68
පුරුකකමෙ	76		
පුරෙ	76	භ	
පුළවාකුලං	114	භගවනි	2
පුජිතා	6	භණ්ඩසාමුග්ගං	168
පුත්තිං	82	භක්ඛා	74
පුච්චං	122	භක්ඛකං	112
		භද්දං	84, 102, 108
		භද්දො	120
		භයමොකඛිං	162, 176
		භරියා	10
		භවනෙතති	100, 106, 132
		භවසන්ධි	184
		භවා	4
		භවෙසු	12
		භාකරං	56, 80
		භාවිතීන්ද්‍රියං	10
		භාසිතං	66
		භික්ඛවො	68
		භික්ඛාදනසස	14
		භික්ඛුනීනිලයා	42, 44
		භික්ඛුනීසඛ්ඤසඤ	70
		භික්ඛුනුපසසයං	64
		භික්ඛුනුපසසයෙ	42
		භිසජුතනමං	120
		භොජනවස්ථුසමිං	86
		ම	
		මකකටතො	82
		මකුළමබුරුභාකාරා	140
		මච්චභාසිනී	156
		මඤ්චකං	66
		මඤ්චසු	68
		මණ්ඩලිනං	4, 136
		මණ්ඩපො	6
		මණ්ඩමයා	34
		මන්ථක	14, 16
		මධුරනිලෙසාසො	84
		මනසා	12
ඵලිකාමයා	34		
ඵලිකාමයං	28		
ඵලිකෙ	104, 142		
ඵලලපදෙමන	162		
ඵලලච්චිනං	78		
ඵලලිකං	92		
ඵලිකං	88		
ඛන්ධනං	4		
ඛන්ධවා	106		
ඛනිඤ්ඤා	82		
ඛාලකං	48		
ඛාලානං	82		
ඛාලිසා	82		
ඛිණ්ණොට්ඨි	80		
ඛිහව්ඪං	140		
ඛුඤ්ඤානිබ්බානං	70		
ඛුඤ්ඤපමුඛසඛ්ඤසස	2		
ඛුඤ්ඤපුඤ්ඤන	78		
ඛුඤ්ඤපුජ්ජාය	16		
ඛුඤ්ඤපොසිකා	50, 68		
ඛුඤ්ඤමාකරං	68		
ඛුඤ්ඤමාතා	66		
ඛුඤ්ඤසාසනච්ච්චලා	64		
ඛුඤ්ඤසාසනෙ	86		
ඛුඤ්ඤපෙට්ඨසස	4		
ඛුඤ්ඤනවන්දනා	52		
ඛුඤ්ඤානුජා	136		

ම	පිටුවකයා	ම	පිටුවකයා
මනුජේසු	74	මානානුසයං	82
මනුසසනෙත	4	මානාභිසමයා	82
මනුසෙසසු	2	මානුසං (දෙභං)	4
මනොනෙතතරසායනා	80	මානුසකමභි	2
මනොසීලාය	150	මානුසකෙ (භවෙ)	2
මඤ්චනී	112	මානුසෙසු	4
මයුරගණනාවිතා	78	මාලං	190
මරණනාභං	84	මාලාභි	14
මඤ්චා	16	මාලුතා	32
මරුපුරං	202	මාලෙභි	68
මතාකාරුණිකො	82, 84	මීගමුණණා	112
මහාවෙලෙන	194	මීගරාජා	14
මහාදයං	78	මුණේඤා	80
මහාදුක්ඛං	84	මුඛනී	16
මහානෙලං	16	මුනී	84
මහානෙලසස		මුනිවාණිනා	84
මහාපඤ්ඤා	70	මුනෙ	66
මහාපරියනිං	58	මුලං	4
මහාපුපෙ	6	මුලකණ්ඨා	186
මහාභිකාපං	10, 192	මෙඛලිකා	6
මහාභොගෙ	78		
මහාමුනී	86	ය	
මහාමුනෙ	66, 158	යථාරක්ඛං	32
මහාරාජා	10	යථාසක්ඛි	116
මහාවීරං	72	යාගසමපද	14
මහාවීර	86, 88	යසොධරා	174, 176
මහාසාලෙ	194	යසොධරී	174
මහාසුඛසමජිනෙ	134	යාවජීවිතං	12
මහාසොකසමජිනා	104	යොගා	66
මහාභිතං	84	යොබ්බඤ්ඤා	136
මභිඤ්ඤා	2	යොබ්බනං	76
මභීයා	54, 68	යොබ්බනට්ඨා	160
මභීතලං	78		
මභීපති	78, 84	ර	
මහෙසික්ඛං	4, 72, 136	රබ්ගමජේකඛ	64
මහෙසිනං	84	රඤ්ඤා	10, 78
මහෙසිනො	72	රබ්බිකො	188
මහෙසිසස	2, 76, 82	රතනමණ්ඩපං	152
මහෙසී	2	රතනානට්ඨපඤ්ඤාසං	134
මහොරගො	90	රතනාමයං	148
මාතරං	72	රතී	80
මාතුච්ඡා	50	රත්තඤ්ඤා	70
මාතුච්ඡං	58	රථීයං	8
මාතුනීඛුක්ඛිං	66	රමෙතාරු	80
මාතුයා	68, 70	රංසිං	14
		රංසිමාලාකුලං	58

ර	පිටුව/වග	ව	පිටුව/වග
රාගරත්නා	82	වණණකිහිඟනො	128
රාජ	84	වණණධාතු	98
රාජකඤ්ඤා	76	වණණො	16, 88
රාජඤ්ඤා	4	වතං	4
රාජධානියො	6	වතභුගෙන	10
රාජපුත්තො	78	වනදසනකාමාය	84
රාජානං	10	වනසම්ඤ්ඤා	78
රාජිනො	76	වනසස	78
රාජුනං	4, 72, 110	වන්දියා	52
රුකබමුලමහි	80	වරදදං	84
රුකබංස	70	වරාකියා	144
රුද්දමුඛා	120	වරිකියා	80
රුපං	82	වලිවිතනසබ්බසම්භි	80
රුපකෙලායනෙ	78	වසවතනීනං	4
රුපදෙසස්සං	206	වාකාං	106
රුපනිරතා	84	වාකානානි	50
රුපයොධබනලාලිතා	138	වාතපානෙ	132
රුපාවාරගුණුපෙතා	160	වාදිනෙහි	68
රුපානං	78	වාදිපසාපභාරිනො	50
රූපෙ	84	වාදිපවරං	60
		වාහසා	108, 122, 132, 136
		විචිතකමිකා	200
ලක්ඛිනිලයනං	200	විජජා	4
ලජ්ජිනිං	100	විඤ්ඤාණායනනං	64
ලම්බාසුභපයොධරා	80	විඤ්ඤන සඤ්ඤාමා	114, 120
ලහුං	112	විඤ්ඤපකො	134
ලුඛො	80	විනානෙන	68
ලුතා	138	විදෙහො	146
ලොකපෙට්ඨසස	8	විනදනනං	56
ලොකනාරථසස	6	විනයෙ	84
ලොකනාරො	8	විනයකං	72
ලොකනායකං	74	විනයකො	106
ලොකනායකො	8	විනිලං	140
ලොකපාලා	68	විපුඛං	140
ලොකධජ්ජුනො	6	විපකුලෙ	132
ලොකසරණං	84	විමනො	52
ලොකසාරං	138	විමලා	90
ලොකෙ	72	විමුක්ඛානං	70
ලොකිතධිකමයා	34	විමොකඛා	4
		විමොකෙඛා	62
		විමහිතා	138
වචනං	10, 82	වීරජං	8
වචො	70	වීරියං	16
වච්ඡලො	52	විචණණො	80
වණිතකිධිසා	140	විසයජං	80

ස	පිට්ඨකයා	ස	පිට්ඨකයා
සපිකනිතං	138	සුදුරුණං	10
සසී	68	සුදුගතනො	150
සසුසා	124	සුදුරුට්ඨා	66
සහධමමකෙ	114	සුදොදනසරං	60
සහසුගසනනෙතා	10	සුනා	140
සභාසිකා	4	සුනිඛුකා	10
සංචිග්ගා	66	සුපසුපාය	138
සංසාරසාගරෙ	84	සුභඤ්ඤා	80
සංසාරෙ	86	සුමනා	8, 16
සංවෙගො	82	සුමිත්තා	170
සංසයො	10	සුමෙධො	166, 170
සාකියානි	60	සුරියොදයෙ	66
සාකියමඤ්ඤි	160	සුලකඛණා	60
සානියෙ	168	සුවාමකානන	50
සාරිපුත්තාධිකා	68	සුවානො	114
සාරිකා	88	සුසමාහිතං	82
සාසනකාරිකෙ	88	සුසමිඤ්ඤාලසපා	2
සාසනං	4	සුසෙසාණි	80
සාසනෙ	4, 74, 84, 86	සුනිකාගෙහෙ	38
සිඛා	162, 174	සුනිසරෙ	18
සිඤ්ඤිතිකසවණෙණා	204	සෙට්ඨිකුලෙ	72, 98
සිඤ්ඤකං	120	සෙතකඛි	80
සිනෙරුපරිභණ්ඩං	186	සෙතසිරා	80
සිරසා	84	සෙතුං	188
සිරසි	8	සෙසභාගානි	70
සිරියා	18	සොකච්ච	120
සිරිසඬකාතසනනිහං	138	සොකච්චා	104
සිරසාරොපිතාහි	14	සොකපරිඤ්ඤො	70
සිරිමනො	50	සොණා	146
සිවංපදං	158	සොණණ්ණච්ඡත්තං	206
සිනිභුකා	70	සොණණ්ණමයා	34
සීලෙසු	4	සොතං	82
සීසනෙතා	8	සොචණ්ණොඉට්ඨකචිරං	152
සුක්කමුලෙන	184, 196	සවාගමං	116
සුමෙධිකා	4, 102, 120, 142		
සුගතං	86		
සුගතාභානුරුද්ධිතං	78	හ	
සුගතාලයං	78	හට්ඨා	130
සුගතෙ	66	හත්ථපරිකමමිං	190
සුගතො	82	හත්ථපානියං	88
සුගතොරසා	66, 68	හරිතාලෙන	150
සුඤ්ඤාතා	80	හංසරාජා	14
සුණියං	124	හාවභාවසමච්ඡිතා	80
සුනිසාගරං	52, 66	හෙමදෙලාභසච්ඡිතා	80
සුනනනතං	82	හෙතු	4

නැවත මුද්‍රණය - සම්බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා

- 1 පාරාජිකා පාලි
- 2 (i) පාචිත්තිය පාලි
(ii) පාචිත්තිය පාලි
- 3 මනාවග්ග පාලි I
- 4 මනාවග්ග පාලි II
- 5 (i) චුල්ලවග්ග පාලි I
(ii) චුල්ලවග්ග පාලි II
- 6 (i) පරිවාර පාලි I
(ii) පරිවාර පාලි II
- 7 දීඝනිකාය 1
- 8 දීඝනිකාය 2
- 9 දීඝනිකාය 3
- 10 මජ්ඣිම නිකාය I
- 11 මජ්ඣිම නිකාය II
- 12 මජ්ඣිම නිකාය III
- 13 සංයුක්ත නිකාය I
- 14 සංයුක්ත නිකාය II
- 15 සංයුක්ත නිකාය III
- 16 සංයුක්ත නිකාය IV
- 17 (i) සංයුක්ත නිකාය V
(ii) සංයුක්ත නිකාය V
- 18 අංගුත්තර නිකාය I
- 19 අංගුත්තර නිකාය II
- 20 අංගුත්තර නිකාය III
- 21 අංගුත්තර නිකාය IV
- 22 අංගුත්තර නිකාය V
- 23 අංගුත්තර නිකාය VI
- 24 මුද්දක නිකාය I